

# STŘEDA, 24 ZÁŘÍ 2008

**PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN PÖTTERING**

*Předseda*

## 1. Zahájení zasedání

*(Zasedání bylo zahájeno v 9:00.)*

## 2. Prohlášení předsednictví

**Předseda.** – S hlubokým smutkem jsme se dozvěděli o dramatických událostech v Kauhajokki v západní části Finska, kde při tragickém incidentu ve škole přišlo o život 11 lidí. Mnoho dalších bylo zraněno útočníkem, který poté obrátil zbraň proti sobě.

Rád bych jménem Evropského parlamentu vyjádřil nejhlubší soucit a solidaritu s rodinami a příbuznými obětí. Všechny oběti byli mladí nevinní studenti odborné školy, ve které se připravovali na profesní dráhu v oblasti služeb.

K této tragedii došlo ani ne po roce po podobně děsivém vražedném řádění v Jokela High School. Jak je známo, Finsko je považováno za jednu z nejpokojnějších a nejbezpečnějších zemí v Evropě, můžeme tedy chápat, proč jsou lidé z Finska šokováni. Sdílíme jejich zármutek.

Podobné formy opakujících se krveprolití vidáme bohužel často. I přesto, že v tomto případě útočník před vražedným řáděním zveřejnil na internetu výhrůžné video, nebylo možné tragedii zabránit. Jako zodpovědní politici v Evropě a ve všech členských státech musíme maximálně zaručit, aby takové násilné činy byly odhaleny a bylo jim včas zabráněno.

Ještě jednou bych chtěl jménem Evropského parlamentu vyjádřit naše nejhlubší sympatie a solidaritu s oběťmi a jejich rodinami.

## 3. Texty smluv dodané Radou: viz zápis

## 4. Priority Evropského parlamentu pro legislativní a pracovní program Komise na rok 2009 (rozprava)

**Předseda.** – Dalším bodem je rozprava o prioritách Evropského parlamentu pro legislativní a pracovní program Komise na rok 2009.

**Hartmut Nassauer, jménem skupiny PPE-DE. – (DE)**

Pane předsedo, dámy a pánové, dnes ráno diskutujeme o legislativním a pracovním programu Komise pro nadcházející rok 2009, jenž je rokem volebním. Příští rok bude zvolen nový Parlament a bude i nová Komise. Ničí pozice není jistá: ani komisařů, dokonce ani předsedy Komise, který tu dnes ráno bohužel nemůže být přítomen, aby předložil svůj program osobně.

Během každého volebního roku je pro všechny voliče lákavé učinit to správné, za předpokladu, že my víme, co oni chtějí, nebo alespoň to, co by měli chtít. Otázkou pak je: jak by se měla v nadcházejícím roce Evropská unie prezentovat evropským občanům? Jako pro všechny politiky je i naším úkolem pokusit se reagovat na všechny problémy občanů. Evropská unie má vynikající příležitost tak učinit. Máme mnoho možných způsobů, jak reagovat na potřeby a problémy lidí.

Mír byl podstatnou otázkou v lidské historii a Evropská unie ho po mnoho desetiletí uchránila. Jsme schopni najít odpovědi na vnější hrozby jako je mezinárodní terorismus nebo chování velkých sousedních zemí, které příležitostně šlapou po předpisech mezinárodního práva. Můžeme přispět k zajištění bezpečných a dlouhodobých dodávek energie v Evropě, přičemž děláme, co můžeme, abychom chránili klima. Můžeme zaručit sociální zabezpečení a spravedlnost v Evropě rozpoutáním potenciálního růstu naší úspěšné evropské ekonomiky, můžeme zaručit inovace a konkurenceschopnost evropského hospodářství,

přidruženými příležitostmi vytvořit a zajistit pracovní místa. Z Evropy se může stát útočiště bezpečnosti v měnícím se světě. O pozitivních detailech k těmto problémům vám za chvíli řeknou více moji kolegové.

Jaké jsou nezbytné podmínky pro úspěšnou činnost v Evropské unii? Rád bych zmínil zejména dvě: za prvé, potřebujeme vhodný institucionální základ, což samozřejmě znamená Lisabonskou smlouvu. Tato smlouva vytvoří více transparentnosti a více demokracie, zvýší schopnost Evropské unie jednat, a tak umožní vykonávat její funkce účinněji. Můžeme jediné apelovat na občany Irsku, aby zvážili svůj názor na tuto smlouvu. Souhlasím s mnoha kritickými připomínkami vůči Evropské unii, ale nemůžeme ignorovat fakt, že tato smlouva poskytuje šetrná řešení mnoha z těchto bodů kritiky. Proto je tato smlouva zásadní.

Za druhé, potřebujeme ale i podporu evropských občanů, která poklesla na znepokojivou úroveň. To je zjevné z referend ve Francii, Holandsku a v neposlední řadě v Irsku. Není to o tom, jestli více nebo méně potřebujeme Evropu, jak jsem měl nedávno příležitost sdělit předsedovi Komise. Tím pravým problémem je, kde potřebujeme Evropu a kde nikoliv. To je třeba rozhodnout. Pokud mohu uvést příklad – a přiznávám, že jde o můj nejoblíbenější příklad – ochrana půdy není to, co je třeba řešit na evropské úrovni. Ochrana půdy dává práci, ale nevytváří pracovní místa. Evropa bude úspěšná a potřebná jen pokud bude jednat tam, kde je jednání Společenství nepochybně zapotřebí a kde na evropské úrovni dosáhne více cílů než jednání na vnitrostátní úrovni.

Komise by proto byla z mého pohledu velmi rozumná, kdyby ve svém jednání během nadcházejícího roku zdůraznila význam zásady subsidiarity. Zajistí tím větší podporu pro Evropu a pravděpodobně budeme všichni znovu zvoleni větším počtem evropských občanů než v případě posledních voleb.

**Hannes Swoboda, jménem skupiny PSE.** – (DE) Pane předsedo, paní místopředsedkyně, Evropská komise udělala během posledních několika let vynikající práci v mnoha oblastech, zejména v politice v oblasti životního prostředí a klimatu. A zde v této sněmovně jsme v procesu jejího převádění do legislativy. Pokud jde o vývoj společného trhu, však vidíme závažnější nedostatky, zvláště co se týče sociálního rozměru.

Současná finanční krize je dostatečným důvodem pro projednávání tohoto problému a právě to jsme v souvislosti s Rasmussenovo zprávou učinili. Nejedná se pouze o mou skupinu a mě, ale skutečně mnoho dalších, kteří jsou hluboce nespokojeni tím, co zde řekl nebo neřekl komisař McCreedy. To je ten zásadní problém.

Pokud si dnes přečteme úvodní článek v jakýchkoli konzervativních novinách, ať se jedná o deník *Financial Times* nebo *Frankfurter Allgemeine*, titul by mohl být napsán sociálními demokraty v této sněmovně, nikoli však předsedou Komise a obzvláště panem McCreedy.

Například deník *Financial Times* otiskl následující titulky:

*jménem skupiny PSE* – „Největší regulační neúspěch moderní historie“ nebo „Po krachu: proč celosvětový kapitalismus potřebuje celosvětová pravidla“

– Zatímco *Zlaté tele* Damiana Hirsta překonalo aukční rekord v oblasti umění, finanční instituce utrpěly rekordní ztráty, nabízí se tedy následující komentář deníku *Financial Times*:

„Jak jsme byli všichni oslepeni zlatým teletem“.

*jménem skupiny PSE.* – Bohužel se to týká Komise nebo alespoň těch členů Komise, kteří by za tyto záležitosti měli být zodpovědní. Šéfredaktor deníku *Frankfurter Allgemeine Zeitung* a sotva nějaký levičák Frank Schirrmacher píše: „neoliberální myšlenka vytvořila rozumné a nenadálé spojení mezi jednotlivcem a globalizací, které se zakořenilo výhradně v hospodářství“ a náříká nad „sebevraždou diskuse o sociálním systému“.

Bylo by hezké objevit alespoň takový základní prvek ve slovech předsedy Komise nebo komisaře McCreedyho. Já konec konců nevyžaduji velké množství kritiky levého křídla či sebekritiky, ale to, co opětovně vyžadujeme, jak nedávno objasnil Martin Schulz, je posílení sociálního rozměru a přezkoumání všech projektů Komise, pokud jde o jejich sociální dopady. To se bohužel stále neděje. Zde stále není žádná odezva Komise.

Stále dále vyžadujeme silnější společnou hospodářskou politiku v Evropě, což by mohlo pomoci dobře zabezpečit nebo odvrátit tento druh krize, který se šíří z USA. Zde byla Komise také smutně proslulá za svá zanedbávání. Další oblastí, ve které Komise selhala - a je mi líto vám tyto poznámky adresovat, neboť vím, že pro to můžete udělat jen velmi málo - je její selhání při řešení rostoucí nerovnosti v Evropě nebo podněcováním vnitrostátních vlád, aby jednaly. O těchto záležitostech budeme diskutovat dnes odpoledne

při diskusi o problémech energetické chudoby, která je dalším tématem, které jsme opakovaně navrhli a na které jsme nedostali žádnou odpověď ze strany Komise, jež zatím nevyplodila žádnou skutečnou iniciativu.

Pro Komisi je nepřijatelné – jejíž podstatou je závazek k začlenění a sociální spravedlnosti – jen přihlížet, zatímco sociální nerovnost v Evropě během této konkrétní fáze hospodářského a sociálního života trvale roste. To je nepřijatelné a my bychom to neměli akceptovat.

Evropští občané očekávají, že Komise vezme jejich potřeby a zájmy vážně a představí vhodné návrhy a bude jednat jako morální autorita, zvláště pokud jde o finanční krizi. Nemělo by být ponecháno na francouzském prezidentovi, panu Sarkozymu, úřadujícím předsedovi Rady EU, aby zde zaujal jasnou pozici; tuto jasnou pozici by měla zaujmout Komise, předseda Komise a zároveň příslušný komisař.

Paní místopředsedkyně, vy jste velmi výřečná ve svém úsilí informovat občany o práci Komise a my oceňujeme a plně podporujeme vaši snahu. Nicméně nejde pouze o formu, ale také o podstatu věci. Komisaři vám musí poskytnout vhodný obsah. Pokud se jedná o finanční krizi, regulaci a sociální rozměr, sociálně tržní hospodářství vám dodává jen málo obsahu. Bude pro vás proto často obtížné představit občanům důvěryhodný případ.

Říkáme „ano“ ekologické restrukturalizaci hospodářství a společnosti; jsme zde zcela na vaší straně a dovedeme to k činům. Nicméně mé naléhavé poselstvím směrem k vám zní: potřebujeme udělat krok zpět – nebo vpřed, pokud si přejete – směrem k politikám založených na sociální zodpovědnosti, což zahrnuje i Komisi, neboť toho, co jsme zatím získali, je příliš málo a příliš pozdě. Rád bych vás požádal o ujištění, že bude tato situace v příštích několika měsících napravena.

**Silvana Koch-Mehrin, jménem skupiny ALDE.** – (DE) Pane předsedo, paní místopředsedkyně, příští rok – 2009 – je pro Evropskou unii skutečně velmi důležitý, neboť je rokem volebním a musí být zodpovězeny závažné otázky ohledně budoucího směřování Evropské unie.

Budou se konat volby: to víme, ale co nevíme, je základ, na kterém budeme poté společně pracovat. Je to otázka, na kterou občané zcela správně očekávají odpověď. Jak si z hlediska evropských orgánů představujeme budoucnost Evropy?

Legislativní a pracovní program Komise samozřejmě nabízí příležitost poskytnout komplexní odpověď na tuto otázku. Proto jsme jako Parlament souhlasili nejdříve navrhnout naše vlastní požadavky k pracovnímu programu Komise, dříve než nám bude představen a my budeme reagovat až poté.

Evropská unie čelí těmto závažným výzvám v přímé souvislosti s její budoucností. Co taková budoucnost přinese? Ve světě se současně děje mnoho, co se dotýká občanů v jejich každodenních životech, jako například rostoucí ceny energie a finanční krize. Potřebujeme zde jasná slova Evropy, vysvětlení, jak chce Evropská unie reagovat. Pro toto potřebujeme přesvědčení a vedení.

Proto je velmi důležité, aby Evropská komise velmi zřetelně stanovila, jak míní na tuto krizi reagovat a aby ve svém pracovním programu přesně definovala, kde leží politické priority.

V této souvislosti je z našeho pohledu důležité, aby měla Komise na mysli konkurenceschopnost Evropské unie. Ve stále více globalizovaném trhu je pro nás důležité definovat ji jako jednu z našich trvalých politických priorit.

Další aspekty, které jsou stejně důležité, jsou posilování a ochrana lidských práv, rozšiřování výzkumu a nalezení řešení změn klimatu. Jsou to další záležitosti, které byly po mnoho let v této sněmovně velmi důležitým tématem. Tyto oblasti by měly být definovány Komisí a ta by především měla zajistit, aby byla Evropa schopna přijmout zásluhy za dosažený úspěch. Je častým případem, že pokud je dosaženo čehokoliv, co zcela naplňuje zájmy a blahobyt občanů, přijímá zásluhy členský stát. Byla bych ráda, kdyby tomu Komise v budoucnosti věnovala více pozornosti.

V tomto ohledu jsem velmi ráda, že vás zde dnes, paní místopředsedkyně, vidím. Jeden či dva z našich kolegů musí připustit, že pan Barroso, předseda Komise, má dnes na programu něco jiného. Jsem rád, že vy jste zde, paní místopředsedkyně, protože jste zodpovědná za prohlubování komunikace v Evropské unii, a to může představovat příležitost pro dnešní téma – jmenovitě pracovní program Komise – které je projednáváno i ve vnitrostátních parlamentech, takže je od počátku ovlivňován. V německém Bundestagu je projednáván ve většině výborů, ale jedná se o něco, co by mělo být nepochybně součástí programu plenárních zasedání v národních parlamentech v Evropě jako celku.

Přišla hodina Evropy: to by mělo být zřejmé. Čelíme globálním výzvám a Evropa má jedinou možnost, a to dát společnou odpověď.

**Eva Lichtenberger**, jménem skupiny *Verts/ALE*. – (DE) Pane předsedo, kolegové, dámy a pánové, členové Komise, diskuse o pracovním programu je jako vždy momentem pravdy. My zde vidíme, jakou skutečnou cenu mají při mnoha různých příležitostech uveřejněná prohlášení. Pokud se detailně podíváme na program, je bohužel zřejmé, že se podle těchto prohlášení nejedná, zvláště pokud jde o finanční hledisko nebo plánování Komise

Máme před sebou program na ochranu klimatu, který nazačuje, že se konference na Bali nikdy nekonala, jako kdyby se Evropa nikdy nestavila jako klíčový průkopník k zabránění nebezpečím změn klimatu na světové úrovni. Automobilový průmysl se zbrzdil a Komise to jen z povzdálí sleduje. Členské státy si podaly pomocnou ruku a navzájem se podbízejí v představování ještě nižších norem v oblasti životního prostředí pro své vlastní průmysly a vytvářejí ještě větší ústupky pro své automobilové průmysly.

Bohužel vidíme, že se stejná věc děje i v průmyslovém odvětví za hranicemi. Jako vždy je ohniskem jaderná energie: průmysl, který mrhá kapacitou, financemi a energií. Přestože má Evropa inovační odvětví obnovitelných zdrojů energie, nemá na evropské úrovni nic jiného než malé změny, které toto odvětví ušetří poté, co poskytlo, co mělo, a převede své finanční zdroje a plány někam jinam. To je zcela nepřipustné. Pokud zde mají zůstat tržní vůdci, musíme vyslat jasnou a jednoznačnou zprávu, což znamená vymezit prioritu tam, kde je jí potřeba.

Stejný problém máme bohužel i pokud jde o pracovní poměr. Zdůraznila bych zde jen jednu záležitost: směrnice o pracovní době, která byla nyní dohodnuta a které byly udělány značné ústupky. Je to jako políček do tváře všem mladým lidem, kteří si chtějí budovat budoucnost. Takto bychom neměli se svými pracovníky jednat.

Nakonec diskutujeme o finančním trhu. Mohu jen podpořit, co řekl předchozí řečník, pan Swoboda. Poslední zbývající vítěz samoregulace finančních trhů je zde v této sněmovně. I v USA byly regulace zváženy, ale na této straně Atlantiku se snažíme předstírat, že se situace sama vyřeší. Měli bychom signalizovat naši ochotu vytvořit stabilní rámec, aby se finanční trhy nemohly déle vyvíjet stejným směrem jako doposud, kdy mají nesmyslné finanční produkty přednost před zdravou hospodářskou politikou. Z mého pohledu je tento program obrovským zklamáním.

**Ilda Figueiredo**, jménem skupiny *GUE/NGL*. – (PT) Pane předsedo, za této kritické situace, kdy lidé v Evropě i na celém světě čelí důležitým zkouškám, je nepřijatelné, že Evropská komise nepředstavila žádný návrh, kterým by zastavila politiky, jež zhoršily sociální situaci, zvýšily nezaměstnanost, nejistotu a špatně placenou práci, přinesla pouze finanční, potravinovou a energetickou krizi – což ovlivňuje zejména hospodářsky slabší země a zranitelnější části společnosti – a vyhrotila mezinárodní vztahy společně s nebezpečím, které představuje pro světový mír.

Přestože jsme si vědomi toho, že existuje jasný odpor pracovníků, spotřebitelů i uživatelů veřejných služeb k privatizaci a liberalizaci, nesprávným reformám zdravotního a sociálního zabezpečení a ke stále rostoucímu rozdělování příjmů hospodářským a finančním skupinám, a tak stále zhoršující se sociální nerovnost, Evropská komise stále trvá na udržování a pokračování se stejnými prostředky a politikami, které vedou k této situaci, konkrétně Paktem o stabilitě a jeho nesmyslnými kritérii, liberální Lisabonskou strategií a klamnou nezávislostí Evropské centrální banky. Trvá na návrzích nepřijatelných směrnic jako například směrnice o pracovní době.

V takové době musí být prioritou pozastavit průběh ratifikace návrhu Lisabonské smlouvy a respektovat demokracii a výsledek irského referenda, jenž byl svrchovaným rozhodnutím občanů Irska, které následoval shodný výsledek ve Francii a v Nizozemsku. Je na čase, aby se představitelé Evropské unie poučili z těchto hlasování, opozice a odporu pracovníků a občanů vůči neoliberálním, militaristickým a anti-demokratickým politikám.

V tuto chvíli musí být prioritou vytvářet určité návrhy jako například v návrhu usnesení naší skupiny, například zrušení Paktu o stabilitě, ukončení privatizace a liberalizace, měnovou politikou a změnou orientace Evropské centrální banky upřednostnit zaměstnání s právy, vymítnut chudobu a posílnut sociální spravedlnost prostřednictvím růstu a sociálního rozvoje. Potřebujeme dát občanům naději, pro mladé lidi vytvářet pracovní místa s právy a zabezpečit rovnost a rovná práva pro ženy.

**Graham Booth**, jménem skupiny IND/DEM. – Pane předsedo, celý program pro změnu klimatu poskytl EU další výmluvu, aby si protáhla svaly a ukázala světu jak je důležitá a dokázala, že se touto problematikou nemohou zabývat členské státy samy. Slogan 20 20 20 je typickým příkladem chytlavé fráze: 20 % energie EU z obnovitelných zdrojů; 20% snížení emisí oxidu uhličitého - vše do roku 2020. Ale uniká vám nejdůležitější bod: je cokoli z toho opravdu nutné?

Nedávno nám bylo Mezinárodním panelem pro změny klimatu sděleno, že se 2 500 vědců shodlo na tom, že emise CO<sub>2</sub> jsou zodpovědné za celosvětové oteplování a že viníkem jsme my lidé. Neslavný dokument Ala Gorea tento názor potvrdil. Od té doby však přes 30 500 vědců a klimatologů podepsalo Oregonskou petici a Manhattanskou deklaraci, které přímo zpochybňují závěry Mezinárodního panelu pro změny klimatu spoustou velmi přesvědčivých důkazů. Jsme tedy nuceni věřit 2 500 vědcům z Mezinárodního panelu pro změny klimatu, zatímco nám tvrdí, abychom zcela ignorovali těch 30 500 vědců, kteří nám malují zcela jiný obraz.

EU přesvědčuje státy celého světa, aby v době, kdy se svět potýká s extrémními finančními problémy, vynakládaly miliardy z peněz daňových poplatníků na něco, co nemusí být zcela nutné, ale mohlo by být zcela kontraproduktivní, pokud se nejnovější důkazy o celosvětovém ochlazení prokáží jako správné. Musíme vést úplnou a otevřenou diskusi, aby se zcela prokázalo, kdo má pravdu. Čeho se zastánci názoru Mezinárodního panelu pro změny klimatu bojí?

Nepochybně rádi uslyšíte, že toto je můj poslední projev v Parlamentu, neboť po tomto období odcházím do důchodu.

**Sergej Kozlík (NI)**. - (SK) S navrhovaným usnesením Evropského parlamentu o politické strategii Komise na rok 2009 je v principu možné souhlasit jako s dokumentem, který tuto strategii vhodně prohlubuje.

Osobně bych chtěl vyzvihnout ucelenost, kterou usnesení Parlamentu zvýrazňuje význam zabezpečení stability finančních trhů a uspokojení spotřebitelů během současné finanční krize. Bezesporu je potřeba vypracovat kontrolní opatření tak, aby se zvýšila transparentnost investorů, zlepšily se normy pro oceňování, dohled nad obezřetností podnikání a úloha ratingových agentur. Komise musí vypracovat podrobný plán, aby se dosáhlo zlepšení právních předpisů o finančních službách, revize směrnic o činnosti úvěrových institucí a kapitálové průměrnosti. Tím je možné dosáhnout zlepšení rámce finančního dohledu a zvýšit důvěru účastníků trhu.

V článku 27 usnesení je správně obsažena výzva Komisi, aby zvážila, jaká přechodná opatření by se měla v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí přijmout, pokud Lisabonská smlouva nevstoupí v platnost. Pokud však skutečně nastane situace, že Lisabonská smlouva do voleb v roce 2009 nevstoupí v platnost, měla by mít uvedená výzva Komisi mnohem širší rámec. Jinak naši milou Evropskou komisi nasytí na švestkách.

**Ryszard Czarnecki**, jménem skupiny UEN. – (PL) Pane předsedo, dovoluji mi vznést v Parlamentu otázku. O čem všem jsou právní předpisy Parlamentu a návrhy Komise? Odpovědí je: jsou o vytváření autority mezi Evropany, lidmi, kteří jsou občany členských států Evropské unie. Pevně věřím, že by se měl Parlament a Evropská komise soustředit na legislativní práci týkající se tvorby pracovních míst a podporování hospodářského růstu. Jedná se pouze o demonstraci, že je Evropská unie a její struktury blízko lidem, že můžeme vyvíjet autoritu unijních institucí. To druhé bylo poněkud v posledních letech oslabeno.

Z mého pohledu není v tuto chvíli ratifikace Lisabonské smlouvy hlavní prioritou. Namísto toho bychom se měli soustředit na objasnění občanům Unie, že chceme vytvářet větší zaměstnanost a že máme obavy o již existující pracovní místa. Existuje také problematika kybernetického zločinu, zcela nového problému, který ovlivňuje mnoho lidí. Jde-li o priority, žádám účelně stanovenou hierarchii; V tuto chvíli však nemohu uvést žádnou.

**Margot Wallström**, místopředsedkyně Komise. – Pane předsedo, nejprve mi dovoluji poděkovat Parlamentu za podpoření mého návrhu vést interinstitucionální rozmluvu o pracovním plánu Komise jako politické cvičení zahrnující politické skupiny, plénum a výbory. Myslím, že to bylo dobře zahájeno vašimi projevy.

Letošní pracovní program bude tím posledním této Komise a byl připravován za velmi mimořádných okolností: po válce v Gruzii, situaci v sousedních státech, nejasnostech kolem Lisabonské smlouvy po irském „ne“, zvyšování cen paliv a výrobků, zvyšování cen potravin, inflaci ohrožující kupní sílu a v neposlední řadě – což jste všichni zmínili – finanční krizi, která ovlivňuje banky a ostatní úvěrové instituce.

Není potřeba připomínat, že to, co učiníme v první polovině příštího roku, ovlivní evropské volby. Proto jsme v loňském roce při představení své výroční politické strategie zdůraznili náš záměr držet se své ambice dovést Evropu k výsledkům a přinést konkrétní výhody pro občany.

Hlavní politické priority, které pro příští rok představila Barrosova Komise, jsou stále uspořádány kolem pěti pilířů, okolnosti jsou však odlišné, čelíme novým a naléhavým otázkám.

První pilířem je podpora udržitelného růstu a pracovních míst. Více než kdykoliv jindy se musíme zabývat záležitostmi dneška: čím můžeme posílit růst, pracovní místa a sociální stabilitu v období rostoucí inflace; čím můžeme zlepšit finanční stabilitu a posílit nástroje dostupné Unii i Komisi, čímž je důležitá diskuse. Jak víte, finanční krize je rovněž každý týden hlavním bodem našeho programu a my jsme vytvořili jakousi cestovní mapu, ale zároveň jsme diskutovali o přípravě návrhu na hlavní požadavky vůči bankám na zpřísnění již existujících pravidel; zároveň připravujeme návrh na regulaci ratingových agentur, které, jak víte, hrály velmi důležitou roli na finančním trhu i v této krizi. Samozřejmě si myslíme, že velmi dobře promyšlené návrhy hrají velmi důležitou úlohu v zajištění, že jsme schopni se vypořádat s účinky finanční krize. Jsme tedy aktivní a v aktivitě budeme pokračovat. Další záležitostí je, jak můžeme reagovat na růst cen ropy, potravin a surovin. Naším úkolem není mikrořízení ze dne na den, ale činnost v rámci jednotného trhu, musíme se zamyslet nad tím, jak zajistit dlouhodobou stabilitu finančního systému. To je ten první pilíř.

Druhým významným úsilím bude podpora přeměny na hospodářství s nízkými emisemi CO<sub>2</sub> a účinným využíváním zdrojů. Kodaňské setkání bude významnou celosvětovou schůzkou s cílem dosáhnout celosvětové dohody o změně klimatu pro období po roce 2012, po Kjótu. Evropa musí dobře připravit svou pozici a trvat na své roli průkopníka změny klimatu; zároveň svou práci musíme zaměřit na to, jak přispět k přizpůsobení se dopadu změn klimatu, jediné tak můžeme být na prvním místě ve vyvíjení prudkého růstu.

Třetí pilíř souvisí se společnou imigrační politikou. Chceme společnou imigrační politiku uskutečnit, po našem sdělení v červnu, tak jako pracovat na smlouvě o imigraci a budeme se potřebovat přenést od smluv k jednání, pokud toto chceme zrealizovat.

Čtvrtým pilířem je, jak soustředit naše úsilí na realizaci politik, které upřednostňují naše občany. Revidovaná sociální agenda a strategie EU v oblasti zdraví bude vodítkem k našemu jednání v této oblasti, tak jako otázka, jak můžeme dále posílit práva spotřebitelů.

Konečně se budeme zabývat naším cílem upevnit roli Evropy jako světového partnera. Z druhé strany jsou výzvy pro rok 2009 dobře známy: proces rozšíření, vztahy s našimi sousedy, osud jednání z Dohy, zlepšování našeho výkonu v podporování vývoje a založení plné spolupráce s novou vládou USA.

Tato diskuse znamená, že se Parlament zapojuje včas, protože tento program ještě neexistuje, bereme to jako příspěvek do naší diskuse a vezmeme vaše návrhy v potaz. Na druhé straně, abychom byly požadavky Parlamentu na Komisi věrohodné a aby měly skutečný účinek, musí se na ně zaměřit pozornost, což zvláště platí pro rok 2009. Na různých místech sněmovny máte různé pohledy na to, co během příštího roku upřednostňovat.

Doufám, že většina z nás může souhlasit s tím, že musíme pracovat společně a vytvořit pozitivní program na rok 2009, soustředit se na základní prvky. Myslím, že musíme zvážit pouze iniciativy, které mohou mít skutečný význam. Kromě pečlivého výběru našich návrhů je potřebujeme dobře sdělit, aby si mohli evropští občané udělat správný úsudek o tom, co pro ně EU dělá nebo udělat může.

Jsem proto vděčná za tuto diskusi právě ve chvíli, kdy připravujeme program. Máme v úmyslu ho příští měsíc přijmout a představit ho na plenárním zasedání 19. listopadu za účasti všech kolegů. Udělala jsem si dobré poznámky o vašich názorech a můžete si být jisti, že nám pomohou vytvořit pracovní program s konkrétními kroky, které přinesou hmatatelnou a konkrétní změnu pro občany Evropy..

**Piia-Noora Kauppi (PPE-DE).** - Pane předsedo, jak již řekl pan Nassauer, skupina PPE-DE je velmi spokojena s obsahem ročního legislativního programu. Myslím, že Parlament je díky vylepšenému postupu již brán v potaz, což nám ulehčuje tento roční legislativní program vylepšit.

Jako představitelka Hospodářského a měnového výboru bych se ráda zaměřila na váš první pilíř – růst, zaměstnanost a evropská konkurenceschopnost. Myslím, že klíčovým faktorem je, jak budeme reagovat na finanční krizi. Ve skupině PPE-DE věříme, když již v Evropě existuje poměrně dobrá legislativa, vše, co nyní děláme, by mělo být založeno na již existující legislativě a jejím vylepšení. Nevidíme potřebu velmi radikální změny v Evropě. Myslíme, že by nejdříve měla být zvážena míra právně nevynutitelných předpisů, protože to je také nejúčinnější cestou, jak reagovat na světové záležitosti. Finanční trhy jsou velmi globální a my

nemůžeme jednat v Evropě jako bychom byli ve vakuu. Zároveň věříme, že existuje mnoho zlepšení v současném regulačním a kontrolním rámci – tak zvaný „Lamfalussyho rámec“ a my plně podporujeme práci Komise v této oblasti.

Druhou záležitostí je změna klimatu. Změna klimatu ovlivní růst a zaměstnanost v Evropě. Neměli bychom zaujmout fundamentalistický pohled na změnu klimatu, že Evropa musí jednat hned a musí učinit vše bez celosvětové podpory. Třicet procent emisí, pokud půjdeme tak daleko, není tolik, abychom vyřešili změnu klimatu. Potřebujeme účinnou celosvětovou dohodu a ta pravděpodobně vzejde z Kodaně. Do té doby bychom se neměli trestat. Neměli bychom příliš postihovat evropskou konkurenceschopnost, ale reálně přistupovat k evropským politikám změny klimatu.

Konečně můj třetí bod se týká malých a středních podniků. Malé a střední podniky jsou klíčem k evropskému růstu. Například v sociálním balíčku bychom měli vždy brát v úvahu jejich pohledy a jak vidí sociální prostředí v Evropě. Sociální balíček by neměl být pro evropské malé a střední podniky břemenem.

**Jan Andersson (PSE).** – (SV) Pane předsedo, paní komisařko, chci se soustředit na sociální EU. Když se vytvořila sociální agenda, řekli jsme, že přišla trochu příliš pozdě. Když se nyní podíváme na pracovní program Komise a zároveň na společné usnesení, je vidět, že zejména téma zaměstnanosti a sociálních věcí není velmi upřednostňováno. Je prioritou lidí, nikoliv Komise. To nekoresponduje s požadavky obyčejných lidí.

V usnesení sociálních demokratů vznášíme několik otázek. Jedna se týká lidí na atypických pracovních místech, skupiny, která stále roste, a týká se potřeb lidí na atypických pracovních místech, které potřebují řádnou podporu. Lidé, kteří jsou zranitelní a ovlivňováni neoprávněným propouštěním. Musí proto na společném pracovním trhu existovat minimum pravidel. Znovu se musíme podívat na Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci a zvážit, za můžeme dále zlepšit šance těch, kteří jsou zasaženi nezaměstnaností v důsledku restrukturalizace, aby se mohli zúčastnit školení a najít nová pracovní místa. Máme několik návrhů v oblasti pracovních podmínek.

Na závěr bych rád vznesl otázku, která již byla diskutována v pondělí ve Výboru pro zaměstnanost a sociální věci. Kvůli rozhodnutí Soudního dvůra ES jsou dnes lidé plni strachu z toho, že v EU vznikne sociální dumping, který se stane její politikou. Úspěšně jsme předložili návrhy, které otevrou prostor směrnici o vysílání pracovníků, aby bylo zaručeno rovné zacházení a aby byla primárním právem zavedena zásada, že základní práva, jako například právo na stávku, nejsou podřízena svobodě pohybu. Doufám, že to nyní Komise přijme. Je dobré vědět, že nyní organizujete fórum, ale zároveň musíte představit konkrétní návrhy, abychom předešli sociálnímu dumpingu a dali pracovníkům přiměřený plat a přiměřené pracovní podmínky..

**Diana Wallis (ALDE).** - Pane předsedo, když jsme naposledy s komisařem Barrosem diskutovali o pracovním programu, řekla jsem, že je správné, že se Komise snaží vyhnout tomu, co já nazývám „koncem konce“. Pro Parlament je to před evropskými volbami ale velmi obtížné. Každá ze skupin bude chtít vtisknout programu svou představu, který postupuje dopředu. Je to přirozené, ale zároveň se musíme snažit pokusit se najít společnou řeč, aby vzešla nějaká srozumitelnost. Například skupina liberálů a demokratů se připojila ke společnému usnesení, ale zároveň sbíráme návrhy z jiných skupin, abychom se pokusili a dokázali to, co je často naším úkolem: rovnováha a vyváženost ve sněmovně.

Opravdu nastala skličující doba pro evropské občany. Nikdo nemá kvůli celosvětovému finančnímu nepokoji jasno o budoucnosti, což přináší obavy ze zadlužení, nezaměstnanosti, nákladů na zdraví, důchodů a rodí se tak atmosféra, ve které poctivost a rovnost může vyletět z okna, ve chvíli kdy se každý snaží zachránit si svou vlastní pozici.

Změna klimatu přináší své vlastní starosti o tom, jak přizpůsobit náš životní styl, o cenách ropy v naprosto jiném světě.

Tato doba celosvětových problémů by měla být samozřejmě dobou, kdy se EU stane sama sebou, protože máme nadnárodní dosah, ale jako liberálové a demokraté bychom mohli říci ano, nechte nás využít ten dosah, ale nemělo by to dosáhnout příliš daleko. Mělo by to otevřít deštník, vytvořit kontrolu a zároveň nám dát jednotlivou volbu tak, aby se v této době nejistoty mohli jednotliví občané začít cítit jistě.

Tedy „ano“ většímu dohledu nad finančním trhem a hráči, ale zároveň „ano“ větší volbě spotřebitelů a většímu odškodnění spotřebitelů. Nechce v Evropě další společnost Equitable Life. „Ano“ větší pracovní mobilitě, „ano“ většímu ucelenému sociálnímu zabezpečení, ale také „ano“ spravedlnosti a nediskriminaci. „Ano“ větší volbě ve zdravotnictví a mobilitě pacientů. Dejte tedy našim občanům šanci zvolit si, jak žít svůj život.

Pokud máme obavy z budoucnosti, jediná cesta, jak se začít cítit bezpečněji, je mít pocit, že pro to můžete něco udělat, že nad tím máte kontrolu a toto bude téma, podle kterého se budou liberálové a demokrati ve svém usnesení rozhodovat. „Ano“ Evropě, ale zároveň „ano“ individuálním volbám a posílení postavení.

**Seán Ó Neachtain (UEN)** - (GA) Pane předsedo, největším zájmem Komise, Rady a samozřejmě i Parlamentu je, aby se ekonomika v Evropě bezodkladně zlepšila. Evropa nebude mít peněžní rezervu na pomoc těm, kteří jsou znevýhodněni, do té doby, než se ekonomika zlepší. Musíme tomu okamžitě čelit.

Ve světle toho, co se na finančním trhu přihodilo, si nemyslím, že můžeme pokračovat způsobem, jakým jsme jednali v tomto roce. Současný chaos pravidel finančních trhů musí skončit. Veřejnost je tím velmi znepokojena a my na to musíme navázat. Musíme okamžitě jednat.

V Evropské unii musí každý z nás více investovat do výzkumu a vývoje. Jsem potěšen, že bude v letech 2007 až 2013 vynaloženo 55 miliard EUR do těchto oblastí. Musíme být aktuální a zajistit konkurenci v těchto oblastech, abychom vytvořili pracovní místa a zaručili, že svět, ve kterém nyní žijeme, má silný ekonomický základ.

**Andreas Mölzer (NI)** - (DE) Pane předsedo, v současné době čelíme výbušné směsi sociálního úpadku, kulturních konfliktů, zvyšujícího se demokratického deficitu, hrozby nedostatku zásob, inflace, importovaných bezpečnostních rizik a spekulací bubliny, což by mohlo v každé chvíli vybuchnout. Již po dlouhou dobu byl znepokojující vývoj na pracovním trhu a obavy občanů ignorovány.

Je nejvyšší čas určit správné priority. Pokud jde o potravinovou krizi, věřím, že převedení zemědělské politiky na vnitrostátní úroveň je nezbytné, abychom udrželi naši samozásobitelskou schopnost. Problémy s nelegálním hromadným přistěhovalectvím musí být už konečně vyřešeny a citlivá politika podporující rodinu a politika porodnosti musí být představena rodné populaci Evropy. Občané musejí být chráněni před přemísťováním podniků subvencovaných EU a plýtvání peněz daňových poplatníků a daňové úniky musí skončit. Musíme zastavit výprodej rodinného stříbra EU, které bylo obětováno přílišné horlivosti privatizace a konečně musíme připustit, že projekt Lisabonské smlouvy selhal.

Pokud EU ukáže sama sobě, že je zde zodpovědná, můžeme prorazit současnou krizi. Jinak budeme pravděpodobně svědkem trvalého úpadku Evropské unie.

**Salvador Garriga Polledo (PPE-DE)** - (ES) Pane předsedo, má skupina chce jednoduše zdůraznit, že je díky současnému rozpočtovému a finančnímu rámci pro období 2007–2013 velmi složité účinně reagovat na nové politické priority. Jak Parlament, tak má skupina řekla, že je nemožné přijmout nové politické priority bez zajištění dostatečných finančních prostředků.

Nyní vidíme, že zde není prostor pro nové politické iniciativy ze strany Rady i Komise jako například potravinová pomoc či pomoc Gruzii v rámci současného finančního rámce. Proto potřebujeme najít řešení. Nicméně nesmíme připustit, aby přijatá řešení narušila již existující plány a dostupné rezervy z interinstitucionální dohody. V této souvislosti věříme, že musíme být mimořádně striktní.

Musíme zajistit, aby byly nutné zdroje plně k dispozici. Musíme během zbývajících let využít všech stránek interinstitucionální dohody, abychom zajistili přiměřené financování našich priorit a musíme využít něco, na co jsme poněkud zapomněli, totiž současný přezkum rozpočtu, abychom přiměřeně vyřešili problémy, které se objeví, jak vyvíjející se situace způsobí novou politickou pohotovost.

Proto žádáme Komisi, aby vyvinula další úsilí směrem kupředu s požadavkem na přezkum rozpočtu tak rychle, jak jen to bude možné.

**Evelyn Gebhardt (PSE)** - (DE) Pane předsedo, paní místopředsedkyně, nedůvěra občanů k Evropské unii může být v současnosti velmi silně pociťována a má to svůj důvod. Jedná se o politiky, které byly během posledních let sledovány a způsob, jakým byly zprostředkovány občanům.

Proto je pro Evropskou komisi a ostatní instituce EU mimořádně důležité směřovat politiku mnohem silněji směrem k životům občanů a vytvořit dojem a předvést, že Evropská unie pro své občany skutečně něco dělá.

V tomto ohledu je také důležité – například z naší analýzy co je potřeba – více se soustředit na to, co bychom měli dělat. Například hodnotící zpráva spotřebitele je velmi důležitým nástrojem, který se musí dále rozšiřovat tak, abychom se mohli lépe porozumět potřebám občanů a jejich zájmům v této oblasti.

Druhý bodem v této souvislosti, který je také důležitý, je lepší sledování dopadů legislativy EU. Není dostatečné jednoduše vyhodnotit ekonomický dopad. Zároveň potřebujeme jasné hodnocení dopadu v sociální sféře,



abychom tak měli představu o tom, jaký dopad má legislativa, kterou tvoříme, na občany a tím tedy ukázat, co víme, co chceme a co děláme a to, co děláme může plodit kladné výsledky v jejich životech.

Zároveň je důležité poskytovat stejná práva všem občanům v celé EU. Proto bych vás ráda vyzvala k práci na dalším rozvoji hromadného jednání a společných právních nárocích. Vyslalo by to skutečně důležitý signál občanům.

**Bernard Lehideux (ALDE).** – (FR) Pane předsedo, paní místopředsedkyně, zdá se, že se Komise chová jako nepozorný žák, který spěchá, aby svůj domácí úkol dokončil včas. Ano, existuje sociální balíček, ale není kompletní a může být viděn pouze jako první krok k plnému závazku Komise k sociální situaci.

Předseda Komise si neuvědomil míru varování, které dali občané Francie, Nizozemska a Irska, jež by bohužel byla vydána všude, kde by proběhlo referendum. Tyto výsledky jsou napomenutím. Pokud lidé dále chtějí více Evropy, je to proto, aby se vytvořila lepší společnost, nikoliv aby bylo pouze přijato ještě více nesrozumitelných směrnic.

Právní předpisy v oblasti vnitřního trhu jsou skutečně potřeba, ale zdaleko nejsou tou nejdůležitější záležitostí. Program na rok 2009 nesplní ostatně jako jeho předchůdci svůj úkol. Lidé od Komise neočekávají, že se usměrní ve vydávání právních předpisů. Očekávají, že Komise bude připravena na úkoly přidělené jí smlouvami: být hybnou silou Unie, její podnětovou truhlou.

Za tímto účelem není pro jejího předsedu dostatečné tiše a hezky sedět za předsedou Rady. Očekáváme od Komise, že se bude chovat jako klíčový hráč při zkoumání druhu společnosti, kterou potřebujeme budovat. Jaké formě společnosti je však tento program zamýšlen? Program na rok 2009 nemá žádné vážné trhliny, ale není programem, který naši spoluobčané potřebují.

Pane předsedo, bude na novém sboru komisařů, aby převzali své odpovědnosti. Já jen doufám, že bude více pozorný k hlasu evropských lidí než ten současný.

**Andreas Schwab (PPE-DE).** – (DE) Pane předsedo, paní místopředsedkyně, kolegové, dámy a pánové, různorodost dnešních sdělení Komisi vycházejících z tohoto pléna nemůže být ignorována. Jak jen to bude možné, budu se soustředit na několik klíčových bodů, které, doufám, moji kolegové poslanci podpoří.

Z mého pohledu se můžeme shodnout na tom – a paní místopředsedkyně, vy jste to již dříve zmínila – že Evropská unie musí trvat na svých závazcích k základní zásadě sociálně tržního hospodářství podporováním zájmů podnikatelského sektoru a zároveň spotřebitelů. Na individuální úrovni jde o těžké vyvažování, jehož výsledek se může samozřejmě měnit podle politického hlediska. Nicméně věřím – a zde bych rád navázal na to, co řekl pan Nassauer – že během nadcházejících měsíců musí Komise vyvinout lepší smysl pro to, co je vyžadováno v rámci subsidiarity.

Pokud se podíváme na typy návrhů, které jste představili, jako je veřejná soutěž o ekologická vozidla nebo co chcete navrhnout pokud jde o ekologické veřejné zakázky v pracovním programu, čistě zaujímáte pohled, že naši starostové coby obyčejní smrtelníci nejsou schopni učinit samostatná ekologická rozhodnutí a proto jim ze své pozice ve středu Evropy cítíte potřebu předepsat, co mají dělat. Z našeho pohledu jde o špatný přístup. Chceme, aby jednotlivci rozuměli, že jsou veřejné zakázky šetrící životní prostředí v jejich vlastním zájmu. Proto potřebujeme více subsidiarity v těchto odvětvích, více osvědčených postupů a méně dohledu.

Paní místopředsedkyně, zároveň bych chtěl povzbudit Komisi k přijetí odvážnějšího přístupu ve vyjednávání s členskými státy v budoucnu, například pokud dojde na téma, jak sladit právní předpisy na ochranu spotřebitele v Evropské unii v zájmu společnosti a současně v zájmu spotřebitelů. Opatření k tomuto sladění bude mít smysl pouze pokud skutečně sladíme celou oblast ochrany zájmů spotřebitele a nedáme členským státům možnost záplatovat okraje tohoto sladěného *acquis*. Jinak půjde o nesmyslnou práci.

**Claudio Fava (PSE).** – (IT) Pane předsedo, paní komisařko, dámy a pánové, rok 2009 není jen rokem, ve kterém půjdeme k volbám, ale zároveň musíme přijít s nějakými odpověďmi na konkrétní otázky kladené našimi voliteli. Jedna taková otázka se bude týkat prostoru svobody, bezpečnosti a práva: proč ho hodláme vytvořit, jak ho hodláme vytvořit a kdy ho hodláme vytvořit. Potřebujeme poskytnout odpověď formou ambiciózního programu legislativních politik, který, paní komisařko, Komise ještě nepoložila na stůl.

Očekáváme silné legislativní návrhy, jde-li o přistěhovaleckou politiku zvláště o vstupní a azylové politiky s cílem zabezpečit toto základní právo v celé Evropské unii a předejít rozlišování mezi politikami legálního a nelegálního přistěhovalectví, které se nám zdá být nevhodné. Věříme, že je rámec společné politiky a

regulační prostředí nutný: Vedle uzavíracích opatření potřebujeme integrační opatření a způsoby legálního přistěhovalectví.

Očekáváme silné návrhy na soudní spolupráci v trestních a policejních věcech založené na vzájemném uznávání procedurálních záruk. Vzájemné uznávání stále chybí a bez těchto návrhů boj proti organizovanému zločinu a terorismu stále zůstává pouze rétorikou.

V neposlední řadě očekáváme odvážnější přístup k ochraně základních práv, které zůstávají základním cílem soudní spolupráce. Agentura pro základní práva by se měla stát hlavním nástrojem této aktivity, jakmile vstoupí v platnost Lisabonská smlouva.

Očekáváme, paní komisařko, že Komise v programu odhalí důkazy tohoto záměru během příštích několika dnů.

**Jean Marie Beaupuy (ALDE).** – (FR) Pane předsedo, paní místopředsedkyně, dámy a pánové, komisařka řekla, že ona sama chce viditelnější Evropu, která pro občany skutečně něco znamená.

36 % z rozpočtu Unie se týká politiky soudržnosti, což je nyní největší položkou rozpočtu. Pokud existuje jedna oblast, ve které mohou spoluobčané vidět praktický a hmatatelný účinek z evropských výsledků a rozhodnutí, je to Fond soudržnosti.

Jak již bylo uvedeno, rok 2009 bude významným rokem, neboť uvidíme formování nově zvoleného Parlamentu a Komise. Což znamená, že to bude „čistý“ rok, volný rok v určitých oblastech. Nicméně jde-li o politiku soudržnosti, nemůžeme si dovolit pracovní volno. Nemůžeme zastavit programy, které již byly zahájeny, a zejména nemůžeme zastavit jejich účinnost. Každý z přítomných bude mít jistě na paměti zlepšení, které přinesly lidem v Portugalsku, Španělsku, Irsku a všech zemích Evropy díky naší politice soudržnosti.

Proto musí být Komise schopna představit nám podrobný program na rok 2009, pokud jde o soudržnost, což je, opakuji, největší položkou rozpočtu Unie a zároveň hmatatelným vyjádřením našich úspěchů pro občany. Proto není rok 2009 rokem „čistým“, ale během programového období 2007–2013 rokem pokrokovým.

Předem děkuji komisařce a jejím kolegům za jejich návrhy k této záležitosti.

**Françoise Grossetête (PPE-DE).** – (FR) Pane předsedo, paní místopředsedkyně Komise, roky 2008 až 2009 představují přechodné období, kdy žijeme v nebyvalé hospodářské krizi. Zároveň jde o evropský volební rok, což bohužel znamená, že je zde nebezpečí, že by mohl být zbytečným.

Proto musíme učinit vše co můžeme, abychom udrželi konkurenceschopnost našich podniků a přesvědčili naše spoluobčany, že Evropa je odpovědí. Program je bohužel úplný – zcela úplný – a přišel velmi pozdě, a nikoli kvůli nedostatečnému varování v této záležitosti během posledních několika let.

Ke změně klimatu řekla paní Wallströmová, že bychom měli být průkopníky citelného růstu. Všichni se shodneme, ale snaha musí být společná, nebo žádná. Evropa to nemůže udělat sama. Neměla by si sama podrazit nohu. Důsledky z rozhodnutí, která učiníme, budou mít těžký dopad společenský i hospodářský. Nemůžeme hovořit o celosvětové dohodě o změnách klimatu, pokud se Čína, Spojené státy, Brazílie a Indie neúčastní. Dohoda bez podpisu Číny není dohodou.

Jde-li o zdraví, byl nám představen farmaceutický balíček. Konečně! Žádali jsme o tento balíček mnoho let. Přišel v době, kdy se začínáme připravovat na volby. Nicméně je to velké zklamání. Jak můžeme obhájit naši pomalost v předcházení padělání léků, když to představuje skutečnou hrozbu zdraví a je to vážným zločinem? Mohli jsme začít již dávno pracovat na sledování léků a zákazu jejich přemisťování do jiných balení.

Konečně je naléhavé, abychom posílili politiku ochrany spotřebitele, zvláště ve světle všech krizí a potravinových skandálů, které nyní svět zažívá.

Proto na vás naléhám, paní Wallströmová, zajistěte, aby rok 2009 nebyl zbytečným!

**PŘEDSEDAJÍCÍ: pan BIELAN***Místopředseda*

**Libor Rouček (PSE).** - (CS) Dámy a pánové, Evropa si v poslední době zvykla na relativně silný hospodářský růst a hospodářskou prosperitu. Obávám se, že toto období alespoň dočasně nyní končí. Hlavní priority Komise, Parlamentu a i Rady by z tohoto důvodu v příštím roce měly být zaměřeny právě na obnovení hospodářského růstu a posílení sociální soudržnosti. Je potřeba zlepšit systém dohledu nad finančními trhy v Unii, je nutno usilovat o efektivnější ekonomickou a daňovou koordinaci včetně koordinace systému přímých daní a jasných opatření proti daňovým podvodům. Je potřeba urychleně předložit komplexní návrh vnější politiky v oblasti energetiky včetně aktivní podpory budování energetické infrastruktury. V době ekonomické nejistoty je rovněž nutno, aby Komise mnohem výrazněji než doposud potvrdila svůj závazek podporovat sociální práva, a nemusím připomínat, že hlavní prioritou v příštím roce by mělo být i dokončení ratifikace Lisabonské smlouvy a samozřejmě její implementace.

**Lambert van Nistelrooij (PPE-DE).** - (NL) Pane předsedajícím, paní komisařka Wallströmová právě hovořila o přiblížení se občanům. No, politika soudržnosti s tisíci malých regionálních a komunálních plánů je nejviditelnější formou činnosti Evropské unie. Jejich prostřednictvím se budeme v budoucnu občanům aktivně přibližovat. Na mysli mám, například, nejen dny otevřených dveří regionů a obcí, které se budou konat za několik týdnů zde v Bruselu, ale též mnoho různých aktivit v členských státech. Potud je vše v pořádku.

Jsou však zapotřebí také změny a já zmíním dvě. V první řadě je vroucím přáním Parlamentu, aby byl Fond solidarity Evropské unie flexibilnější. Při přírodních katastrofách a záplavách občané chtějí, abychom jednali rychle. Je to naším záměrem a Evropská rada této rozpravě již několik let brání. Za každou cenu se postarejme o to, aby byla znovu zahájena.

Zadruhé, Zelená kniha o územní soudržnosti, která se očekává v říjnu, musí být základem pro politiku soudržnosti po roce 2013 – nikoliv pro návrat na vnitrostátní úroveň, ale pro dlouhodobý evropský plán, jedinou sjednocenou evropskou politiku. V mnoha regionech Evropy pozorujeme koncentraci; ta je důsledkem globalizace a je potřebná. Zároveň se však musíme zaměřit na to, jakým způsobem by bylo možné v Evropě docílit vyváženého rozvoje ve všech oblastech s vlastními charakteristikami v rozmanitých oblastech zemědělství, výzkumu a vývoje, ekologie atd.

Vnitřní trh přinesl mnoho výhod a je téměř dokončen, ale politika soudržnosti nyní vstupuje do nové fáze. Zelená kniha připraví základy a v nové fázi pak budou následovat legislativní kroky.

**Katerina Batzeli (PSE).** - (EL) Pane předsedajícím, dovolu mi začít poděkováním paní komisařce Wallströmové. Její příspěvek nám skutečně umožnil najít společné východisko v otázce komunikační politiky a plánování priorit pro Evropskou komisi a Evropský parlament v rámci interinstitucionální dohody, již jsme vypracovali a budeme předkládat.

Paní komisařko, jak jste velmi správně uvedla, my všichni víme, že otázka prvního pilíře týkající se sociální politiky musí být prioritou pro komunikační politiku a skutečným jádrem Evropské unie, která nejen respektuje své občany, ale která si v tomto mezinárodním kontextu globalizační krize přeje zavést vlastní zásady, struktury a pravidla.

V tomto bodě tedy všichni souhlasí. Dovolte mi vás však upozornit, že vašemu návrhu chybí určitá individuální doporučení zaměřená na specifické trhy či řešící důležité otázky, jako je ochrana práv k duševnímu vlastnictví. Příště musí Komise dojít k rozhodnému řešení tohoto problému, neboť ve svém nedávném sdělení se vyhýbá konkrétnímu doporučení a omezuje se spíše na „technokratické“ otázky než na podstatné problémy.

Co se týká vzdělání a imigrační politiky, domnívám se, že tyto otázky byste měla ve svém textu zdůraznit.

**Georg Jarzembowski (PPE-DE).** - (DE) Pane předsedajícím, paní místopředsedkyně, rád bych, třebaže jen nepatrně, zmírnil chválu, které se vám od této sněmovny dostalo, alespoň co se týká problematiky práv cestujících.

My naléháme na Komisi, aby předložila ucelený balíček návrhů ohledně práv cestujících v celém dopravním sektoru. Je potešitelné, že již máme práva cestujících v letecké dopravě, ačkoliv naléhavě vyžadují revizi, neboť mnoho leteckých společností nevyužívá příslušná nařízení tak, jak bychom si přáli. Letos jsme rovněž schválili balíček práv cestujících v železniční dopravě, která mají být zavedena příští rok.

Bylo však, paní komisařko, ohlášeno, že budou předložena práva cestujících dálkovými autobusy, a rozprava o právech cestujících v trajektové dopravě již začala. Žádné z těchto navržených opatření nevidíme zahrnuté do vašeho pracovního programu. My tyto návrhy potřebujeme, neboť chceme práva cestujících pro celý dopravní sektor. Souhlasíme totiž s Komisí, že jestliže chceme, aby občané byli naší prioritou, bude nejlepší zavést práva cestujících v celém dopravním sektoru.

Druhá záležitost, o níž bych se tu rád stručně zmínil, je tato: doufáme, že Komise zavede plánované systémy řízení dopravy, jak zamýšlela. Konkrétně se jedná o projekt jednotné evropské nebe nazvaný SESAR a o jednotný evropský systém řízení železniční dopravy známý jako ERTMS. Pomocí těchto systémů, paní místopředsedkyně, nejenže zlevňujeme dopravu a zvyšujeme její bezpečnost, ale také pomáháme chránit životní prostředí. Proto máte naši plnou podporu pro rychlé rozvinutí těchto systémů.

**Ingeborg Gräßle (PPE-DE).** - (DE) Pane předsedající, paní místopředsedkyně, dámy a pánové, v oblasti rozpočtové kontroly nejsou žádná nová témata. Rozpočtová kontrola je trvalý problém a bývalo by nás potěšilo vidět nějaký pokrok v této problematice již na dnešním pořadu jednání.

Mám pět poznámek. Zaprvé, naléhavě žádáme o podporu Rumunska a Bulharska při zavádění právního státu, soudního systému a finanční kontroly. Nechceme být za dva roky ve stejné pozici, takže tato záležitost je pro nás velice důležitá.

Druhou otázkou je prohlášení o věrohodnosti pro rozpočet jako celek po fázovaném kontrolním postupu zahrnujícím národní účetní dvory. V posledním půl roce, který této Komisi zbývá, by bylo hezké, kdybychom zde dosáhli nějakého významnějšího pokroku, nebo se alespoň dohodli na dalším společném postupu. Očekávání nás, správců rozpočtu, jsou dosti skromná.

Třetím bodem je zjednodušení. Měli bychom nižším správním úřadům v členských státech více pomáhat v zavádění evropského práva. Je jasné, že jsou mnoha oblastmi evropského práva zcela zahlceny, a právě proto je míra selhání tak vysoká.

Začtvrté, zahraniční pomoc: zde bych ráda zmínila zvláště Kosovo a otázku spolupráce s OSN. Výbor pro rozpočtovou kontrolu navštívil Kosovo a já bych na tomto místě chtěla předeslat, že co se týká udělení absolutoria rozpočtu, Kosovo bude pořádný problém. Podle mě zdaleka nevyužíváme všechny příležitosti, jež se Evropské unii nabízejí, a máme v této oblasti hodně co dohánět.

Má pátá poznámka se týká zdokonalení spolupráce mezi členskými státy v boji proti podvodům. Zde máme domácí úkol zejména pro dámy a pány z Rady. V listopadu bude Parlament hlasovat o nařízení, které stanoví právní základ pro boj proti podvodům a my bude muset zvážit, jak jej prosadit, jestliže chceme v této oblasti dosáhnout lepších výsledků. Alespoň na tom jsme se dosud vždy shodli.

**Genowefa Grabowska (PSE).** - (PL) Pane předsedající, o strategii Komise toho bylo zde v Parlamentu řečeno mnoho. Hlavním cílem této strategie je přiblížit Unii občanům. Opakujeme to rok co rok. Dosaženo však nebylo ničeho, navzdory odhodlanému úsilí paní komisařky, které rozhodně oceňuji, a navzdory všem činům, za něž jsem vděčná. Unie blíže občanům není. Já stále věřím, že příčinu této situace je třeba hledat v informační politice. Prostudovala jsem si bod týkající se informovanosti o Evropě. V programu předloženém Komisí je jeden důležitý bod, jmenovitě spuštění kampaně na nejnižší úrovni ohledně sociálního rozměru Listiny základních práv. To je dobrý bod. Zbytek se však zabývá spíše informacemi o práci a záměrech Evropské unie, než jejími činy. Občan očekává, že bude informován o výsledcích, nikoliv o tom, co Unie plánuje či hodlá dělat. Obyčejný člověk chce vědět, čeho Unie dosáhla a co to pro něj znamená.

Nakonec bych se chtěla zeptat Komise ohledně Lisabonské smlouvy, proč měla v Irsku kampaň pana Ganleye lepší výsledky než kampaň vedená irskou vládou a Evropskou unií? Zpracovala tam nějaká nadpřirozená síla nebo mají s tímto výsledkem co do činění peněžní prostředky pana Ganleye? Možná by se Komise nad touto otázkou měla zamyslet.

**José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE-DE).** - (ES) V roce 2009 bude muset Evropská unie posílit nejen vnitřní stránku evropského projektu, ale také jeho vnější vliv, a to prostřednictvím vnější politiky, která musí soustavně a účinně reagovat na výzvy, které vznikají v současné celosvětové situaci.

Za tímto účelem budeme muset urovnat naše vztahy s Ruskem po kavkazské krizi. Budeme muset do určité míry upravit naši sousedskou politiku, předně na našem vlastním kontinentě prostřednictvím dohod o stabilizaci a přidružení, a následně pomocí politiky rozšíření, ale také mimo náš kontinent, a sice prostřednictvím Unie pro Středomoří.

Domnívám se, že je rovněž důležité udržovat naši přítomnost v konfliktech ve střední Asii, Iráku, Íránu, Afghánistánu a nyní též v Pákistánu, posílit naši přítomnost v konfliktu na Středním východě a udržovat vztahy se vznikajícími velmocemi Čína a Indie. Musíme obzvláště rozvíjet Dohodu o přidružení s africkými, karibskými a tichomořskými státy.

Domnívám se, že velmi pečlivou pozornost musíme věnovat výsledku amerických voleb, a v neposlední řadě musí být naší prioritou uzavření dohod o přidružení s Mercosurem, Andským společenstvím a Střední Amerikou.

A konečně, pane předsedající, paní místopředsedkyně, toto je obrovský úkol, který bylo, myslím, snazší řešit, kdybychom mohli použít nástroje, jež nám v oblasti vnější politiky poskytuje Lisabonská smlouva.

Závěrem vám musím říci, paní místopředsedkyně, že jak už víte, můžete počítat s podporou tohoto Parlamentu.

**Szabolcs Fazakas (PSE).** (HU) Děkuji za předání slova, pane předsedající. Oproti očekávání finanční krize, která začala před rokem v Americe, zdaleka nepolevuje a ve stále větších vlnách znovu a znovu zasahuje celý svět, včetně finančních trhů, a tedy i evropských ekonomik.

Centrální banka musí do finančních trhů pumpovat obrovské sumy peněz, aby zajistila jejich přežití. Ovšem pokud chce Komise napravit ekonomiku a společenský dopad této finanční krize, musí učinit pokrok ve dvou oblastech.

Zprv musí být co nejrychleji zřízen společný evropský úřad pro finanční dohled, který bude mít za úkol zamezit podobným spekulativním nebezpečím a případně zajistit, aby Evropa postupně převzala roli zhroutěného amerického finančního a kapitálového trhu. Zadruhé, musí přimět evropský finanční sektor, aby se místo na spekulativní transakce zaměřil na financování reálných ekonomik, které byly až dosud zanedbávány. K tomu bude přirozeně zapotřebí, aby Evropská centrální banka nejen držela pevně na uzdě infaci, ale aby za své priority pokládala též hospodářský růst a vytváření pracovních míst. Velice vám děkuji.

**Gunnar Hökmark (PPE-DE).** – Pane předsedající, rok 2009 bude, mírně řečeno, klíčovým rokem pro dosažení cílů lisabonského procesu. Dnes bych zde chtěl vyzdvihnout čtyři věci. Tou první je potřeba učinit skutečný pokrok v procesu lepšího řízení. Zde se všichni shodneme, že do roku 2012 bychom měli snížit administrativní zátěž o 25 %, a domnívám se, že by bylo vhodné, aby Komise zde v Parlamentu každoročně dokázala, že ve skutečném zlepšování řízení postupuje kupředu.

Druhou věcí je výzkum a inovace. Revize rozpočtu se blíží ke konci a je zásadní a strategicky důležité, abychom se nyní postarali o to, že se pohneme kupředu a náležitou finanční podporou postavíme Evropu do čela výzkumu a inovace.

Třetí věcí je mobilita pracujících. Ta je jedním z nejdynamičtějších aspektů Evropské unie, v němž jsme zaznamenali neobyčejně dobré úspěchy, které přinášejí prospěch nejen evropské ekonomice, ale také jednotlivcům v celé Evropě. Důležité je nejen, abychom situaci neztěžovali – abychom si hlídali příležitosti, ale také abychom ji usnadňovali diskusemi o vzdělání a jeho reformách v rámci Boloňského procesu, a aby se tak mobilita stala realitou pro ještě více lidí.

A konečně bude rok 2009 důležitý pro učinění kroků v energetické politice, v jejíž oblasti máme v současnosti mnoho legislativních námětů. Máme legislativu o energetických trzích (která musí být ještě dokončena), o obnovitelných zdrojích, o sdíleném úsilí a o obchodování s emisemi. Nyní je čas se také postarat o to, abychom byli schopni tento proces dokončit a uskutečnit, abychom získali, a to nejen pro rok 2010, ale dále do budoucna, dobrý základ pro to, stát se nejlepší ekonomikou na světě založenou na znalostech.

**Jan Olbrycht (PPE-DE).** – (PL) Pane předsedající, paní komisařko, rok 2009 je rokem voleb. To ovšem neznamená, že by se Parlament a Komise měly zaměřit na volební program na úkor všeho ostatního. V takových programech bývá tendence slibovat mnoho věcí. My přikládáme velký význam společné akci, jež má být uskutečněna do poloviny roku 2009 a v druhé polovině roku 2009. Také občané očekávají jasné a srozumitelné informace.

Rád bych poukázal na jednu z jejích základních součástí, jmenovitě na zásadní změnu, jež má být Evropskou komisí navržena v říjnu. Tato změna zahrnuje úpravu politiky soudržnosti začleněním prostorového prvku, a sice teritoriální soudržnosti. Komise hovoří o říjnu, ovšem v programu na rok 2009 žádné zmínky o této záležitosti nenacházíme. My už nicméně víme, že tato problematika vyvolá velký zájem i velké spory. V této

souvislosti bych chtěl zdůraznit, že rok 2009 je, co se týká politiky soudržnosti, zejména pak teritoriální soudržnosti a jednotné akce, obzvláště důležitý. Věřím, že doplňující informace jsou již na cestě.

**Danutė Budreikaitė (ALDE).** – (LT) Je zajisté potěšením diskutovat o programu, který by měl být pokračováním dřívějších programů z předešlých let. V prvním pilíři vidíme boj proti globální finanční krizi. Připomíná mi to hašení ohně. Krize trvá už rok a my jsme si jí nebyli schopni všimnout; nebyla přijata žádná opatření.

Ráda bych vaši pozornost obrátila k energetické politice. Před třemi roky jsme se rozhodli mít společnou energetickou politiku. Je to zdoluhavý, složitý proces, který vyžaduje tvrdou práci. Zásadní je, aby naše činy byly konzistentní. Zatím nevím o tom, že by byly zmíněny jakékoliv kroky týkající se problematiky energie. Právní opatření, která jsme přijali, sama o sobě nevytvoří energetickou politiku, společnou energetickou politiku, ani tuto politiku nezavedou.

Nejsou žádné souvislosti, vyhledávání alternativních energetických zdrojů neexistuje a nedělá se nic ohledně problémů Arktidy, potenciálních zdrojů v Arktidě. Ve skutečnosti neexistuje žádná dlouhodobá energetická perspektiva a důsledek by mohl být podobný situaci finanční krize. Budeme překvapeni, až se něco v souvislosti s energetickou situací stane, a až poté začneme konat. Navrhují, že bychom snad mohli pokračovat v práci, kterou jsme začali.

**Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE).** – (RO) Ráda bych zdůraznila dvě priority, které by měla Evropská komise v příštím roce vzít v úvahu, co se týká sociální politiky a politiky zaměstnanosti.

V první řadě by Evropská komise měla podporovat zaměstnanost mladých lidí. Nedávná evropská studie ukázala, že na pracovní trh vstupuje čím dál méně mladých lidí, protože je odrazují překážky, jako je nedostatek pracovních míst v jimi zvoleném studijním oboru, nedostatek zkušeností a nedostatek odborných dovedností. Je nutné, aby všichni mladí lidé měli přístup k nejlepšímu vzdělání a aby získávali kvalifikace, které jsou na trhu práce požadovány. Proto se domnívám, že vzdělávací systém by měl být uveden v soulad s pracovním trhem a že přechod od teorie k praxi by měl probíhat hladce, prostřednictvím různých profesionálních výcvikových programů či evropských stáží.

Zadruhé by Evropská unie měla podporovat, koordinovat a zdokonalovat aktivity členských států v oblasti sportu, a to podporou soutěživosti a sdružování dětí a mládeže ve sportovních klubech, stejně jako nezaujatého a průhledného přístupu v soutěžích. Sport také potřebuje finanční podporu a já jsem pro vytvoření nové rozpočtové položky pro evropské sportovní programy.

**James Nicholson (PPE-DE).** – Pane předsedající, rád bych k tomuto tématu učinil několik poznámek a vítám příležitost, již k tomu mám. Chci hovořit o situaci ohledně Fondu solidarity. Jsem příznivcem tohoto fondu, neboť si myslím, že má schopnost přiblížit Evropu a Brusel lidem.

Evropu nyní tvoří 27 členských států, takže opravdu nezáleží na tom, zda se jedná o povodně v mém regionu v Severním Irsku nebo o lesní požáry v Řecku, ve Španělsku nebo v Portugalsku. Známe některé hrozné případy, kdy jsou lidé skoro úplně zničeni. Takže tu nejde o to, dát jim spoustu peněz, ale o to, dát jim nějakou naději, aby mohli začít znovu. Rozhodně bych se chtěl přimluvit za to, aby byl Fond solidarity zachován a podporován, a nekomplikujte ho prosím příliš. Zachovejte jeho jednoduchost, aby vláda či regionální orgány mohly požádat o příspěvek, a pak se vrátit do své oblasti a říci lidem, že dané finance pocházejí z Evropy a že jim Evropa poskytuje nějakou pomoc.

Zjednodušíme procesy týkající se Fondu solidarity, zachovejme jejich jednoduchost a hlavně tento fond neničíme.

**Margot Wallström, místopředsedkyně Evropské komise.** – Pane předsedající, vážení poslanci, děkuji vám za tuto rozpravu. Myslím, že velice dobře odráží veškeré rozmanité otázky, jimiž se Evropská unie musí zabývat, od sportu – rozpočtové položky pro sport – po to, jak budeme označovat léky, co děláme na Kavkaze nebo jak se pokusíme vylepšit situaci na Středním východě. Všechny tyto věci provádíme současně. To také představuje největší výzvu z hlediska komunikace.

Dnes jsme zde také slyšeli některé velice detailní návrhy. Chci vás ujistit, že úlohou Komise je postarat se o to, aby byly všechny tyto zájmy v rovnováze, protože Komise nesmí být nazírána jako zástupce jen jednoho zájmu nebo jen jednoho investora či pouze jedné problematiky. My musíme pokrýt celé toto spektrum politických otázek. Někdy si můžeme témata vybírat, jindy jsou nám vybrána. Domnívám se, že i když někteří lidé říkají, že před finanční krizí varovali, nikdo přesně nevěděl, kdy k ní dojde, a neznal všechny její důsledky. Takže se jí musíme také zabývat. Musíme být schopni reagovat.

Děláme to tím způsobem, že střežíme Smlouvy, což někdy omezuje naše schopnosti či naše možnosti jednat. Nemůžeme si zčistajasna vytvořit nové pravomoci či vstupovat do oblastí, o nichž víme, že jsou v pravomoci jednotlivých členských států, nebo jsme alespoň omezeni tím, co můžeme navrhnout, nebo musíme pracovat společně s ostatními institucemi. Toto tvoří rámec všeho, co děláme.

Když jsme se naposledy sešli na malém semináři, a to chci také vzkázat Parlamentu, předně jsme řekli, že se neodchýlíme od vytyčeného cíle. Nezměníme své celkové cíle prosperity, solidarity a bezpečnosti. Ty budou nadále řídit vše, co děláme. Prosperita znamená ochraňování růstu a zaměstnanosti v Evropě. Nikdo by neměl pochybovat o našem odhodlání pokračovat v boji za růst a zaměstnanost v Evropě. To bylo ještě více utuženo nedávnými událostmi a finanční krizí. O to více je důležité, abychom měli velmi účinnou politiku a abychom byli opatrní v tom, co právě teď děláme. Nemyslím, že by někdo nevěděl, že toto je jedna z našich hlavních priorit, od samého počátku jí byla a bude jí i nadále.

Co se týká tématu solidarity, jde o energii a změnu klimatu a o to, jak budeme využívat Fond solidarity, neboť dnešní obrana je také obranou proti přírodním katastrofám a hrozbám, které jsme před takovými 10 či 20 lety neměli. Nyní potřebujeme skutečnou spolupráci a obranu také proti těmto věcem.

Nelíbí se mi ta šerá a zasmušilá atmosféra v otázkách energie a změny klimatu. Víte co, já si myslím, že máme v Evropě obrovskou příležitost. Myslím, že máme know-how, máme technologii, máme zdroje, máme lidi, máme naději do budoucna, a i když to všechno bude něco stát, myslím, že to můžeme udělat a že to ve skutečnosti Evropě přinese něco velmi pozitivního. Přinese to lepší kvalitu života a myslím, že se tak nabízejí nové příležitosti i pro vytváření pracovních míst v Evropě.

Myslím, že musíme změnit postoj a nevidět v tom jen výdaje, zátěž, námahu, ale skutečně i součást budoucnosti. Toto je řešení pro budoucnost a právě Evropa se může ujmout vedení, může vytvářet nové změny, pracovní místa, zvýšit tvořivost v Evropě. Přinese nám to lepší kvalitu života, zejména tím, že to pro jednou uvede budoucnost do obrazu a že to také do obrazu uvede zbytek světa.

My též budeme přinášet výsledky. Konkrétní výsledky jsou pro tuto Komisi nejdůležitější. Nebudeme nějakou prozatímní Komisí. Budeme tomuto Parlamentu a Radě nadále předkládat návrhy až do konce.

Děkuji vám za všechny konkrétní návrhy a jen bych chtěla na několik z nich reagovat, protože si myslím, že například celá otázka ochrany spotřebitele je velice důležitá, a my máme velice ambiciózní projekt. Předložíme návrh na úplnou revizi platných právních předpisů týkajících se ochrany spotřebitele, aby byly jednodušší a všem dostupnější. Doufáme, že Parlament se bude moci tímto hlavním návrhem zabývat ještě před volbami. Do konce roku také předložíme návrh na rozšíření možnosti zásahů Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci, což je další významný fond. Pokud jde o globalizaci a vyrovnání se s jejími dopady, chceme být schopni využívat také tento fond.

Protože Jan Anderson zmínil také celou sociální problematiku (a opět je úlohou Komise postarat se o to, abychom se rovnoměrně zabývali všemi problémy, v nichž sociální agenda hraje významnou roli), fórum, které bude Komise pořádát v listopadu, se může, doufám, podívat na otázky fungování směrnice o vysílání pracovníků a pomoci nám rozhodnout další postup. Ani před těmito problémy nebudeme uhýbat. Nyní již víme, jak jsou důležité a jak ovlivnily dokonce irské referendum.

K onomu tématu, paní Grabowska, vy také znáte rčení „lež je již v půli cesty do Damašku a pravda si teprve nazouvá boty“. Nevím přesně, zda pochází z angličtiny, ale vy víte, co znamená. Myslím, že se v tom celý problém částečně odráží. Když máte dostatek financí, když můžete také použít a mobilizovat strach, je to často možná účinnější, než muset vysvětlovat text smlouvy, který není vždy úplně jasný nebo který pomáhá věci zjednodušovat. Zároveň jste však v této rozpravě uvedla některé nejlepší příklady, proč potřebujeme novou smlouvu, proč by nám pomohlo jednat a mluvit na celém světě jedním hlasem a také dělat efektivnější rozhodnutí, a jak by to pomohlo občanům.

Budeme dále přinášet výsledky, například včerejším návrhem telekomunikačního balíčku, který nám všem, kdo používáme mobilní telefony, zajistí nižší ceny a postará se o to, aby klesly poplatky za roaming.

Nakonec bych ještě chtěla říct k revizi rozpočtu, že tato konzultace počátečního tzv. diskusního dokumentu nám může od konce listopadu pomoci navrhnout nový způsob sestavování rozpočtu. Myslím, že to bude příležitost zaměřit se na otázku, co je Evropa a jak by měla postupovat v následujících letech. To byl jen komentář k několika věcem, jež jste přednesli podrobněji.

Všechno to předložím zase Komisi a bude to začleněno do našich diskusí o pracovním programu. Velice jsem ocenila tak širokou škálu témat, která zde byla zmíněna, a za několik týdnů se sem vrátím s novým

návrhem a celý jej představím. Rovněž chci podtrhnout, jak je důležité, abychom měli rámcovou dohodu, již se budeme také řídit a již budeme dodržovat, a abychom se dohodli na způsobu, jakým by měly instituce účinně, efektivně a demokraticky společně pracovat.

**Předsedající.** – Obdržel jsem šest návrhů usnesení

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve středu.

### ***Písemná prohlášení (článek 142)***

**Tunne Kelam (PPE-DE), písemně.** – Rok 2009 je klíčový, neboť se budou konat evropské volby, bude obnovena Komise a bude, jak doufám, ratifikována Lisabonská smlouva.

Hlavní politickou prioritou první poloviny roku 2009 zůstane ratifikační proces Lisabonské smlouvy. Jednota a lépe fungující mechanismy jsou zásadní, abychom zůstali silným hráčem na celosvětovém hřišti.

Více než kdy jindy potřebujeme lepší soudržnost v energetické politice, včetně perspektivy zvýšení energetické nezávislosti. Solidarita mezi členskými státy a hledání alternativních zdrojů energie by se měli stát prioritami Unie.

Snaha o dosažení cílů vytyčených v Lisabonské smlouvě musí získat nové podněty. Přinášení nových změn, podnikání a podpora ekonomie na vědeckých základech jsou klíčové faktory, na něž musíme pamatovat. Dotváření společného trhu musí být dokončeno. Musejí být zajištěny účinnější nástroje pro malé a střední podniky, a podpořit tak jejich úlohu tvůrců pracovních míst.

Musí být stanoven nový postup pro to, jak přiblížit Evropskou unii občanům. Takovýto přístup musí být obousměrnou silnicí. My jako politici nejsme pouze vůdci, ale především služebníci a pozorní posluchači našich občanů.

**Magda Kósáné Kovács (PSE), písemně.** – (HU) Z úkolů stanovených v roce 2004 se Komisi nepodařilo splnit ten nejdůležitější, jmenovitě vymýtit nebo výrazně omezit lhostejnost vůči myšlence sjednocené Evropy a nedostatek důvěry v ni.

Ani v program pro příští rok se neodráží myšlenka, že tato Evropa je jiná než ta v minulosti. Ekonomický potenciál zemí EU-27 je mnohem větší než zemí EU-15 a zaujímá významnější postavení v celosvětové ekonomice. Zároveň jsou ekonomické a sociální problémy zemí EU-27 jiné a vnitřní napětí a obavy jsou také odlišné a intenzivnější.

Volný pohyb pracovních sil a služeb rozpoutal ostrý konflikt. Jasně to dokazují francouzské hlasy proti tomuto pohybu, které ztížily situaci pro prosazení návrhu Ústavy, a irské hlasy zase komplikují osud Lisabonské smlouvy, což je částečně způsobeno napětím, které obklopuje zaměstnance zvláštních misí.

Pracovní plán pro rok 2009 také nezmiňuje, jaké má Komise plány ohledně monitorování členských států, které po pětiletém omezení chtějí využít další omezení volného pohybu pracovních sil.

V souvislosti s tím vším musím bohužel říci, že stále děsivější přítomnost rasismu a xenofobie v Evropě nepodněcuje Komisi k žádným činům.

Tyto problémy jsou nevyhnutelné a vrací se jako bumerang. Jediná otázka je, zda je budeme řešit, dokud se toto napětí řešit dá, nebo až začnou neofašistické skupiny plně nenávisť provádět v evropských městech výtržnosti. Já doufám, že zvolíme první možnost.

**Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), písemně.** – (RO) Evropskou unii čekají velké potíže, neboť mezinárodní kontext se ukázal jako nečekaně křehký.

Nestabilita finančních trhů, kolísající cena paliv, terorismus, přízrak studené války, akutní potřeba energetické jistoty a nahromadění dopadů klimatické změny jsou hrozby, kterým může Evropská unie čelit, jen pokud bude jednotná a bude postupovat společně.

Důsledky krize v Gruzii a americké finanční krize, stejně jako stupňování terorismu by měly určit směry, jakými se bude ubírat činnost v rámci legislativního a pracovního plánu Komise.



Rok 2009 je klíčový pro institucionální stabilitu kvůli Lisabonské smlouvě, jejíž ratifikace by měla být hlavní prioritou pro další období. Program by měl zahrnovat ty aspekty, na nichž záleží budoucí vývoj Unie: společnou energetickou politiku, společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, reformu sousedské politiky a posílení závazků vůči zemím západního Balkánu, Moldavsku a Ukrajině, které Evropskou unii potřebují a které zároveň potřebuje Evropská unie.

Rok 2009 je také rokem voleb do Evropského parlamentu a Eurobarometr nevypadá slibně. Legislativní a pracovní plán Komise by měl ukázat, že hlavním cílem evropských institucí je splnit požadavky a zajistit blahobyt evropských občanů.

## 5. Příprava na summit EU-Indie (Marseille, 29. září 2008) (rozprava)

**Předsedající.** – Dalším bodem jsou prohlášení Rady a Komise ve věci přípravy na summit EU-Indie, který se bude konat v Marseille dne 29. září 2008.

**Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady.** – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, vítám váš zájem o posílení vztahů s Indií. Summit Evropská unie-Indie, který se bude konat, jak připomněla paní Wallströmová, v Marseille dne 29. září 2008 za přítomnosti indického premiéra pana Manmóhana Singha, předsedy Komise pana Barrosa a předsedy Rady pana Nicolase Sarkozyho, je jedním deseti summitů, které pořádáme společně se třetími zeměmi během francouzského předsednictví.

Jistě si všimnete, že je na rozvrhu schůzí uvedeno velké množství summitů s předními rozvíjejícími se zeměmi. V červenci se konal summit s Jižní Afrikou, a jak doufáme, proběhnou summity s Koreou, a v prosinci s Čínou a Brazílií. Tato série schůzí pro Evropskou unii představuje jedinečnou příležitost k rozvoji dialogu s předními rozvíjejícími se zeměmi ve věci našich společných témat a summit s Indií dokonale naváže na tento přístup.

Jsem si vědom toho, že se parlamentní Výbor pro zahraniční věci nedávno zúčastnil úspěšného pracovního setkání zaměřeného na vztahy mezi Evropskou unií a Indií, kterého se zúčastnila řada odborníků. To podnítilo hlubokou touhu po posílení dialogu a spolupráce mezi Evropskou unií a Indií.

Předsednictví má stejný záměr jako Parlament. Indie s populací přesahující miliardu obyvatel, která v roce 2025 převyší populaci Číny, a s ročním přírůstkem přes 8 % od roku 2005 je připravena stát se hlavním partnerem Evropské unie, a my tudíž chceme, aby tento summit představoval důležitý krok při rozvíjení našich vztahů s touto zemí.

Od roku 2000, kdy se konal náš první summit, jsme rozšířili rozsah našeho dialogu a spolupráce. Evropská unie je v současnosti hlavním obchodním partnerem Indie. Je také jedním z největších investorů v této zemi, a to v mnoha klíčových hospodářských odvětvích: zejména v oblasti energetiky, dopravy a telekomunikací, a summity, které jsme uspořádali, rozhodnou měrou přispěly k posílení našich vztahů.

Taková byla situace v roce 2004, kdy jsme naši spolupráci povýšili na strategické partnerství. V roce 2005 jsme přišli s akčním plánem na podporu tohoto partnerství a v roce 2006 jsme uzavřeli dohodu o volném obchodu. Čekám nás ovšem ještě spousta práce a je třeba zajistit to, aby náš politický dialog a spolupráce s Indií ukazovaly skutečný potenciál této země.

Doufáme, že summit v Marseille tyto zájmy podpoří. Doufáme rovněž, že dojde k posílení naší spolupráce s Indií v oblastech, které jsou v současnosti prioritami Unie: změna klimatu a energetika. Tyto diskuse s našimi hlavními rozvíjejícími se partnery nejsou zdaleka jednoduché. Jsou však potřebné a my musíme spolupracovat s našimi indickými protějšky, abychom dosáhli určitých cílů.

Zprvce, na tomto summitu bychom chtěli přijmout nový akční plán, který je kratší a operativnější a který nám umožní přizpůsobit naše partnerství novým zájmům v oblasti energetické bezpečnosti a udržitelného rozvoje. Chceme také zajistit budoucí spolupráci v rámci výzkumu a nových technologií, například v oblasti sluneční energie a projektu ITER.

Tento akční plán by měl být doprovázen pracovním programem s tematikou energetiky, čistého rozvoje a změny klimatu a měl by zohlednit spolupráci v oblasti energetické účinnosti, čistého uhlí a využívání energie z obnovitelných zdrojů.

Tato opatření by v případě potřeby mohla podporovat nové Evropské podnikatelské a technologické centrum. Koncem roku by mělo být toto nové centrum otevřeno v Novém Dillí. Samozřejmě budeme na summitu

rovněž diskutovat o regionálních otázkách, které jsou klíčové pro mezinárodní stabilitu, ať už se týkají Afghánistánu, Pákistánu, Barmy nebo Íránu.

V rámci summitu bychom rovněž chtěli učinit pokrok v našem strategickém partnerství s Indií tím, že zahájíme v rámci spolupráce specifické projekty, anebo v nich budeme pokračovat. Doufáme, že budeme moci podepsat velice významnou dohodu týkající se letectví. Tato dohoda byla parafována vyjednávací začátkem tohoto roku. Velmi rádi bychom tuto dohodu podepsali, protože nám umožní sladit vnitrostátní právní předpisy s právem Společenství a současně zlepšit právní jistotu pro evropské provozovatele. Hovořím zde jen o letech mezi Indií a Evropskou unií. Co se týká ostatních záležitostí, doufám, že postupujeme v souladu s právními předpisy Společenství.

Přejeme si vnést do jednání nový impuls prostřednictvím dohody o obchodě a investicích. Přirozeně bude tím, kdo sjedná dohodu, Komise, která má v tomto ohledu odpovědnost. Rádi bychom prostřednictvím paní Wallströmové Komisi ujistili o naší plné podpoře vzhledem k tomu, že máme zájem na posílení našeho vztahu s Indií. Podpis dohody o obchodě a investicích by představoval výrazný krok vpřed.

Ačkoli existuje velký potenciál rozvoje vztahů s Indií, je třeba mít na paměti, že tato země je až devátým největším obchodním partnerem Evropské unie po Jižní Koreji. Tato situace je skutečně překvapivá.

Tři dokumenty, které chceme na summitu přijmout, revidovaný společný akční plán, pracovní plán pro energetiku a dohoda, kterou jsem právě zmínil, jsou právě projednávány s Indií spolu se společným tiskovým prohlášením. Nemohu dnes o těchto dokumentech hovořit podrobně vzhledem k právě probíhajícím jednáním s našimi indickými partnery, domnívám se však, že mohu říct, že jsme optimističtí, co se týče možných výsledků tohoto summitu.

Závěrem bych chtěl poblahopřát Parlamentu k vysoce konstruktivní roli, kterou zastává v rámci vztahů mezi Evropskou unií a Indií. Vytvoření samostatné delegace pro vztahy s Indií v roce 2007 podpořilo komunikaci s Lok Sabha, indickým parlamentem, a delegace Parlamentu bude určitě požádána, aby hrála klíčovou úlohu, zvláště z hlediska návrhu budoucích usnesení parlamentu v citlivých otázkách, které ovlivňují vztahy mezi Indií a Evropskou unií.

Nakonec bych chtěl této příležitosti využít k tomu, abych zvláště zmínil předsedkyni delegace pro vztahy s Indií paní Gillovou a pochválil ji za dynamičnost, s níž plní své poslání.

**Margot Wallström, místopředsdkyně Komise.** – Pane předsedající, vážení poslanci, pane Jouyete, hovořím jménem své kolegyně paní Benity Ferrerové-Waldnerové a těší mě, že zde dnes s vámi mohu hovořit o přípravě summitu s Indií, který proběhne v Marseille 29. září 2008.

Jak jsem se dozvěděla, vztahy Evropy a Indie v posledních několika letech získávaly na důležitosti nejen z důvodu růstu obchodu a investic, ale také vzhledem k našemu společnému závazku mnohojazyčné a multikulturní demokracie a naší zkušenosti s ní. Zde v Parlamentu jste v nedávné době několikrát prokázali politický význam vztahů s Indií, jak prostřednictvím vytvoření nové parlamentní delegace, tak tím, že jste v loňském roce pozvali pana prezidenta Abdula Kalama, aby vystoupil v Parlamentu, což bylo poprvé, kdy zde vystoupila indická hlava státu.

Doufáme, že na tomto summitu dojde ke změně tohoto rostoucího politického závazku ke konkrétní, intenzivnější spolupráci, a již nyní můžeme hovořit o významném pokroku, neboť jsme se v roce 2004 s Indií dohodli na strategickém partnerství a v roce 2005 na společném akčním plánu.

Především je třeba zmínit, že došlo k posílení politického dialogu a spolupráce a nyní existuje rozvrh pravidelných summitů a schůzí ministrů, byl ustaven každoroční dialog o bezpečnosti a nové formy dialogu v rámci Setkání Asie-Evropa (ASEM) a Jihoasijského sdružení pro regionální spolupráci, což vede k podpoře spolupráce dokonce i v tak citlivých otázkách, jako je např. boj proti terorismu.

Druhý bod, který bych chtěla zmínit, je skutečnost, že se kontakty mezi EU a Indií zintenzivňují, zejména v oblasti vzdělávání, kde Evropská unie financovala více než 900 stipendií pro indické studenty v rámci programu Erasmus Mundus. Toto financování bude pokračovat přinejmenším do roku 2013.

Třetím bodem je skutečnost, že došlo k prohloubení ekonomické spolupráce a spolupráce v oblasti technologií. Vědecké a technologické aktivity a výměny se zintenzivnily a byly povýšeny i na ministerskou úroveň; došlo ke vzniku nových dialogů; byl ustanoven energetický panel EU-Indie a projekt Mezinárodního termonukleárního experimentálního reaktoru, takzvaná dohoda ITER, na které se podílí Indie i EU a která již vstoupila v platnost.

Obchod a investice se také nadále rozvíjejí. Dvoustranný obchod EU a Indie se od roku 2000 zdvojnásobil na 55 miliard EUR a EU je nyní pro Indii největším zdrojem přímých zahraničních investic, přičemž se příliv indických zahraničních investic do EU rovněž zvyšuje.

Spolupráce v oblasti rozvoje se zvyšuje a hlavní část našeho předběžného rozpočtu 470 milionů EUR určeného pro Indii v letech 2007–2013 použijeme zejména na podporu zdravotních a vzdělávacích programů vztahujících se k rozvojovým cílům tisíciletí.

Dosáhli jsme tedy značného pokroku, ale stále nás čeká mnoho práce a jsme přesvědčeni, že by se naše vztahy měly řídit podporou míru, lidských práv a celkové bezpečnosti, udržitelným rozvojem s ohledem na životní prostředí, sociální rovnost a ekonomickou prosperitu a posílení výměn v oblasti kultury a vzdělávání. Jedním z našich hlavních cílů na tomto summitu je dohodnout se na revidovaném společném akčním plánu, který by tyto cíle zohlednil.

Jakožto světoví aktéři jsou obě strany odpovědné za řešení globálních výzev a o některých specifických globálních otázkách budeme diskutovat.

S ohledem na světový trh doufáme, že Indie a USA dokážou vyřešit své spory ohledně jednacího kola WTO a jednání budou pokračovat podle plánu. Pro nás jsou prioritami summitu otázky změny klimatu a energetiky a doufáme, že podepíšeme společný pracovní program pro oblast energetiky, čistého rozvoje a změny klimatu zaměřený na obnovitelné a čisté energie, spolu se dvěma půjčkami Evropské investiční banky spojenými s problematikou změny klimatu. Rovněž budeme diskutovat o světové finanční krizi a o možnostech řešení světové potravinové situace.

V rámci dvoustranných záležitostí je třeba prodiskutovat některé významné společné zájmy. V jednání o dohodě o volném obchodu, která byla zahájena v loňském roce, byl dosažen velký pokrok a nyní si klademe za cíl je v brzké době uváženě uzavřít. Doufáme, že na summitu dojde k podpisu horizontální dohody ve věci civilního letectví. Budeme se rovněž zasazovat o pokrok ve věci uzavření námořní dohody.

V oblasti kultury a vzdělávání je naším cílem dojednat zahájení dialogu o politikách.

Naší prioritou je také věda a technologie a summit by měl přivítat vytvoření Evropského podnikatelského a technologického centra v Dillí a podporu, kterou tomuto projektu poskytl Evropský parlament.

Na závěr bych ráda uvítala vznik skupiny pro přátelství s Evropským parlamentem, kterou nedávno vytvořil indický parlament. Jsem si jistá, že vám všem umožní prostřednictvím kontaktů s indickými partnery vaše protějšky přesvědčit, že EU je nejúspěšnějším a nejprozíravějším fenoménem novodobé mezinárodní správy a že jeden druhému můžeme hodně nabídnout.

**Charles Tannock**, za skupinu PPE-DE. – Pane předsedající, strategické partnerství EU s demokratickou sekulární Indií má v dnešní nebezpečné a nepředvídatelné době zásadní význam vzhledem k tomu, že jde o zemi, která sdílí naše hodnoty a cíle.

Čelíme stejným výzvám, jakými jsou boj proti terorismu – a v tomto kontextu tudíž vyzývám Europol, aby Indii udělil privilegovaný status v oblasti výměny v rámci zpravodajské služby a boje proti terorismu –, nutnost ochrany životního prostředí a význam správného uplatňování výhod plynoucích z globalizace.

Nedávné bombové útoky v Dillí zdůraznily závažnou hrozbu, které Indie čelí ze strany islamistických teroristů. Vzhledem k nestabilitě v zemích sousedících s Indií, Pákistánem počínaje a Srí Lankou konče, by nám všem mělo být zřejmé, že bychom měli Indii v co nejvyšší míře podporovat nejen jako regionální mocnost v jižní Asii, ale také jako zemi, která má přední, konstruktivní a globální roli na mnohostranných fórech, jako jsou např. Delegace pro vztahy se zeměmi jižní Asie a Jihoasijského sdružení pro regionální spolupráci (SAARC), Delegace pro vztahy se zeměmi jihovýchodní Asie a Sdružením států jihovýchodní Asie (ASEAN) a OSN. Je nejvyšší čas, aby Indie získala stálé křeslo v Radě bezpečnosti.

Naše usnesení právem vyjadřuje obavy plynoucí z nedávných vražd křesťanů v provincii Urísa a nepokojů v Džammú a v Kašmíru a požaduje, aby byli viníci potrestáni, protože pro strategické partnerství EU s Indií mají lidská práva a právní stát prvořadý význam. Tato situace je v ostrém kontrastu s jednáním EU s Čínou, která se považuje za imunní, co se týče lidských práv jejích obyvatel.

Skutečně doufám, že blížící se summit upevní slibně se rozvíjející vztah mezi Indií a EU, zejména v oblasti obchodu. Jako spolupředseda a zakladatel skupiny Přátelé Indie a navrhovatel dohody o volném obchodu EU-Indie ve Výboru pro zahraniční věci přivítám rychlé kroky pro vznik vztahu volného obchodu, který bude ku prospěchu obou stran, s rozsáhlými zahraničními přímými investicemi, které nyní poprvé proudí

z Indie do EU. Má skupina PPE-DE by ovšem rovněž přivítala posílení politické spolupráce v oblasti mnoha výzev, jakou je například stávající otázka světové finanční nestability, kterým my oba budeme muset v budoucnu čelit.

**Emilio Menéndez del Valle**, za skupinu PSE. – (ES) Převážná většina poslanců zde v Parlamentu je přesvědčená, že je Indie největší světovou demokracií světa a že musíme zvýšit naši spolupráci s touto zemí.

Vycházíme ze stejných principů a ze stejné reality jako Indie, od demokracie po multilateralismus v mezinárodních vztazích. Existují ovšem také body, v nichž se rozcházíme: například trest smrti, v jehož případě bychom chtěli dosáhnout toho, aby byl v rámci indického soudního systému zrušen. Rovněž Indii vyzýváme k tomu, aby se stala členem Mezinárodního trestního soudu.

Mnozí litují toho, že indická vláda dosud neratifikovala Mezinárodní úmluvu proti mučení. S těmito slovy a navzdory nim vítáme spolupráci Indie s Radou OSN pro lidská práva a oceňujeme práci indické Komise pro lidská práva v boji proti náboženské diskriminaci, kastovnímu systému a jiným problémům.

Máme na mysli strašlivá zvěrstva, která nedávno spáchali hinduističtí fanatici ve státě Urísa. Kategoricky tyto zločiny odsuzujeme, přitom však uznáváme, že jde o výjimečné případy, které ačkoliv byli velmi krvavé, nebyly nijak rozšířené. Jsme tudíž i nadále přesvědčeni, že je Indie příkladem kulturního a náboženského pluralismu.

Indie hraje mezi svými sousedy vůdčí úlohu a stejně jako my je znepokojená výbušnou politickou situací v Pákistánu a stejně tak jako většinu z nás ji zneklidňuje rostoucí nejistota a nestabilní situace v Afghánistánu a na Srí Lance.

Bylo by jistě chválné, kdyby Nové Dillí spojilo své úsilí s našimi snahami v Evropské unii, aby pomohlo Myanmaru překonat současnou noční múru.

Konečně, Indii lze považovat za podporovatele míru a stability v regionu. Na rozdíl od ostatních zemí je Indie v současnosti zodpovědnou jadernou velmocí. Já osobně jsem ovšem přesvědčen, že by své postavení mohla ještě zlepšit, kdyby podepsala Smlouvu o nešíření jaderných zbraní. To by vedlo ke zlepšení pověsti Indie ve světě a mimochodem musím podotknout, že to platí rovněž pro státy jako Pákistán, Severní Korea a Izrael.

Po té, co jsem tohle všechno řekl – a budu už končit – a s vědomím, že společné cíle by neměly vylučovat odůvodněnou a rozumnou kritiku, jsem přesvědčen, že nadcházející summit EU a Indie bude úspěšný.

**Nicholson of Winterbourne**, za skupinu ALDE. – Pane předsedající, vždycky mě těší, když mohu mluvit o věcech, které posílí stálý růst jednoho z nejvýznamnějších mezinárodních vztahů na světě, jakým je vztah mezi Evropskou unií a Indickou republikou. V našem usnesení vyzýváme účastníky summitu, aby hledali další způsoby zlepšování tohoto vztahu, a těšíme se na konkrétní výsledky, o nichž bude podána zpráva Parlamentu.

Toto je pro summit kritická doba. V našem usnesení jsme vyjádřili soustrast obětem záříových teroristických útoků v Indii, včetně těch, kteří byli zabiti při útoku na indickou ambasádu v Kábulu. Dnes ale bezpochyby musíme vzdát hold hrdinům, kteří zachránili lidské životy v Islamabadu, a musíme mít na paměti, že se Indie nachází v srdci regionu, který má značné bezpečnostní problémy. Je správné, že v našem usnesení uvádíme přání zvýšit a naplňovat spolupráci v oblasti zpravodajských služeb, a měli bychom podporovat veškeré snahy o pomoc Indii v boji proti terorismu společně s námi – včetně, jak věříme, křesla v Radě bezpečnosti OSN.

V našem usnesení rovněž vyzýváme k mírové budoucnosti bývalého knížecího státu Džammú a Kašmíru, na obou stranách hranice, který je nyní rozdělen na dva národy. Mír přichází, jak dobře víme z Evropské unie, se zaměstnaností – s prací – a je zvláště příjemné zjištění, že Indie v současnosti v Džammú a Kašmíru buduje nejdelší železniční tunel na světě, jenž bude téměř 11 km dlouhý a bude součástí úseku dráhy dlouhého 148 km. Ten bude nejdelší na světě a práce na něm jsou z 95 % hotové, což poskytne 3 900 nových míst pro přímé zaměstnání a jsem si jistá, že ještě přibudou tisíce dalších.

A kultura: rovněž vyzýváme k prohloubení kulturních vazeb. Tento rok je rokem dialogu a Indie může Evropské unii v této oblasti mnoho naučit. Vyzýváme k intenzivnějšímu dialogu mezi občany a jsem si jistá, že to je cesta vpřed. Závěrem vyzývám kolegy, aby toto vynikající usnesení podpořili.

**Konrad Szymański**, za skupinu UEN. – (PL) Pane předsedající, Indie je jedním z našich strategických partnerů, co se týče obchodu a politiky. Nastal ovšem čas, aby indická vláda čelila silným slověům ve věci donebevolajícího porušování náboženské svobody na svém území. Celoindická křesťanská rada uvádí, že v průměru každé tři dny jsou v Indii křesťané cílem různých stupňů agrese a nesnášenlivosti. Lidé umírají a dochází k ničení kostelů, zatímco soudní systém k těmto incidentům zaujal nebyvale pasivní přístup.

Nemůžeme přehlížet právní předpisy platné v určitých částech Indie, které zakazují konverzi ke křesťanství. Očekáváme v tomto směru rozhodnou akci, stejně jako ve věci odškodnění, na něž mají křesťanské komunity nárok za škody, které utrpěly na svém majetku.

Pane Jouyete, pane komisaři, žádám, aby všechny tyto otázky byly vyjasněny na summitu EU-Indie, který se bude konat později v tomto měsíci.

**Gisela Kallenbach**, za skupinu Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, ráda bych na začátku zdůraznila, že moje skupina má velký zájem na dobrých na partnerství založených vztazích s Indií, zemí, která je považována za největší světovou demokracii.

Ovšem – a to je třeba také zdůraznit – rovnocenné partnerství znamená řádné řešení problémů. To se v případě Indie dosud neděje a není to zřejmé ani z usnesení, které leží zde před námi. To je důvod, proč bohužel nemůžeme tento kompromis podpořit.

Jak můžeme tvrdit, že Indie představuje vzor státu, kde je uplatňována kulturní a náboženská pluralita, jak je uvedeno v usnesení, když při násilných činech, kterých se dopustili hinduističtí extrémisté vůči křesťanům v Urise a muslimům v Kašmíru, opět zahynulo bezpočet lidí? Viníci zodpovědní za pogromy v Gudžarátu nebyli dosud pohnáni před soud. Zhruba 200 případů zůstává dosud nevyřešeno z důvodu liknavosti indického soudního systému.

Opravdu jsou podnikány různé kroky při řešení násilných činů ze strany radikálních frakcí a masakrů křesťanů a muslimů? Jakou míru rovnoprávnosti skutečně požívají Dalité? Je v Indii skutečně respektována univerzálnost lidských práv? Jsou konečně děti chráněny před prací a vykořisťováním? Toto jsou otázky, o kterých bychom měli s našimi indickými partnery otevřeně diskutovat.

V posledních pěti letech Indická národní komise pro lidská práva zaznamenala více než 14 000 úmrtí lidí v policejní a vojenské vazbě. Žádám Indii, aby reformovala Zákon o zvláštních pravomocích ozbrojených sil. Je to právě tato despoticky uplatňovaná spravedlnost, co podporuje povstalecká hnutí v řadě indických států.

Chudoba je v Indii dosud důvodem k závažným obavám a dokonce ani kvalitní programy nejsou dostatečné. Je třeba udělat mnohem víc vzhledem k tomu, že 40 % podvyživených dětí žije v Indii.

Prostřednictvím přenosů znalostí a technologií může Evropa významnou měrou přispět ke skutečně udržitelnému rozvoji v Indii.

**Jaromír Kohlíček**, za skupinu GUE/NGL. – Milé kolegyně, vážení kolegové, když v roce 1947 získala Indie samostatnost, jejich 18 % gramotných občanů, nestabilní politické prostředí i stupeň ekonomického rozvoje v žádném případě nedával tušit, jakými problémy se budeme za šedesát let zabývat. Ano, problémy rozvoje země nejsou zdaleka vyřešeny. Stále je zde mnoho milionů negramotných, nezaměstnaných a těch, kteří žijí na okraji společnosti. Jednáme ale s jadernou mocností dosahující přírůstky hrubého domácího produktu již řadu let okolo 8 %. Jedná se se zemí, která potřebuje nutně postavit desítky bloků elektráren, modernizuje základní železniční a silniční síť, řeší problémy malých měst. Malá města jsou v Indii ta, která mají kolem milionu obyvatel, abychom věděli, o čem je řeč. Stále je zde v některých částech země velký demografický tlak, ale dnes už je na stole i problém outsourcingu.

Indické firmy přebírají těm z Evropské unie kvalifikovanou práci, programátorskou práci, například v oboru účetnictví, a mnohdy tyto práce provádějí pracovníci, kteří sídlí v Indii. Řada zemí dováží kvalifikované specialisty. Zvykli jsme si na největší ocelářskou firmu v Evropské unii Lakshmi Mittala. Už víme o dalších průmyslových podnicích, které se začínají poohlížet na našem trhu. Problémy uvnitř SAARC ještě zdaleka nejsou vyřešeny a delikátní otázka Kašmíru také leží na stole vyjednávačů. Pozitivní kroky zde ale jsou a zdá se, že témat k diskuzi jsou v politické a ekonomické oblasti desítky. Velmi bych se přimlouval za podporu velkých infrastrukturních programů zahrnujících vedle Indie další země SAARC. Jedním z nich je například plynovod, který má propojit Irán, Pákistán, Indii. Zde i v mnoha dalších případech máme společné zájmy. Bezpečnost, energetická bezpečnost a mírovou mezinárodní spolupráce, to je před summitem dobré znamení.

**Bastiaan Belder**, za skupinu IND/DEM. – (NL) Pane předsedající, společný návrh usnesení končí problematickou pozicí křesťanské menšiny v Indii. Rád bych Radu a Komisi upozornil na to, že pokud nebudou řešeny politické a sociálně ekonomické důvody, které jsou kořenem problému, situace bude beznadějná, zejména ve státě Urísa. Podle zpráv byl 23. srpna tohoto roku v Uríse zavražděn maoisty místní vůdce radikální hinduistické organizace VHP svámí Laxmanananda Saraswati. Za tento čin ale zaplatila křesťanská menšina. Hinduističtí nacionalisté ozbrojení holemi, sekerami a pochodněmi uspořádali hon na své křesťanské spoluobčany a několik týdnů nepřetržitě drancovali, dokonce i v táborech uprchlíků.

Zdá se, že toto násilí bylo čistě nábožensky motivované. Má však také zřejmý politický prvek. Jde o to, že hinduistická nacionalistická BJP získává v současnosti značnou podporu nejen v Uríse. V ideologii této strany není místo pro náboženské menšiny, natož pro křesťanskou menšinu.

Právě jsem se dozvěděl, že se Rada a Komise 29. září v Marseille setká s indickým premiérem panem Singhem. Pan Singh nazval ostudné události v Uríse hanbou pro celý národ. Musíte s ním o tomto tématu v Marseille mluvit. Musíte tento bod, jmenovitě náboženskou nesnášenlivost a pronásledování křesťanů, zařadit na pořad jednání a podrobně ho prodiskutovat, protože za takovýchto okolností je nepřipustné pokračovat ve strategickém partnerství.

**Philip Claeys (NI)**. – (NL) Pane předsedající, i já bych rád využil této příležitosti k tomu, abych vyjádřil své obavy ohledně násilí páchaného na křesťanech v Indii, k němuž došlo v posledních týdnech. Desítky lidí byly zavražděny a tisíce byly vyhnány z domovů. Stovky domů byly zapáleny a nebyly ušetřeny ani kostely.

Evropská unie musí vyzvat nejen centrální vládu Indie, ale také vlády států, aby učinily veškerá možná opatření k zastavení násilí a k potrestání viníků. Na summitu, který se bude konat příští týden v Marseille, je třeba posílit nejen strategické partnerství s Indií, co se týče našich obchodních vztahů, ale rovněž rozšířit spolupráci v oblasti boje proti terorismu. Bombový útok, ke kterému minulý týden došlo v Islamábádu, opět ukázal, nakolik je sousední Pákistán sužován problémem islámského terorismu. V tomto z politického hlediska pro Pákistán přechodném období je rozhodně velice důležité, aby se vztahy mezi Indií a Pákistánem nezhoršovaly. Evropská unie musí poskytnout veškerou možnou pomoc k tomu, aby dialog pokračoval a aby povzbudila další dialogy.

Indie disponuje rychle se rozvíjející ekonomikou, která má vliv na poptávku po energii. Politikou Evropské unie tudíž musí být zajištění toho, aby se Indie nestala příliš závislou na zemích, jako je Írán a Rusko.

**Mario Mauro (PPE-DE)**. – (IT) Pane předsedající, pane Jouyete, paní komisařko Wallströmová, dámy a pánové, musím zdvořile poukázat na rozdíl mezi projevy mých kolegů a vašimi úvodními projevy, zejména na to, že jste v těchto úvodních projevech neměli odvahu hovořit o masakrech, k nimž došlo v posledních několika dnech, ani jste přísně neodsoudili nedostatek náboženské svobody v Indii. To je velmi závažné znamení. Vede nás k domněnce, že na nastávajícím summitu budeme vystupovat, aniž bychom se odvážili zaměřit na klíčový problém, který ovlivňuje skutečné vztahy a opravdové přátelství mezi Evropskou unií a Indií.

Nejde jen o masakr křesťanů. V sázce je také princip náboženské svobody a náboženská svoboda je svoboda jako každá jiná. Vyslechli jsme indickou prezidentku, která nám zde v Parlamentu řekla, že se v křesťanské škole naučila nejen lásce k vědě, ale také tomu, jak rozlišovat náboženství a politiku.

Pokud je tomu tak, pak důrazně žádáme, aby Evropská unie věnovala dny summitu Evropská unie-Indie připomenutí, že náboženská svoboda má základní význam pro rozvoj demokracie, a aby naléhavě prosazovala zásadu, že musíme plnit společný úkol: musíme mít v duchu přátelství na paměti, že porušování lidských práv ničí skutečně konstruktivní vztahy mezi entitami, které mohou budováním společné budoucnosti jen získat.

Musíme k tomu mít odvahu, paní komisařko. Musíme k tomu mít odvahu, pane ministře, protože pokud nepřevzmete tuto odpovědnost, nevyhnutelně se staneme spoluviníky rozpadu hodnoty demokracie.

**Neena Gill (PSE)**. – Pane předsedající, jako předsedkyně parlamentní Delegace pro vztahy s Indií tuto rozpravu skutečně vítám. Chtěla bych zdůraznit ústřední význam nepřetržitého a častého dialogu mezi Indií a Evropou v mnoha otázkách, kterým přináší prospěch společný přístup – jak na úrovni Rady a Komise, tak na úrovni Parlamentu – proto vítám skupinu, která byla ustavena indickým parlamentem, a doufám, že velmi brzy navštíví Evropský parlament.

Zatímco naše usnesení jasně stanovuje hodnoty, které jsou důležité pro Evropu a Indii, co se týče závazku demokracie, pluralismu, právního státu a multilateralismu, jeho klíčovým sdělením je to, že jsem přirození

partneři. Jsem přesvědčena, že by se naše rezoluce měla zaměřit na hlavní problémy, jakými jsou terorismus, změna klimatu a ekonomické posílení tohoto partnerství, v jejichž řešení, jak doufám, tento summit učiní určitý pokrok.

Chtěla bych rovněž vyjádřit nejhlubší soustrast rodinám obětí nedávných bombových útoků, k nimž v Indii došlo. Domnívám se, že z tohoto důvodu je třeba uznat, že Evropa i Indie mají mnoho nepřátel, kteří chtějí zničit jejich společné hodnoty. Tento summit by měl být příležitostí k prohloubení našich vazeb, ale jsem toho názoru, že si musíme přiznat, že byl dosud proces pomalý a společný akční plán potřebuje více zdrojů, abychom splnili cíle, které jsme si stanovili.

Na závěr bych ráda uvedla, že v mnoha přátelských vztazích může být přítomna konstruktivní kritika, je však odpovědností obou stran, aby bylo zajištěno, že tato kritika bude vyvážená. Kritika problémů a neúspěchů Indie tudíž musí být vyvážená plným a upřímným přiznáním našich vlastních neúspěchů. Je správné, že odsuzujeme špatné zacházení s menšinami, ale Evropa musí mít rovněž na paměti naše vlastní problémy s násilím mezi komunitami a naše vlastní neuspokojivé výsledky v některých oblastech týkajících se vztahů mezi rasami.

**Wojciech Roszkowski (UEN).** - (PL) Pane předsedající, Indie je z hlediska populace největší demokracií světa. Má také velký demografický potenciál a zažívá rychlý hospodářský růst. Indie je tedy klíčovým partnerem Evropské unie a západního světa. Je důležité, aby takové vztahy byly postaveny na pevných základech. Rozvoj Indie má mnoho pozitivních rysů. Nedávná vlna pronásledování křesťanů v Urise a v jiných oblastech je ovšem důvodem ke znepokojení. Příslušné místní úřady nedokázaly přijmout opatření k ochraně občanů svého státu před útoky ze strany fanatiků. Není to nijak zvlášť překvapivé vzhledem k tomu, že jisté indické státy schválily právní předpisy, které hinduistům zakazují přestoupit k jinému náboženství. Navíc neexistují právní omezení činnosti extrémistických hinduistických organizací, které požadují, aby byla Indie očištěna od křesťanů. Indie je hrdá na svůj demokratický systém, ale takovýto systém vyžaduje, aby byla respektována práva etnických a náboženských menšin. Chce snad vlast Mahátmy Gándhího skutečně tuto otázku podceňovat? Pokud je tomu tak, je třeba o této záležitosti diskutovat na nadcházejícím summitu.

**Angelika Beer (Verts/ALE).** - (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, dovoluji mi krátce vysvětlit, proč má skupina při hlasování zamítné kompromisní usnesení.

Během jednání se ukázalo jako nemožné formulovat kritický postoj k dohodě o jaderné energii mezi USA a Indií. Považujeme to za selhání Evropského parlamentu, neboť očekáváme, že Parlament bude mít odvahu kritizovat mlčení ze strany Evropy v průběhu jednání Skupiny jaderných dodavatelů. Jde o čirou zbabělost všech členských států a zejména Německa coby předsednické země NSG, když se ukázalo, že členské státy nejsou schopny hájit Evropskou bezpečnostní strategii na tak důležité schůzi.

Dosáhli jsme kompromisu, v rámci něhož jedna z priorit je boj proti šíření jaderných zbraní. Ovšem tím, že jsme nepromluvili, jsme ztratili – a vlastně zničili – věrohodnost politiky odzbrojení. Jaderné odzbrojení? Ani náhodnou! Posílení režimu smlouvy o nešíření jaderných zbraní? Ani náhodnou! Věrohodnost při jednání s Íránem? Ani náhodnou! Místo toho máme hospodářské zájmy Francie, zvlášť co se týče uzavření dohody o jaderné technologii s Čínou. To je naše základní pozice, a proto nyní odmítáme kompromis.

**Erik Meijer (GUE/NGL).** - (NL) Pane předsedající, Indie je stejně jako Evropa subkontinentem s mnoha národy a mnoha jazyky, který se snaží oprostit od minulosti, od válek a útisku. V Indii je ovšem dosud uplatňováno mučení a trest smrti a stále dochází k násilí na lidech v Kašmíru, kteří nikdy neměli referendum, které bylo potřebné po rozdělení v roce 1947, aby si zvolili stát, ke kterému chtějí patřit.

Pro Evropu by strategické partnerství s Indií, které bylo ujednáno v roce 2004, nemělo být důvodem k zavírání očí před diskriminací 170 milionů nedotknutelných, kteří nepatří do žádné kasty a nemají žádná práva. V roce 2007 indický premiér právem přirovnal diskriminaci Dalitů k apartheidu v jižní Africe. Mnoho Dalitů konvertovalo ke křesťanství nebo k islámu. Extrémistická opoziční strana BJP se snaží využít nadcházející volby k tomu, aby mobilizovala hinduisty proti křesťanům a muslimům a aby přinutila Dality smířit se s tím, že budou navždy chudí a bezprávní.

Jak můžeme pomoci indické vládě zastavit toto násilí a jak můžeme zajistit, aby se pomoc, kterou EU poskytla Indii po povodních, dostala i k Dalitům?

**Tunne Kelam (PPE-DE).** - Pane předsedající, tento vztah mezi dvěma největšími demokraciemi na světě je zcela mimořádný. Indie se rozvíjí jako hospodářská a politická velmoc, ale spojuje nás právě naše společná angažovanost ve věci právního státu, multikulturní demokracie, světové rovnováhy a boje proti terorismu.

Doufám, že nám devátý summit pomůže dospět k dohodě o volném obchodu a že dosud nevyřešené otázky, například v oblasti služeb, soutěže a práva k duševnímu vlastnictví, mohou být vyřešeny.

I já vyjadřuji znepokojení nad nedávnou vlnou útoků na křesťany v Uríse. Není to poprvé, co se to stalo. K poslední vlně skupinového násilí došlo v prosinci loňského roku. Je velmi důležité – a já jsem požádal Radu a Komisi, aby na toto své indické protějšky upozornily –, aby indické úřady učinily veškeré kroky k odškodnění za poškozený majetek, poskytl plnou ochranu lidem, kteří se neodvážují vrátit do svých vesnic, pomohly jim uvést kostely do původního stavu a potrestaly pachatele.

Chápeme přitom obtíže této velké země a já bych rád vyjádřil svou hlubokou soustrast s oběťmi mnoha teroristických útoků, které zasáhly Indii. Zastáváme společně s našimi indickými přáteli společné hodnoty, jakými jsou právní stát a bezpodmínečný respekt k lidskému životu, což jsou hodnoty, které energicky ztělesňoval Mahátma Gándhí.

**Thijs Berman (PSE).** - (NL) Pane předsedající, uplynul necelý rok od povstání v Barmě. Represe nadále pokračují. Pověsti Indie by prospělo, kdyby její vláda přerušila styky se zločineckým režimem v Barmě. Stále více Indů tento krok požaduje a je šokováno tím, jak režim zareagoval na dopady cyklónu.

V posledních letech Indie dosáhla fantastického rozvoje vzhledem nestále se zvyšujícímu počtu vysoce kvalifikovaných lidí a nesmírnému zájmu o inovace. Indie zastává novou úlohu ve vztahu s rozvojovými zeměmi, se svým heslem „vše kromě zbraní“. Indie je novým dárce. Dialog mezi Evropskou unií a Indií je rovněž odlišný a někdy ostřejší, jak se dá očekávat od dialogu mezi rovnocennými partnery. Obrovský hospodářský růst může vytvořit lepší podmínky a příležitosti pro větší sociální spravedlnost. Naneštěstí zůstává problém nedotknutelných stále aktuálním.

Evropská unie rovněž chce, aby Indie splňovala úmluvy Mezinárodního úřadu práce týkající se práce dětí. Pro tento problém neexistuje jednoduché řešení. V Indii žijí celé rodiny z peněz, které vydělávají děti. Práce dětí je ovšem současně důvodem a důsledkem chudoby. Když děti pracují, je hodně levné pracovní síly a platy dospělých zůstávají nízké. V takové situaci zůstává propast mezi bohatými a chudými v Indii široká. Snaha o zajištění příležitostí pro všechny je otázkou přežití. Brání vzniku nepřípustného sociálního napětí a je věcí spravedlnosti pro miliony Indů. Představuje společnou odpovědnost EU, Indie a celého světa.

**Dariusz Maciej Grabowski (UEN).** - (PL) Pane předsedající, Evropská unie musí ustoupit od své politiky bezpáteřnosti a připravenosti udělat ústupky, pokud má řešit budoucí výzvy. Jedním z příkladů této politiky je přístup Unie k Rusku a argument, že je takováto politika oprávněná kvůli ruským zdrojům energie.

V dnešním rychle se měnícím světě je Unie žádána, aby podporovala a hájila práva a nezcizitelné principy, jako je právo jednotlivce na svobodu a toleranci, a právo národa na sebeurčení. Rozhovory a kontakty s Indií, novou světovou velmocí, ukážou, zda je Unie připravena tuto roli přijmout a příslušným způsobem jednat.

Jednou z klíčových otázek, o nichž by měla Evropská unie diskutovat, je právo křesťanů na náboženskou svobodu. Poukazují zejména na práva členů katolické církve, která v současnosti čelí v Indii perzekuci a hrozí jí zánik. Dochází k pálení kostelů a zabíjení křesťanů, a přitom dala Evropa indickému národu Matku Terezu z Kalkaty. Byla to svěťice, která přinesla dobro a laskavost tam, kde byly nejvíc zapotřebí. Evropská unie by se měla Matkou Terezou inspirovat v přístupu ke vztahům s Indií. Indie by si měla vzít Matku Terezu za příklad toho, jak rozvíjet vztahy mezi věřícími, kteří se hlásí se k různým vírám.

**Sajjad Karim (PPE-DE).** - Pane předsedající, já se coby dlouholetý zpravodaj Parlamentu touto otázkou zabývám a vítám summit EU-Indie, který se bude v blízké budoucnosti konat.

V mnoha oblastech chápu Indii jako přirozeného partnera Evropské unie. Musíme využít tohoto summitu, k tomu abychom učinili pokrok, a vítám dnešní prohlášení Rady a Komise. Jako zpravodaj ovšem musím říct, že trvalo velmi dlouho, než jsme se dostali tam, kde jsme dnes. Nyní nastal čas, abychom tyto roky zúročili.

Dnes jsem vyslechl mnoho mých kolegů, jejichž poznámky se vztahovaly k otázce lidských práv a náboženské svobody. Připomínám jim, že Parlament velmi tvrdě bojoval za to, aby začlenil doložku o lidských právech do všech čtyř dohod o volném obchodu. Je třeba, paní komisařko, abychom zdůraznili náš závazek týkající se této doložky. Takže ať jde o tisíce zmizelých lidí nebo masové hroby v Džamú a v Kašmíru, nebo o vraždění křesťanů v Uríse a útoky na ně, musíme se ve věci lidských práv angažovat důrazně a bezpodmínečně.

Co se týče dohody o volném obchodu: nyní je naší prioritou. Komplexní dvoustranná dohoda mezi námi a Indií nemají význam jen pro nás a Indii, ale také pro celý svět.



**Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN).** - (PL) Pane předsedající, Evropa je založená na křesťanských základech a my bychom se vždy měli řídit křesťanskými hodnotami. Náboženská svoboda je jedním ze základních práv Evropské unie. To by mělo být zdůrazněno v kontextu vztahů mezi Evropskou unií a jinými zeměmi. Útoky na křesťany v Indii, jejich pronásledování a ničení kostelů vyvolaly velké znepokojení. Indické úřady nedokázaly podniknout příslušné kroky, a tudíž naznačily souhlas s vyhlášením teroristických útoků. V kontextu připravovaného summitu EU-Indie by bylo vhodné podmínit vedení hovorů jasnými závazky ze strany indických úřadů. To druhé by mělo vést k okamžitému provádění veškerých možných opatření potřebných k zastavení pronásledování křesťanů a zajištění toho, že viníci zodpovědní za tyto zločiny budou potrestáni. Mimoto Evropská unie nemůže učinit ústupky, včetně ústupků v oblasti obchodu, vůči zemím, kde jsou beztrestně porušována základní práva. Evropský parlament musí vyslat jasný signál, že ochranu těchto hodnot staví nad krátkodobé hospodářské zájmy.

**Christa Klaß (PPE-DE).** - (DE) Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, summit EU-Indie představuje nové období v prohloubení vztahů mezi Evropskou unií a Indií. Chceme podporovat hospodářský rozvoj Indie.

Velmi bedlivě ovšem sledujeme, co se děje v kontextu lidských práv a důstojnosti v indických regionech. Téměř všichni předchozí řečníci hovořili o pronásledování křesťanů, ke kterému v poslední době dochází. O těchto otázkách je rovněž třeba na summitu diskutovat. Vražda duchovního vůdce a člena Světové hinduistické rady dne 23. září tohoto roku vyvolala tento nový konflikt. Nejde o první útok na křesťany, což je důvod, proč asi 60 000 křesťanů jen ve státě Urísa uprchlo ze svých domovů. Křesťané čelí cílenému pronásledování, ponižování, týrání a vraždění. Domy, kostely a kláštery v křesťanských komunitách jsou pleněny a ničeny.

Indická vláda musí zaručit právo na život a na svobodu křesťanů, kteří v zemi žijí. Hospodářská prosperita a stabilita mohou být dosaženy jedině prostřednictvím svobody lidí.

**Reinhard Rack (PPE-DE).** - (DE) Pane předsedající, Indie a Evropa potřebují intenzivnější a lepší vzájemné kontakty na všech úrovních, ale zejména mezi obyčejnými lidmi: např. podnikateli, turisty a studenty.

Dovoluji si připojit krátkou poznámku, která má rovněž význam pro legislativní program Komise, o němž jsme předtím diskutovali. V rámci mezinárodního letectví potřebujeme kvalitní bezpečnostní předpisy, které budou skutečně užitečné a účinné a nebudou jen symbolickými gesty. Jedno rozumné a opravdu potřebné opatření by tedy bylo konečné zrušení nesmyslných pravidel, která cestujícím znemožňují brát si sebou na palubu tekutiny, a navržení rozumnějšího řešení.

**Czesław Adam Siekierski (PPE-DE).** - (PL) Pane předsedající, s blížícím se summitem EU-Indie bychom měli uvážit možnosti zvýšení spolupráce s Indií. Navzdory významnému pokroku je naše spolupráce s Indií ještě stále podstatně méně dynamická než naše vztahy s Čínou. Unie je hlavním hospodářským partnerem Indie, ale naše společnosti mají stále možnosti vylepšit svou pozici v těchto odvětvích indického hospodářství, které procházejí dynamickým vývojem. Mám na mysli oblast energetiky, telekomunikací a strojírenství. Současně s tím musíme zajistit, aby možnost obchodování s Indií nevedla k tomu, že bychom přehlíželi problémy, kterým indická populace čelí. Nejzávažnějšími z nich jsou všeobecná chudoba, nedostatečný zdravotní a vzdělávací systém, epidemie AIDS a výrazné společenské rozdíly. Zatímco do Indie vysíláme politiky, finančníky, zboží a know-how, nesmíme zapomínat na humanitární pomoc a léky. Především nesmíme přehlížet otázku náboženské svobody v Indii.

**Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady.** - (FR) Pane předsedající, chtěl bych všem poděkovat za tuto rozpravu, která nám ukázala význam, který přisuzujeme rozvoji našeho partnerství s Indií, protože ta je velmocí, která se podílí na mezinárodní a regionální stabilitě, protože je, jak bylo řečeno, největším, nejlidnatějším a nejdemokratičtějšíм státem v regionu a protože je to země, která navzdory uvedeným potížím podporuje kulturní a náboženskou pluralitu.

V reakci na obavy vyjádřené panem Tannockem a dalšími bych chtěl říct, že boj proti terorismu je klíčovým prvkem dialogu mezi Evropskou unií a Indií. Co se týče násilí, které teroristé v Indii rozpoutali, Unie odsuzuje všechny útoky, jejichž obětí se tato země stala, a jak uvedla paní Gillová, cítíme s oběťmi těchto útoků, které si kladou za cíl zničit multietnickou a mnohonáboženskou podstatu indické společnosti.

Někteří řečníci se zcela oprávněně zmínili o násilí, pronásledování a útocích zaměřených na křesťanské společenství obecně a zejména na křesťanskou komunitu ve státě Urísa. Věnovali jsme těmto incidentům nesmírnou pozornost a samozřejmě se jim budeme na summitu věnovat. Ovšem, jak uvedla paní Gillová, musíme poskytnout konstruktivní kritiku a musíme rozhodně pochválit odvážný přístup, o kterém hovořilo

několik řečníků, ze strany indického premiéra, který tyto incidenty nazval národní hanbou a urychleně do Urísy vyslal 3 000 policistů. Nadále jsme hluboce znepokojeni útoky a násilím spáchaných na lidech odlišné víry, zejména na křesťanských komunitách. Znovu zdůrazňujeme, že boj proti terorismu musí probíhat v kontextu dodržování principů právního státu a mezinárodního práva.

Co se týče problematiky stability regionu, o které mezi jinými hovořil pan Menéndez del Valle a pan Berman, Evropská unie požaduje, aby byla situace v Barmě zařazena na pořad jednání summitu. Unie by chtěla přesvědčit všechny státy sousedící s Barmou, že demokratická reforma a pokojná transformace v této zemi je v jejich zájmu. Budeme o této záležitosti diskutovat s Indií a s ostatními státy. I my bychom přivítali větší stabilitu a doufáme, že jednání přinesou výsledky s ohledem na situaci v Kašmíru a na vztahy mezi Indií a Pákistánem.

V souvislosti se sociálními problémy, včetně práce dětí, o nichž se zmínila paní Kallenbachová, Rada tyto obavy sdílí a nejen, co se týče Indie. Jednáme s indickými partnery o akčním plánu zaměřeném na posílení závazků v oblasti sociální odpovědnosti podniků, důstojné práce a snah bojovat proti práci dětí. Stanovili jsme přizpůsobení ustanovení týkající se základních pracovních práv standardům Mezinárodní organizace práce jako součást našich citlivých jednání o obchodních a investičních dohodách. Jak jsem řekl, částečně sdílím názor paní Gillové, který se mi zdá velmi objektivní. Měli bychom se zastat obětí všech teroristických útoků a musíme Indii kritizovat, když se nám opatření, která pro boj proti nim přijme, se nám zdají nedostatečná, ale musíme také podporovat indické úřady, když podnikají příslušné kroky.

Co se týče poznámek ke spolupráci v oblasti jaderné energie, rád bych vám připomněl, že 6. září 2008 byla uzavřena dohoda Skupiny jaderných dodavatelů, v níž bylo dohodnuto udělení odchylky, která umožní vytvoření obchodních vztahů s Indií v oblasti jaderné energie pro civilní účely pod dohledem Mezinárodní agentury pro atomovou energii, které podléhají jejímu souhlasu a podmínkám, které tato agentura stanovila. Rovněž bych rád zdůraznil, že se Indie zavázala prodloužit moratorium na jaderné testy a že bychom neměly zaměřovat civilní a vojenské programy.

Závěrem znovu zdůrazňuji, že pouze Evropská unie rozvíjí nepřetržitý dialog se všemi rozvojovými zeměmi a uplatňuje vůči všem partnerům stejná kritéria lidských práv, s povinnou doložkou, která je uvedena ve všech nových dohodách od roku 1995, které vyžadují dodržování mezinárodního práva, ať prostřednictvím Mezinárodního trestního soudu, úmluv OSN o politických právech nebo prostřednictvím uplatňování sociálních práv a práv v oblasti ochrany životního prostředí. Toto platí pro všechny rozvojové země, včetně našich indických partnerů.

**Margot Wallström, místopředsedkyně Komise.** – Pane předsedající, vážení poslanci, dovoluji mi, abych alespoň ve zkratce zodpověděla některé vaše podrobné otázky a připojila několik bodů.

Zaprvé, informace, kterou považuji za důležitou pro všechny z vás, kteří se věnujete otázce spolupráce Indie a EU, se týká nedávných záplav ve státě Bihár, kde Evropská komise poskytuje pomoc obětem katastrofy. Komise zmobilizovala 2 miliony EUR na pomoc v nouzi, která by pokryla nejnutnější potřeby, co se týče potravin, přístřeší, vody, hygienických zařízení a lékařské pomoci. Tato pomoc byla poskytnuta jak lidem, kteří oblast opustili, tak lidem, kteří v postižených vesnicích zůstali. Myslím si, že je důležité, abyste to věděli.

K otázce civilního letectví. Podpis horizontální dohody na summitu by měl být zpravidla doplněn podpisem dohody o financování nového programu spolupráce v oblasti civilního letectví pokrytého částkou 12,5 milionů EUR. To je nejvyšší finanční částka, kterou Evropské společenství poskytlo v oblasti letectví kterékoli třetí zemi.

Jen bych chtěla říct několik slov k otázce změny klimatu, protože je samozřejmě naším zájmem zapojit Indii do jednání předcházejících režimu následujícím po Kjótském protokolu. Jak víte, zastáváme na rozdíl od Indie názor, že opatření spojená se změnou klimatu nejsou v rozporu s hospodářským rozvojem. Právě naopak, mohou nám pomoci a my vyzýváme Indii, aby byla rovněž aktivní při nadcházející konferenci v Poznani při přípravě období po Kjótském protokolu a při jednáních o dohodě v Kodani. Máme dobrý důvod předpokládat, že na summitu bude přijat pracovní program pro oblast energetiky a změny klimatu, a to představuje zásadní součást naší spolupráce s Indií.

Samozřejmě velmi pozorně sledujeme rasové a náboženské násilí ve státě Urísa, které s politováním odsuzujeme. Během posledního dialogu o lidských právech, který se konal v únoru, jsme nastolili otázku týkající se státu Urísa, kdy jsme úřady požádali, aby předcházely takovému násilí. Rovněž jsme o tomto problému diskutovali společně s Indickou národní komisí pro lidská práva a Národní komisí pro menšiny.

Rovněž se této otázce budeme věnovat na tomto summitu na základě zprávy, o níž požádali představení mise v Dillí.

Nakonec, co se týče našeho dialogu o Indii, ráda bych paní Gillové řekla, že Komise je připravena Parlament informovat o prioritách stanovených v revidovaném společném akčním plánu. Naše oddělení pro vnější vztahy pořádá pravidelné schůze se všemi službami, které jsou přímo zapojeny do záležitostí Indie, a na tyto schůze je pokaždé pozvaný zástupce sekretariátu Parlamentu, ale podle mého je důležité praktickým způsobem usilovat o další pokrok.

Velice vám děkuji za tuto rozpravu. Samozřejmě, že o všech vašich podrobných a informovaných postojích zpravíme Komisi.

**Předsedající.** – Obdržel jsem šest návrhů usnesení<sup>(1)</sup> podle čl. 103 odst. 2 jednacího řádu.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve středu.

### ***Písemná prohlášení (článek 142)***

**Sylwester Chruszcz (NI), písemně.** – (PL) Během přípravy summitu EU-Indie v Marseille dne 29. září bych rád upozornil na jisté dramatické události. Mám na mysli vlnu násilí zaměřeného proti křesťanům a sériové vraždy křesťanů, k nimž došlo v Indii v srpnu, zejména v Uríse. Evropský parlament by měl takovéto incidenty ostře odsoudit. Problém přístupu policie v souvislosti s masakrem představitelů náboženských menšin je také důvodem ke znepokojení. Chtěl bych rovněž v souvislosti s útoky na křesťany v Uríse, a především v okrese Kandhamal, vyjádřit hluboký zármutek a obavu. Také bych chtěl zdůraznit, že je obětím potřeba poskytnout okamžitou pomoc a podporu.

**Filip Kaczmarek (PPE-DE), písemně.** – (PL) Indie je významným partnerem Evropské unie. Úspěchy Indie jak v oblasti politiky, tak v oblasti hospodářství jsou působivé. Stále existují možnosti dalšího zlepšování vztahů mezi Indií a Unií. Takovéto vztahy by mohly být oboustranně výhodné. Zdá se však, že existuje závažná překážka rozvoje Indie a našich vzájemných vztahů, překážka, která významně snižuje potenciál Indie. Jsem přesvědčen, že touto překážkou je kastovní systém, který v současnosti v Indii funguje. Indické úřady musí podniknout veškeré kroky k tomu, aby indickou společnost zbavily negativního a někdy až tragického dopadu tohoto systému. V takovýchto případech nestačí pouze legislativní kroky a politická prohlášení. Důležité jsou v podstatě měnící se společenské vztahy a nelidské tradice. Není to lehký úkol a není možné očekávat okamžité výsledky. Tato vidina dlouhodobého procesu by nás ovšem neměla odrážet. Právě naopak, měli bychom podporovat snahy Indie při tomto důležitém činu. Věřím, že nadcházející summit EU-Indie pomůže oslabit kastovní systém v Indii a zlepšit standardy lidských práv a občanských práv v největší světové demokracii.

### **PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN COCILOVO**

*Místopředseda*

## **6. Hlasování**

**Předsedající.** – Dalším bodem je hlasování.

*(Výsledky a další podrobnosti hlasování: viz zápis)*

### **6.1. Podávání žalob u Soudního dvora (Změna článku 121 jednacího řádu) (A6-0324/2008, Costas Botopoulos) (hlasování)**

### **6.2. Migrace na Schengenský informační systém druhé generace (SIS II) (A6-0351/2008, Carlos Coelho) (hlasování)**

---

<sup>(1)</sup> viz zápis.

**6.3. Migrace na Schengenský informační systém druhé generace (SIS II) (A6-0352/2008, Carlos Coelho) (hlasování)**

**6.4. Kontrolní a informační systém Společenství pro provoz plavidel (A6-0334/2008, Dirk Sterckx) (hlasování)**

**6.5. Vyšetřování nehod v odvětví námořní dopravy (A6-0332/2008, Jaromír Kohlíček) (hlasování)**

**6.6. Odpovědnost dopravců k cestujícím po moři v případě nehod (A6-0333/2008, Paolo Costa) (hlasování)**

**6.7. Státní přístavní inspekce (přepracované znění) (A6-0335/2008, Dominique Vlasto) (hlasování)**

**6.8. Subjekty pověřené inspekcemi a prohlídkami lodí (přepracované znění) (A6-0331/2008, Luis de Grandes Pascual) (hlasování)**

**6.9. Subjekty pověřené inspekcemi a prohlídkami lodí (přepracované znění) (A6-0330/2008, Luis de Grandes Pascual) (hlasování)**

**6.10. Síť a služby elektronických komunikací (A6-0321/2008, Catherine Trautmann) (hlasování)**

**Postoj Komise k pozměňovacím návrhům Parlamentu**

*Zpráva paní Trautmannové (A6-0321/2008)*

Komise přijímá následující:

- pozměňovací návrhy 12, 16, 19, 24, 32, 39 (k bodům odůvodnění)
- pozměňovací návrhy 40, 41, 42, 45, 56, 58, 59, 60, 61, 79, 84, 89, 92, 96, 99, 105, 111, 112, 113, 115, 116, 117, 124 (k článkům)
- pozměňovací návrh z pléna 136.

Komise přijímá v principu nebo z části následující:

- pozměňovací návrhy 2, 5, 6, 7, 14, 15, 17, 26, 27, 31, 35, 36, 37, 38 (k bodům odůvodnění)
- pozměňovací návrhy 43, 44, 46, 48, 52, 53, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 85, 86, 91, 95, 98, 100, 101, 102, 103, 106, 107, 108, 121, 123, 125 (k článkům)
- pozměňovací návrhy z pléna 128, 132, 134

Komise zamítá následující:

- pozměňovací návrhy 1, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 13, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 28, 29, 30, 33, 34 (k bodům odůvodnění)
- pozměňovací návrhy 47, 49, 50, 51, 54, 55, 57, 73, 76, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 87, 88, 90, 93, 94, 97, 104, 109, 110, 114, 118, 119, 120, 122 (k článkům)
- pozměňovací návrhy z pléna 126, 127, 129, 130, 131, 133, 135, 137, 138, 139, 141, 142, 143

– Před hlasováním:

**Catherine Trautmann, zpravodajka.** – (FR) Pane předsedající, paní komisařko, budeme hlasovat o telekomunikačním balíčku, což je jeden z nejcitlivějších návrhů konce tohoto volebního období Parlamentu.

Moji kolegové zpravodajové paní del Castillo Verová a pan Harbour a já jsme úzce spolupracovali, abychom dosáhli soudržného a efektivního návrhu pro koncové uživatele těchto směrnic, jmenovitě pro Komisi a regulátory, který bude také pozitivní a hodnotný pro ty, kteří hledají právní jistotu, podporu pro investice a dynamický a stabilní trh, tedy pro zaměstnavatele a zaměstnance, stejně jako ty, pro něž je řada služeb a kvalita za odpovídající a přijatelnou cenu primárním přínosem: pro spotřebitele.

My všichni – zpravodajové, navrhovatelé a stínoví zpravodajové – jsme v těchto cílech jednotní a to je důvod, proč jsme schopni dosáhnout solidní kompromis, jak nasvědčuje malý počet pozměňovacích návrhů, o kterých budeme hlasovat.

Chtěla bych vyjádřit hluboký vděk všem zpravodajům, předsedům příslušných výborů a výborům, které byly požádány o stanovisko, jejich sekretariátům a všem politickým skupinám. Také bych ráda poděkovala kolegům, kteří o tuto záležitost projevili zájem a podíleli se na naší práci. Nyní vyzývám své kolegy poslance, aby hlasováním podpořili své zpravodaje a navrhovatele a poskytli jim jasný a konečný mandát pro období spolurozhodování, jenž bude následovat.

Nakonec chci vyjádřit naději, že Komise a Rada kladně odpoví na pozměněnou verzi balíčku, kterou navrhuje Parlament, která i když v mnoha ohledech představuje alternativu počáteční vizi Komise, přesto stejnou měrou vyjadřuje shodu mezi našimi třemi institucemi.

– Před hlasováním o pozměňovacím návrhu 132:

**Ruth Hieronymi (PPE-DE).** - (DE) Pane předsedající, pokud jde o pozměňovací návrh 132, chtěla bych jménem smluvních stran stáhnout tento pozměňovací návrh vzhledem k tomu, že naše snahy zde v Parlamentu o dosažení kompromisu, který by posiloval autorské právo, byly neúspěšné.

– Před hlasováním o pozměňovacím návrhu 138:

**Catherine Trautmann, zpravodajka.** – (FR) Pane předsedající, co se týče pozměňovacího návrhu 138, u kterého byly předloženy tři žádosti o dílčí hlasování, je poměrně těžké dospět k rozhodnutí. Já osobně jsem předložila ústní pozměňovací návrh k první části pozměňovacího návrhu, který je zahrnut v hlasovacím programu a v němž je uvedeno: „uplatňují zásadu, že nesmí být základní práva a svobody koncových uživatelů omezena“. Toto je první ústní pozměňovací návrh. Od té doby hledáme řešení, které by bylo přijatelné pro politické skupiny, pokud jde o třetí část pozměňovacího návrhu.

Navrhuji tudíž nový ústní pozměňovací návrh s podporou smluvních stran, včetně předsedkyně Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku paní Nieblerové a dalších, který zní: „s výjimkou případu, kdy je ohrožena veřejná bezpečnost a kdy rozhodnutí soudního orgánu může být následné“. Tento pozměňovací návrh by nahradil třetí část a vyjasnil by věci vzhledem k tomu, že je třetí část navrhovaná panem Bonem nejednoznačná, co se týče výjimky. S tímto ozřejmením získáme srozumitelný a přijatelný pozměňovací návrh. Mimochodem – v zájmu paní Hieronymiové – nemá nic společného s duševním vlastnictvím, jak uváděla.

(Ústní pozměňovací návrh byl přijat)

## 7. Uvítání

**Předsedající.** – Hlasování bude krátce odloženo, zatímco pozdravíme delegaci libanonského parlamentu, která sleduje naši práci a kterou zde samozřejmě s radostí vítáme.

Delegace libanonského parlamentu vedená panem Butrussem Harbem je na návštěvě Evropského parlamentu v souvislosti s našimi meziparlamentárními schůzemi. Dovolte mi zdůraznit význam, který této návštěvě přikládáme, po obtížných letech, která Libanon zažil, občanské válce, která trvala 15 let, následné okupaci a v nedávné době válce, která zuřila v létě 2006 a ochromení státních institucí. Máme obzvlášť radost z toho, že můžeme tuto delegaci přivítat v době, kdy se politická situace v Libanonu, ale také v regionu celkově, výrazně zlepšila, zvláště po dohodě z Dohá a po prezidentských volbách.

Doufáme, že s novým volební právem, o kterém se bude hlasovat v příštích několik dnech, se legislativní volby naplánované na příští rok budou konat v těch nejlepších podmínkách a dají nový impuls libanonské demokracii, kterou Evropský parlament plně podporuje. Jménem Evropského parlamentu bych tudíž chtěl přivítat členy delegace s nadějí, že rozpravy, kterých se budou na půdě Evropského parlamentu účastnit, budou nesmírně úspěšné. Tímto znovu děkuji delegaci.

## 8. Hlasování (pokračování)

**Předsedající.** – Dalším bodem je pokračování hlasování.

### 8.1. Evropský úřad pro trh elektronických komunikací (A6-0316/2008, Pilar del Castillo Vera) (hlasování)

#### Postoj Komise k pozměňovacím návrhům Parlamentu

*Zpráva paní del Castillo Verové (A6-0316/2008)*

Komise přijímá následující:

- pozměňovací návrhy 6, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 20, 21, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 42, 43, 44 (k bodům odůvodnění)

- pozměňovací návrhy 47, 48, 50, 54, 57, 59, 62, 66, 68, 73, 77, 78, 79, 91, 92, 94, 97, 98, 100, 103, 104, 105, 106, 115, 117, 125, 133, 136, 140, 141, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 153, 156, 163, 166 (k článkům)

Komise přijímá v principu nebo z části následující:

- pozměňovací návrhy 12, 17, 22, 32 (k bodům odůvodnění)

- pozměňovací návrhy 49, 53, 60, 61, 63, 64, 65, 69, 70, 81, 83, 85, 87, 88, 89, 93, 99, 101, 102, 107, 126, 131, 152, 159, 160, 161 (k článkům)

- pozměňovací návrh z pléna 168

Komise zamítá následující:

- pozměňovací návrhy 4, 5, 7, 13, 16, 18, 19, 24, 37, 38, 39, 40, 41, 45, 46 (k bodům odůvodnění)

- pozměňovací návrhy 51, 52, 55, 56, 58, 67, 71, 72, 74, 75, 76, 80, 82, 84, 86, 90, 95, 96, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 127, 128, 129, 130, 132, 134, 135, 137, 138, 139, 142, 148, 150, 151, 154, 155, 157, 158, 162, 164, 165, 167 (k článkům)

– *Před hlasováním:*

**Pilar del Castillo Vera, zpravodajka.** – (ES) Pane předsedající, nebudu hovořit dlouho, neboť jsem si vědoma toho, že nás tlačí čas. I já bych ovšem ráda poděkovala všem, kdo se na této zprávě podíleli, a chtěla bych zdůraznit jeden důležitý bod: to, co v současnosti Parlament v souvislosti s legislativním přezkumem odvětví elektronických komunikací nabízí, jak již uvedla Catherine Trautmannová, je zcela logické, a jsme přesvědčeni, že tato skutečnost bude velmi pozitivní, pokud jde o rozvoj tohoto trhu. Jednání, která nyní zahajujeme, musí být uzavřena během tohoto volebního období Parlamentu. Věřím, že jde tudíž o věc, která je pro toto odvětví rozhodující.

### 8.2. Společný přístup k využívání spektra uvolněného přechodem na digitální vysílání (A6-0305/2008, Patrizia Toia) (hlasování)

**PŘEDSEDAJÍCÍ: PAN PÖTTERING**

*Předseda*

## 9. Slavnostní zasedání – ekumenický patriarcha Bartoloměj

**Předseda.** – Vaše svatosti, patriarcho Bartoloměji, je pro nás velkou ctí, že vás můžeme přivítat na tomto slavnostním zasedání Evropského parlamentu během Evropského roku mezikulturního dialogu 2008. Prvním hostem, který v lednu v rámci Evropského roku mezikulturního dialogu promluvil k Evropskému parlamentu, byl velký muftí z Damašku. Je ze Sýrie a promluvil k nám jako posel mírumilovného islámu.

Vaše svatosti, reprezentujete křesťanskou víru; vrchní rabín Jonathan Sacks promluví na půdě Evropského parlamentu ve Štrasburku v listopadu jako představitel židovské víry.

Lidé této trojí víry – víry křesťanské, židovské a islámské – žili vedle sebe po celá staletí. Jejichž soužití však nebylo bohužel vždy mírové. I dnes jsou na Blízkém Východě i jinde oblasti, které jsou poznamenány napětím mezi těmito komunitami.

My v Evropském parlamentu podporujeme každé úsilí o mírové soužití různých náboženství a kultur na Blízkém Východě i jinde na světě. Na Blízkém Východě existují také příklady náboženské tolerance a harmonických vztahů mezi lidmi, kteří se hlásí k odlišné víře. Když jsem před nedávnem navštívil Sýrii, měl jsem příležitost setkat se s duchovními vůdci různých náboženských komunit, kteří mě ujistili, že v jejich zemi dobré vztahy existují, přičemž velký důraz kladli na dialog mezi náboženstvími a kulturami.

Evropská unie je společenství založené na hodnotách, přičemž jednou z našich nejzákladnějších hodnot je důstojnost vlastní každému jednotlivému člověku. Náboženská svoboda má přitom v této souvislosti stěžejní význam pro lidskou důstojnost a daleko překračuje veškerou dílčí moc, na niž se odvolávají státní orgány. Odluka církve a státu, jíž si vysoce ceníme, zaručuje náboženským společenstvím svobodu spravovat si své vnitřní záležitosti i vnější vztahy. Tyto zásady znovu potvrzuje Lisabonská smlouva, kterou se v současné době snažíme uvést v platnost.

Ekumenický patriarchát v Konstantinopoli se sídlem ve Feneru v Istanbulu byl založen ve 4. století a je významným duchovním centrem pro 300 milionů pravoslavných křesťanů na celém světě. Slovo „fener“ znamená „maják“ a Vy, Vaše svatosti, jste byl vždy majákem smíření a míru pro věřící uvnitř pravoslavného světa i mimo něj.

Poslední rozšíření Evropské unie přivedlo do EU země s většinou pravoslavných věřících, jako je Kypr, Bulharsko a Rumunsko, přičemž Řecko je jejím členem již od roku 1981. Předešlý papež Jan Pavel II., který v Evropském parlamentu vystoupil v roce 1988, se to pokusil vystihnout následující metaforou: řekl, že poté, co Evropa překonala své rozdělení, dýchá nyní opět oběma svými plícemi. Tuto metaforu bychom mohli použít i dnes, abychom vystihli bohatství EU po jejím rozšíření, vytvářené odlišnými perspektivami západního a východního křesťanství.

Vaše svatosti, děkujeme Vám za Vaši návštěvu. Jste jednou z několika nemnohých osobností, které v Evropském parlamentu vystoupí podruhé. Byl jste zde v roce 1994 a nyní, u příležitosti Evropského roku mezikulturního dialogu, jste nás poctil svou další návštěvou. Těšíme se na Vaše slova.

Rád bych vás tedy nyní požádal, abyste promluvil k Evropskému parlamentu. Děkuji.

(potlesk)

**Jeho svatost, ekumenický patriarcha Bartoloměj I.** – Vaše excelence, pane předsedo Evropského parlamentu, vaše excelence, ctihodní poslanci Evropského parlamentu, vzácní hosté, vážení přátelé, na prvním místě a především Vám neseme pozdravy z Ekumenického patriarchátu v Konstantinopoli, sídlícího již dlouhá staletí ve městě, které se dnes nazývá Istanbul – pozdravy, které jsou naplněny uznáním a respektem. Obzvláště pak chceme projevit svou vděčnost našemu starému příteli, Jeho excelenci, panu Hans-Gertu Pötteringovi, předsedovi Evropského parlamentu. Upřímně si rovněž vážíme zvláštní pocty, že můžeme již podruhé promluvit na plenárním zasedání Evropského parlamentu (jak se o tom již zmínil pan předseda), tím spíše, že je to u příležitosti, kdy si připomínáme Evropský rok mezikulturního dialogu.

Jako čistě duchovní instituce přijímá ekumenický patriarchát vskutku globální apoštolské poslání, spočívající v odhodlané snaze zvyšovat a rozšiřovat vědomí sounáležitosti lidské rodiny – přinášet pochopení toho, že my všichni bydlíme v téže domě. Ve svém nejzákladnějším smyslu je právě toto význam slova „ekumenický“ – neboť *oikúmené* je obydlený svět – země, kterou chápeme jako dům, v němž přebývají všechny národy, příbuzní lidé, kmeny a jazyky.

Počátky naší náboženské instituce sahají, jak známo, do samotného středu osové doby, hluboko do historie křesťanské víry – až k prvním následovníkům Ježíše Krista. Vzhledem k tomu, že náš stolec – naše instituční centrum – ležel v centru a v hlavním městě křesťanské Římské říše, vstoupil ve známost jako stolec „ekumenický“ a s tím se dodnes pojí určité výsady a určitá odpovědnost. Byl zodpovědný mj. za to, že bude světu za hranicemi Římské říše přinášet evangelijní zprávu o vykoupení. V době před věkem objevů měla většina civilizací tento dvojstranný pohled na svět a dělila ho na svět uvnitř a svět venku. Svět byl rozdělen na dvě oblasti: na hemisféru civilizace a na hemisféru barbarství. V těchto dějinách jsme byli svědky tragických důsledků vzájemného lidského odcizení.

Dnes, přestože máme technologické prostředky umožňující překročit horizont našeho vlastního kulturního sebevědomí, vidíme kolem sebe i nadále hrozivé následky lidské fragmentarizace. Kmenová mentalita, fundamentalismus, fyletismus – tj. extrémní nacionalismus bez ohledu na práva druhého – to vše přispívá k narůstajícímu výčtu krutostí, které na prvním místě vedou k zamyšlení nad našimi představami o sobě jako o civilizovaných lidech.

I v době rozmáhajícího se obchodu, migrací a šíření národů, náboženského kvasu a znovuoživení, velkých geopolitických změn musí i dekonstrukce všeho zkonstatělého a monolitického sebevědomí minulých staletí přece jen hledat nějaký stálý přístav. Ekumenický patriarchát má za sebou plavbu přes tato staletí, kormidlování v bouřích i tišinách dějin. Po celých dvacet století – v epochách Pax Romana, Pax Christiana, Pax Islamica, Pax Ottomanica, v epochách, které všechny byly poznamenány bojem, konfliktem či otevřenou válkou mezi kulturami – nepřestal být Ekumenický patriarchát majákem pro lidskou rodinu a křesťanskou církev. Čerpajíce z této naší hluboké zkušenosti, z těchto hlubokých vod dějin, nabízíme současnému světu nadčasové poselství o věčné lidské hodnotě.

Ekumenické zaměření našeho patriarchátu dnes daleko přesahuje hranice jeho fyzické přítomnosti na výběžku, kde se stýká Evropa s Asií a kde leží město, v němž sídlíme již sedmnácté století od jeho založení. Předstupujeme-li dnes před toto vznešené shromáždění, vede nás k tomu právě naše zkušenost, nevelká sice svou kvantitou, avšak rozsáhlá svou kvalitou, abychom k vám na základě této zkušenosti promluvili o nezbytnosti mezikulturního dialogu, který je vysokým a aktuálním ideálem současného světa.

Vy sami říkáte – budu citovat slova tohoto ctihodného shromáždění: „Základem evropského projektu je nutnost poskytnout prostředky pro mezikulturní dialog a dialog mezi občany s cílem zvýšit úctu ke kulturní rozmanitosti a zvládnout složitou realitu našich společností a společnou existenci různých kulturních identit a vyznání“ (rozhodnutí č. 1983/2006/ES). My bychom k tomuto ušlechtilému prohlášení skromně dodali to, co jsme řekli i minulého roku v projevu k plénu Parlamentního shromáždění Rady Evropy ve Štrasburku: „Dialog je nezbytný především z toho důvodu, že je vlastní přirozenosti lidské osoby.“

Dnes vám předkládáme ke zvážení toto poselství: mezikulturní dialog leží v základech toho, co znamená být lidskou bytostí, neboť žádná kultura v celku lidské rodiny v sobě nezahrnuje každou lidskou bytost. Není-li takového dialogu, redukují se rozdíly v celku lidské rodiny na objektivace „jiného“ a vedou ke zneužívání, konfliktům a pronásledování – k lidské sebevraždě ve velkém měřítku, neboť my všichni jsme vposled jedno jediné lidstvo. Jsou-li pro nás naopak tyto rozdíly pohnutkou ke vzájemnému setkávání a je-li toto setkávání založeno na dialogu, vzniká vzájemné porozumění a uznání – ba i láska.

V minulých 50 letech zažila naše lidská rodina prudký technologický rozmach, o jehož výdobytcích se našim předkům ani nesnilo. Mnoho lidí věřilo, že tento druh pokroku povede k překonání toho, co rozděluje a fragmentarizuje náš lidský úděl. Jako kdyby nám naše výdobytky mohly dát moc k překonání fundamentálních skutečností našeho morálního a – můžeme snad říci – i našeho duchovního údělu. Avšak i přes veškerý myslitelný prospěch a technologickou dovednost – dovednost, která, jak se zdá, předčí i náš antropologický důvtip – stále kolem sebe vidíme zhoubu v podobě hladomorů a nedostatku vody, v podobě války a pronásledování, v podobě bezpráví, záměrného zbídačování, nesnášenlivosti, fanatismu a předsudků.

Uprostřed tohoto kruhu, z něhož musí být navzdory zdání možné vystoupit, nelze význam „evropského projektu“ nijak podceňovat. Jedním z charakteristických rysů Evropské unie je to, že dokázala uspět ve svém úsilí o nastolení vzájemné mírové a tvořivé koexistence jednotlivých národních států, které byly před 70 lety zataženy do krvavého konfliktu, hrozícího navěky zničit dědictví Evropy.

Zde na tomto místě, ve velké zasedací síni Evropského parlamentu, vynakládáte úsilí na otevírání možností pro vztahy mezi státy a politickými silami, jež otevírá možnosti smíření mezi lidskými osobami. Chápete a uznáváte význam mezikulturního dialogu, a to v historickém období Evropy, které je provázáno změnami, k nimž dochází v každé zemi a na rozhraní každé společnosti. Mohutné vlny konfliktů, hospodářské zabezpečení a příležitosti uvedly do pohybu celé skupiny obyvatelstva na celém světě. Lidé odlišného kulturního, etnického, náboženského a národního původu se tak nutně ocitají v těsné blízkosti vedle sebe. V některých případech se tyto skupiny obyvatel straní kontaktu s větším celkem a uzavírají se před většinou společností. Ale v tom i onom případě nesmí být dialog, do něhož vstupujeme, pouhým akademickým cvičením na téma vzájemného uznání.

Aby mohl mít dialog skutečný účinek, aby mohl vést k transformaci, která není možná bez hluboké proměny osob, které se ho účastní, nemůže se odehrávat na bázi subjektu a objektu. Ten druhý, „jiný“, musí mít absolutní hodnotu – nesmí být objektivizován, neboť jedině tak může být každá jedna strana dialogu chápána v plnosti svého bytí.



Pro pravoslavné křesťany nepředstavuje ikona, obraz, pouze vrchol lidského estetického úsilí, ale rovněž hmatatelnou připomínku věčné pravdy. Jako je tomu v každém malířství – ať už náboženském či nikoli a bez ohledu na umělcův talent – předmět je zpřítomněn jako dvojrozměrný. Pro pravoslavné křesťany však ikona není pouze náboženská malba – a není to ani ze své definice náboženský předmět. Je to ve skutečnosti subjekt, s nímž ten, kdo se dívá, uctívající osoba, vstupuje prostřednictvím zraku do bezeslovného dialogu. Pro pravoslavného křesťana je setkání s ikonou aktem sdílení s osobou, kterou ikona zpřítomňuje. Oč více by pak aktem sdílení měla být setkání s živoucími ikonami – osobami stvořenými podle Božího obrazu a podobnosti.

Aby se náš dialog mohl stát více než pouhou kulturní výměnou, musí zde být hlubší pochopení pro absolutní vzájemnou odkázanost jedné na druhé – nejen států a politických a hospodářských činitelů – ale také vzájemné odkázanosti každé jednotlivé lidské osoby na každou jinou lidskou osobu. A máme-li si takto cenit druhých, musí tak činit bez ohledu na společnou příslušnost k rase, náboženství, jazyku, etniku, národu, bez ohledu na jakákoliv znamení, která si dáváme ve snaze o dosažení sebeidentifikace a své vlastní identity. Je však ve světě, ve kterém žijí miliardy lidí, taková vzájemná provázanost vůbec možná?

Najít spojení s každou lidskou osobou, to možné vskutku není. Takovou schopnost bychom připsali nejspíš Bohu. Existuje nicméně způsob chápání univerza, ve kterém žijeme s vědomím toho, že je to svět společný pro všechny – rovina existence, která je v sobě schopna zahrnout realitu každé lidské osoby – ekosféra, která obsahuje nás všechny.

Ekumenický patriarchát tak rovněž v souladu se svým smyslem pro zodpovědnost za dům, *oikos* světa a všech, kdo v něm bydlí, po desetiletí vystupoval na ochranu životního prostředí a upozorňoval na ekologické krize, k nimž na naší planetě dochází. Této službě jsme se ujali bez ohledu na vlastní prospěch. Jak dobře víte, náš patriarchát není národní církev, nýbrž spíše základní kanonický výraz ekumenického rozměru evangelijní zvěsti a tomu odpovídající odpovědnosti za život uvnitř církve. V tom spočívá hlubší důvod toho, proč jej církevní Otcové a koncily nazvali patriarchátem ekumenickým. Láskyplná péče konstantinopolské církve překračuje veškeré lingvistické, kulturní, etnické, ba i náboženské definice, neboť chce sloužit všem národům. Ekumenický patriarchát je sice pevně zakotvený ve svých vlastních dějinách – tak je tomu s každou institucí – ale svým služebným posláním, trvajícím už 1700 let, historické kategorie překračuje.

V rámci naší služby ve prospěch životního prostředí jsme k tomuto datu sponzorovali sedm vědeckých symposií, na nichž se sešli představitelé celé řady vědeckých oborů. Svou genezi měla naše iniciativa na ostrově, který dal lidstvu Apokalypsu, Knihu zjevení: na svatém ostrově Patmos v Egejském moři. A bylo to právě v Egeidě, kde jsme v roce 1995 zahájili ambiciózní program integrace současných vědeckých poznatků o oceánech s duchovním přístupem světových náboženství k vodě, zejména ke světovým oceánům. Od roku 1995, kdy jsme se sešli na Patmu, jsme se vydali na cestu přes Dunaj, Jaderské moře, Baltské moře, Amazonku, Severní ledový oceán (minulé zář) a nyní se chystáme na plavbu po egyptském Nilu a po řece Mississippi ve Spojených státech, obě plavby se mají uskutečnit příští rok.

Cílem našich snah není pouze pokračující dialog, který může posloužit při řešení praktických nezbytností, ale rovněž dialog, který pozvedá vědomí lidí. Snažíme se nejen nacházet odpovědi na ekologické hrozby a krize, ale vedeme při té příležitosti účastníky i k většímu smyslu pro jejich vlastní sounáležitost a vztaženost k širšímu celku. Snažíme se pochopit exosféru lidské existence nikoli jako předmět, nad nímž lze převzít kontrolu, nýbrž jako spolubojovníka na cestě k růstu a zdokonalení. Jak praví apoštol Pavel, jehož dvoutisíciletý odkaz tento rok slaví jak pravoslavná, tak římsko-katolická církev, v jednom ze svých neslavnějších listů, v Listě Římanům: „Víme přece, že všechno tvorstvo společně sténá a pracuje k porodu.“

Každý ekosystém na této planetě je jako národ – už ze své definice je omezený na určité místo. Ústí říčního toku není tundra a stejně tak ani savana není poušť. Ale stejně jako kultura má i každý ekosystém vliv, který daleko přesahuje jeho přirozené – či v případě kultur národní – hranice. A pakliže pochopíme, že každý ekosystém je částí této jediné ekosféry, kterou obývají všechny živé duše, jimiž se plní tento svět, tehdy pak také chápeme vzájemnou propojenost, mocné společenství všeho života a naši skutečnou vzájemnou odkázanost. Bez tohoto pochopení jsme na cestě k ekocidě, k sebezničení jediné ekosféry, která je základem veškeré lidské existence.

A tak k Vám dnes přicházíme, v den, kdy si připomínáme Rok mezikulturního dialogu, s podobnostmi z přírodního světa, abychom potvrdili transcendentní lidské hodnoty, k nimž se hlásíte. Jako instituce žije ekumenický patriarchát již po staletí na způsob poměrně malého ekosystému v rámci mnohem větší kultury. Dovolte nám, abychom na základě této dlouhé zkušenosti vytkli ten nejdůležitější praktický rys, který dává práci mezikulturního dialogu vyhlídku na úspěch.

Hlavně a především zde musí být ze strany každé většiny respekt k právům menšiny. Společnost, která zachovává práva menšiny, bude povětšinou společností spravedlivou a tolerantní. V každé kultuře existuje vždy určitý segment, který má převahu – ať už jde o převahu rasovou, náboženskou nebo jakoukoliv jinou. Segmentace je v našem různorodém světě dějem zcela nevyhnutelným. To, co se snažíme zastavit, je fragmentace! Společnosti vybudované na výlučnosti a represii nemohou přetrvat. Či jak to říká Boží princ míru Ježíš Kristus: Každé království vnitřně rozdělené pustne a žádná obec ani dům vnitřně rozdělený nemůže obstát.

Musíme pochopit, a taková je naše rada pro všechny, že jediné budeme-li schopni v sobě přijmout plnost sdílený přítomnosti uvnitř ekosféry lidské existence, budeme také schopni stanout tváří v tvář jinakosti těch druhých kolem nás – ať tvoří většinu, anebo menšinu – a mít při tom opravdový smysl pro pokrevní spřízněnost celé lidské rodiny. Jedině tedy budeme schopni vnímat cizince mezi námi nikoli jako vetřelce, nýbrž jako bratra a sestru v kruhu téže lidské rodiny, rodiny Boží. Svatý Pavel se k otázce všelidského spříznění a bratrství vyjádřil vcelku stručně a výmluvně, když v první století hovořil k Athénanům.

To je také důvod, proč by Evropa měla zapojit Turecko do svého projektu a proč by Turecko mělo pěstovat mezikulturní dialog a toleranci, aby mohlo být do evropského projektu přijato. Evropa by neměla pokládat za cizí žádné náboženství, které je tolerantní a má respekt vůči ostatním. Velká náboženství mohou být podobně jako evropský projekt silou, která je schopna transcendovat nacionalismus a která je schopna transcendovat případně i nihilismus a fundamentalismus, pakliže se jim podaří obrátit pozornost svých věřících na to, co nás jako lidské bytosti sjednocuje, a pakliže budou podporovat dialog o tom, co nás rozděluje.

Z perspektivy naší země, Turecka, vnímáme na jedné straně přijetí do společnosti nového hospodářského a obchodního partnera, na druhé straně ovšem cítíme rovněž i zdráhání, které s sebou nese rovnocenné přijímání země, která je převážně muslimská. A přesto i tak žijí v Evropě miliony muslimů, kteří do ní přišli z nejrůznějších poměrů a důvodů, a stejně tak by v Evropě žili i miliony židů, nebýt hrůz druhé světové války.

Nejsou to ostatně pouze nekřesťané, s nimiž Evropa musí přijít do styku, ale rovněž křesťané, kteří nespádají do kategorie katolíků či protestantů. Znovuoživení pravoslavné církve ve Východní Evropě, k němuž došlo po pádu železné opony, bylo skutečným zázrakem, jehož byl celý svět svědkem. Segmentace Východní Evropy vedla na mnoha místech k fragmentaci. Nejenže neexistuje žádné trvalé centrum; je vůbec těžko rozeznatelné. Během tohoto procesu, který je nesen úsilím národních států o znovuoživení svých funkcí, dosáhla pravoslavná křesťanská víra růstu přesahujícího dokonce i hospodářské ukazatele a získala zcela nové postavení, které by se ještě před 20 lety neodvážil nikdo předpovídat.

Jednou z nejdůležitějších úloh ekumenického patriarchátu je napomáhat tomuto procesu růstu a rozmachu, probíhajícímu v tradičních pravoslavných zemích, tím, že vytrvá a zůstane i nadále kanonickou normou pravoslavné církve na celém světě, která čítá více než čtvrt miliardy lidí na celém světě. Rádi bychom Vás, drazí přátelé, při této příležitosti informovali, že v říjnu, tj. příští měsíc, se na naše pozvání sejdou v Istanbulu hlavy všech pravoslavných patriarchátů a autokefálních církví, abychom hovořili o našich společných problémech a posílili jednotu a spolupráci všeho pravoslaví. Současně budeme také slavit dvoutisící výročí narození apoštola národů, svatého Pavla.

V současné době prožívá naše Město (Istanbul) velkou radost a nadšení, spojené s přípravami na oslavy evropského hlavního města kultury v roce 2010. Město, které má za sebou dlouhou historii, bylo křižovatkou, na níž se potkávali a shromažďovali lidé, a sloužilo jako místo, kde spolu žili různá náboženství a kultury. Minulý týden jsme se zúčastnili slavnostního obědu pořádaného ministerským předsedou Turecka na počest ministerského předsedy Španělska. Je veřejně známo, že oba se podílejí na sponzorování Aliance civilizací pod záštitou OSN. Vyslechli jsme jejich výtečné řeči, který byly v dokonalém souladu s diachronním duchem tolerance, tak typickým pro naše Město.

A nyní mi, vážení přátelé, dovolu, abych na závěr své řeči promluvil francouzsky na počest francouzského předsednictví a také z toho důvodu, že tento týden slavíte Evropský den jazyků, příští pátek, pokud se nemýlím.

– Vaše excellence, dámy a pánové poslanci Evropského parlamentu, ekumenický patriarchát potvrzuje své přání učinit vše, co je v jeho moci, aby přispěl k míru a prosperitě Evropské unie. Jsem připraveni vést s vámi i další konstruktivní dialogy, podobné jako byl ten dnešní, a věnovat svou pozornost všem současným problémům.

V tomto duchu pracoval náš patriarchát během posledních 25 let na kultivaci a pěstování smysluplného dialogu s islámem a židovstvím. Uspořádali jsme celou řadu dvojstranných i trojstranných setkání. V tomto rámci se bude konat i naše setkání v Athénách na začátku listopadu, kde budeme již po dvanácté pokračovat v našem akademickém dialogu s islámem.

Souběžně s těmito diskusemi pokračujeme i v teologických rozhovorech s římsko-katolickou, anglikánskou, luteránskou a reformovanou církví a rovněž se starobylými východními církvemi: arménskou, koptskou atd. Díky papežskému pozvání budeme mít na konci října příležitost, ba výsadu promluvit ve Vatikánu na 12. generálním shromáždění Světové synody biskupů.

Tato fakta budiž uvedena na ilustraci toho, že ekumenický patriarchát je v oblasti ekumenického dialogu velice aktivní a snaží se přispět k lepšímu porozumění mezi národy, ke smíření, míru, solidaritě a boji proti fanatismu, nenávisti a všem formám zla.

Chceme Vám poděkovat, že nám byla již podruhé dána tato jedinečná příležitost promluvit k Vašemu shromáždění a žádáme Boha o nekonečné požehnání pro všechny Vaše odvážné počiny.

Dovolte mi rovněž, abych z tohoto vyvýšeného podia vyjádřil svá nejvřelejší přání všem muslimům na celém světě v době nadcházející velkého svátku Ramadán a rovněž všem židům v předvečer jejich Roš ha-šana. My všichni jsme bratři a sestry, děti téhož nebeského Otce a pro každého je zde, na této krásné planetě, za niž neseme odpovědnost, dostatek místa. Žádné místo zde naopak nemají války ani ti, kdo se mezi sebou navzájem zabíjejí.

Ještě jednou Vám z celého srdce děkujeme, že se nám od vás dostalo tak veliké pocty a výsady k Vám dnes promluvit.

*(Potlesk ve stoje)*

**Předsedající.** – Vaše svatosti, Evropský parlament dal svým potleskem ve stoje najevo, jak vysoce si cení Vaší řeči. Mluvil jste o míru, *pax*, o míru pro lidskou rodinu a stvoření. Mír je vyvrcholením respektu k lidské důstojnosti.

Nemusíme souhlasit s každou vírou, která existuje, a nemusíte brát za vlastní každý názor. Musíme však respektovat své bližní, muže i ženy. V tomto respektu tkví vlastní kořen lidské důstojnosti a tolerance.

V tomto duchu bychom Vám chtěli ještě jednou vyjádřit své nejvřelejší díky za Váš příspěvek k Evropskému roku mezikulturního dialogu. Je to příspěvek velmi cenný, který napomáhá vzájemnému porozumění mezi lidmi našeho kontinentu a světa a podporuje smíření, mír a svobodu.

Děkuji vám mnohokrát, Vaše svatosti.

*(potlesk)*

**PŘEDSEDAJÍCÍ PAN COCILOVO**

*Místopředseda*

## **10. Hlasování (pokračování)**

**Předsedající.** – Dalším bodem je pokračování hlasování.

### **10.1. Síť a služby elektronických komunikací, ochrana soukromí a zákazník (A6-0318/2008, Malcolm Harbour) (hlasování)**

#### **Postoj Komise k pozměňovacím návrhům Parlamentu**

*Harbourova zpráva (A6-0318/2008)*

Komise přijímá následující:

- pozměňovací návrhy č. 2, 4, 5, 7, 8, 13, 15, 16, 20, 21, 32, 38, 41 (týkající se bodů odůvodnění)

- pozměnovací návrhy č. 43, 48, 51, 54, 55, 56, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 68, 70, 72, 73, 77, 79, 88, 89, 90, 97, 100, 106, 110, 111, 112, 115, 116, 118, 129, 137, 141, 143, 145, 149, 150, 151, 152 (týkající se článků)

- pozměnovací návrhy z pléna č. 191, 192, 167, 182

Komise přijímá v principu nebo zčásti následující:

- pozměnovací návrhy č. 3, 6, 9, 11, 12, 14, 18, 19, 22, 23, 25, 26, 27, 31, 37 (týkající se bodů odůvodnění)

- pozměnovací návrhy č. 44, 47, 53, 62, 67, 71, 74, 75, 76, 80, 82, 86, 87, 91, 92, 93, 94, 99, 103, 105, 109, 114, 122, 127, 132, 134, 135, 136, 138, 139 (týkající se článků)

- pozměnovací návrhy z pléna č. 170, 154, 171, 194, 189, 193, 188, 152, 159, 180, 181, 183, 185

Komise zamítá následující:

- pozměnovací návrhy č. 1, 10, 17, 24, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 42 (týkající se bodů odůvodnění)

- pozměnovací návrhy č. 45, 46, 49, 50, 52, 57, 58, 59, 69, 78, 81, 83, 84, 85, 95, 96, 98, 101, 102, 104, 107, 108, 113, 117, 119, 120, 121, 123, 124, 125, 126, 128, 130, 131, 133, 140, 142, 144, 146, 147, 148 (týkající se článků)

- pozměnovací návrhy č. 169, 153, 160, 177, 190, 176, 165, 178, 155, 172, 168, 173, 166, 157, 163, 174, 156, 158, 175, 179, 184, 186, 187

– *Před hlasováním:*

**Malcolm Harbour**, *zpravodaj*. – Pane předsedající, vím, že budu-li mít nyní delší řeč, nezískám si tím popularitu, nicméně mí kolegové zpravodajové, s nimiž jsem postupoval ve velmi těsné týmové spolupráci, měli krátké projevy, takže bych chtěl zachovat týmového ducha.

Rád bych jen řekl, že přináší-li má zpráva větší množství pozměnovacích návrhů, je to z toho důvodu, že můj výbor měl větší ambice, pokud jde o zlepšení, která chtěl provést v návrhu Komise. Žádám Vás o podporu při zajištění toho, aby spotřebitelé mohli spolehlivě užívat elektronických komunikací a byli o nich dobře informováni, byli při tom zároveň v bezpečí a věděli, že jejich osobní údaje jsou dostatečně chráněny.

Chtěl bych poděkovat všem svým kolegům z výboru, kteří se mnou dávali dohromady několik pozměnovacích návrhů, které jsou pro nás opravdu velkým kompromisem a které chceme dnes předložit ke schválení. Obzvláště bych pak chtěl poděkovat Alexandru Alvarovi a Výboru pro občanské svobody, s nimiž jsme velmi těsně spolupracovali, za jejich podíl na směrnici o elektronickém soukromí. Byl bych rád, abyste nás v této věci všichni svou valnou většinou podpořili, a měli jsme tak na jednáních s Komisí a Radou možnost zařídit pro evropské spotřebitele ty nejlepší podmínky.

– *Po skončení hlasování:*

**Viviane Reding**, *členka Komise*. – Pane předsedající, ráda bych poděkovala zpravodajům za jejich vynikající práci. Neměli snadný úkol: dokázali zázračné věci a mají moje uznání. Poděkovat bych chtěla také váženým poslancům Evropského parlamentu za jejich jednoznačný signál, který svým dnešním hlasováním vyslali. Je to signál vyslaný ve prospěch konkurenčního prostředí a otevřeného jednotného trhu, telekomunikačních společností a 500 milionů evropských spotřebitelů.

Komise měla včera předložit návrh nových pravidel, která by vyřešila neúměrně vysoké zpoplatňování SMS a datového roamingu v EU. Tyto návrhy poskytnou rychlou léčbu jednoho nejnápadnějších příznaků absence jednotného trhu v oblasti telekomunikací, jíž trpí jako společnosti, tak spotřebitelé. Evropský parlament se učinil další důležitý krok, když předložil návrh, který by tento problém vyřešil v základu a jednou pro vždy: skoncovat s fragmentarizací vytvořením regulačních opatření, která uvolní cestu k jednotnému trhu.

Cením si zejména toho, že Evropský parlament hlasoval, i když po napjaté debatě – a pravděpodobně k překvapení mnoha pozorovatelů – ve prospěch zřízení účinného evropského regulačního orgánu pro odvětví telekomunikací, jehož funkcí bude usnadnit sjednocení vnitrostátních regulačních orgánů a dialog mezi vnitrostátními regulačními orgány a Komisí. To je dobrá zpráva pro všechny, kdo mají zájem na vytvoření rovných podmínek pro poskytování a využívání telekomunikačních služeb za hranicemi jednotlivých států v rámci Evropy. Tento nový evropský regulační orgán významně přispěje ke zvýšení přeshraniční konkurence a výběru pro spotřebitele.

V tuto chvíli, vážení poslanci, nezbyvá než zasednout všichni společně – jak Parlament, tak Rada a Komise – a zasadit se o to, aby tento telekomunikační balíček získal svou konečnou podobu a byl do roku 2010 uveden v platnost. Musíme postupovat důkladně; a musíme postupně rychle a hned teď. Komise udělá vše, co je v jejích silách, abychom se v této věci pohnuli vpřed.

Jsem přesvědčena, že Parlament dnes vyslal signál, který dolétne i za hranice Evropy: že je to signál, který bude slyšet všude na světě. Ukáže se, že jednotný evropský telekomunikační trh je otevřený obchodu v zájmu silného průmyslu i silného spotřebitele. Děkuji Vám a blahopřeji.

(potlesk)

## **10.2. Mezinárodní dohoda o tropickém dřevě z roku 2006 (A6-0313/2008, Caroline Lucas)**

## **10.3. Mezinárodní dohoda o tropickém dřevě (ITTA) z roku 2006**

## **10.4. Legislativní a pracovní plán Komise pro rok 2009**

## **10.5. Příprava schůzky na nejvyšší úrovni EU-Indie (v Marseille dne 29. září 2008)**

– Před hlasováním o bodu 20:

**Emilio Menéndez del Valle (PSE).** – (ES) Má skupina si přeje předložit ústní pozměňovací návrh k bodu 20. Jeho anglické znění musí být počínaje posledním řádkem následující:

„vyzývá Indii a EU, zejména prostřednictvím zvláštního vyslance EU v Barmě/Myanmaru, aby ve vzájemné spolupráci přiměly barmskou vojenskou juntou k propuštění politických vězňů a k dodržování lidských práv;“

(Ústní pozměňovací návrh byl přijat.)

– Před hlasováním o bodu 25:

**Roberta Angelilli (UEN).** – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, mám ústní pozměňovací návrh na úpravu začátku bodu 25. Chtěla bych v něm doplnit následující slova: „odsuzuje každý akt násilí proti křesťanským komunitám“ a následuje původní znění. Důvodem je fakt, že nikdy v dokument není výslovně neodsouzeno, co se stalo v Orisse; používají se místo toho jen velmi slabá synonyma.

(Ústní pozměňovací návrh byl zamítnut, někteří poslanci provolávali „Evropa je křesťanská, není muslimská.“)

**Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE).** – (FR) Pane předsedající, vzhledem k tomu, že se zde ozývají rasistické hlasy volající po „Evropě bez muslimů“, žádám Vás, abyste zasáhl!

(potlesk)

**Předsedající.** – Pan Cohn-Bendit právě řekl, co bylo třeba říci.

## **11. Vysvětlení hlasování**

### **Ústní vysvětlení hlasování**

– Zprávy: **Carlos Coelho (A6-0351/2008 a A6-0352/2008)**

**Frank Vanhecke (NI).** – (NL) Pane předsedající, nakonec jsem hlasoval ve prospěch dvou zpráv o aktualizaci Schengenského informačního systému. Rád bych nicméně dodal, že se přesto domnívám, že provádění schengenských dohod učinilo z našich hranic něco na způsob nechvalně proslulého řeseta, že jsou nyní mnohem méně zajištěné a méně jsou též pod naší kontrolou.

Od doby zavedení schengenského systému jsme úplně všichni zranitelní právě tak, jak to umožňuje nejslabší článek v hraničních kontrolách, a to s sebou nese velmi vážné problémy. Pakliže tento systém existuje a bude existovat i nadále, je samozřejmě mou povinností, abych podporoval jak kontroly, prováděné s maximální

možnou účinností, tak výměnou informací. Z tohoto důvodu jsem hlasoval pro, nelze to ovšem chápat jako schvalování politiky otevřených hranic Evropské unie.

#### **Zprávy: Luis de Grandes Pascual (A6-0330/2008 a A6-0331/2008)**

**Josu Ortuondo Larrea (ALDE).** – (ES) Nebylo bohužel v mé moci, abych se zúčastnil včerejší rozpravy věnované této směrnici o inspekcích a prohlídkách lodí. Rád bych využil této příležitosti, abych vyjádřil své uspokojení nad tím, že Parlament tuto směrnici přijal s doporučeními Výboru pro dopravu a cestovní ruch.

Ve společném stanovisku přijatém Radou bylo několik aspektů, které nebyly dostatečně vyjasněné nebo řádně projednané. Prvním z nich byla otázka společností pověřených klasifikací lodí, které vzhledem k tomu, že vystupují jménem vnitrostátních správních orgánů – protože státy, pod jejichž vlajkou lodě plují, zodpovídají za zaručení jejich bezpečnosti – musí být kryty týmiž právními zárukami, jako je tomu v případě vnitrostátních správních orgánů.

Za druhé se domnívám, že se nám podařilo adekvátně vyjasnit finanční závazky v případě nehody. Ve společném stanovisku Rady nebyly dostatečně jasně rozlišeny tři možné případy – že nehody způsobí smrt lidí, že způsobí osobní újmu nebo že způsobí pouze majetkové škody – a Parlament tedy tyto případy rozlišil a postaral se tak o jasnou formulaci.

Věřím, že Rada tento návrh přijme.

#### **– Zpráva: Catherine Trautmann (A6-0321/2008)**

**Neena Gill (PSE).** Pane předsedající, hlasovala jsem ve prospěch této zprávy, protože se domnívám, že zásadní měrou přispěje k vytvoření konkurenčního prostředí, kterého je evropskému elektronickému telekomunikačnímu průmyslu opravdu zapotřebí. Britské telekomunikační společnosti velmi dlouhou dobu bojovaly v ostatních částech Evropy s podniky, protože až doposud fungovaly ve skutečnosti jako monopoly. Obchod se spektrem přinesl vládě Spojeného království značně vysoké příjmy, které byly úspěšně reinvestovány, avšak předností této zprávy je fakt, že principy, které zavádí, jsou služby, technologie a neutralita, což v případě, že se napříště již nebude vyžadovat, aby určitému spektru odpovídala vždy jedna určitá služba a jedna technologická norma, bude mít ještě další dosah a zabráni velkým společnostem, aby ovládaly trh.

Ve Spojeném království se BT podařilo urazit dlouhý kus cesty od znárodněného poskytovatele telekomunikačních služeb k úspěšné regulované společnosti. Ve svém vlastním volebním obvodu však i nadále vidím problémy spojené s dominantním postavením velkých poskytovatelů telekomunikačních služeb. Obzvláště problematické jsou venkovské oblasti, kde spotřebitelé trpí tím, že jsou pokládáni za komerčně méně zajímavé klienty, kterým se nevyplatí nabídnout odpovídající širokopásmový internet. Věřím, že odhodlání dosáhnout řešení těchto nerovností, které z této zprávy je patrné, přinese i své praktické výsledky.

**Jan Březina (PPE-DE).** – (CS) Je pravda, že absence fungujícího konkurenčního prostředí v telekomunikačním sektoru činí přijetí nového regulačního rámce žádoucím, ba nutným krokem. Za nepochybný přínos považuji zvolené řešení v oblasti funkční separace založené na principu dobrovolnosti. Každý členský stát se tak bude moci rozhodnout, zda s ohledem na místní podmínky k funkční separaci přistoupí či zda zachová status quo. Osobně se k funkční separaci stavím zdrženlivě, a to jednak z toho důvodu, že s ní nejsou dostatečné zkušenosti a jednak proto, že za důležitější než konkurenci v rámci jedné sítě považuji konkurenci mezi různými druhy sítí, k jejímuž podněcování by aktivity Unie měly směřovat. V některých případech však zachází regulace příliš daleko. Nemohu například souhlasit s tím, aby Evropská komise disponovala právem veta ve vztahu k nápravným opatřením přijatým národními regulátory v rámci svého trhu. Odporuje to principu dělby pravomocí, aby Komise zasahovala do záležitostí, které mají vnitrostátní, nikoli celoevropský rozměr. Přál bych si vyváženou legislativní úpravu odrážející potřeby operátorů i jejich zákazníků, v níž není místo pro samoučelnou regulaci, ale jen pro takovou, která napomůže zvýšení kvality a dostupnosti telekomunikačních služeb.

**Zuzana Roithová (PPE-DE).** – (CS) Musím se přiznat, že jsem byla překvapena rozpory při projednávání pozměňovacího návrhu číslo 138, kdy část kolegů tento pozměňovací návrh nedokázala interpretovat v souladu s jeho textem. Jako spoluautorka chci zdůraznit, že ustanovení zaručuje, aby k odpojení uživatelů od internetu došlo jen na základě souhlasu justičních orgánů. Práva uživatelů však mohou být narušena, pokud je to nutné ve věci obecné bezpečnosti. Základní právo uživatelů na soukromí nebude narušeno blokováním či filtrováním obsahu bez souhlasu příslušných veřejných autorit. K tomuto návrhu dnes vedly,

nebo mě přivedly, příklady z Francie, kdy byly zablokovány stránky ministerstva pro evropské záležitosti a stránky vlakové rezervace na veřejné síti pařížské radnice pro mylné vyhodnocení jejich obsahu jako pornografického. Děkuji kolegům, že náš vyvážený návrh nakonec podpořili, a Francii, že se bude muset podřídit.

**– Zpráva: Pilar del Castillo Vera (A6-0316/2008)**

**Zuzana Roithová (PPE-DE).** - (CS) Jako stínová zpravodajka jsem ráda, že Úřad evropských regulačních orgánů v oblasti telekomunikací (BERT) ušetří na základě změn přijatých Evropským parlamentem evropským daňovým poplatníkům desítky milionů eur ročně. Oproti návrhu Komise se totiž zřizuje štíhlejší a flexibilnější instituce, která vytěží maximum z výhod jednotného trhu při zachování nezávislosti národních telekomunikačních úřadů. Jsem ráda, že díky mé iniciativě výrazně posílila pozice spotřebitelských organizací. Podpořila jsem i široký konsensus nad otázkou financování rozpočtu úřadu, znovu však upozorňuji i na rizika, která mohou pramenit z různé výše příspěvků členských států. To může vést k nevyváženému vlivu členských států, těch velkých, na rozhodování o přeshraniční regulaci jejich telekomunikací.

**– Zpráva: Malcolm Harbour (A6-0318/2008)**

**Miroslav Míkolášik (PPE-DE).** V první řadě mi dovoluete poděkovat zpravodajovi za jeho mnohaletou práci a konzistentní přístup v rámci legislativního balíku v oblasti elektronické telekomunikace. Na dnešním hlasování jsem jeho zprávu podpořil.

Telekomunikační balík představuje potřebnou aktualizaci současných právních předpisů, a to zejména v oblasti ochrany soukromí jednotlivců a jejich osobních údajů. Tato otázka představovala jeden z hlavních cílů návrhu, podpořil jsem názor, podle kterého je nutné chápat aspekt ochrany údajů a bezpečnosti v širším nežli pouze evropském kontextu, neboť poskytovatelé komunikačních služeb a internetových systémů mají svá sídla po celém světě a pracují s osobními údaji v rámci různých právních systémů.

Podpořil jsem rovněž návrh na zlepšení a posílení práva spotřebitelů, zejména zvýšením informovanosti a transparentnosti, pokud jde o ceny a podmínky využívání telekomunikačních služeb. V neposlední řadě jsem uvítal návrh zprávy na usnadnění a posílení přístupu k elektronickým komunikacím pro zdravotně postižené občany.

**Zuzana Roithová (PPE-DE).** - (CS) Pane předsedo, právě odhlasovaná zpráva navazuje na mou vlastní rok starou zprávu o důvěře spotřebitele v digitální prostředí, a proto kvituji, že se významně posilují práva koncových uživatelů a spotřebitelů. Zejména oceňuji, že jsme byli schopni dojít k takové věci, jako je přenositelnost čísla do jednoho dne, což rozhybe strnulý trh mobilních operátorů, u tísňové linky 112 bude zase lokalizace volajícího, což zachrání více lidských životů. Rozšíří se celoevropské linky 116 i mimo oblast pohřešovaných dětí, nastane průlom v transparentnosti smluv a uváděných cen, bude jednodušší předčasně ukončit smluvní vztah, běžní uživatelé se snadněji dostanou k bezpečnostnímu softwaru, zdravotně postižení uživatelé budou mít zaručen rovnocenný přístup a spam bude definován přísněji a mnoho dalších zlepšení.

**– Zpráva: Caroline Lucas (A6-0313/2008)**

**Zuzana Roithová (PPE-DE).** - (CS) Milí kolegové, dovoluete mi vyjádřit rozladění nad sporem, který se neuzavřel ani při včerejší debatě s Komisí, pokud jde o právní základ schvalování této mezinárodní dohody o udržitelné a legální těžbě tropického dřeva. Jsem přesvědčena, že by mělo jít o ratifikaci Parlamentem, a nikoliv jen o konzultaci. Smlouva je nedostatečná, ale zatím nic jiného nemáme, proto jsem ráda, že jsme ji dnes tak jednoznačně přijali. Stavíme se tím proti drancování tropických lesů, ale bojím se, že do Evropy budou dál proudit miliony tun tropického dřeva za dumpingové ceny, protože se nedaří prosadit environmentální požadavky do evropské obchodní politiky. Je to paradox, protože se pyšníme tím, že jsme vlajkou lodí pro snižování emisí CO<sub>2</sub> na světě. Něco tady nehraje. Možná, že pravá ruka neví, co dělá ta levá, či naopak.

**– Usnesení: legislativní a pracovní program Komise pro rok 2009 (RC B6-0420/2008)**

**Peter Baco (NI).** – (SK) Hlasoval jsem pro usnesení Evropského parlamentu o politické strategii na rok 2009 kvůli jeho celkové kompetentnosti.

Zásadní podporu opatření Evropského parlamentu na stabilizaci finančních trhů v současné finanční krizi považuji za veskrze správné rozhodnutí. Jsem však přesvědčen, že tato strategie nezohledňuje rizika potravinové bezpečnosti, k jejichž řešení bude třeba konkrétních opatření a nikoli pouhého vyjádření lítosti.

Obzvláště velkou a naléhavou pozornost je přitom třeba zaměřit na využití agrárního potenciálu nových členských států, neboť současná diskriminační společná zemědělská politika kritickým způsobem prohlubuje úpadek zemědělství v těchto nových členských státech.

**Frank Vanhecke (NI).** – (NL) Pane předsedající, doporučení, která Parlament vypracoval pro pracovní program Evropské komise pro rok 2009, byla celkem vzato skutečně dosti důrazná. Dalo by se však přitom očekávat, že tento Parlament bude na prvním místě vyžadovat zohledňování demokratického právního řádu v Evropě prostřednictvím politicky pověřených mandarinů zasedajících v Evropské komisi.

Co by to znamenalo v praxi? Uvedu pouze dva příklady. Za prvé, začněte už konečně zohledňovat rozhodnutí irského lidu, rozhodnutí, které zcela nezpochybnitelně vyjadřuje přání valné většiny našich evropských občanů, kteří dokonce ani nedostali příležitost, aby se vyslovili proti Lisabonské smlouvě: zahod'te, co není ničím jiným než přestrojenou Evropskou ústavou.

Druhým příkladem, ovšem tím nejdůležitějším, je zastavení jednání o přistoupení Turecka, pro něž neexistuje naprosto žádná demokratická opora. Pochopitelně ovšem již dávno víme, že eurokraté ani v nejmenším nezajímají přání občanů, kteří nicméně ze svých daní platí jejich opulentní životní styl.

#### – Usnesení: Příprava schůzky na nejvyšší úrovni EU-Indie (v Marseille dne 29. září 2008)

**Bogdan Pęk (UEN).** – (PL) Pane předsedající, během hlasování o tomto usnesení došlo k šokujícímu zamítnutí ústního návrhu. Stalo se tak na žádost pana Schulze, jednoho z hlavních obhájců lidských práv a advokáta nediskriminace. Podílel se na tom i pan Cohn-Bendit, který je známý svými obhajobami lidských práv v nepřehledné řadě oblastí. Jsme si nicméně plně vědomi děsivých událostí v Indii a krve, která byla v této zemi prolita. Jejich oběťmi nebyl nikdo jiný než křesťané. Nedokážu tudíž pochopit, kde se bere tento neofašismus předních evropských politiků. Nedokážu pochopit, jak si tito lidé mohou dovolit zamítnout tak jasný pozměňovací návrh k této zprávě přímo v této sněmovně. Parlament by měl být přece založen na zásadě obrany lidských práv a nediskriminace. Jsem přesvědčen, že tato záležitost bude důvodem k zamyšlení, a to nejen pro Parlament, ale i pro ostatní lidi.

**Jo Leinen (PSE).** – (DE) Pane předsedající, hlasoval jsem proti usnesení o vrcholné schůzce EU-Indie, a to nikoli proto, že bych byl proti spolupráci s Indií. Jako spolupředseda Přátel Indie v této sněmovně jsem zcela naopak pro posílení spolupráce s Indií. Toto usnesení je však něco jako nákupní seznam všech možných témat, které nás v souvislosti s touto obrovskou zemí mohou napadnout.

Příkladem může být bod 29, v němž žádáme Komisi o zprávu o pokroku v oblasti lidských práv v Indii a výsledcích dialogu o lidských právech mezi EU a Indií. Přesto pak máme řadu bodů odkazujících na specifické skupiny obyvatelstva, jako jsou křesťané v Orisse – potud byl také příspěvek mého předrečníka zcela absurdní, protože je to v tomto usnesení zmiňováno velmi často – muslimové v Kašmíru a dalitové v jiných částech země.

Domnívám se, že vše má svůj příhodný čas a příhodné místo. Jen si představme, že by měl Indický parlament přijímat usnesení o postavení Romů v České republice, Maďarů na Slovensku a Rusů v Estonsku a Lotyšsku. Nejsme dosud dost zralí na to, abychom se byli schopni soustředit na nejdůležitější věci; místo se naše pozornost vždy nechá zavést k dlouhým seznamům všemožných záležitostí a náš vliv se pak skutečně velmi zmenšuje. Víím, že nejsme bráni vážně.

Z tohoto důvodu jsem hlasoval proti usnesení. Je to velká škoda: devátá schůzka na vrcholné úrovni je důležitá a Parlament se musí při své vlastní reformě znovu zamyslet i nad reformou znění všech těchto a jim podobných usnesení.

#### Ústní vysvětlení hlasování

##### – Zpráva: Costas Botopoulos (A6-0324/2008)

**David Martin (PSE), písemně.** – Zpráva pana Kostase Botopulose nazvaná Pozměňovací návrh k článku 121 parlamentního jednacího řádu o řízení před Soudním dvorem se zabývá menší úpravou parlamentního jednacího řádu. Proto jsem hlasoval pro tato doporučení.

**Andrzej Jan Szejna (PSE), písemně.** – (PL) Hlasoval jsem ve prospěch zprávy o pozměňovacích návrzích k článku 121 jednacího řádu Evropského parlamentu týkajícímu se řízení před Evropským soudním dvorem. Hlasoval jsem tak z toho důvodu, že tato věc je ukázkou respektu k právnímu státu.



V čl. 121 odst. 3 jednacího řádu se uvádí, že předseda podá na základě doporučení příslušného výboru jménem Parlamentu žalobu u Soudního dvora. Toto ustanovení se výslovně a výlučně vztahuje na stížnosti podávané u Soudního dvora. V těchto případech není možné používat širšího výkladu, podle něhož by se toto ustanovení mohlo vztahovat i na další případy projednávané před Soudním dvorem, které jsou odlišné povahy. Ustanovení se použije pouze v případech zahrnujících podání stížnosti (například při odvolání určitého právního aktu), když Parlament zahájí soudní řízení.

V zájmu zajištění právní jistoty a úplnosti zpravodaj správně navrhuje doplnění nového odstavce v čl. 121. Nový odstavec by měl zahrnout zavedený postup při předkládání poznámek předsedou Evropského parlamentu Soudnímu dvoru a jeho či její přítomnosti při jednání Soudního dvora na žádost Výboru pro právní záležitosti. Předložený pozměňovací návrh stanoví rovněž postup, který se použije v případě, že předseda a příslušný výbor zaujmou odlišná stanoviska. Díky tomuto pozměňovacímu návrhu bude mít postup používaný v současné době demokratický právní základ.

#### **- Zprávy: Carlos Coelho (A6-0351/2008 a A6-0352/2008)**

**Genowefa Grabowska (PSE), písemně.** – (PL) Ráda bych vyjádřila svou nespokojenost s tím, že SIS, která je pro občany Evropské unie záležitostí tak velkého významu, je projednávána v rámci postupu konzultace, při němž Parlament pouze prezentuje své názory. Pro Radu není tento postup nijak závazný.

SIS, Schengenský informační systém, je skutečným symbolem Evropy bez hranic a zaručuje oblast svobody, bezpečnosti a spravedlnosti v celé Unii. SIS umožnil policejní a soudní spolupráci při řešení kriminálních případů ve starých členských státech. Umožnil zřízení jedinečné evropské databáze jednotlivých osob a subjektů. To má svůj velký význam v souvislosti s udělováním víz a povolení k pobytu. Poté co se k Unii připojilo 12 nových členských států, bylo nutno je začlenit do systému SIS. Za tím účelem vznikl SIS II. Jedná se o novou generaci systému, která zahrnuje všechny členské státy EU a umožňuje shromažďování úplných údajů včetně údajů biometrických a rovněž informací o evropských zatýkacích rozkazech.

Unie musí nyní zvládnout obtížnou operaci spočívající v přenesení všech těchto údajů do nového systému SIS II. Tato operace je nezbytná, ale zároveň velmi komplikovaná. Ráda bych proto upozornila, že vyžaduje pozornost a obezřetnost. Nelze dopustit, aby údaje shromážděné v takzvaném starém systému unikly a dostaly se do nepovolaných rukou. S těmito údaji je třeba zacházet bezpečně, protože na nich závisí bezpečnost občanů a členských států EU.

**Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písemně.** – (PT) Snažíme se zajistit v Evropě skutečně svobodný pohyb osob. Ve výsledku ovšem zjišťujeme, že takzvaný schengenský prostor (který nezahrnuje všechny země EU a o to méně pak vůbec všechny evropské země) sice odstranil bariéry mezi zúčastněnými zeměmi, zároveň však ve skutečnosti vytváří o to větší bariéry ve vztahu k ostatním zemím (zejména pak ve vztahu k zemím, s nimiž má Portugalsko historické vazby).

S ohledem na tato slova nemůže ignorovat skutečnost, že se pod záminkou „svobody pohybu“ vytváří informační systém a databáze, které daleko přesahují daný cíl a že se z nich stávají ústřední podpůrné nástroje (či tzv. páteř) bezpečnostní ofenzívy (kterou vede EU) a postupné „komunitizace“ spravedlnosti a vnitřních záležitostí, tedy oblastí, které jsou úhelným kamenem suverenity členských států.

Jinak řečeno nemůžeme souhlasit s tím, co navrhuje předsednictví Rady: nejprve vytvořit systém a potom vymezit jeho cíle. To má svůj velký význam s ohledem na to, že jeho cíle jsou již dávno definovány (zavedení evropského zatýkacího rozkazu a biometrických údajů, zpřístupnění systému novým subjektům, včetně sdílení údajů se třetími zeměmi atd.).

Jak jsme řekli již dříve, tato opatření ohrožují ochranu občanských práv, svobod a záruk.

**Carl Lang a Fernand Le Rachinel (NI), písemně.** – (FR) Při čtení této zprávy se nelze ubránit jedné otázce: je důvodem zavádění systému SIS II skutečnost, že Schengenský informační systém „první generace“ nefungoval nebo nebyl jakožto prostředek zajištění bezpečnosti v rámci schengenského prostoru dostatečně účinný, a jsou to právě tyto nedostatky, jež má napravit systém „druhé generace“?

Bohužel nikoli, neboť tento systém druhé generace není než aktualizovanou verzí beztak vadného systému.

Podle čísel udávaných Komisí překročí každý rok hranice Unie 400 000 nelegálních přistěhovalců. I kdybychom chtěli předpokládat, že biometrické údaje budou brzy k dispozici a bude je možné použít k založení trestního rejstříku a vracení nelegálních přistěhovalců, kteří jsou již nyní takto vedeni, zpátky do země, z níž přišli, nebude Evropská unie schopna zastavit masové přistěhovalectví, k němuž dochází na

jejích pobřežních i suchozemských hranicích vinou nedostatečných kontrol na vnitřních i vnějších hranicích členských států.

Dokud budou platit nebezpečné schengenské dohody, nebude Schengenský informační systém nikdy ničím jiným než pouhým neužitečným vynálezem.

**Andreas Mölzer (NI), písemně.** – Spuštění SIS II muselo být vinou technických potíží několikrát odloženo. V době, kdy musely nové východoevropské členské státy například řešit vážné problémy na svých hranicích, a naléhaly proto na zavedení provizorního programu, který by odstranil nedostatky stávajícího systému. S ohledem na tehdejší situaci to mohl být rozumný přístup, je však zcela nepochybné, že ve výsledku vedl k dodatečným nákladům.

Zkušenost se současným modelem SIS se zdá být pozitivní. V dlouhodobé perspektivě se ovšem program musí nadále vyvíjet. Provizorní a dočasná řešení však mohou způsobit bezpečnostní trhliny, což je důvod, proč jsem plánované zavedení provizorní verze zamítl, protože je to, jak se domnívám, předčasné.

#### – Doporučení pro druhé čtení Dirk Sterckx (A6-0334/2008)

**Jim Higgins (PPE-DE), písemně.** – S ohledem na pozměňovací návrhy č. 1, 3, 4, 5, 6, 7 ke Sterckxově zprávě jsme já a mí irští kolegové z EPP-ED hlasovali proti nebo se zdrželi hlasování o těchto pozměňovacích návrzích, abychom tak demonstrovali naše obavy týkající se pravomoci nezávislého orgánu a působnosti směrnice, jež v řadě oblastí podřívá pravomoci členského státu. Obecný záměr směrnice má naši plnou podporu a rádi bychom se dočkali toho, že Parlament a Rada uspějí v hledání vzájemné shody.

**Carl Lang a Fernand Le Rachinel (NI), písemně.** – (FR) Evropa se chce chránit před námořními nehodami a před znečištěním svých moří a oceánů. Tuto snahu vítáme. Nedávné otřesné případy ztroskotání lodí *Prestige* a *Erika* jsou zde od toho, aby nám připomínaly naši povinnost přistupovat k této věci s maximální péčí a sledovat bezpečnost plavidel, ale spolu s tím i naši odpovědnost v případě environmentální katastrofy.

V návrhu směrnice by kromě toho měla být i zvláštní zmínka týkající se vyšetřování po nehodě. Poprvé došlo ke shodě, že by měl být zřízen vyšetřovací orgán, který by byl pověřen zcela nezávislým a nestranným rozhodováním o tom, zda má nebo nemá být zahájeno vyšetřování příčin a okolností nehody. Úmysly jsou dobré; doufejme pouze, že nevezmou za své v důsledku přes vysokými finančními zájmy, které jsou ve hře.

**Vincent Peillon (PSE), písemně.** – (FR) Hlasoval jsem ve prospěch zprávy, kterou vypracoval můj belgický kolega pan Sterckx a která se zabývá regulací námořní dopravy. Od ztroskotání *Eriky*, k němuž došlo v roce 1999, a *Prestige* v roce 2002 jsme marně čekali na evropské řešení, které by zajistilo, že takové katastrofy se už nikdy nebudou opakovat. Rizika se nesnížila; naopak, zvyšují se každým dnem: v příštích třiceti letech se má objem námořní dopravy ztrojnásobit.

Navzdory této znepokojivé předpovědi většina členských států velmi rychle „potopila“ hlavní opatření navržená Komisí a podporovaná Evropskými socialisty. Pozoruhodné je rovněž vymizení pojistného, které by mělo formu finanční záruky a usnadnilo by kompenzaci obětí námořních katastrof.

Přijetí této zprávy představuje opozici proti cynismu a nezodpovědnosti států. Parlament může být hrdý na svou jednotu, protože svým dnešním hlasováním ukázal své neutuchající odhodlání postarat se o bezpečnější a méně znečištěná evropská moře.

#### – Doporučení pro druhé čtení Jaromír Kohlíček (A6-0332/2008)

**Jim Higgins (PPE-DE), písemně.** – Já a mí irští kolegové z EPP-ED se zdrželi hlasování o zprávě o pozměňovacích návrzích ke Kohlíčkově zprávě. Učinili jsme tak z obav před dopadem rozdělení vyšetřování na technické a kriminální a z obav před problémy, které by to způsobilo v rámci irského práva. Obecný záměr této i všech námořních zpráv přijatých dnech na zasedání pléna podporujeme.

**Ian Hughton (Verts/ALE), písemně.** – Jako zástupce Skotska jsem si vědom důležitosti námořní dopravy a domnívám se, že je to odvětví, která nesmírný potenciál budoucího vývoje. Je důležité, aby byla přijata vhodná opatření, které zajistí maximální bezpečnost na moři a zabrání nehodám; z toho důvodu pak také vítám tento balík, díky němuž bude možné předcházet opakujícím se nehodám.

**– Doporučení pro druhé čtení Paolo Costa (A6-0333/2008)**

**Ian Hudghton (Verts/ALE), písemně.** – Costova zpráva se zabývá otázkami významnými pro všechny přímořské regiony. Je důležité, aby EU měla vážnou snahu zvýšit bezpečnostní normy na moři, aniž by přitom ovšem nerealisticky zatěžovala námořní dopravce. Plně podporuji představu, že vnitrostátní a přístavní orgány mají zásadní úlohu při odhalení rizik přítomných v dané oblasti, a jsem celkově spokojen s opatřeními, která dnes byla ve sněmovně přijata.

**– Doporučení pro druhé čtení Dominique Vlasto (A6-0335/2008)**

**Jim Higgins (PPE-DE), písemně.** – Já a moji irští kolegové z EPP-ED jsme se zdrželi hlasování o zprávě o státní přístavní inspekci z obav, že předložené pozměňovací návrhy podkopávají a komplikují Pařížské memorandum o státní přístavní inspekci, a domníváme se, že otázkou států vlajky by se měla zabývat samostatná směrnice a že zahrnutí těchto pozměňovacích návrhů bez směrnice zbytečně zkomplikovalo.

**Dominique Vlasto (PPE-DE), písemně.** – (FR) Dnešním hlasováním jsme připomněli Radě, že balík Erika III tvoří jeden celek a v tomto smyslu je třeba naň i pohlížet. Proto jsem souhlasil s tím, aby do mé zprávy o státní přístavní inspekci byly začleněny pozměňovací návrhy k Savaryho zprávě. Vrátili jsme se dále také k našim stanoviskům z prvního čtení a odmítli jsme se připojit k Radě, která odložila stranou dva důležité návrhy o kontrole státem vlajky a občanskoprávní odpovědnosti vlastníků lodí, k nimž jsme nezažili společné stanovisko.

Francouzské předsednictví, jehož usilovnou práci a vytrvalé odhodlání při hledání řešení tohoto problému zde zaslouží připomenout, dokázalo přesvědčit Radu, aby se práce na těchto dvou chybějících návrzích znovu ujalo. Jsem si jistý, že se mu podaří prolomit patovou situaci a že na základě dohodovacího řízení bude možné dosáhnout stran balíku Erika III všeobecné shody. Doufám, že toto řízení bude možno zahájit bez dalších odkladů, takže se nám podaří dospět k nějakému závěru před koncem tohoto roku. Námořní bezpečnost by měla zůstat i nadále prioritou v rámci evropské politické agendy a s tímto záměrem budu také i nadále podporovat naše návrhy.

**– Doporučení pro druhé čtení Luis de Grandes Pascual (A6-0331/2008)**

**Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark a Anna Ibrisagic (PPE-DE), písemně.** – (SV) Naše strana Moderaterna rozhodně podporuje návrh směrnice o společných pravidlech a normách týkajících se subjektů pověřených inspekcemi lodí a dohledem nad nimi a při prvním čtení v dubnu 2007 také hlasovala ve prospěch tohoto návrhu.

Během příprav na druhé čtení se Výbor pro dopravu a cestovní ruch rozhodl začlenit do této směrnice rozsáhlé části návrhu směrnice o souladu s požadavky na stát vlajky, což bylo Radou zamítnuto.

Směrnice o souladu s požadavky na stát vlajky představovala pokus o rozšíření pravomoci EU na oblast, ve které v současnosti již platí pravidla OSN. Proti tomuto rozšíření jsme hlasovali již při prvním čtení v březnu 2007, a nepodporujeme tudíž ani pokus prosadit tato pravidla nenápadně znovu tím, že se začlení do směrnice o společných pravidlech a normách týkajících se subjektů pověřených inspekcemi lodí a dohledem nad nimi. Rozhodli jsme se proto hlasovat proti zprávě pana de Grandes Pascuala.

**– Doporučení pro druhé čtení Luis de Grandes Pascual (A6-0330/2008)**

**Brian Simpson (PSE), písemně.** – Parlamentní zpráva zabývající se otázkou subjektů pověřených inspekcí a prohlídkou lodí má moji podporu a jsem rovněž pro ostatní parlamentní zprávy kterou společně s touto první tvoří námořní balík.

Problém obou „chybějících“ otázek, tj. otázky kontroly státem vlajky a občanskoprávní odpovědnosti vlastníků lodí, musí Rada vyřešit jedním nebo druhým způsobem, takže je důležité, aby Parlament neustával ve svém tlaku na zahrnutí obou těchto záležitostí jak do Sterckxovy zprávy o sledování loďní dopravy, tak současně i do Vlastovy zprávy o státní přístavní inspekci a do této zprávy.

Bylo vykonáno spousta práce a jsem přesvědčen, že byla nebylo obtížné dosáhnout shody ohledně těch pěti témat, o kterých jsme dnes hlasovali, avšak bez „občanskoprávní zodpovědnosti“ a „států vlajky“ se nepohneme dál. Rada musí najít řešení, jak se dostat ven ze své vlastní slepé uličky, protože v opačném nebudeme schopni zajistit občanům EU bezpečné odvětví námořní dopravy.

– **Doporučení pro druhé čtení Dirk Sterckx (A6-0334/2008), Jaromír Kohlíček (A6-0332/2008), Paolo Costa (A6-0333/2008), Dominique Vlasto (A6-0335/2008), Luis de Grandes Pascual (A6-0331/2008 - A6-0330/2008)**

**Marie-Arlette Carlotti (PSE), písemně.**

– (FR) Po ztroskotání ropných tankerů *Erika* a *Prestige* se Evropští socialisté ujali vedení boje za to, aby si EU ve své legislativě v oblasti námořní bezpečnosti kladla „vysoká předsevzetí“.

Sedm zpráv o třetím balíčku o námořní bezpečnosti představuje rozhodující krok na cestě k dosažení tohoto cíle, ovšem za předpokladu, že je Rada nezbaví jejich obsahu.

Od prvního čtení v roce 2007 zamítla Rada většinu parlamentních doporučení, která se týkala dalších pěti zpráv.

Na tomto druhém čtení, jemuž předcházela usilovná práce na pozměňovacích návrzích, Parlament znovu potvrzuje naprostou prioritu, již připisuje vytvoření evropské námořní politiky, která by umožnila vysokou úroveň ochrany s ohledem na:

- kontrolu státem vlajky,
- monitorovací systém Společenství umožňující sledování lodní dopravy,
- povinnosti přepraveců zajišťujících osobní dopravu,
- subjekty pověřené inspekcemi a prohlídkou lodí,
- jmenování nezávislého pravomocného orgánu pro přijímání lodí v nouzi,
- uplatňování zásady „znečišťovatel platí“ v odvětví námořní dopravy.

Tento vzkaz Radě má moji rozhodnou podporu.

Žádám pana Sarkozyho a Bussereua, aby zajistili, že francouzské předsednictví dovolí, aby byla v Evropě vytvořena námořní oblast, která bude moci sloužit jako vzor pro všechny ostatní.

**Seán Ó Neachtain (UEN), písemně.** – (GA) Před malou chvílí došlo 30 km od francouzského pobřeží k nehodě člunu plujícího na otevřeném moři. Posádka a lidé na palubě měli velké štěstí, že unikly bez újmy na zdraví. Nemuseli se však spoléhat pouze na štěstí. Jestliže se jim podařilo přežít, bylo to i díky zásahu francouzského záchranného týmu. Irské a francouzské vyšetřovací jednotky postupovaly při vyšetřování příčiny neštěstí v těsné spolupráci.

Případ Eriky je jasným dokladem toho, co se může stát, když posádka váhá s vyhledáním pomoci. Jak konstatoval již autor zpráv, v případě nehody by se nikdy neměly riskovat životy lidí na palubě lodi a dobré environmentální podmínky tím, že posádka nevyužije možnosti kontaktovat nejbližší přístav nebo záchranný tým.

V oblasti bezpečnosti námořní dopravy je spolupráce v mezinárodním měřítku naléhavou potřebou. Pevně tedy doufám, že během druhého čtení balíku o námořní dopravě bude nalezeno řešení a je mi potěšením vyjádřit svou podporu těmto zprávám.

– **Zpráva: Catherine Trautmann (A6-0321/2008)**

**Šarūnas Birutis (ALDE), písemně.** – (LT) Hlavním účelem veškeré legislativy týkající se léčivých přípravků je chránit zdraví naší společnosti. Tohoto cíle je však třeba dosáhnout na základě opatření, která nebudou v rozporu s rozvojem průmyslu v Evropské unii nebo obchodem s léčivými přípravky. Navzdory skutečnosti, že v rámci dřívějších nařízení byl vypracován seznam potravinářských barviv, mají různé země různé zákony upravující jejich používání. Tyto rozdíly mohou být na překážku obchodu s léčivy obsahujícími tato barviva a z tohoto důvodu musí dojít ke změně nařízení; tato změna by vedla k větší jasnosti a usnadnila by práci hned několika institucím.

**Carlos Coelho (PPE-DE), písemně.** – (PT) Cílem tohoto návrhu je pozměnit regulační rámec elektronických komunikací a zlepšit tak jeho účinnost, zajistit jednodušší a účinnější přístup k frekvencím dostupným v rámci vysílacího spektra a snížit správní náklady související na provádění těchto nařízení.

To by mělo vést k tomu, že evropští občané by v kterékoli části EU mohli využívat účinnější a levnější komunikační služby, ať už prostřednictvím mobilních telefonů, širokopásmových připojení k internetu nebo kabelové televize.

Nový systém využívání vysílacího spektra má vytvořit příznivé podmínky pro investice do nových infrastruktur a umožnit občanům přístup k širokopásmovému připojení.

Správně fungující vnitřní trh v oblasti komunikací a konkurenceschopné hospodářství informační společnosti, profitující podniky i spotřebitelé, to vše může existovat pouze za předpokladu koherentního regulačního rámce pro telekomunikace. Za tímto účelem by měla být posílena koordinační role Komise, jež by měla postupovat v těsné spolupráci s vnitrostátními regulačními orgány a nově zřízené Seskupení evropských regulačních orgánů v oblasti telekomunikací (BERT), neboť jen tak se může zlepšit soudržnost vnitrostátních rozhodnutí s dopadem na vnitřní trh a provádění nápravných opatření.

Podporuji tudíž tuto zprávu a hlavní pozměňovací návrhy, usilující posílením hospodářské soutěže o rozšíření spotřebitelské nabídky.

**Edite Estrela (PSE), písemně.** – (PT) Hlasovala jsem ve prospěch zprávy Catherine Trautmannové o službách a sítích elektronických komunikací, protože podle mého názoru je nutno vytvořit lepší legislativní rámec pro elektronické komunikace a umožnit tak spotřebiteli větší výběr, lepší ochranu, levnější služby a vyšší kvalitu.

Společně s vytvořením nového Seskupení evropských regulačních orgánů v oblasti telekomunikací zajistí tento nový regulační rámec lepší ochranu soukromých údajů spotřebitelů, zvýší hospodářskou soutěž, nabídne spotřebitelům větší výběr a nastolí jasnější smluvní podmínky. Je rovněž třeba zdůraznit, že tento balík usnadní přístup k telekomunikačním službám i pro zdravotně postižené.

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písemně.** – (PT) Podobně jako jiné přírodní zdroje je i spektrum veřejný statek. Je to tudíž oblast, která by měla podléhat veřejné správě, aby tak bylo možné zajistit, že bude sloužit veřejnému zájmu. To je jediný způsob, jak je možné nabízet veřejné statky, které jsou nezbytnou podmínkou rozvoje informační společnosti pro všechny. Z tohoto důvodu zásadně nesouhlasíme s přijatým usnesením a hlasovali jsme proti.

Zkušenost ukázala, že kombinované přístupy (politika a trh) nakonec vždy skončí ve službách zájmů ekonomických skupin a nikoli lidu. Totéž platí o přidělování spektra uvolněného přechodem na digitální vysílání, kde by měly být prioritami společenské, kulturní a hospodářské hodnoty (lepší veřejné služby, bezdrátové širokopásmové připojení v zanedbávaných oblastech, růst a vytváření pracovních příležitostí atd.), nikoli zvyšování veřejných příjmů.

Správa spektra je výlučnou pravomocí každého členského státu. Nařízení má nicméně některé aspekty, s nimiž souhlasíme, neboť jsme si vědomi toho, že spektrum nezná hranic a že účinné využívání spektra v jednotlivých členských státech a koordinace na úrovni EU jsou užitečné, a to zejména pro rozvoj panevropských služeb a sjednávání mezinárodních dohod. Nesouhlasíme nicméně s myšlenkou shodného přístupu, jaký se používá v obchodní politice.

**Petru Filip (PPE-DE), písemně.** – (RO) Balík týkající se telekomunikací je jedním z nejdůležitějších balíčků předložených k projednání v EP během tohoto zasedání, neboť jedním z hlavních pilířů globalizace je komunikace v reálném čase, a to jak v domácím, tak mezinárodním měřítku. To je také důvodem toho množství pozměňovacích návrhů, jež odpovídá rozdílným přístupům 27 členských států s jejich rozdílnými vnitrostátními podmínkami. I přes rozdíly v přístupu, které v průběhu rozprav vyšly najevo, se domnívám, že zpráva paní Trautmannové znamená krok vpřed pro celý evropský prostor, jakkoliv živé byly debaty, jež vyvolaly pozměňovací návrhy č. 132 a 138. Domnívám se, že současná verze přijatá Evropským parlamentem zajistí společný přístup k rozvoji komunikace v evropském prostoru i konstruktivní způsob kontroly nad virtuálním prostorem se zřetelem k takovým aspektům, jako je ochrana údajů nebo organizovaný zločin. Jako poslanec tohoto Parlamentu jsem proto hlasoval ve prospěch této zprávy.

**Ruth Hieronymi (PPE-DE), písemně.** – (DE) Jménem všech 40 podepsaných jsem stáhl pozměňovací návrh č. 132 ke zprávě paní Trautmannové, neboť se v průběhu jednání Evropského parlamentu o rámcové směrnici o telekomunikacích nepodařilo dosáhnout kompromisu, pokud jde o posílení základního práva na ochranu duchovního vlastnictví.

Cílem pozměňovacího návrhu č. 132 bylo vyvinout nové způsoby dosažení vyváženějšího vztahu mezi základním právem na svobodný přístup k informacím a internetu na jedné straně a základním právem na ochranu duchovního vlastnictví v reakci na dramatický nárůst internetového pirátství na straně druhé.

Skupiny PPE-DE přestala podporovat tento pozměňovací návrh poté, co levicové skupiny (PSE, Verts/ALE, GUE/NGL) touto věcí podmínily svou podporu zprávy pana del Castillo Vera (vytvoření Evropského úřadu pro trh elektronických komunikací).

**Astrid Lulling (PPE-DE), písemně.** – (FR) Odvětví telekomunikací se rozvíjí takovým tempem, že přizpůsobení legislativního rámce se stalo nutností. Bylo mi ovšem zřejmé, že tento rámec by měl být jednak jasný a přesně definovaný, jednak ale také, a to především, že by neměl zastavit příliv investic ze strany evropských telekomunikačních společností, které musí čelit tvrdé konkurenci amerických a asijských trhů. Naše podniky musí být schopny plánovat a investovat do nových technologií bez nejmenšího zpoždění.

I když posílení vnitřního trhu v telekomunikačním odvětví prospěje všem, potěšilo mne, že pokus Komise uplatnit na nás svou autoritu nevyšel a že Parlament naopak předložil návrh na vytvoření Úřadu evropských regulačních orgánů v oblasti telekomunikací, který lze považovat za přesvědčivou alternativu, která zlepší spolupráci mezi vnitrostátními regulačními orgány a obejde se bez nadbytečné byrokracie, kterou by přinesl Evropský úřad pro trh elektronických komunikací. Lucemburský trh v oblasti telekomunikací (4,7 % pracujícího obyvatelstva je přímo či nepřímo zaměstnáno v tomto odvětví) například vyžaduje silný vnitrostátní regulační orgán, který se orientuje v jeho specifických podmínkách a je s nimi v těsném kontaktu. V tomto případě to bylo správné rozhodnutí, že se použila zásada subsidiarity.

**David Martin (PSE), písemně.** – Telekomunikační průmysl se rychle vyvíjí. V důsledku toho je nezbytné přijmout opatření, která ochrání a zvýší ochranu spotřebitele a práva uživatele telekomunikačních služeb. Zpráva Catherine Trautmannové o sítích a službách elektronických komunikací si klade za cíl stimulovat rozvoj další generace telekomunikačních sítí v Evropě. Domnívám se, že je to pozitivní příspěvek k rozvoji regulace v oblasti telekomunikací, který podpoří investice do nové komunikační infrastruktury a posílá práva spotřebitele. Mé hlasování je odrazem tohoto názoru.

**Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), písemně.** (EL) Hlasoval jsem ve prospěch pozměňovacích návrhů předložených Konfederací Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice: zaručují větší míru svobody na internetu, neboť svoboda projevu je pro demokracii stejně důležitá jako svoboda tisku. Je dobrým znamením, že Parlament i přes mohutný nátlak ze strany různých lobbyistických skupin vyslovil své námitky proti možnosti arbitrárního zbavování práva uživatelů přístupu k internetu a nepřistoupil na to, aby kterémukoliv uživateli mohl být odepřen přístup k internetu.

Ve své závěrečné analýze však zůstává zpráva negativní. EU by měla klást větší důraz na veřejný dialog, aby tak ve spolupráci s občanskou společností zajistila jak svobodu projevu, tak ochranu osobních údajů.

**Olle Schmidt (ALDE), písemně.** – (SV) Musím říci, že telekomunikační balík je jedním z nejobtížnějších legislativních návrhů, jaké jsem zde od svého příchodu sem do Parlamentu zažil. Na jedné straně kvůli tomu, že je technicky komplikovaný, přičemž jednotlivé legislativní návrhy se navzájem překrývají; na druhé straně kvůli tomu, že vyvážená míra mezi volností a bezpečností vyžaduje už ze své vlastní povahy pečlivé uvážení. Můj názor je takový, že internet není možné ponechat zcela bez regulace, ale musí přitom zároveň v nezmenšené míře platit zásady společnosti založené na právním státě. Nemohu přijmout privatizaci justiční správy, k níž by došlo, pokud by bylo dovoleno, aby soukromé společnosti zasahovaly a cenzurovaly obsah webu ještě předtím, než by se k tomu mohli vyjádřit uživatelé. Má-li se řídit názorem, že být hlavní zásadou musí být transparentnost, pak je filtrování krajně problematickou záležitostí.

Musí být jasné, že sledování civilních uživatelů webu z komerčních důvodů je nepřípustné, ale zároveň bych samozřejmě nechtěl mít nic společného s legislativou, která by například měla bránit policii ve vyšetřování dětské pornografie nebo jakýmkoliv jiným způsobem představovat riziko pro veřejnou bezpečnost. Bylo důležité, abychom se nezasadili o vytvoření evropského právního rámce, který by bránil technologickému rozvoji a omezoval demokratickou, společenskou a odbornou působnost a potenciál internetu.

Došel jsem nakonec k názoru, že navrhované ochranné mechanismy jsou dostatečné, a že tudíž mohu hlasovat ve prospěch liberalizace trhu v oblasti telekomunikací, která je jinak velmi důležitá.

**Dominique Vlasto (PPE-DE), písemně.** – (FR) Chtěl jsem hlasovat ve prospěch zprávy paní Trautmannové, neboť v sobě dokázala zohlednit společenské, kulturní a hospodářské hodnoty radiových frekvencí, a zároveň

přítom umožňuje i lepší správu spektra radiových frekvencí, z čehož budou mít prospěch jak provozovatelé, tak uživatelé.

Toto první čtení nám rovněž dává možnost navrhnout vyváženou alternativu původního návrhu Komise tím, že co se týče sledování hospodářské soutěže, učiníme Komisi spíše arbitrem než soudcem. Je důležité, aby vnitrostátní regulační orgány hrály i nadále bez omezení svou roli.

Čeho nicméně lituji, to je přijetí ústního pozměňovacího návrhu paní Trautmannové. Jakkoli se sice zdát být bez obtíží přijatelné, v praxi tento pozměňovací návrh zavádí hierarchii základních práv koncových uživatelů, neboť pokud jde o sdílení a distribuci internetového obsahu online, vylučuje možnost jakéhokoliv preventivního zásahu bez předchozího soudního rozhodnutí. Včerejší události v jedné z finských škol ukazují více než kdy dříve, proč bychom měli vytvořit důkladně promyšlené a přiměřené preventivní mechanismy. Právě o to šlo v pozměňovacím návrhu týkajícím se spolupráce, který jsem podporoval, a mrzí mě tudíž stávající situace v Parlamentu.

**Marian Zlotea (PPE-DE), písemně. – (RO)** Jako zpravodaj IMCO pro tuto zprávu mám to potěšení být svědkem toho, že práce, kterou na ní moji kolegové během posledních tří měsíců odvedli, přinesla své plody v podobě této vyvážené zprávy, jež obsahuje významná zlepšení v odvětví elektronických komunikací. Věřím, že tyto změny jsou ku prospěchu spotřebitelů a že jim zajistí širokou paletu možností; jsem přesvědčen rovněž o tom, že tyto změny podpoří hospodářskou soutěž.

Domnívám se, že zachování funkčního oddělení jako alternativy, kterou si vnitrostátní orgány mohou zvolit, jim dám možnost vytvořit příznivější podmínky hospodářské soutěže v této oblasti. Evropský hospodářský růst a blaho spotřebitelů závisí na dynamickém a konkurenčním telekomunikačním odvětví. Na trzích, kde se uplatňuje hospodářská soutěž, je dostupnější širokopásmové připojení a nové společnosti, které na tyto trhy vstupují, s sebou přinášejí větší rychlosti připojení a nové služby.

Cíle této nové směrnice lze dosáhnout tímto způsobem: reformou správy spektra, vytvořením jednotnějšího regulačního rámce, jímž se řídí vnitřní trh v oblasti elektronických komunikací a vyšší úroveň bezpečnosti a integrace ve prospěch uživatelů služeb.

#### – Zpráva: Pilar del Castillo Vera (A6-0316/2008)

**Carlos Coelho (PPE-DE), písemně. – (PT)** Liberalizace telekomunikací, která začala v roce 2001, dala volnou ruku evropským trhům, které jsou nyní konkurenceschopnější, inovativnější a vysoce ziskové. Největší zisk z tohoto vývoje měli bezpochyby evropští spotřebitelé, kterým se dostalo více služeb v lepší kvalitě, ve více formách a s lepším obsahem, přičemž jsou stále dostupnější. Došlo k technologické, hospodářské a společensko-kulturní (r)evoluci.

I přes toto jasně kladné hodnocení nemůžeme usnout na vavřínech.

Stále totiž přetrvávají potíže, které znemožňují vytvářet skutečně integrovaný trh. Je to způsobeno především rozdíly v uplatňování evropských nařízení, za něž je odpovědný každý vnitrostátní regulační orgán.

Proto podporuji vytvoření Úřadu evropských regulačních orgánů v oblasti telekomunikací, který je aktualizovanou a posílenou verzí Skupiny evropských regulačních orgánů pro sítě a služby elektronických komunikací. Bude odpovědný za soudržnější uplatňování nařízení a bude moci spoléhat na zapojení vnitrostátních regulačních orgánů, které mají cennou zkušenost s každodenní běžnou situací v terénu. Vytvořením Úřadu evropských regulačních orgánů v oblasti telekomunikací se v celé EU uplatní soudržný regulační přístup s ohledem na opravná opatření, která přijímají vnitrostátní regulační orgány, zcela nezávisle na vládě a průmyslu.

Úřad evropských regulačních orgánů v oblasti telekomunikací sehraje roli v rostoucí informovanosti spotřebitelů. Po této stránce již má EU důvod ke spokojenosti se svou rolí při výrazném snížení ceny roamingu.

**Ona Juknevičienė (ALDE), písemně. – (LT)** Liberalizace evropského telekomunikačního trhu byla prospěšná pro celou Evropskou unii. Aktivnější hospodářská soutěž v rámci odvětví byla hlavní hnací silou pro investice a inovace. Souhlasím s Komisí, že telekomunikační trh ještě potřebuje řídicí jednotku, dokud nezačne fungovat v souladu s obecnými zákony upravujícími hospodářskou soutěž.

Nicméně nemohu v zásadě souhlasit s návrhem Komise na vytvoření další instituce na regulaci tohoto trhu, protože by se tím dál zvýšila byrokratická zátěž a tato instituce by byla vzdálená od regulovaných trhů v členských státech. Při hlasování podpořím pozměňovací návrhy Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku

(ITRE), který chce rozšířit úlohu existujícího Úřadu evropských regulačních orgánů v oblasti telekomunikací a dává větší pravomoci Evropské komisi.

Vnitrostátní regulační orgány v oblasti telekomunikací by měly více spolupracovat s Úřadem evropských regulačních orgánů v oblasti telekomunikací a s Evropskou komisí. Podle mého názoru by návrh Výboru pro průmysl umožnil účinnější regulaci účastníků trhu a zaručil by skutečnou účast vnitrostátních regulačních orgánů a využití jejich zkušeností na úrovni EU. To by zase mělo pomoci zabránit plýtvání penězi daňových poplatníků na vytváření ještě byrokratičtějšího aparátu.

**David Martin (PSE), písemně.** – Vítám zprávu Pilar del Castillové o Evropském úřadu pro trh elektronických komunikací. Návrh zprávy na vytvoření Úřadu evropských regulačních orgánů, který bude fungovat jako most mezi Komisí a vnitrostátními regulačními orgány, adekvátně reaguje na složitost trhu a jeho neustále se rozvíjející povahu. Podle toho budu hlasovat.

#### – Zpráva: Patrizia Toia (A6-0305/2008)

**Carlos Coelho (PPE-DE), písemně.** – (PT) Cílem tohoto návrhu je podpořit akci koordinovanou na úrovni EU a zajistit tak účinné využívání digitální dividendy.

Přechod z analogového televizního vysílání na digitální pozemní do konce roku 2012 uvolní vzhledem k vyšší výkonnosti digitální technologie velké množství spektra a vytvoří pro EU jedinečnou příležitost k otevření možností pro růst trhu, rozšíření kvality a výběr spotřebitelských služeb.

Očekává se proto, že členské státy budou schopné uvolnit své digitální dividendy co nejrychleji, aby evropským občanům umožnily využívat celé nové škály inovativních a konkurenčních služeb.

Členské státy se musí proto rozhodnout, jak digitální dividendu využít, a zajistit, aby se všechny tyto typy služeb elektronických komunikací nabízely v dostupných rádiových kmitočtových pásmech, v souladu s příslušnými vnitrostátními plány na přidělování frekvencí a s řádem Mezinárodní telekomunikační unie.

Koordinovaný přístup Společenství je však velice důležitý, aby nedocházelo ke škodlivému rušení mezi členskými státy a také mezi členskými státy a třetími zeměmi. To umožní maximalizovat výhody plynoucí z využívání spektra a zajistí se tak optimální společenské a ekonomické využití.

**David Martin (PSE), písemně.** – Spektrum je v telekomunikačním průmyslu omezeným zdrojem. Když členské státy přejdou v roce 2012 na plně digitalizované televizní vysílání, bude k dispozici větší spektrum. Jeho využití proto vyžaduje důkladné zvážení. Domnívám se, že zpráva, kterou předložila Patrizia Toiová o společném přístupu k využívání spektra uvolněného přechodem na digitální vysílání, uznává, že hospodářská soutěž vyžaduje spektrum, a vysvětluje otázky neutrality služeb a technologie při udělování nových licencí. Proto jsem hlasoval pro podporu jejich doporučení.

#### – Zpráva: Malcolm Harbour (A6-0318/2008)

**Marco Cappato (ALDE), písemně.** – (IT) My, radikálové v Evropském parlamentu, jsme se dnes zdrželi při hlasování o zprávě Malcolma Harbours, abychom poukázali na to, že se promeškala možnost okamžitě a závazně přijmout opatření na podporu začlenění zdravotně postižených osob. I když bylo určitého pokroku dosaženo, je zde příliš málo povinných požadavků, které mají příslušné úřady a telekomunikační operátoři splňovat, pokud jde o začlenění zdravotně postižených osob. Nebylo například přihlédnuto k návrhům připraveným společně se Sdružením Luca Conscioni, podle něhož by měly být všechny pořady veřejnoprávní televize, jako jsou zprávy a programy o aktuálních událostech, opatřeny titulky; poskytovatelé služeb nebudou povinni pravidelně informovat zdravotně postižené uživatele o službách určených výslovně pro ně a o snížených tarifech, na které mají nárok.

Navíc přetrvává velký zmatek týkající se záruky internetové neutrality a zachování základních uživatelských práv. Síť je vystavena stále vojenštějšímu stylu kontroly a pod záminkou zajištění bezpečnosti se opět zmenšují svobody uživatelů, přičemž ochranu a záruky pro uživatele je ještě nutné prověřit s ohledem na možnosti systematického filtrování webu.

**Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), písemně.** – (EL) Evropská unie tímto novým balíčkem návrhů týkajících se elektronické komunikace podporuje opatření na dozírání na uživatele internetu a všech elektronických komunikací a jejich zastrahování zavedením „filtrovacího“ systému pod záminkou veřejné bezpečnosti a ochrany práv. Současně se tím vnitřní evropský telekomunikační trh, internet, audiovizuální výroba a vysílání,



rozhlasová a televizní média a satelitní připojení jednotně dostávají pod kontrolu zesíleného „nezávislého“ orgánu v zájmu monopolních společností.

Liberalizací a sjednocením trhů na evropské úrovni byly zajištěny zisky a posílena pozice evropských monopolů vůči mezinárodní hospodářské soutěži. Nejprve dojde k úplné liberalizaci a privatizaci na národní úrovni a potom k radikální restrukturalizaci, přílišné koncentraci médií a nahromadění kapitálu na úkor zaměstnanců odvětví a uživatelů.

Existují dvě různé infrastruktury: na jedné straně jsou zde veřejné služby financované vládou; na druhé straně máme volný trh. Vláda financuje veřejné služby pomocí peněz od státu, a protože je to nevýnosné, služby se rozprodávají soukromým operátorům.

Přijetí těchto návrhů ze strany středové pravice a středové levice opět dokazuje jejich nadšenou podporu pro rozhodování v zájmu kapitálu. Potvrzuje to potřebu změnit rovnováhu sil ve prospěch zaměstnanců s radikálně jinou politikou, aby se nové technologie využily ve prospěch zaměstnanců.

**Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písemně.** – (PL) Přijatá zpráva o všeobecných službách a právech uživatelů elektronických komunikačních služeb má za cíl zlepšit postavení spotřebitele na trhu elektronických služeb. Všeobecné služby by měly spotřebitelům zajistit přístup k veřejným telefonickým službám za přijatelné ceny a zaručit vnitrostátní a mezinárodní spojení a nouzová volání.

Přijetí této zprávy posílí práva spotřebitelů. Spotřebitelé budou mít právo změnit poskytovatele telekomunikačních služeb a zachovat si přitom stávající telefonní číslo. Přenos čísla navíc nesmí trvat déle než jeden den. To je velice důležité. Maximální doba, na kterou může telekomunikační firma uzavřít s předplatitelem smlouvu, bude omezená na 24 měsíců. Operátor by měl nicméně být schopen uživateli zajistit možnost podepsat smlouvu na maximálně 12 měsíců včetně všech služeb a koncových zařízení.

Je nutné zvýšit dostupnost čísla tísňového volání 112. To je velice důležité v krizových situacích. Členské státy musí rovněž zajistit plnou dostupnost veřejných telefonních služeb v případech, že síť zkolabuje důsledkem katastrofy nebo vyšší moci. Je také nutné zlepšit dostupnost čísla tísňového volání 116 pro nezvěstné děti. Toto číslo v současnosti funguje na zásadě dobrovolnosti pouze v sedmi členských státech EU.

**Mieczysław Edmund Janowski (UEN), písemně.** – (PL) Vřele vítám zprávu o změnách směrnic o právech uživatelů elektronických telekomunikačních sítí, kterou předložil pan Harbour. Jde o vyvážený dokument, jehož cílem je výrazně zlepšit podmínky na trhu s elektronickými službami. Je dobře, že se připravily kompromisní pozměňovací návrhy, které přijala výrazná většina členů této sněmovny. Umožnilo to přijmout zprávu jako celek i přes velký počet pozměňovacích návrhů.

Právní předpisy Unie v oblasti telekomunikací spadají do 90. let. Domnívám se, že změny ve směrnicích představují velkou šanci přizpůsobit je obrovským technologickým změnám, které od té doby nastaly. Důležité je to zvláště proto, že do všeobecných služeb hodláme přidat mobilní komunikace a širokopásmový internet. Držitelé licencí by měli mít zajištěno právo na plné informování o všech omezeních týkajících se přístupu k legálnímu softwaru. Poskytovatelé služeb musí zajistit zabezpečení sítě, ochranu osobních dat uživatelů a zastavit příval takzvaných spamů.

Domnívám se, že obzvláště důležité je zohlednit potřeby zdravotně postižených a starších lidí, kteří potřebují snadnější přístup k telekomunikačním službám. Očekává se, že se objeví nová vhodná technická řešení v oblasti zařízení. Jsem přesvědčený, že takový vývoj vyústí ve výrazné omezení nákladů na telekomunikační služby v celé Unii. V současnosti jsme i přes existenci Schengenského prostoru stále nuceni platit nepřiměřeně vysoké ceny za přenos dat přes vnitřní hranice Unie.

**David Martin (PSE), písemně.** – Zpráva Malcolma Harboura ukazuje zcela jasně, že uživatelé internetu a telefonních služeb nyní přicházejí zkrátka. V těchto obtížných ekonomických časech si spotřebitelé musí být jisti, že své peníze utrácejí efektivně. Návrhy v této zprávě znamenají, že spotřebitelé budou lépe informováni a jejich osobní data, ať už on nebo off line, budou lépe zabezpečena. Ustanovení, podle kterého mají tělesně postižení uživatelé rovnocenný přístup k internetovým i jiným komunikačním službám, je také nepostradatelné pro to, aby bylo zajištěno, že z dnešní digitální doby bude mít výhody každý. Hlasoval jsem pro zprávu.

**Andreas Mölzer (NI), písemně.** – (DE) Dnes byl učiněn pokus prosadit hospodářské zájmy po dobrém či po zlém. Náhle je nutné, aby rámcová směrnice o telekomunikačních předpisech obsahovala řadu právních předpisů o autorském právu. Stačí, že má EU zavést povinnost pro dodavatele, aby varovali spotřebitele o rizicích porušování „práv duševního vlastnictví“, přičemž pokuty mají být řešeny na vnitrostátní úrovni.

Každý pak může kohokoliv z něčeho obvinít. Navíc se ve zprávě, kterou máme před sebou, hlavní vývojáři softwaru pokoušejí postavit překážky do cesty svým menším konkurentům.

Na internetu může docházet k porušování práva – jako se tomu děje u dětské pornografie –, kde musíme zakročit, ale nesmíme dopustit, aby se ochrana dat obětovala hospodářským zájmům hrstky velkých korporací a nadnárodních společností. Původní myšlenka telekomunikačního balíčku byla velice rozumná, ale kvůli té spoustě pozměňovacích návrhů – mezi něž snad proklouzly jeden nebo dva s podobně kritickým obsahem, který jsme právě popsal –, jsem se zdržel hlasování.

**Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), písemně. – (RO)** Úspěch procesu liberalizace telekomunikačního trhu, ke kterému došlo v posledních 10 letech v EU, je zcela nesporný.

Reforma předpisového rámce o elektronických komunikacích je součástí globální strategie Komise týkající se vnitřního trhu a je základní pro dosažení cílů Lisabonské strategie, protože z makroekonomického hlediska přispívají telekomunikace k zefektivnění činnosti v mnoha jiných odvětvích.

Velice si cením práce zpravodajů při přípravě této sady soudržných a účinných opatření, v nichž se odráží jak cíle EU, tak stanoviska většiny členů Evropského parlamentu týkající se životně důležitých oblastí pro rozvoj a posilování vazeb mezi vzděláním, výzkumem a inovacemi, a především pro vybudování evropské informační společnosti, přizpůsobené celosvětovému hospodářství, která vytváří pracovní místa a poskytuje lepší služby a tím zlepšuje celkovou kvalitu života evropských občanů.

Souhlas se základními aspekty, jako je objasnění a rozšíření práv uživatelů, posílení ochrany osobních dat, vytvoření Úřadu evropských regulačních orgánů (BERT) a lepší řízení spektra ukazuje, že PPE-DE má zájem o dosažení kompromisu mezi základním právem evropských občanů začlenit se do informační společnosti a vytvořením rámce příznivého pro inovace a hospodářský rozvoj.

**Bart Staes (Verts/ALE), písemně. – (NL)** K mému hlasování proti telekomunikačnímu balíčku (zpráva Malcolma Harboursa) mě vedly právní mezery, které ve směrnici zůstaly a které mohou znamenat potenciální porušení našich svobod. Členské státy umožňují poskytovatelům, aby sledovali aktivity jednotlivců na internetu. Doufám, že se po zavedení těchto nových pravidel nebudou členské státy pokoušet obsah internetu filtrovat. Tento úkol by měl být vyhrazen pouze policii.

Chápu, že je nutné řešit porušování vlastnických práv na internetu, ale nemělo by to znamenat zasahování do svobod jednotlivých uživatelů. Nepochybně nemůžeme vytvořit situaci, kde budeme jako pošťák, který otevírá dopisy, aby viděl, zda je jejich obsah skutečně legální.

Pozměňovací návrhy, kterými se Zelení snažili tento text vylepšit, byly zamítnuty, a proto nemohu dál tento návrh podporovat.

Milerád bych hlasoval pro mnoho výhod pro spotřebitele, ale domnívám se, že je nepřijatelné, abychom poskytovatelé internetu činili odpovědnými za jeho obsah. To ani nebylo účelem této právní úpravy.

#### **– Zpráva: Caroline Lucas (A6-0313/2008)**

**Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písemně. (SV)** Nezákonná těžba dřeva a odlesňování závažně poškozuje životní prostředí a všeobecně se soudí, že je nutné omezit mýcení citlivých tropických pralesů. Strana Junilistan je proto příznivě nakloněna myšlence, že by měly jednotlivé státy sestavit kodex chování týkající se dovozu tropického dřeva. Víáme také iniciativy zaměřené na označování, například prostřednictvím organizace Forest Stewardship Council, která by měla dát spotřebitelům větší prostor k uvědomělým rozhodnutím na základě faktů, pokud jde o nákup dřeva nebo výrobků ze dřeva.

Bohužel charakteristickým rysem této zprávy je její viditelné přání uspořádat postoje Evropského parlamentu v otázkách týkajících se lesnické politiky obecně.

Strana Junilistan je pevně přesvědčena, že společná lesnická politika v rámci spolupráce EU není žádoucí. Odpovědnost za otázky týkající se lesnických politik jednotlivých členských států nebo otázky s nimi spojené by raději měla zůstat na vnitrostátní úrovni. S ohledem na tyto úvahy se strana Junilistan rozhodla hlasovat proti zprávě.

**Ian Hudghton (Verts/ALE), písemně. –** S radostí jsem podpořil zprávu svého kolegy pana Lucase o Mezinárodní dohodě o tropickém dřevě. Každoročně přicházíme o miliony hektarů tropických lesů a z toho

vyplyvající emise uhlíku nutně musí mít na planetu drastický vliv. EU musí v budoucnosti zajistit, aby dohoda hrála hlavní úlohu při minimalizaci destruktivních a zbytečných postupů.

**David Martin (PSE), písemně.** – Vítám zprávu pana Lucase o Mezinárodní dohodě o tropickém dřevě z roku 2006. Seriózní přístup k ochraně životního prostředí vyžaduje účinný rámec pro konzultace, mezinárodní spolupráci a rozvoj politiky týkající se hospodářství v oblasti dřeva. EU musí podporovat zachování, opětovné zalesnění a obnovu zpusťosené zalesněné půdy. Domnívám se, že tato zpráva pomáhá nasměrovat EU na správnou cestu směrem k dosažení trvale udržitelného hospodářství v oblasti dřeva a hlasoval jsem pro ni.

**Véronique Mathieu (PPE-DE), písemně.** – (FR) Více než 20 let po přijetí první dohody o tropickém dřevě jsme nuceni připustit, že přílišná a nezákonná těžba dřeva je stále problém.

Je proto nezbytně nutné, abychom zrevidovali dohodu tak, aby tyto nové cíle lépe odrážela.

Nyní se tak stalo: Mezinárodní dohoda o tropickém dřevě, kterou Komise v roce 2006 vyjednala v rámci UNCTAD (Organizace OSN pro obchod a rozvoj), odráží nové obavy týkající se trvalé a legální těžby dřeva v zalesněných oblastech. Velice vítám začlenění těchto cílů.

Výrobci v příslušných zemích by však neměli nést nutné náklady, které s sebou tyto nové předpisy ponosou. Mezinárodní společenství musí zavést vhodný systém finančního odškodnění.

Chtěla bych rovněž, aby Komise šla ještě dál a připravila komplexní právní předpisy, které zajistí, že se na evropský trh bude dostávat pouze dřevo a výrobky ze dřeva, které bylo vytěženo legálně a pochází z pralesů spravovaných s ohledem na trvale udržitelný rozvoj.

Je to jediný způsob, jak podpořit výrobce, aby postupovali v souladu se zákonem a chránili životní prostředí, a tedy na celosvětové úrovni podporovat rozumné a trvale udržitelné využívání tropických pralesů.

#### **– Návrh usnesení: Mezinárodní dohoda o tropickém dřevě z roku 2006 (B6-0422/2008)**

**Sylwester Chruszcz (NI), písemně.** – (PL) Podpořil jsem dnes usnesení týkající se Mezinárodní dohody o tropickém dřevě (ITTA) z roku 2006. Domnívám se totiž, že podpora opatření na vyřešení regionálních i celosvětových problémů životního prostředí na mezinárodní úrovni je skutečně jedna z nejužitečnějších oblastí činnosti Evropské unie. Věřím, že je nám všem jasná nutnost zajištění ochrany a trvale udržitelného rozvoje tropických pralesů a obnovy zničených ploch těchto pralesů.

#### **– Návrh usnesení: Priority Evropského parlamentu pro legislativní a pracovní program Komise na rok 2009 (RC B6-0420/2008)**

**Philip Bushill-Matthews (PPE-DE), písemně.** – Já a moji britští konzervativní kolegové velice podporujeme velkou část toho, co je obsaženo v tomto usnesení. Silně podporujeme snahu o omezení administrativní zátěže, pokračování Lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost, podporu pro malé a střední podniky, další pokrok při dokončování jednotného trhu, opatření na posílení práv spotřebitelů, další opatření proti změně klimatu, iniciativy zaměřené na přeshraniční zdravotní péči a posilování vztahů se Spojenými státy.

Nemůžeme však podpořit pasáž o ratifikaci Lisabonské smlouvy, požadavek společné přistěhovalecké politiky, požadavek společné azylové politiky a požadavek na vytvoření Evropského útvaru pro vnější činnost.

**Sylwester Chruszcz (NI), písemně.** – (PL) Hlasoval jsem dnes proti usnesení Evropského parlamentu o legislativním a pracovním programu Evropské komise na rok 2009. Ambiciózní plány Komise přinášejí další zbytečnou harmonizaci a směrnice, které se mají v příštím roce uložit členským státům. Rád bych také vznesl silný protest proti tlaku na Irsko a jiné členské státy, aby pokračovaly v procesu ratifikace Lisabonské smlouvy, jak se uvádí v prvním bodě usnesení. Výše uvedená smlouva byla v referendu, které se konalo v Irsku, odmítnuta.

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písemně.** – (PT) Musí být příznačné, že se Evropskému parlamentu nepodařilo přijmout žádné usnesení o prioritách programu Evropské komise. Je jasné, že se blíží volby do Evropského parlamentu, což má vliv na rozhodování poslanců, především těch, kteří chtějí zakrýt své chování a svou odpovědnost za politiky, jež zhoršily společenskou situaci, zvýšily nezaměstnanost a nejistá a špatně placená pracovní místa, způsobily finanční, potravinovou a energetickou krizi – což postihlo především hospodářsky nejslabší země a nejzranitelnější odvětví společnosti – a zvýšilo militarizaci mezinárodních vztahů, se všemi nebezpečími, které to znamená pro světový mír.

Nechtější nicméně současně přijmout nutnost skoncovat s politikami, které vedly až sem. Raději chtějí, aby Evropská komise pokračovala dál se stejnými nástroji a politikami, které vedly k této situaci, i když s několika málo růžovo-zelenými vylepšeními, které mají sloužit k udržování iluzí změn.

Musíme proto trvat na návrzích obsažených v usnesení naší skupiny, včetně odvolání Paktu stability, skoncování s privatizací a liberalizací, upřednostnění zaměstnání s právy, vymýcení chudoby a nastolení sociální spravedlnosti.

**Ona Juknevičienė (ALDE), písemně.** – (LT) Hlasovala jsem pro usnesení o legislativním a pracovním programu Evropské komise na rok 2009 a lituji toho, že nebylo přijato. Je velice důležité, aby Komise předložila sdělení hodnotící to, jak členské státy provádějí směrnici a nařízení o koordinaci systémů sociálního zabezpečení v členských státech.

Při přípravě tohoto dokumentu jsem jako stínový zpravodaj upozorňovala, že tyto dokumenty jsou pro každého občana EU velice důležité. Stanovují postupy a řeší každodenní problémy lidí. Cílem tohoto dokumentu není sjednotit systémy sociálního zabezpečení. Zavádí postupy, které počítají s různými systémy sociálního zabezpečení v jednotlivých státech. Současně zabráňují tomu, aby lidé na sociálním zabezpečení kvůli těmto rozdílům prodělávali. Každodenní blaho každého občana EU závisí na uplatňování těchto dokumentů.

Komise však bohužel nedostala povinnost hodnotit, čeho bylo v členských státech dosaženo v oblasti zavádění transevropských energetických sítí, ani to, jak dlouho bude vytváření společného energetického trhu či zajišťování energetické bezpečnosti po celé Evropské unii trvat. Pro Litvu, Lotyšsko a Estonsko je to nesmírně důležitá otázka, a proto musí orgány EU a především Komise přijmout konkrétní opatření, aby se tyto členské státy vymanily ze své energetické izolace a závislosti na Rusku, jež je jejich jediným dodavatelem plynu a elektřiny.

**Zita Plešinská (PPE-DE), písemně.** – (SK) Hlasovala jsem proti usnesení o legislativním programu Komise na rok 2009 z toho důvodu, že byly schváleny pozměňovací návrhy žádající nové legislativní návrhy v sociální oblasti.

Vzhledem k tomu, sociální oblast patří téměř výlučně do pravomocí členských států, odmítla naše skupina změnu směrnice o zřízení Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci, minimální normy zaměřené na nespravedlivé propouštění jednotlivých pracovníků, ochranu pracovníků s netypickými pracovními smlouvami a zlepšování pracovních podmínek a snižování počtu pracovních úrazů.

Taktéž otázky právní ochrany proti diskriminaci se liší mezi členskými státy, především co se týká reprodukčních práv, tradiční rodiny, vzdělávání a náboženství. Naše politická skupina proto v této otázce pokládá za potřebné zachovat zásadu subsidiarity, neboť každý členský stát má nárok upravit si tyto principy v souladu s národní tradicí a zvyky.

Otázka vstupu Turecka do EU je v naší politické skupině též citlivou záležitostí, neboť velkou část jejich členů tvoří německí a francouzští konzervativci.

**Luís Queiró (PPE-DE), písemně.** – (PT) Činnost Komise se v roce 2009 bude řídit harmonogramem evropských voleb, což povede ke snížení možnosti jednat, především v jednom z orgánů. Okolnosti nám však nebrání rozvíjet realistický akční plán. Svět požaduje přehodnocení paradigmat a pochopení, že realita zdaleka přesahuje řadu teoretických debat o hospodářských a sociálních vzorech a o rozmanitých polaritách v mezinárodních vztazích (jak pokud jde o *hard power*, tak o hospodářské mocnosti nebo vztahy mezi obchodními mocnostmi). Chceme, aby Komise na tuto novou skutečnost odpověděla dlouhodobou vizí, která bude flexibilní a při svém uplatňování přizpůsobitelná. Současně chceme, aby existoval program pro rok 2009, jenž napomůže v očích voličů ve všech členských státech objasnit význam politik EU a jejich přínos pro naše hospodářství a společnosti. Toto objasňování, které se bude opírat mnohem víc o kvalitu našich politik než o otázky komunikace, musí být podstatou naší činnosti, a tím i činnosti Evropské komise. Usnesení předložené k hlasování bohužel tento přístup neodráží, a proto jsem hlasoval proti.

**Catherine Stihler (PSE), písemně.** – Je stále třeba podporovat dětská práva. V současnosti se pro vyřešení dětské chudoby v EU dělá velice málo. Pětina dětí v EU žije na pokraji chudoby – a to je příliš mnoho. Jsem ráda, že Parlament odmítl pracovní program Komise na rok 2009. Musíme dělat mnohem více pro podporu slušné práce, abychom vyřešili chudobu v celé Evropě.

**– Návrh usnesení: Příprava summitu EU-Indie (RC B6-0426/2008)**

**Edite Estrela (PSE), písemně.** – (PT) Hlasovala jsem ve prospěch společného usnesení Evropského parlamentu o přípravě summitu EU-Indie, protože cítím, že je nevyhnutné naše strategické partnerství s Indií, přijaté v roce 2004, přizpůsobit novým výzvám, kterým EU a Indie čelí, jako je potravinová krize, energetická krize a změna klimatu.

Ráda bych zdůraznila skutečnost, že usnesení podporuje Indii v pokračování jejího úsilí na dosažení rozvojových cílů tisíciletí, především v oblasti rovného postavení žen a mužů. Důležité je i to, že usnesení připomíná Indii hodnoty EU, když vyzývá indickou vládu, aby zrušila trest smrti.

**Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písemně.** – (PT) Kromě mnoha jiných záležitostí, kterých si v tomto usnesení ceníme, považujeme za velice důležité zdůraznit, že nesporně podporujeme prohlubování skutečné a efektivní spolupráce a přátelství mezi zeměmi EU a Indií. Vyžaduje to vztah založený na plnění potřeb jednotlivých národů, který je vzájemně prospěšný a přispívá k oboustrannému rozvoji, při dodržování zásady nevměšování se a úcty k národní suverenitě.

Na základě těchto principů a předpokladů však nemůžeme souhlasit s řadou návrhů, které toto usnesení obsahuje, především s uzavřením dohody o „volném trhu“, jež má kromě jiného hovořit o „dohodě o službách“, „hospodářské soutěži“, „zadávání veřejných zakázek“ a „zrušení... pokračujících omezení v oblasti přímých zahraničních investic“ mezi EU a Indií.

Návrh (a cíl) se snaží odpovědět na přání velkých hospodářských a finančních skupin expandovat – což na jednáních Světové obchodní organizace o liberalizaci světového trhu nebylo formálně stanoveno –, z nichž nejdůležitější je potřeba zvětšit nahromadění a centralizaci kapitálu. Tento cíl je v rozporu s potřebami pracujících a obyvatel Indie i jednotlivých zemí EU.

**Carl Lang (NI), písemně.** – (FR) Potřebujeme rozvíjet své vztahy s Indií, která se svou více než miliardou obyvatel a plně se rozvíjícím hospodářstvím představuje protiváhu muslimskému světu a Číně. Předložený návrh usnesení, odrážející názory pana Sarkozyho a Evropské komise, však jde proti zájmům národů Evropy. Požadovaná „komplexní dohoda o volném trhu“ přispěje ke zničení našich hospodářství a našich sociálních systémů, které musí soupeřit se zeměmi provozujícími sociální dumping. Požadavek Indie na místo v Radě bezpečnosti OSN je nadto součástí návrhů na reformu OSN, jejímž cílem je především odebrat Francii a Velké Británii statut stálého člena Rady bezpečnosti a dát jej Bruselu.

Prezentovat Indii jako „vzor náboženského pluralismu“ je navíc urážkou křesťanů zmasakrovaných v Uríse.

Indie brání své národní zájmy a letité hodnoty. Pokud chtějí mít naše členské státy s Indií vyvážený vztah, musí dělat totéž. Udělat to mohou jen v jiné Evropě: v Evropě suverénních národů opírajících se o křesťanské a řecko-římské hodnoty své civilizace.

**Mairead McGuinness (PPE-DE), písemně.** – Jako člen delegace EU-Indie podporuji společné usnesení o přípravě summitu EU-Indie 2008.

Usnesení řeší otázku nezdaru při dosahování dohody se Světovou obchodní organizací a vyjadřuje přání obnovit úsilí k dosažení dohody.

Usnesení však neodráží základní kámen úrazu, který se při dosahování takovéto dohody objevuje, totiž neúspěch USA a Indie při dosažení dohody o zvláštním ochranném mechanismu, který by měl zabránit dumpingu výrobků na indickém trhu na úkor početné venkovské/rolnické indické populace. Bez takovéhoho mechanismu existují obavy o přežití samozásobitelských zemědělců v Indii. Světová obchodní organizace otázku zajištění potravin dostatečně neřeší, a možná právě proto se jednání nezdařila. Jakékoliv obnovené úsilí na opětovné zahájení rozhovorů musí zajistit, že se budou přiměřeně týkat obav účastníků o zajištění potravin. Nárůst dovozu může mít velice negativní dramatický dopad na místní výrobu potravin a v rozvojových zemích s velkou zemědělskou základnou by mohl nárůst dovozu nesmírně poškodit úsilí o rozvoj místního zemědělství produkujícího potraviny.

**Luís Queiró (PPE-DE), písemně.** – (PT) Někdy si musíme připomínat, že Indie je z demografického hlediska největší demokracií na světě. Tento fakt společně s její hospodářskou životaschopností a její rostoucí úlohou v mezinárodních vztazích – především v jejím nejbližším okolí – napovídají, že bychom měli náš vztah s tímto důležitým partnerem přehodnotit. Bylo by určité chybné přehlížet slabé stránky indické demokracie, její hospodářské struktury nebo jejího společenského uspořádání, proto by tyto aspekty měly být v popředí na pořadu jednání s touto zemí. Tento pořad jednání však musí být širší a především více v souladu s novými

skutečnostmi a okolnostmi. Na posílení politických vazeb a na větší blízkost s tímto obrem se musí pohlížet strategicky. Podobně si musíme být vědomi role Indie při společném postupu národů, především s ohledem na institucionální skladbu a rámec, a připraveni ji posilovat. Pokud se často říká, že 21. století bude stoletím Tichého oceánu, což je otázka vyžadující si velkou pozornost Evropy, měla by se do tohoto proroctví Indie přidat a naše strategie by se tomu měly přizpůsobit.

## 12. Opravy hlasování a sdělení o úmyslu hlasovat: viz zápis

(Zasedání bylo přerušeno ve 13:45 a znovu zahájeno v 15:00.)

**PŘEDSEDAJÍCÍ: MARTINE ROURE**

*Místopředsedkyně*

## 13. Schválení zápisu z předchozí schůze: viz zápis

## 14. Situace světového finančního systému a její vliv na evropské hospodářství (rozprava)

**Předsedající.** – Dalším bodem je prohlášení Rady a Komise o situaci světového finančního systému a jejím vlivu na evropské hospodářství.

**Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady.** – – (FR) Paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, jsme svědky konce jedné epochy. Následujících několik let změní tvář světového finančnictví, jak jsme ho dosud znali. Musíme čelit nejen americké krizi, ale také krizi postihující mezinárodní finanční systém, která neušetří žádnou oblast světa.

Již řadu let se ozývají hlasy kritizující rostoucí nerovnováhu ve finančním sektoru: nepřiměřené vystavování mnoha subjektů rizikům, nízkou schopnost finančních kontrolorů hlídat rychlé zavádění stále složitějších finančních produktů a, což pan komisař jistě zmíní, u některých příliš výraznou nenasytost. Nyní tu máme výsledky. Ve finančním odvětví USA to vře a americké orgány musí stále více zasahovat, aby nedošlo ke krizi celého systému. Evropa a zbytek světa zažívají důsledky této krize, která nemá od 30. let 20. století obdoby.

Francouzské předsednictví je přesvědčeno, že události posledních několika dnů ještě zvyšují potřebu vytvořit v ekonomické a finanční oblasti silnou a jednotnou Evropu. Nejprve musíme přinést okamžitou odpověď na finanční otřesy. Hospodářská a měnová unie má v Evropské centrální bance silnou centrální banku, která byla schopná rychle, rozhodně a účinně zasáhnout, když bylo napětí největší, a to v úzké spolupráci s ostatními velkými centrálními bankami. V těchto bouřlivých dobách to znamená velkou výhodu a činnost Evropské centrální banky, která je připravena zasáhnout za všech okolností, musíme pochválit.

Regulační orgány ve většině členských států se v konfrontaci se zhoršující se situací v posledních dnech rozhodly stejně jako americké orgány dočasně zakázat krátkodobé prodeje. Jde o nouzové opatření, ale je vítáno, protože může napomoci uklidnit napětí na trhu.

V současnosti neuvažujeme o iniciativě stejného typu, jakou nedávno oznámily americké orgány, a sice o rozsáhlém odkupování „toxických“ produktů, které drží finanční subjekty, a pan Almunia se k tomuto tématu již právem vyjádřil.

Finanční systém Unie zůstává celkově pevný, a proto takový typ opatření nevyžaduje, ale musíme zůstat bdělí a nic nesmí být ve jménu jakékoliv ideologie vyloučeno. Zvítězit musí realismus a pragmatismus. Pokud to bude nutné, budeme se muset všemi dostupným prostředky postavit případným systémovým rizikům.

Nouzová opatření centrálních bank a regulačních orgánů jsou nesmírně důležitá, ale všichni experti se shodují, že sama o sobě nemohou krizi vyřešit. Evropané musí převzít odpovědnost a zasáhnout v ostatních oblastech.

Musíme reagovat na hospodářské zpomalení. To bylo předmětem společného evropského přístupu, který zaujali ministři hospodářství a financí na neformální poradě v Nice. Ministři se společně s Komisí a předsedou Evropské centrální banky rozhodli nechat automatické stabilizátory v měnové oblasti v těch členských státech, které mají prostor pro manévrování, působit.

Schválili také finanční plán pro evropské malé a střední podniky, kterým Evropská investiční banka poskytne do roku 2011 celkem 30 miliard EUR, což pro tento sektor bude znamenat podstatnou pomoc, vzhledem k tomu, že ten představuje paradoxně možná víc v Evropě než ve Spojených státech, kde je finanční krize napjatější, velká rizika pro reálné hospodářství. Stabilní finanční systém a silné banky totiž mohou ke zlepšení své situace oslabit nebo posílit náklady na půjčky, a to především v případě malých a středních podniků. V jejich případě bylo nutné jednat přímo.

Musíme také reformovat svůj finanční systém, a to ve dvou bodech: prvním jsou rychlá opatření v oblasti právních předpisů a zákonů, aby se obnovila transparentnost finančního systému a finanční subjekty byly odpovědnější. S ohledem na to prokázali ministři 13. září 2008 své odhodlání urychlit zavádění plánu přijatého v roce 2007 v reakci na první signály finanční krize. Tento plán stanovuje čtyři základní opatření na řešení finančních otřesů: transparentnost, pravidla obezřetnosti, oceňování aktiv a fungování trhů včetně ratingových agentur.

Nyní musíme přejít k činům v oblasti kontroly ratingových agentur, revize bankovních kontrol a úpravy účetních norem, které ve finanční oblasti bezpochyby sehrály procyklickou úlohu. Jde o významnou prioritu francouzského předsednictví a diskutovat o tom budeme na příštím zasedání Evropské rady. Domnívám se, a pan komisař to potvrdí, že Komise velmi brzy navrhne úpravu směrnic platných od roku 2006 týkajících se požadavků na vlastní jmění.

Jde o součást opatření, jež se v současnosti zavádějí v různých oblastech s cílem reagovat na finanční zvraty, včetně pochopitelně nejnovějších doporučení Fóra finanční stability. Víím, že Komise bude schopná tyto návrhy rychle předložit, a spoléháme na Parlament, že u těchto urgentních návrhů dojde v prvním čtení k dohodě s Radou, a to ještě do konce tohoto volebního období.

Do několika týdnů se také očekává návrh Komise týkající se ratingových agentur. Bude to na základě požadavků, který v červenci 2008 vyslovila Rada ministrů financí, i v tomto ohledu spoléhám na Parlament, že co nejrychleji dosáhne v tomto ambiciózním návrhu dohody.

S uspokojením také беру na vědomí, že bylo rozhodnuto vytvořit pracovní skupinu, která se bude zabývat způsobem, jakým má obezřetnostní dozor bank a pojišťoven brát ohled na cyklický charakter vývoje, především pokud jde o kapitál. Z její práce by měla vzejít konkrétní opatření.

To jsou základní složky reformy finančního odvětví, které pravděpodobně doplní další iniciativy, podle toho, jak bude Evropa pokračovat ve zkoumání postupu finanční krize. Parlament musí v tomto zkoumání sehrát svou plnou úlohu a předsednictví s velkým zájmem zaznamenalo nedávné přispění tohoto orgánu. Mám na mysli především zajišťovací fondy, o nichž někteří experti tvrdí, že se mohou stát příštími oběťmi krize. Mám rovněž na mysli, jak jsem již uvedl, otázku účetních norem, ale také mezd ve finančním odvětví, kde musíme okamžitě přijmout opatření.

Říkat, jak jsem slyšel od některých evropských představitelů, že musíme pokračovat v našem přístupu *laissez-faire* a že není nutné přijímat nějaká pravidla, je omyl. Je to víc než omyl: je to útok na stabilitu finančního systému; je to útok na rozum. Říkám to bez okolků: pokud potřebujeme zvážit regulaci zajišťovacích fondů, pak to Evropská unie musí udělat. Musíme zvážit transparentnost rizik, kontrolní pravomoc regulačních orgánů a mzdy v tomto typu institucí.

Druhým základním bodem je posilování finančního dohledu. Ministři financí uvítali dohodu evropských výborů regulačních orgánů o tom, že do roku 2012 dojde ke sjednocení požadavků na data, která předávají evropské banky dozorčím orgánům. Jde o první významné výsledky, ale musí za nimi následovat další, a ministři se dohodli, že musí pokračovat ve svém úsilí na zlepšení koordinace monitorování a dohledu nad finančními subjekty. Předsednictví je připraveno spolupracovat s Parlamentem a Komisí na posilování integrace dohledu a obezřetnostního monitorování skupin, které stále více překračují hranice. Unie potřebuje účinnější a integrovanější systém dozoru, aby byla lépe schopná čelit finančním krizím.

Dámy a pánové, Francie předsedá Radě Evropské unie v době velkého rozvratu. V těchto obtížných dobách jsme si plně vědomi své odpovědnosti. Nadešel čas přijmout velká rozhodnutí týkající se organizace našeho finančního systému, jeho místa v evropském hospodářství a jeho úlohy, jíž musí zůstat financování podniků a jednotlivců.

Unie v posledních měsících nezhálela. Předsednictví proto může čerpat z úvah a prací, které Komise v této oblasti podnikla, a rovněž z práce řady expertů, mezi něž patří ve Francii pan Ricol.

Říjnové zasedání Evropské rady znamená příležitost stanovit na evropské úrovni striktní směry: to je naším cílem. Je jasné, že Evropa nemůže jednat sama. Potřebuje být proaktivní a podpořit novou mezinárodní spolupráci, jak řekl včera pan prezident Sarkozy na zasedání OSN. Navrhujeme rovněž uspořádat do konce roku mezinárodní setkání zahrnující G8 a její orgány finanční regulace. Naším cílem je napomoci k vytvoření prvních principů a nových společných mezinárodních pravidel pro reorganizaci mezinárodního finančního systému.

Evropská unie takovouto iniciativou ukazuje, jaký význam dává novému vyrovnanému celosvětovému vládnutí. Evropská a mezinárodní odpověď musí být krátkodobá, střednědobá a dlouhodobá. Krátkodobě potřebujeme nouzová opatření; střednědobě musíme revidovat právní předpisy; dlouhodobě musíme komplexněji zvážit úlohu našeho ekonomického modelu růstu a zaměstnanosti a pokračování strukturálních reforem, které zůstávají zcela zásadní.

O tom jsem vás chtěl dnes informovat.

**Joaquín Almunia**, člen Komise. – Vážená paní předsedající, řada událostí, jichž jsme na finančních trzích za poslední rok a především za posledních několik dnů svědky, jsou tak závažná, že překračují všechno, co jsme za svůj život viděli. Mnoho lidí – a já se k nim kloním – se domnívá, že to spustí velké změny ve fungování mezinárodního finančního systému.

Od propuknutí krize v srpnu 2007 činí zjištěné ztráty více než 500 miliard USD, což se rovná HDP země jako je Švédsko. A konečné číslo má být bohužel ještě vyšší.

Urychlení ohlášených ztrát v USA během posledních několika týdnů a z toho plynoucí pokles důvěry investorů přivedlo řadu velkých finančních institucí na pokraj krachu. V případech, kdy by pád některé z těchto institucí způsobil systémové riziko – to znamená riziko pro celý finanční systém –, byly požadovány nouzové záchranné operace.

Některé z těchto záchranných operací měly formu veřejných zásahů, jako jsou zásahy, které provedlo americké ministerstvo financí a Federální rezervní fond USA, aby zabránilo bankrotu největší světové pojišťovny AIG nebo hypotečních agentur Fannie Mae a Freddie Mac, které společně zajišťovaly polovinu všech hypoték v USA.

Jiné operace měly formu převzetí soukromých společností, což je případ, kdy Bank of Amerika odkoupila investiční banku Merrill Lynch.

V jiných případech, jako byl případ investiční banky Lehman Brothers nebo téměř dvou tuctů amerických regionálních bank, byl bankrot jedinou možností. Krátce řečeno jsme svědky mimořádné přeměny amerického bankovního prostředí.

V důsledku toho jsme dosáhli bodu, kdy čelí americký finanční systém podstatnému problému s důvěrou. Za současných okolností již podle orgánů USA žádná další podobná pomoc nestačí. Je naléhavě nutné přijít se systémovým řešením.

Všichni potřebujeme v brzké době řešení, které obnoví důvěru a stabilizuje trhy.

Americký plán, který minulý týden oznámil ministr Paulson, je dobrou iniciativou. Ministr financí USA stručně řečeno navrhuje vytvořit federální fond, aby se z rozvah bank odstranila nelikvidní aktiva – cenné papíry, spojené s hypotékami, které jsou základem problémem, jimž čelíme. Jejich odstraněním ze systému by se mělo napomoci odstranit nejistotu a zaměřit trh opět na základy. Má-li však návrh uspět, je nutné jasné a rychle stanovit podrobnosti.

Měl bych říct, že mluvíme o americkém plánu, uzpůsobeném podmínkám v USA, kde – a to je nutné připomenout – krize začala a kde je finanční odvětví nejvíc zasaženo. Všichni ale musíme provést analýzu toho, proč se tak stalo. Všichni se musíme vyrovnat s důsledky a reagovat na současnou situaci.

K tomu musíme nejprve rozumět tomu, jak jsme se do tohoto bodu dostali. Původ zmatku, který dnes zažíváme, spočívá v přetrvávající globální nerovnováze světového hospodářství, která vytvořila prostředí snadné dostupnosti likvidity a špatného hodnocení rizik.

Propojení světových finančních trhů, vysoká úroveň spekulací a používání inovačních a složitých finančních technik a nástrojů, které byly jen špatně chápány, způsobilo, že se tato rizika rozšířila v nevídaném měřítku po celém mezinárodním finančním systému.



Je jasné, že účastníci trhu – ale také regulační a kontrolní orgány – rizika této situace nemohli řádně posoudit, a proto nemohli zabránit důsledkům, kterým dnes čelíme.

Je pravda, že v měsících předcházejících krizi byly mimo jiné Mezinárodní měnový fond, Evropská centrální banka i Komise před těmito zásadními riziky varovány. Věděli jsme, že je situace neudržitelná, ale nemohli jsme vědět a nikdo nemohl předvídat, jak, kdy a hlavně jak prudce krize udeří v důsledku zhoršení nedostatků v odvětví hypoték.

Nyní jsme svědky procesu, kdy to, co se dělo za posledních několik let, probíhá opačně a finanční systém bojuje s potřebou uvolnění pákového efektu, která z toho vyplývá. Kvůli výjimečně silnému pákovému efektu a silné vazbě mezi riziky se tento proces uvolňování projevuje velmi bolestně. Nedostatek transparentnosti v systému a neschopnost kontrolních orgánů složit společně správný a úplný obraz situace vedly k dramatickému pádu důvěry.

Nejvýznamněji byl zasažen finanční sektor, neboť nervozita mezi bankami způsobila, že z mezibankovního trhu půjček se vytratila likvidita.

Došlo k rozvrácení řady klíčových úvěrových trhů a nedávno se investoři začali vracet ke kvalitě, což je spojené s rozšířením rozpětí mezi standardními výnosy z obligací a výnosy relativně rizikových investic.

Díky rychlému a koordinovanému zásahu centrálních bank – a významnou roli zde sehrála Evropská centrální banka – se nám podařilo vyhnout se závažnému nedostatku likvidit. Banky však zůstávají pod tlakem. Krize důvěry vyprovokovala pád cen aktiv, což zhoršilo napětí bankovních rozvah. V kombinaci se situací na mezibankovním trhu čelí banky problémům, jak dosáhnout rekapitalizace.

Situace v Evropě není tak akutní a členské státy se v tomto okamžiku nedomnívají, že je nutné přijímat plán amerického stylu.

Ze střednědobé perspektivy je jasné, že potřebujeme komplexnější strukturální řešení. Poslední vývoj na finančních trzích jasně ukázal, že současný model regulace a dohledu je nutné zreorganizovat.

Krátkodobě potřebujeme rychle vyřešit slabé stránky současného rámce a z tohoto hlediska – a v tom se plně ztotožňuji s postojem Rady – obsahuje plán regulačních akcí Rady ECOFIN a doporučení Fóra finanční stability všechny potřebné náležitosti. Jak víte, obsahuje konkrétní iniciativy na zvýšení transparentnosti pro investory, trhy a regulační orgány; revizi kapitálových požadavků pro bankovní skupiny a vyjasnění role ratingových agentur.

Komise na tom pracuje a brzy – příští týden – předloží návrhy na revizi směrnice o kapitálových požadavcích. Nové právní předpisy týkající se ratingových agentur předloží doufám koncem října. S ohledem na nejnovější vývoj je však pravděpodobné, že budeme muset prozkoumat další otázky, které se objevily.

Musíme dál diskutovat o tom, co je ještě možné udělat pro lepší zajištění finanční stability a nápravu důvodů této krize, a v tomto ohledu plně sdílím slova, jimiž předsednictví Rady uvítalo vaše příspěvky.

Nakonec mi dovolu, abych se věnoval dopadu krize finančního odvětví na ekonomiku – na reálnou ekonomiku. Nemůže být pochyb o tom, že události ve finančním odvětví reálně ekonomice škodí. Tyto účinky zhoršily inflační tlaky zvyšujících se cen ropy a dalších komodit a regulace trhu s nemovitostmi v některých členských státech. Tato kombinace otřesů dopadla přímo na ekonomickou činnost prostřednictvím vyšších cen a negativního efektu bohatství a nepřímo prostřednictvím silného narušení ekonomické důvěry. Výsledkem bylo zbrzdění domácí poptávky v době, kdy upadá zahraniční poptávka.

Vedoucí ukazatele ekonomické aktivity ukazují na výrazné zpomalení základní hybné síly růstu jak v EU, tak v eurozóně. Na tomto pozadí byl v prozatímní prognóze výrazně snížen růst HDP pro tento rok, a to na 1,4 % v EU a na 1,3 % v eurozóně. Současně byly upraveny prognózy inflace na tento rok na 3,8 % v EU a na 3,6 % v eurozóně. Inflace by se však měla dostat na bot zvratu, neboť v nadcházejících měsících bude postupně slábnout dopad navýšení cen energií a potravin. To by mělo být možná posíleno další klesající regulací cen ropy a dalších komodit, i když to se ještě uvidí.

Celkově zůstávají hospodářská situace a výhled nezvykle nejisté. Stinnou stránkou zůstává riziko dalšího růstu, zatímco na druhé straně je tu perspektiva rizika inflace. Tyto nejistoty jsou ještě vyšší, pokud jde o hospodářský vývoj v příštím roce, ale očekáváme, že růst zůstane v nadcházejícím roce jak v EU, tak v eurozóně relativně slabý.

Jak bychom měli reagovat na toto hospodářské zpomalení? Nejlepší odpovědí je využít všechny nástroje politiky, které máme k dispozici.

Především musíme v rozpočtové politice zachovat svůj závazek dodržovat daňovou disciplínu a pravidla Paktu stability a růstu, když necháme automatické stabilizátory plnit svou úlohu. V tomto ohledu se reforma paktu z roku 2005 ukazuje jako velmi prospěšná.

Za druhé by bylo nesmírně důležité pro brzkou podporu důvěry spotřebitelů a investorů a dlouhodobé zlepšení odolnosti a dynamiky našich hospodářství přijmout jasný závazek na provedení strukturálních reforem, jak je uvedeno v rámci Lisabonské strategie a v programech národních reforem. Opatření na posílení hospodářské soutěže na maloobchodním a energetickém trhu a zlepšení našich trhů práce by byla za současných okolností obzvlášť cenná.

A konečně zlepšení regulace finančního trhu a splnění cílů plánu Rady ECOFIN je, jak jsem již zdůraznil, mnohem naléhavější než kdykoliv předtím. Skutečné a rychlé řešení obtížných výzev, kterým čelíme, by bylo důležité pro rychlejší obnovu důvěry, než se očekává, a pro omezení škod způsobených na našem hospodářství.

V každé z těchto oblastí politiky budou naše akce účinnější a užitečnější, pokud je budeme koordinovat na úrovni eurozóny a Evropské unie.

Nevyhnutelně budeme muset překonat odpor některých členských států, abychom dosáhli společné akce, a i tak by se měl prohloubit a rozvinout konsensus, kterého jsme dosáhli během poslední neformální schůzky Rady ECOFIN v Nice.

Evropské země čelí společným výzvám. Překonáme je účinněji, pokud budeme na hledání společných řešení spolupracovat. V tomto ohledu je Hospodářská a měnová unie úžasnou výhodou a měli bychom využít možnosti, které poskytuje, na posílení koordinace, podle zásad, jež jsme v květnu tohoto roku navrhli v naší zprávě a sdělení EMU@10.

Ukazuje se nicméně, že vnitřní evropská akce na řešení celosvětových výzev nestačí. Musíme posílit společnou vnější akci ve Fóru finanční stability, v Basilejském výboru, v G7, a musíme rovněž věnovat více pozornosti budoucí úloze Mezinárodního měnového fondu.

Při pohledu do budoucnosti musíme promyslet, jak můžeme formovat budoucí podobu našich finančních systémů a globálního řízení, a role Evropské unie je z tohoto ohledu naprosto zásadní. Evropa může být hybnou silou v pozadí posilování celosvětové koordinace a měla by převzít vedoucí úlohu v mezinárodních diskusích v této oblasti, a to vyžaduje především, aby evropské země pracovaly společně a dohodly se na vnitřních řešeních.

**Alexander Radwan**, jménem skupiny PPE-DE. (DE) Paní předsedající, pane úřadující předsedo Rady, pane komisaři, dámy a pánové, když poslouchám právě teď závěry pana komisaře, mám pocit, že jsem se ocitnul ve špatném filmu. Opakovaně zdůrazňuje, že byla přijata pohotová a rychlá opatření. Ve skutečnosti je jedinou věcí, která se v posledních týdnech, měsících a letech rychle pohnula, trh, jehož se zde v našich pravidelných rozpravách často dovoláváme. Fakt je, že trh zreguloval problém investičních bank rychle sám o sobě. My jsme tak pohotově zareagovat nebyli schopní.

„Pohotově“ není určité slovo, které můžeme použít, když se díváme na Radu a především na Komisi. Nyní nás Američané laskavě vyzývají, abychom zaplatili svůj podíl. Za těchto okolností se k tomu nechci vyjadřovat. V tomto stádiu stačí sledovat průběh. Od Rady však očekávám – ačkoliv když jde o Komisi, nejsem si jistý, zda je toho Barrosova komise schopná –, že alespoň zajistí, abychom překonali americký a britský odpor k otázce transparentnosti finančních trhů. Chci vám jen připomenout německé předsednictví, když pan prezident Sarkozy a paní kancléřka Merkelová přišli s nějakou iniciativou a Barrosova Komise ji odmítla se slovy „Kdo je Sarkozy a kdo je Merkelová?“ a nic nepodnikla.

„Pohotově“ není skutečné slovo, které můžeme používat. Chci vám jen připomenout případ Enronu a Parmalatu. Evropský parlament tehdy přijal související zprávu pana Katiforise – byl jsem tehdy stínovým zpravodajem – k otázce ratingových agentur. Bylo to v roce 2003. Nyní, v říjnu 2008, si může Komise překládat své návrhy, ale organizace IOSCO již říká, že se nemůžeme odchýlit od pravidel Komise USA pro burzu a cenné papíry, jinak se poruší mezinárodní finanční systém.

Evropa zde musí jít svou vlastní cestou. Proto je mi opravdu jedno, co navrhuje Komise USA pro burzu a cenné papíry a zda Komise plánuje vykročit stejným směrem, mohu jen říct, že by to mělo skončit. Musíme

udělat to, o čem se domníváme, že je to správné, a Američané nás pak mohou následovat. To jsem chtěl říct k tématu ratingových agentur.

Zaznělo tu, že bychom se měli v jednom čtení zabývat revizí dohody Basilej II. Doufám, že zástupce Rady poslouchá, protože o tom je nutné se zmínit. Můžeme to v jednom čtení provést, pokud se Rada vzdá odporu vůči evropskému režimu dohledu. To, čeho Rada doposud dosáhla prostřednictvím své užší spolupráce s evropskými orgány dohledu, je žalostné. Nice se opírala o mezivládní spolupráci. S ohledem na to by měla Rada pro jednou překročit svůj vlastní stín a přemýšlet evropsky.

Mluvil se zde i o zajišťovacích fondech a soukromých investičních fondech. Pan komisař McCreevy prohlásil právě tento týden v Parlamentu, že nesmíme jednat ukvapeně. Pana McCreevyho můžeme obviňovat z různých věcí, ale určitě ne z toho, že je ukvapený.

*(Rozruch a potlesk)*

Pana McCreevyho jsem v Parlamentu pravidelně napadal kvůli otázce zajišťovacích a soukromých fondů. Musíme zajistit, aby Komise nyní předložila řádnou analýzu a dál ji neodmítala. Už to není jen McCreevyho problém; nyní je to problém pana Barrosa.

*(Potlesk)*

Byl bych rád, kdybychom USA nyní vysvětlili, že Komise pro burzu a cenné papíry by si měla pro tentokrát uklidit před vlastním prahem. V Siemensu probíhá přísné vyšetřování, ale nikdo se nedívá na USA. Očekávám, že nám Komise a Rada umožní stanovit v této oblasti kurz evropské politiky.

*(Potlesk)*

**Martin Schulz**, jménem skupiny PSE. – (DE) Paní předsedající, velmi pozorně jsme si vyslechli, co nám pan Radwan chtěl říct. Bavorská volební kampaň vrhá dlouhý stín. Ano, pane Radwane, něco z toho, co jste řekl, je určitě pravda. Trh to zreguloval, ale odnese to americký daňový poplatník. Cenu platí stát.

Dnes nejsme svědky jen bankrotu investičních bank a velkých pojišťoven. Jde o bankrot hospodářské filozofie, kterou nám roky „prodávali“: filozofie, která prohlašuje, že v domněle moderním hospodářství se růstu a prosperity dosahuje ve světě spekulací, ne v reálném světě. Tento systém nyní bankrotuje.

*(Potlesk)*

Mimochodem, pane Radwane, velice dobře si pamatujeme na zprávu pana Katiforise. Jste obratný politik, to vám povím. V neděli jsou volby do bavorského parlamentu, kam kandidujete. Přeji vám hodně štěstí. Ovšem osoba, která zbrzdila zprávu pana Katiforise, jste byl vy, pane Radwane. I to si pamatujeme velice dobře.

Charlie McCreevy tu bohužel není. Joaquín Almunia předložil velmi dobrou analýzu. Pane komisaři Almunio, chtěl bych vás požádat, abyste informoval svého kolegu pana McCreevyho o opatřeních, která jsou nutná a která musíme nyní přijmout. Nevím, kde je. Možná je zpátky na závodní dráze; možná jsou sázkové kanceláře na závodní dráze lépe regulovány než mezinárodní finanční trhy. Jasně je však jedno: očekáváme, že Komise přijme opatření, která jsou možná a nutná, a očekáváme, že je přijme do konce roku, nebo nejpozději na jaře.

To například znamená přijmout pravidla pro ratingové agentury, a to velmi hbitě. Nesmírně důležité je také zrušit bonusy bankovních manažerů za krátkodobé spekulativní zisky. Tento bod je velice důležitý. Pokud manažer ví, že dostane 5 % z miliardy, kterou získá spekulativním způsobem, protože je jeho bonus spojený se spekulativní miliardou, je jen přirozené, že se pokusí vytvořit miliardu zisku jakýmkoliv způsobem, za jakoukoliv cenu: i když to způsobí ztrátu desítek tisíc pracovních míst, což se v posledních desetiletích děje po celém světě.

Finanční manažeři – chytří mladíci, které potkáváme zde po chodbách – přivedou bez mrknutí oka ke krachu celé společnosti a celá pracoviště, se všemi sociálními negativy, které to nese. Náklady na tuto devastaci jsou zahrnuty v 700 miliardách, které nyní musí američtí daňoví poplatníci investovat do záchrany velkých bank a pojišťoven. Amatérismus řízení v USA je zřejmý z toho, že i v této obrovské krizi se zachraňují tyto velké korporace, což průměrné daňové poplatníky stojí více než 700 miliard dolarů z amerického rozpočtu. Osudy těchto průměrných daňových poplatníků, jejich dluhů a hypoték se bohužel v záchranném plánu americké vlády neobjevují. I toto je dokonalý příklad toho, jak se zisky privatizují a ztráty znárodňují. To musí také skončit.

(Potlesk)

To všechno jsme si vyslechli v pondělní rozpravě. Měl jsem málem pocit, že bychom skupině PPE-DE mohli rozdávat přihlášky do sociálně-demokratické strany: zdá se, že rychleji už by své názory změnit nemohli, a musím říct, že liberálové jsou ještě horší.

Při rozpravě o roli Evropské unie v globalizaci jsem loni v listopadu uvedl: „Divoký západní kapitalismus, který ovládá finanční trhy, ohrožuje nyní celá hospodářství včetně amerického, a potřebuje mezinárodní pravidla. Potřebujeme kontrolu, transparentnost a omezení pravomoci finančních trhů.“ Na to šéf ALDE odpověděl: „Pane předsedající, právě jsme slyšeli slova z minulosti.“ Aspoň že není přítomen dnešní rozpravě, která bude mít zřejmě vyšší kvalitu. To, co jsem řekl, však nebyla slova z minulosti. Nyní, více než kdy jindy, je kontrola a dohled nad řízením deregulovaného trhu – nerespektujícího nic a nikoho – cestou vpřed.

Proto chci dodat jednu věc, pokud mohu. Pochopitelně že musíme jednat rychle, ale musíme také jednat v oblasti, která je mému srdci a srdcím mých kolegů zde v Evropském parlamentu nejbližší. Bublina spekulací nepraskne: i když pro nyníšek krátkodobý prodej akcií zakážeme, vrátí se zpět. Další věcí, se kterou se opět setkáme, je, že investoři budou podporováni ve spekulacích například s rostoucími cenami potravin. Ceny potravin rostou, když je jejich nedostatek. To znamená, že ti, kdo mají zájem na vysokých cenách potravin, musí zajistit, že budou dodávky potravin omezeny. Nedostatek potravin však znamená, že bude ve světě hladomor, a pokud máme systém, který umožňuje, že hlad v jedné oblasti světa vytváří zisk v jiné, pak nám náš záchranný balíček v hodnotě 700 miliard dolarů nepomůže. Dříve či později bude mít systém v celé své zvrácenosti trpké důsledky pro lidstvo jako celek.

Dnes tu tedy nediskutujeme o krátkodobé nutnosti. Diskutujeme o tom, jak můžeme zajistit společenský rozvoj dlouhodobě.

**Silvana Koch-Mehrin**, jménem skupiny ALDE. – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, na trhy se rozšířila celosvětová finanční krize, která má nepředvídatelné důsledky. Někteří lidé mohou při pohledu na krachující banky a bankéře přicházející o místo pociťovat uspokojení. Je to však velmi krátkozraké, protože skuteční poražení nejsou šéfové podniků nebo obchodníci. Úvěrová krize a zhroucení hodnot akcií a úspor má nejhorší dopad na obyčejné rodiny. Když je vystavena riziku hodnota důchodů a úspor, je porušena jejich finanční bezpečnost.

Proto je nejdůležitější provést přesnou analýzu finanční krize a jejích důvodů, aby se zajistilo, že se to nebude opakovat, a jsem ráda, že právě to dnes děláme. Martin Schulz využil svou řeč k tomu, aby mohl vystoupit proti trhům. Vzhledem k předpovědím pana Schulze z loňského listopadu, které nám tak laskavě připomenul, by mohl pan Schulz získat nějaké peníze navíc za věštbu. Trhy však řídí peníze, ne horký vzduch, a to by měl uznat.

Vhodnou odpovědí na současnou krizi není odklon od svobodného podnikání. Pracovní místa a prosperitu vytváří podnikání. Opravdu potřebují finanční trhy další regulaci? Původce německého hospodářského zázraku Ludwig Erhard to elegantně shrnul. Řekl, že stát má stanovit pravidla pro hospodářství a finanční systém, ale jako rozhodčí se nemá sám zapojovat do hry. To pochopitelně znamená, že je nutné přijmout opatření proti nečistým praktikám a porušování pravidel.

Regulování je vhodné a nutné, aby se zabránilo excesům, ale za krizi nemůže tržní hospodářství; krize je spojena s těmi, kdo se odmítají řídit rámci a pravidly. Experti byli celé roky varováni před vysoce rizikovými půjčkami, nezajištěnými úvěry a bublinou, která hrozí prasknutím na finančním a realitním trhu. Pro Evropu jako celek i pro celý svět potřebujeme společná transparentní pravidla. Ano, potřebujeme mezinárodní kontroly, ale se smyslem pro proporce. Pro nikoho není dobré, když zastavíme pohyb kapitálu pomocí většího počtu pravidel a spustíme ekonomický pokles.

Především potřebujeme obnovit důvěru ve svobodný a otevřený trh. Hospodářská stabilita občanů Evropy a světa závisí na tom, zda se ukážeme akceschopní. Mezinárodní trhy se však nezastaví a nebudou čekat na rozhodnutí v Evropě, ani nebudou čekat, až Parlament vydá své stanovisko.

Pane komisaři, pane ministře Jouyete, moje skupina očekává, že přijmete rychlé, racionální a správné rozhodnutí a že tak učiníte nyní.

**Eoin Ryan**, jménem skupiny UEN. – Paní předsedající, prezident Evropské centrální banky Jean-Claude Trichet nedávno prohlásil, že se po stabilizaci trhu nevrátíme jako obvykle k podnikání, ale místo toho budeme zkoušet novou normálnost.

Vzhledem k nedostatkům a slabinám na trhu a v institucích, které zničujícím způsobem vyšly najevo během posledního roku, lze krok pryč od nešvarů a chyb minulosti jen uvítat. Finanční krize způsobila strašnou paniku, ale posloužila také ke zdůraznění toho, že je nutné odstranit nejasnosti a zavést transparentnost a že zákonodárci musí zavést regulaci. Musíme se však také vyhnout panice, protože když budeme zachvázeni panikou, budeme dělat špatná rozhodnutí.

V USA se kromě snahy o odvrácení katastrofy objevují i radikální změny prostředí vysokých financí. Naše instituce byly stabilnější než instituce v USA – pochopitelně vzhledem k tomu, že krize začala za Atlantikem –, některé případy jsou navíc připomenutím toho, že nejsme nijak chráněni. K zajištění stability našich trhů v budoucnosti musíme provést strukturální a systematické reformy a musíme být připraveni jednat rychle. Jsou tři věci, které se mohou stát, nebo se již staly. Jsou to reformy – například zajištění toho, aby centrální banky zabránily masovému vybírání vkladů z bank a finančních institucí – a v tomto ohledu již byly provedeny významné kroky. Za druhé musí ministerstva financí odstranit důvod k takovému masovému vybírání vkladů, kterým je nedostatek aktiv v rozvahách finančních institucí. A konečně je pro finanční systém stěžejní, aby došlo k jeho rekapitalizaci.

Úvodní stádia krize máme za sebou. Po nějakou dobu nebudeme ještě znát účinky reakce bank a politiky na toto úvodní trauma. Nyní však musíme umět zajistit, aby nová finanční realita, která se vynoří na druhé straně krize, byla silná a zdravá. Za tímto účelem je nutné zabývat se podstatou krize a odstranit nedostatečná aktiva a vyčistit rozvahy. Abychom se dostali z této bažiny krize, je také nutné pro místní i celosvětové ekonomické zdraví ukázat, že ve finančním systému je dostatek prostředků. Zda to bude z veřejných či soukromých zdrojů, nebo z kombinace obou, je jiná otázka k diskusi, ale získat je musíme.

Zatím nevíme, jak kompletní a jak trvalý bude dopad světové finanční krize a jaké budou jeho důsledky na evropské trhy. Víme však, že na to, abychom se z této krize dostali ve zdraví a abychom zajistili, že investoři, trhy a občané budou v té nové normalitě, která z ní vzejde, ochráněni, musíme zachovat rozvahu – i v dobách obav a nepokojů – a udělat konkrétní kroky k zavedení strukturální a systematické reformy, jež ochrání zdraví našeho evropského systému a finanční blaho občanů evropských zemí i globálně.

**Francis Wurtz**, jménem skupiny GUE/NGL. – (FR) Paní předsedající, pokud by hlavní evropští představitelé chtěli ukázat, jaká propast je dělí od evropských občanů, reagovali by právě tak, jak reagovali ve věci finanční krize po schůzce ministrů financí, která se konala 14. září 2008.

V čem spočívají hlavní ohlášená opatření, kromě toho, že se vítaně, ale velmi nedostatečně zvýší půjčky Evropské investiční banky malým a středním podnikům?

Lze je shrnout do tří bodů. Nejprve, pokud jde o daňové oživení, budu citovat Jeana-Clauda Junckera: „Vyloučili jsme přijetí evropského plánu oživení.“ Uplatníme Pakt stability, jenom Pakt a nic jiného než Pakt.

Dále ohledně probíhajícího procesu deregulace cituji Christine Lagardovou: „Nesmíme dovolit žádné zpomalení strukturálních reforem“, Jeana-Clauda Tricheta: „Vše, co lze udělat pro posílení flexibility hospodářství, je pro nás dobré“ a Jeana-Clauda Junckera: „Musíme provést reformu trhu práce a trhu se zbožím a službami. Hospodářská soutěž musí získat větší prostor.“

A konečně je tu otázka, která vrtá ve všech hlavách: kdo bude platit účet? A opět cituji Jeana-Clauda Tricheta: „Hlídači bank nesmí mít přemrštěné požadavky vůči úvěrovým institucím“ a na druhé straně Jeana-Clauda Junckera: „Musí se udělat vše proto, abychom zabránili tomu, že se nám vymknou mzdy z rukou.“

Chceme jim říct tohle: vyjděte ze své bubliny a zkuste se vcítit do lidí. Na jedné straně vidí, jak ministři financí dělají vše pro největší celosvětové spekulanty – samotná Evropská centrální banka uvolnila 100 miliard EUR – a na druhé straně riziko podstupují zaměstnanci. Ve snaze uklidnit trhy doháníte k zoufalství firmy.

Pravda je, že finanční lídři ve jménu svobodného kapitálového trhu a slavné ekonomiky otevřeného trhu, kde probíhá svobodná hospodářská soutěž, společně poháněli ďábelské stroje, které už sami nezvládají řídit. Dovolte mi připomenout, že pět měsíců po začátku krize s hypotékami pan Trichet, který zastupuje 10 největších světových centrálních bank, stále mluvil jen o malých „tržních úpravách“ a oznamoval „výrazný růst, i když dojde k malému zpomalení“. O tři měsíce později žádal Hospodářský a měnový výbor Parlamentu, aby „dal soukromému sektoru šanci se sám napravit“. Tomu říkám prozíravost! Pokud systém může takto ztrácet své vlastní kumpány, je uprostřed existenciální krize.

Proto, pokud se chceme vyhnout dalším ještě bolestnějším propadům, musíme mít odvahu k ostré změně. Především musíme skoncovat s myšlenkou produktivity založenou na snižování mzdových nákladů a

sociálních výdajů. Musíme převrátit trvalý trend snižování mzdových podílů na přidané hodnotě. V tom není zdroj inflace; za to může nemorální činnost finančníků.

Za druhé musíme přestat absolutně spoléhat na finanční trhy při financování hospodářství, protože ho nefinancují, ale zamořují jedem. Evropská centrální banka musí sehrát rozhodující úlohu v nasměrování peněz směrem k sociálně efektivnímu hospodářství, které vytváří pracovní místa, podporuje vzdělávání, rozvíjí veřejné služby, zajišťuje trvale udržitelnou výrobu a užitečné služby, dává prostor výzkumu a vývoji, váží si veřejných podniků a obecného zájmu a spolupráci klade nad hospodářskou válku.

Za tímto účelem však musíme změnit poslání Evropské centrální banky. Musí refinancovat banky s velice rozdílnými úrokovými sazbami podle toho, zda se jedná o půjčky určené na pomoc zdravé ekonomiky, kterou jsem právě popsal, nebo se naopak mají použít na nezdravé finanční operace. Podmínky přístupu k půjčkám musí být v prvním případě velmi výhodné a v druhém nesmírně odrazující. Současně je nutné provádět přísné kontroly bank a fondů a zavést daň z pohybů finančních kapitálů. A konečně by se mělo začít s radikální reformou mezinárodních ekonomických institucí, po které nedávno volal prezident Lula ve svém projevu v OSN.

Za třetí je nutné skoncovat se sebeuspokojením a povýšeností malé elity vysvětlující občanům, že jediná oprávněná volba je ta jeho. Pokud bychom alespoň o tomto všem mohli diskutovat seriózně, s otevřenou myslí a smyslem pro odpovědnost, potom by krize mohla být aspoň k něčemu dobrá.

**Hanne Dahl**, jménem skupiny IND/DEM. – (DA) Paní předsedající, první zprávou, kterou jsem slyšela v rádiu po cestě na letiště v pondělí brzy ráno, bylo, že moje banka prochází závažnou finanční krizí. Naštěstí jsem jen střadatel, takže o nic nepříjdu, ale akcionáři roní slzy. Celosvětová finanční krize dorazila i do mé malé banky. Jádrem problému je v rozvoji globalizace – v neposlední řadě je zde právo kapitálu volně překračovat hranice. Byli jsme svědky neslýchaných spekulací, s jediným cílem, kterým je zisk pro několik vlastníků. Tato praxe reálnému hospodářství jen škodí, jak právě vidíme, když spekulace na americkém realitním trhu spustily mezinárodní finanční krizi.

Proto si musíme přestat myslet, že volný pohyb kapitálu je cestou k růstu a bohatství. Volný pohyb svědčí jen spekulantům a těm, kdo se chtějí vyhnout placení daní. Troufám si říct, že obyčejní občané a lidé, kteří chtějí investovat do společností a financovat nákup a prodej zboží, mohou žít s kontrolami toho, kdo přesouvá velké sumy peněz přes hranice a za jakým účelem. Kontroly pohybu kapitálu by demokracii daly větší vliv a možnost věci ovlivňovat.

Jaké je pak řešení bezprostředních krizí? Záchytná síť financovaná daňovými poplatníky zaručuje zvýšení útočné a spekulativní zahraniční politiky finančního odvětví a podporuje ten nejhorší druh kapitalismu. Banky, které prodělaly krachy a krize, se musí očistit samy; není to úkolem národních bank a tedy daňových poplatníků. Dánský finanční poradce Kim Valentin navrhuje vytvořit záchranný fond financovaný samotnými bankami. Je nesmírně důležité, aby byl příspěvek bank do nového fondu dostatečně velký, aby měly skutečný zájem sledovat jedna druhou a zasáhnout, když se objeví náznak krize, neboť samy za to musí platit.

Navrhuji, abychom využili EU pro stanovení přísných pravidel týkajících se velikosti záchranných fondů bank. Pomohlo by nám to také splnit přání generálního tajemníka OSN Ban Ki-moon zajistit odpovědnou globální hospodářskou politiku. Banky se musí přestat chovat jako děti, které nikdy neupadly a neví, že se mohou samy zranit.

**Piia-Noora Kauppi (PPE-DE).** - Paní předsedající, nesdílím názory svých kolegů, kteří obviňují Komisi, že nic nedělala. Myslím, že největším omylem Evropské komise bylo myslet si, že správnou odpovědí je vždy vyšší regulace. Všechny návrhy Komise by měly být přiměřené, vyvážené a dobře zacílené.

Byla jsem poměrně spokojená s tím, jak Komise dosud reagovala, a dál věřím, že má Komise všechny správné nástroje, jak zlepšit regulační rámec finančních služeb. Zlepšení by se měla především opírat o existující právní předpisy a právní základy. Dále by se měla zvážet právně nevynutitelná opatření a konečně, pokud jinak nedojde ke zlepšení, měli bychom se obrátit k novým právním předpisům.

Myslím, že někdy máme tendenci zapomínat, co všechno jsme již v Evropě udělali. Od roku 2000 jsme provedli významnou revizi zákonů o finančních službách a aktualizovali jsme již mnoho příslušných předpisů. Máme v Evropě moderní a sofistikovaný právní rámec. Myslím, že to již sleduje většina lidí v Americe, takže se nedomnívám, že potřebujeme náš přístup nějak radikálně měnit.

A konečně bych chtěla říct, že je pochopitelně nutné zvážit, zda je rámec pro dohled tak dobrý, jak by mohl být. Měli bychom rozvíjet – na základě plánu Rady ECOFIN – způsob, jak dozorčí orgány v Evropě pracují,

ale měli bychom mít na mysli globální rozsah věcí. Neměli bychom zapomínat na to, že finanční průmysl je pravděpodobně nejglobálnějším průmyslem v dnešním světě, a nemůžeme jednat ve vakuu. Neměli bychom zapomínat, že ve venkovním světě žijeme společně a musíme se pokusit rozvíjet normy, společné uznání a sblížování se zaoceánskými subjekty – protože to je způsob, jak v současné době otevřít hospodářskou soutěž – a také kvalitní pravidla ochrany drobných zákazníků a způsob, jak mají tyto věci postupovat kupředu.

A nakonec jedna věc k Evropské centrální bance. Myslím, že musíme ECB poděkovat. ECB odvedla vynikající práci. Důsledky pro evropskou ekonomiku, jak finanční, tak reálnou, by mohly být mnohem závažnější, pokud by ECB neposkytla dostatečné likvidní prostředky. Myslím, že bychom za to měli Evropské centrální bance poblahopřát.

**Pervenche Berès (PSE).** – (FR) Paní předsedající, pane Jouyete – litujeme, že zde nemůže být odpovědný ministr –, pane komisaři, socialisté trh podporují, ale vědí, že na trhu působí jak čestní obchodníci, tak zloději, takže jsou zde nutní četníci. Je podivující zjistit, že když se člověk snaží zřídit moderní policejní síly, aby si poradily s moderními zloději, je hned obviněn z anachronismu.

Potřebujeme moderní dozor a regulaci. Nehrozí nebezpečí, že budeme pospíchat a přijmeme neuvážené ukvapené právní předpisy typu Sarbanes-Oxley, protože jsme již více než rok od toho, kdy krize vypukla. Když pan McCreevy vystoupil 11. září 2007 před Hospodářským a měnovým výborem, ukázal prstem na ratingové agentury jako na hlavní viníky. O více než rok později stále nemáme žádný návrh. Nedomnívám se, že to lze označit za lepší regulaci.

Pokud jde o plán, který byl vypracován v říjnu a prosinci 2007, mám ho zde a bod po bodu jsem si ho odškrtávala. Upřímně, tento plán nebyl možná především určen pro úroveň krize, kterou dnes zažíváme, a za druhé, když se dívám na to, jak byl harmonogram dodržen, ani nevím, kde začít.

Francouzský prezident představil iniciativu: řekne, kdo nese odpovědnost, a shromáždí všechny kolem stolu k diskusi. O čem se však bude diskutovat? O návratu k plánu Fóra finanční stability, který nikdo neumí uvést do praxe, protože ve Fóru finanční stability není nikdo, kdo by to mohl udělat?

Tohle navrhuje, a přitom jeho první reakcí na krizi bylo spěchat na podzim 2007 do Londýna schválit strategii Gordona Browna, který chtěl zavést systém včasného varování, nikoli posílit schopnost Evropy vyřešit problém, což nyní pan Barroso obhajuje ve Washingtonu. Doufám, že bude schopen přesvědčit svého komisaře pana Charlie McCreevyho, že evropská intervence ve věci regulace a dozoru nad finančními trhy musí být důrazná i nutná.

*(Předsedající řečníka přerušila)*

*(Komentář pana Purvise mimo mikrofon o době vystoupení)*

**Předsedající.** – Lituji. Přerušila jsem paní Kauppiovou a přerušila jsem paní Berèsovou. Jsem obvykle spravedlivá, pane Purvisi.

**Daniel Dăianu (ALDE).** - Paní předsedající, může za tuhle bryndu jen nenasytost, euforie a peníze na levný úrok? Nemohou to být vady modelu zajišťování a distribuce kapitálu (tzv. „originate-and-distribute“ model), který zvýšil systémové riziko? Nemohou to být deformovaná schémata placení, ve kterých schází etika, jež stimulovala nebezpečná riziková chování? Nemohou to být hodnoty investičních stupňů, určené na vyhození? Nemohou to být konflikty zájmů? Nemohou to být banky provádějící transakce patřící do kasin? Nemůže to být „stínový“ bankovní sektor s jeho spekulacemi? Proč máme politiky, kteří se nepoučili z předchozích krizí, ačkoliv se objevila závažná varování? Jen si vzpomeňte, co říkali před lety Lamfalussy, Gramlich, Volcker a Buffett.

Argument, že regulace uduší finanční inovace, mi zní směšně. Ne všechny finanční inovace jsou zdravé. Má se tolerovat pseudomezinárodní Ponzioho schéma, které se tu během poslední dekády rozvinulo pomocí toxických produktů? Jde o otázku nedostatku vlastní regulace a dozoru a nedostatečného chápání finančních trhů, způsobu jejich fungování a systémového rizika. Svobodné trhy nejsou synonymem deregulovaných trhů. Náprava bude velice bolestivá, především ve Spojených státech, ale Evropa není k hospodářskému poklesu imunní. Řešení nesmí být nesoustavná – vezmeme-li v úvahu, že trhy jsou globální. K obnovení důvěry je zapotřebí mezinárodní koordinace.

*(Předsedající řečníka přerušila)*

**PŘEDSEDÁJÍCÍ: LUIGI COCILOVO***Místopředseda*

**Roberts Zile (UEN).** – (LV) Domnívám se, že k popsání situace na finančních trzích můžeme použít dobře známou větu: „večírek skončil a nastalo ráno poté“. Někdo draze zaplatí za zkažený žaludek, ale pochopitelně některé státy a obchodníci budou mít z této extrémně špatné situace užitek. Jinými slovy, existují různé energetické zdroje a existují obzvlášť rozvinuté státy a firmy, které své mimořádné zisky přesunuly tímto směrem, což také jasně změní střed a rovnováhu politického vlivu ve světě. Podle mého názoru jsou v Evropě v této situaci nejvíc ohrožené malé nové členské státy. Chybná strukturální a daňová politika v době výrazného hospodářského růstu nyní vytváří v těchto zemích, včetně mé země, Lotyšska, zřejmou hospodářskou a sociální hrozbu.

Obrovský objem domácích soukromých úvěrů v eurech od bank ve státech eurozóny, vysoký poměr cizích měn v bankovním sektoru a rychlý nárůst směrem k úrovním evropských průměrných mezd v eurech může vést k revaluaci národních měn. V tom případě se může dlouhodobé splácení finančním institucím v eurozóně stát pro občany a podniky v těchto členských státech novým břemenem. Pokud se koridor směny národní měny s ohledem na euro rozšířil, pak může již tak vysoká inflace nabýt převahy a dál odsunout vstup nových členských států do eurozóny.

Pokud celkový objem soukromých úvěrů v platbách bank zvýší HDP o dvojmístné číslo, pak nebudou občané těchto zemí optimističtí. Namísto toho se projeví výrazný politický pesimismus a bude to mít v nových členských státech dopad na veřejné mínění týkající se Evropské unie jako instituce, s veškerými doprovodnými politickými důsledky pro Parlament.

**John Whittaker (IND/DEM).** – Paní předsedající, finanční krize běsní a země eurozóny čelí recesi. Výsledkem je, jak jsme opakovaně říkali, že potřebujeme větší regulaci, aby mohlo finanční odvětví lépe pracovat.

Máme však nyní problém a měnit pravidla poté, co se problém objevil, nám s tímto problémem nepomůže.

Vyzývám poslance, aby zvážili zcela jinou reakci na současné hospodářské problémy. Jde o signál, že dál nemůžeme pokračovat stejně a že díky půjčkám, které byly příliš levné, a dovozu, který byl příliš levný, jsme všichni žili nad poměry a nemůžeme dál pokračovat se stejným tempem spotřeby.

Prizpůsobení bude bolestné, ale nutné, a v těchto těžkých dobách se objevuje jiné sdělení, které vyčnívá dokonce ještě víc, ale v těchto institucích mu nenaslouchají. Říká, že EU nemůže pokračovat ve svých masivních legislativních programech ve jménu zdraví a bezpečnosti, ochrany spotřebitelů, sociální rovnosti, například kvůli tomu, že převažujícím účinkem všech těchto schémat je zvýšení nákladů a likvidace výrobní činnosti, na níž naše prosperita velmi závisí.

V těchto obtížných dobách by mělo být vyslyšeno sdělení, že evropské země si již dál nemohou dovolit Evropskou unii, její orgány a její obrovský příval právních předpisů.

**José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE).** – (ES) Pane předsedající, zkusím mluvit velmi srozumitelně, vzhledem k tomu, jak různorodé názory z mé lavice již zazněly.

Současná krize především není žádným biblickým prokletím nebo božím trestem. Trhy se zhroutily a tato zhroutění podnítila zásahy, které by potěšily samotnou svatou Keynu. Pokud se trhy zhroutily, potom musíme napravit, co se na trzích zhroutilo; jinými slovy musíme něco udělat.

Toto něco znamená různé věci. Především musíme provést terapii šokem, abychom pacienta dostali ze současného komatu. Chtěl bych Komisi a Radě připomenout, že problém likvidity může sice vyřešit Evropská centrální banka, ale problémy solventnosti jsou něco, co se týká přímo vás: Rady, Komise a členských států.

Za druhé, aby se toto už znovu nezopakovalo, musíme vědět, co na trzích selhalo a jaké principy je nutné obnovit. Selhala kontrola rizika, řízení a konečně i etika.

Znamená to, že musíme obnovit některé základní principy: transparentnost produktů, subjektů a trhů; odpovědnost řídících pracovníků; důvěru mezi finanční a reálnou ekonomikou a ústřední úlohu politiků.

Souhlasím s Radou, že doby úplné deregulace skončily. Trhy ani průmysl se nemohou regulovat samy.

Posledním lékem – kterým je nutné pacienta naočkovat a zajistit, že se to již nebude tak či onak opakovat – je, že musíme pokračovat s integrací trhů. Musíme dosáhnout dostatečně kritické dimenze, jako se to podařilo



ve Spojených státech. Musíme zřídit demokracii eura, aby naše měna měla v globální krizi ve světě vliv. A konečně musíme přezkoumat regulační rámec a rámec pro dohled, které selhaly.

Proto nesouhlasím s měkkými právními předpisy, s kodexy chování nebo samoregulací. Je naší povinností nabídnout našim lidem, kteří jsou konec konců ti, co nakonec cenu zaplatí, řešení.

**Elisa Ferreira (PSE).** – (PT) Jen krátce, jaké závěry mohu z této krize vyvodit? Je to výsledek volby nesprávného dohledu nad aktivitami na finančních trzích. Způsobilé předpisy trhy nezabíjejí, ale naopak jsou nutné pro jejich přežití. Existují lidé, kteří jsou za ztráty odpovědní, ale nyní jsou to občané, kdo platí cenu za jejich výstřelky a za selhání veřejného dohledu.

Před časem zazněly výstrahy. Zpráva pana Rasmussena, kterou Parlament včera přijal velkou většinou hlasů, představuje konkrétní návrhy týkající se rizik přílišných spekulací, nedostatečné transparentnosti a konfliktu zájmů, ale tato zpráva vychází z práce, kterou Socialistická strana započala již roky před krizí, jež odstartovala v roce 2007.

Zpráva z vlastní iniciativy, kterou předložil Icke van den Burg a Daniel Dăianu, zastává stejné názory. Evropská unie je v mezinárodním kontextu důležitým partnerem a blahopřeji panu komisaři Almuniovi za jeho dnešní prohlášení; bude s ním ale pan komisař McCreevy souhlasit? Parálýza, která postihuje Komisi, pokud jde o tyto otázky, nemá žádné možné ospravedlnění. Parlament dělá, co má. I ostatní orgány by měly podle toho jednat.

**Margarita Starkevičiūtė (ALDE).** - Pane předsedající, je škoda, že pan Schulz už odešel. Chtěla jsem poznamenat, že je příliš brzy říkat, kdo zbankrotuje, protože nikdo neví, kdo jsou koneční investoři do toxických aktiv. Možná jsou to státem vlastněné banky.

Chtěla bych nicméně podpořit širší pohled na to, co se děje, a připomenout, že Parlament počátkem tohoto roku předložil několik rozumných návrhů, které Rada a Komise nepřijaly. Za prvé jsme žádali, aby se ekonomický management na úrovni EU přizpůsobil celosvětovému vývoji a aby se upravily obecné ekonomické směrnice. Navrhovali jsme rovněž zajistit důrazné posílení pravidel hospodářské soutěže v EU a neumožnit vytěsnění malých a středních podniků z trhu ani vytváření monster, která jsou příliš velká na to, aby padla. Musíme podporovat a chránit naše národní tradiční obchodní kultury, protože slogan Evropské unie zní, že „jsme jednotní v rozmanitosti“.

**John Purvis (PPE-DE).** - Pane předsedající, dovoluji mi vyjádřit naději, že americké návrhy na nákupy toxických aktiv budou fungovat, protože jestli ne, nákaza se téměř určitě rozšíří až sem. Rád bych dostal ujištění od pana Jouyeta a pana Almunii, že náš obranný systém skutečně funguje. Jsou naše centrální banky připraveny zvládnout to opravdu nejhorší, co se za takových okolností může stát? Přecházíme od problému likvidity k problému solventnosti.

Je pravda, že v příhodnou dobu budeme muset přezkoumat své regulační obranné mechanismy, ale nelze to a nemělo by se to dělat předčasně, uprostřed krize. Riskovali bychom neadekvátní reakci, vnucování zbytečných, špatně zacílených, příliš drakonických podmínek, které by jen poškodily investiční možnosti v našich hospodářstvích a pracovní místa pro budoucnost.

Nejdůležitější věcí, které musíme dosáhnout okamžitě, je obnova důvěry. Pane Almunio, toto slovo jste zmínil několikrát. Řekněte nám prosím, jak to můžeme provést.

Chtěl bych prosadit, aby se vůdčí představitelé největších světových hospodářství Ameriky, Evropy, středního a dálného Východu během několika dnů sešli a ujistili jednoznačně svět, že se zajistí vše potřebné k uhašení plamenů všude, kde by tyto plameny mohly vzplát. Teprve až budou uhašeny všechny plameny a žhavé uhlíky, budeme moci pitvat, jak se to stalo a co je potřeba udělat, aby se to neopakovalo.

Důvěra je životně důležitým základem, o němž se životaschopný finanční systém a životaschopná globální ekonomika opírá. Nyní je povinností politických vůdců ze států, kde funguje svobodný trh, aby na nejvyšší úrovni – na úrovni summitu – společně přijali plnou odpovědnost za obnovení důvěry – žádné omluvy, zdržování, argumenty.

**Wolf Klinz (ALDE).** - (DE) Pane předsedající, dámy a pánové! „Toto je pro USA ponížující doba“ – těmito slovy představil ministr financí pan Henry Paulson záchranný balíček ve výši 700 miliard dolarů pro ochromený finanční sektor své země.

Situace ve Spojených státech je opravdu alarmující. Americký finanční systém s investičními bankami, zajišťovacími fondy a strukturovanými produkty, které nepodléhají běžnému bankovnímu dohledu, a velkou řadou obchodních operací, jež vedou jednoúčelové firmy, které se neobjevují v žádných rozvahách, prakticky zkolaboval. Je nepravděpodobné, že by se nějak velmi rychle vzkřísil do své původní formy. Poslední dvě čistě investiční banky – Goldman Sachs a Morgan Stanley – přešly nyní do komerčního bankovního odvětví. Slib peněz na levný úrok pro každého na podporu ještě většího růstu, zisků a likvidity se ukázal jako iluze: takovýto typ perpetua mobile prostě neexistuje. Vysoký životní standard s autem, domem a čímkoliv jiným na dluh pro každého již v mladých letech prostě nelze dlouhodobě udržet. Reálná ekonomika nás dohnala: bez zaměstnání nelze dělat úspory, bez úspor nelze investovat a bez investování se nedosáhne udržitelného růstu.

My Evropané bychom se měli z americké katastrofy poučit. Ke konsolidaci rozpočtu neexistuje alternativa. Peníze nerostou na stromech. Hojný přísun peněz na levný úrok, což socialisté stále požadují od Evropské centrální banky, problém nevyřeší; jen situaci zhorší.

Komise by měla uplatnit návrhy, které mají podporu Evropského parlamentu, týkající se sekuritizace, udržení strukturovaných produktů v účetních knihách iniciátorů, lepšího dohledu, kodexu chování účastníků trhu a dalších opatření, co nejdříve, ale se smyslem pro míru a obezřetnost.

**Jean-Paul Gauzès (PPE-DE).** – (FR) Pane předsedající, pane Jouyete, pane komisaři, nejprve chci poděkovat panu Jouyetovi za to, že si udělal čas a za jeho velkou kompetentnost, kterou projevuje ve všech oblastech.

Evropa nemůže dál pravidelně trpět důsledky krizí, jež způsobuje americký kapitalismus. To už myslím dost jasně řekli mí předřečníci. Tento postoj není nepřátelský vůči Spojeným státům. Příčina tkví ve zjevném faktu: krize je výsledkem závažného selhání, které si vyžaduje energické řešení. Samoregulace nestačí.

Dnes je krize celosvětová. Pan Jouyet řekl, že potřebujeme nová opatření – právní předpisy a regulace – a provedení hodnocení rozvah a solventnosti bank, ratingových agentur, státních investičních fondů, odměn, transparentnosti, dohledu a účetních norem. To vše by se mělo prohloubit a zlepšit.

Několikrát zde bylo rovněž řečeno, že musíme obnovit důvěru ve finanční systém, který je nedílnou součástí ekonomického života. Nesouhlasím s kritikou, která tu zazněla, a domnívám se, že francouzské předsednictví v tomto ohledu reagovalo rychle. Návrhy pana prezidenta Sarkozyho, když hovořil o Evropské unii v Paříži, zde zanechaly výrazný signál, a rozšířené zasedání G8, které navrhuje, umožní shromáždit k jednomu jednacímu stolu různé světové hospodářské velmoci, což je skutečně významný krok.

Abychom předložili globální pravidla, nemůžeme řešit jen otázky Evropy. Pochopitelně je třeba, aby Evropa dělala pokroky a v tomto ohledu lze litovat její určité pomalosti. Pravidla je však také nutné přijmout na mezinárodní úrovni. Hospodářství je globální, takže i pravidla musí být globální.

Máme před sebou hodně práce a důvěřuji v to, že opatření pana Jouyeta, která nedávno ohlásil, zajistí, že se v nadcházejících týdnech a měsících naleznou možná řešení. Bylo by pošetilé se domnívat, že tyto věci lze vyřešit v několika málo minutách.

**Karsten Friedrich Hoppenstedt (PPE-DE).** – (DE) Pane předsedající, v posledních několika dnech jsme byli svědky velkých nepokojů v americkém finančním systému, a to používám mírný výraz. Jednou z největších novinek je, že společnost Lehman Brothers Holdings musela podat žádost o ochranu před věřiteli kvůli své platební neschopnosti. Rád bych se v této souvislosti zmínil o dvou věcech. Předně, USA připravují obrovský podpůrný balíček. To však krizi neukončí, ani nás to neochrání od dalších překvapení, neboť události se budou vyvíjet dál.

Dále je nutné určit, jaké regulační mechanismy by šlo zlepšit a jak by se mohlo dosáhnout větší transparentnosti. Bohužel i s větší a lepší regulací se nezabrání všem nepříjemným překvapením, ke kterým může v budoucnosti dojít na finančních trzích, protože neznáme všechny existující bankovní mechanismy.

Proč to říkám? Dovolte mi uvést příklad. Překvapení se například mohou objevit v dohodách o započtení mezi bankami, které jsou velice důležité pro minimalizaci rizika. Banky mohou pochopitelně vzít na dohody o započtení ohled při hodnocení rizika, pokud jsou tyto dohody právně vymahatelné. Mohla by v budoucnosti lepší pravidla znemožnit nejistotu ohledně platnosti dohod o započtení? To si nemyslím. Podle mého proto ani solidní a spolehlivé předpisy v budoucnosti nepříjemným překvapením nezabrání.

**Manuel António dos Santos (PSE).** – (PT) Pane předsedající, současnou finanční krizi, která bude v brzké době ekonomická a může být i společenská a možná také politická, bylo možné očekávat, protože byla

předvídatelná. Je hanebné, že ultraliberální dogmatismus a ekonomika finančních spekulací, takzvaná ďábelská ekonomika, má navrch nad sociálními obavami a ekonomikou podnikatelského ducha a akce, která je jedinou ekonomikou schopnou vytvářet bohatství a sloužit občanům.

Jak pan komisař Almunia řekl, regulace selhala. Selhala a musí se potrestat a poté důkladně zrevidovat. Krize ve světovém finančním systému je strukturální, jak pan komisař Almunia rovněž řekl. Proto nestačí použít pouze politické nástroje, které dnes máme k dispozici. Postoj Evropské centrální banky, která trvá na podávání léků, jež současná nemoc odmítá, slepě optimistický autismus některých členů Rady Ecofin, kteří ještě před 14 dny vyjadřovali údiv nad rozsahem krize, a postoj pana komisaře McCreevyho, který navrhuje něco změnit tak, aby vše zůstalo při starém, je nepřijatelný.

Komise dnes odpovídá za využití všech svých nástrojů a vytváření tlaku na členské státy, aby vytvářely nástroje nové. Odpovědnost především vyžaduje věnovat pozornost správným a náročným doporučením Evropského parlamentu na základě zprávy pana Rasmussena.

**Dumitru Oprea (PPE-DE).** - (RO) Říká se, že globalizaci můžete utíkat, ale neschováte se před ní. To stejné platí pro globální finanční trhy. Když se všude ve světě dosahovalo zisku, bylo to normální; nyní, když dochází ke ztrátám, je to chyba kapitalismu. Podle našeho názoru je to do velké míry vina státu, který zapomněl na jednu ze svých hlavních infrastruktur, finanční infrastrukturu, která je stejně důležitá jako silnice, železnice a aerolinky.

Spojené státy a Evropské unie i její členské státy se snaží položit základy nové infrastruktury: globální finanční infrastruktury. Zásah státu však přichází poněkud pozdě. Nejde o novou regulaci, ale o fluidizaci, dohled nad globálními finančními toky, na němž by se měly podílet všechny státy, aby tak finanční systém mohl opět získat důvěryhodnost.

**Proinsias De Rossa (PSE).** - Pane předsedající, v pondělí nám pan komisař McCreevy říkal, že zajišťovací fondy a soukromý kapitál nejsou příčinou současných nepokojů. V dnešním vydání *Guardianu* se píše, že miliardář John Paulson byl včera odhalen jako jeden z bossů zajišťovacího fondu, který krátkodobě prodával cenné papíry britské banky a investoval do sázky na pokles jejích cenných papírů téměř 1 miliardu GBP. Jeho společnost Paulson & Co se sídlem v New Yorku byla v loňském roce nejúspěšnějším zajišťovacím fondem, poté, co vsadil na propad hypoték poskytovaných rizikovým klientům (sub-prime mortgages), z nichž se při nedostatku půjček staly toxické produkty. Společnost Paulson & Co investovala do čtyř velkých bank včetně HBOS, která se byla nucena minulý týden dohodnout s bankou Lloyds TSB na převzetí, poté, co prudce padly její akcie.

Pokud není pan komisař McCreevy připraven regulovat všechny finanční instituce, měl by být přinucen k odstoupení. Komise nese odpovědnost za zajištění toho, aby se těmito institucím neumožňovalo okrádat penzijní fondy, úspory a pracovní místa. Musí se jim v tom zabránit a jediným způsobem, jak toho dosáhnout, je zavést do této oblasti transparentnost a regulaci. Ona takzvaná „neviditelná ruka“ trhu je ve skutečnosti kapsář, a čím je neviditelnější, tím víc kapes okrade.

**Předsedající.** – Domnívám se, že pan De Rossa navrhuje, abychom panu komisaři McCreevyemu nabídli předplatné *The Guardianu*. Kancelář předsedy to prověří.

**Olle Schmidt (ALDE).** – (SV) Pane předsedající, máme všichni důvod reagovat na bezdůvodné odstupné a systémy odměn. Děláme to podle mého všichni a je to naprosto pochopitelné, ale po vyslechnutí rozpravy říkám, že halasná politická rétorika není způsob, jak krizi vyřešit. Neznám, že s vaničkou vylíváte i dítě a že přispíváte k panice, která minulý týden vypukla na finančních trzích. To se v tomto Parlamentu nesmí stát. Musíme se chovat rozumně, musíme se chovat uvážlivě. Tento slib jsme dali našim voličům. Přátelé, musíme přijmout vyrovnané stanovisko, musíme stanovit dobrá a účinná pravidla a zákony, které umožní prostor pro růst a samoregulaci. Jsem znepokojená, když slyším tuto halasnou rétoriku. Jsem z toho nervózní a mám strach, že to povede k příliš regulovanému finančnímu společenství, jež nebude schopné zajistit růst, který všichni tak potřebujeme. Naši voliči hledají růst a perspektivu nových pracovních míst.

**Jean-Pierre Audy (PPE-DE).** – (FR) Pane předsedající, pane úřadující předsedo Rady, dámy a pánové, s úžasem jsem poslouchal názory socialistů a komunistů, kteří nám oznamují, že jde o krach systému. Ti, kdo ve 20. století přivedli ke krachu všechna hospodářství, která spravovali, mají evidentně krátkou paměť. Problém je celosvětový, a řešení proto musí být evropské.

Pokud jde o finanční otázku, pane komisaři, chtěl bych vědět, zda uplatníte čl. 105 odst. 6 Smlouvy o založení Evropského společenství, podle něhož Rada může jednomyslně rozhodnout o návrhu Komise a svěřit

Evropské centrální bance úkol zajišťovat obezřetnostní dohled nad úvěrovými institucemi. Domnívám se, že občané si dnes myslí, že je na čase kontrolovat způsoby obezřetnostního dohledu nad finančními systémy. Nemůžeme vybudovat vnitřní trh, když nebudeme mít evropskou regulační politiku.

**Dariusz Rosati (PSE).** - Pane předsedající, tato krize ukázala, že globální finanční systém vykazuje chyby. Předně se agenturám pro dohled nezdařilo zabránit investorům chovat se neodpovědně. Byli jsme svědky vývoje nových finančních nástrojů, které však nejsou dostatečně transparentní a neumožňují řádné hodnocení rizika. Dále se vlastníků a akcionářů finančních institucí nezdařilo zajistit řádný dohled nad svými vlastními manažery, kteří platili sami sobě nehorázné platy a bonusy, a za co? Za to, že své firmy dovedli ke krachu!

Potřebujeme bezodkladně jednat alespoň v těchto dvou oblastech. Nechceme, aby se v Evropě zopakoval americký scénář kolapsu. Nechceme, aby v Evropě nastala situace, kdy výkonní ředitelé finančních společností odcházejí s desítkami milionů dolarů, zatímco daňovým poplatníkům nezbývá než platit účty. Očekáváme, že Komise v tomto něco seriózně podnikne.

**Jean-Pierre Jouyet, úřadující předseda Rady.** - (FR) Pane předsedající, rád bych poděkoval poslancům za tuto strhující rozpravu. Mohli bychom tu zůstat celé hodiny, protože toto téma si bezpochybně zaslouží spoustu debat, a názory, se kterými jste nás seznámili, byly fascinující. Náš čas je však bohužel omezený.

Činím z toho následující závěry: Za prvé, pokud jde o postoj k laissez-faire a absenci regulace, domnívám se, že k výhradám, jež se týkají mé funkce, jsem se již vyjádřil dost jasně. Jsem toho názoru, že musíme jít dál než k debatě o tom, zda má nebo nemá být regulace. Finanční deregulace je nyní zastaralý pojem. Řešením pro budoucnost bude silná, moderní finanční regulace. Musí být přizpůsobená; musíme jít dál, než kam jsme zatím došli.

To je první bod a v tom mám zcela jasno. Poslouchal jsem také pozorně paní Koch-Mehrinovou a opakuji, co řekla, tedy, že regulace není nepřítelem trhu. Každý se musí chopit své odpovědnosti. Regulovat a upravovat platná pravidla je úkolem pro veřejné orgány, protože jde o stabilitu systému, ochranu drobných střadatelů a ochranu vkladatelů. Rád bych také řekl panu Wurtzovi: tato krize ohrožuje i zaměstnanost a růst, které mají přímý dopad na reálnou ekonomiku. Proto musíme jednat, i v zájmu těch nejméně bohatých, a to rychle.

Dále jsem přesvědčen, že Evropa musí jednat v rámci posílené mezinárodní spolupráce. Není na výběr. Jak zde zaznělo, Evropa musí nechat zaznít svůj hlas, jinak budeme vystaveni účinkům amerických předpisů a řešení. To se již stalo se zákonem Sarbanes-Oxley. Viděli jsme, jaké účinky to mělo na některé evropské firmy; viděli jsme, jaký vliv to mělo na účetní a tržní normy.

Začít můžeme hned teď. Jedinou výhodou, kterou dnes Evropa má, je, že může, jak uvedl pan Almunia i pan prezident Sarkozy, sama sebe rázně prosadit, prosadit svůj hlas na mezinárodní scéně, uchopit otěže a získat náskok. Vyzývám Evropany, aby se zkoordinovali tak, aby byla Unie na mezinárodní scéně výrazně zastoupena, a aby popřemýšleli o mezinárodních finančních strukturách a mezinárodních regulačních orgánech.

Pokud se totiž neprijmou žádná mezinárodní opatření, nemůžeme si stěžovat, že nemáme jiné řešení, než využít státní investiční fondy, které si navíc chceme zachovat. Nevynáším soud, ale v tomto ohledu musí existovat soudržnost. Musíme vědět, co chceme udělat a že pokud Evropa nebude jednat, budeme při stabilizaci finančního systému odkázáni na jiné fondy.

Můj třetí názor zde několik řečníků včetně pana Schulze vyslovilo. Je pravda, že se musíme zabývat otázkou platů a problémem zisků spojených s cyklickým chováním trhů. Problém odměn subjektů působících na trhu by se měl posuzovat i v kontextu této mezinárodní úvahy. Nejsem první, kdo to říká. V minulosti to říkal i Gordon Brown. Zdá se mi to logické a tuto otázku musíme podrobněji prozkoumat.

Je jasné, že nejde jen o hospodářskou a finanční krizi, ale také o krizi etiky a odpovědnosti. Jde o krizi ekonomické etiky, která se týká všech aktérů a politických lídrů, bez ohledu na jejich zaměření. Jak zdůraznil pan Wurtz i jiní řečníci, finance musí sloužit hospodářství; hospodářství nemůže být obětí financí.

Jak jsem řekl, musíme se zamyslet nad úlohou finančních institucí a nad plánem, který dojednali ministři financí na základě návrhů Komise. Promluvme si o konkrétních výsledcích. Paní Berèsové říkám, že musíme postoupit dál a s ohledem na časový plán jednat rychle. Opakuji, co již řekl pan Almunia: Komise musí jednat velmi rychle, protože jde o obnovu důvěry, a tím bych rád skončil.

I když je Evropa méně postižená, je pro nás i tak důležité vysílat poselství důvěry. To znamená akci, mezinárodní spolupráci, nemít strach přizpůsobit pravidla, jednat rychle a mít pro zasedání Evropské rady, které se bude konat 15. října, připravené návrhy, využít návrhy Parlamentu a jak bylo uvedeno, uvědomovat si, že máme co dělat s transakcemi, které se nedotýkají jen likvidity, ale také solventnosti celého finančního systému.

Růst nastartuje ekonomická důvěra, a proto musíme zapomenout na dogmatismus, jednat energicky a využít celé škály nástrojů, které máme k dispozici.

**Joaquín Almunia**, člen Komise. – Pane předsedající, souhlasím se všemi, kdo v této rozpravě vyzdvihovali nutnost reagovat; reagovat na obrovskou proměnu našeho finančního systému; nutnost poučit se z chyb minulosti; nutnost spolupracovat – my jako evropské orgány –, protože všichni víme, že bez naší meziinstitucionální spolupráce nemůžeme uspět. Přitom také musíme spolupracovat s ostatními subjekty v této hře a víme, že mluvíme o globálních finančních systémech. Kdyby nebyly globální, nebyli bychom takto postiženi, takže nemůžeme zapomínat, že po našem řízení, po našich iniciativách a po našich rozhodnutích musí následovat vysoký stupeň konsensu s ostatními partnery a dalšími subjekty v otázce našich postojů. Pokud se tak nestane – a budme upřímní –, zaplatíme za to, že se chováme jasně, ale naivně, a ve finančním průmyslu nebudeme dostatečně konkurenceschopní, a to přitom potřebujeme – nejen být výkonní, nejen být důkladní, nejen být schopní se poučit z minulosti, ale také konkurenceschopní.

Jak jsem již říkal v úvodním vystoupení – a souhlasím s připomínkami předsedajícího – reakcí z krátkodobého hlediska myslím co nejrychlejší plné uplatnění plánu Rady ECOFIN – a to děláme, paní Berèsová. Hodnocení, provedené před několika týdny v Nice, ukazuje, že rozhodnutí Rady ECOFIN zavádíme. Příští týden musíme předložit návrhy ke směrnici o kapitálových požadavcích a za několik týdnů ke směrnici o ratingových agenturách.

Důležité je také, aby Parlament a Rada co nejdříve přijaly směrnici Solventnost II. Za hranicemi EU však musí dál velmi intenzivně pracovat Fórum finanční stability; to je v současnosti velmi významná instituce – výbory 3. úrovně Lamfalussyho rámce. Parlament, Komise a doufám, že i Rada, má velkou obavu ohledně nedostatečné účinnosti některých reakcí na této úrovni a Basilejský výbor a Rada pro mezinárodní účetní standardy jsou klíčové instituce, jež by měly pracovat účinněji, než když byly před několika lety založeny – to je základní problém, jak řekl pan Jouyet. Takže nejsme sami. Musíme reagovat rychle, účinně, s ohledem na obrovské problémy, kterým čelíme, a současně přitom zajistit, aby nás následovali i ostatní – jak víme, je to problém i v mnoha jiných regulačních oblastech.

Ze strukturálního hlediska bohužel nemůžeme v současnosti rozhodovat o všem. Je ale pravda – a s tím plně souhlasím –, že vztah mezi regulací a trhy se kvůli krizi změní. Je jasné, že došlo k selhání regulace.

Myslím, že se všichni shodneme na tom, že musíme na všech úrovních vybudovat intenzivnější vztah s americkými orgány, nejen při práci Komise nebo výkonných složek, ale jde také o vztah Parlamentu s Kongresem, jenž je nyní ústředním subjektem v řešení konkrétních problémů v USA. Musíme reagovat na mnohostranné úrovni. Skutečný prapůvod těchto selhání ve finančním systému – přebytek likvidity, příliš mnoho rizik ze strany jednotlivých subjektů, nízká averze k riziku, kterou jsme viděli v minulosti – slovy pana Jouyeta jde o *cupidité*, chamtivost –, tkví v celosvětové nerovnováze, kterou dosud nebyly schopné globální instituce vyřešit, a musíme jednat jednotně jako Evropané a přesvědčit ostatní partnery na celosvětové scéně, že když se nám nepodaří správně napravit tyto globální nerovnováhy, vzniknou v budoucnu nové problémy, a na úrovni EU se musíme jasněji a účinněji zkoordinovat.

Žijeme v hospodářské a měnové unii. Máme vnitřní trh, máme akční plán pro začlenění finančních služeb, ale stále existuje řada vnitřních překážek a vládní neefektivnost. Domnívám se, že bychom si všichni měli uvědomit, že to bude vyžadovat větší evropskou integraci, a ne vnitrostátní reakce nebo obranné postoje ze strany členských států.

Kromě toho musíme mít na paměti, jaké před námi stojí střednědobé a dlouhodobé výzvy, a v tomto náročném prostředí musíme zachovat Pakt stability a růstu, Lisabonskou strategii a strategii v oblasti energetiky a změny klimatu, jež jsou dnes nesmírně důležité. Nesmíme si dovolit zapomínat, že stojíme nejen proti obtížným krátkodobým výzvám z pohledu finančních trhů, ale také proti velkým střednědobým a dlouhodobým výzvám pro celosvětové hospodářství a naši vlastní budoucnost.

Poslední bod: nebylo to v plánu, ale bude to na programu budoucí Rady ECOFIN a Komise s touto otázkou vysloví plný souhlas. Musíme se zamyslet nad systémem odměňování manažerů, ředitelů a výkonných ředitelů a všech těch, kdo vytvářejí trendy a mohou přijímat na trzích rozhodnutí. Řeknu vám jednu věc –

a patří to i Radě – Komise, a zvláště můj kolega Charlie McCreevy, předložila v roce 2004 doporučení, v němž žádala členské státy, aby v tomto ohledu přijaly rozhodnutí, aby nedocházelo k chybným pobídkovým odměnám. Přemýšleli jsme o tom, co se od té doby za poslední čtyři roky stalo. Na toto doporučení Komise pozitivně zareagoval jen jeden z 27 členských států. Takže Komise nyní plně souhlasí s tímto shodným stanoviskem, které se týká též těchto důležitých otázek.

**Předsedající.** – Rozprava je ukončena.

#### **Písemná prohlášení (článek 142)**

**Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), písemně.** – Finančním systémem USA v posledních dnech otřásl případ banky Lehman Brothers, která vyhlásila bankrot, a agentury Merrill Lynch, jež má obavu z podobného kolapsu, jejichž převzetí odsouhlasila Bank of America. Index Dow Jones industrial average ztratil 15. září 4,4 % a o dva dny později další 4,1 %. Celosvětový pokles cen akcií mezi 15. a 17. zářím měl za následek ztráty pro investory ve výši přibližně 3,6 bilionů USD. Akcie AIG poklesly o více než 90 %, ze 72 dolarů v loňském roce na 2,05 dolarů. Vláda USA převzala 16. září nad AIG kontrolu a poskytla jí pomoc ve výši 85 miliard dolarů. Tento „vývoj“ ukazuje na největší finanční krizi, které USA čelí od propuknutí velké hospodářské krize. Stalo se to týden poté, co americká federální vláda převzala kontrolu nad obrovskými hypotečními agenturami Fannie Mae a Freddie Mac. Problém je, že banky Lehman Brothers a AIG dluží miliardy věřitelům nejen ve Spojených státech, ale i v Evropě. Je Evropa připravená zvládnout šok vyvolaný tímto nezrušitelným propojením s americkým trhem? Stačí na odvrácení nebezpečí 36,3 miliard EUR, které Evropská centrální banka a Bank of England poskytla na pomoc trhu?

**Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), písemně.** – (PL) Chtěl bych Parlament upozornit na následující problémy.

1. Vláda USA a Federální rezervní fond USA doposud vyčlenily částku téměř 1 bilion USD na potlačení účinků finanční krize. Takzvaný Paulsonův balíček obsahuje další návrhy odhadované na 700 – 800 miliard USD. To svědčí o tom, že je tato krize srovnatelná s velkým krachem v roce 1929.
2. ECB navíc uvolnila přibližně 750 miliard USD na zlepšení likvidity, zatímco Bank of England poskytla přibližně 80 miliard USD. To opět dokazuje, že situace evropských finančních trhů je považována za závažnou.
3. Všechna uvedená opatření ukazují na návrat silných a rázných vládních zásahů. Dokonce i nejliberálnější ekonomové uznávají, že je nutné zavést pravidla pro zastavení krize a jsou skutečně připraveni akceptovat zásahy vlád a mezinárodních finančních institucí do tohoto procesu.
4. Škála a rozsah krize bude mít negativní dopad na průběh transakcí v reálné ekonomice. Vyústí v recesi amerického hospodářství, což znamená negativní hospodářský růst. Znamená to i zpomalení hospodářského růstu v Evropě.
5. V této situaci je naprosto nezbytné, aby všechny země posílily instituce zajišťující finanční dohled. Platí to zejména pro EU. Tyto instituce musí být schopné provádět důkladnější dohled nad činností hlavních bank, investičních fondů a pojišťovacích společností. Silnější dohled je jediným způsobem, jak zlepšit finanční bezpečnost a zajistit v budoucnu finanční stabilitu.

**Esko Seppänen (GUE/NGL).** – (FI) Nyní víme, že potřebujeme stát jako garanta kapitalismu finančně, nejen vojensky. Vláda Spojených států amerických, otčiny bezohledného kapitalismu, zprivatizovala zisky ze spekulací a nyní zestátňuje největší ztráty bank v historii svého hospodářství.

*Raubtier* (dravec) je německé slovo označující tento typ kapitalismu, které vychází z jiného slova, *Raubgier* (chamtivost), jež je blízké slovu *Raub* (loupež). Obě jsou výstižnější.

Strádatelé, kteří se po celém světě připravují na horší časy, budou v následujících letech oloupeni o hodnotu svých úspor, světovou ekonomikou v důsledku událostí posledního týdne zmítá inflace a/nebo začínáme ekonomicky klesat. Lze si obtížně představit, jak by jinak mohly Spojené státy zaplatit obrovské dluhy, které si přivodily, a jak budou v době inflace a oslabení hodnoty peněz reagovat na své vlastní zhoršení schopnosti uhradit dluhy a znormlizovat předražená aktiva.

Časované pumpy, které umožnila americká vláda a připravily tržní teroristické banky dravého kapitalismu založené na swapových operacích, virtuálním balení finančních produktů, platební neschopnosti nebonitních

zákazníků a podvodných úvěrových pojistkách, explodovaly v rukou daňových poplatníků; a zbytek světa za to platí.

## 15. Získání kontroly nad cenami energií (rozprava)

**Předsedající.** – Dalším bodem programu je rozprava o následujících otázkách:

- ústní otázka Radě o kontrole cen energií, kterou pokládá Hannes Swoboda jménem skupiny PSE (O-0082/2008 – B6-0460/2008),
- ústní otázka Komisi o kontrole cen energií, kterou pokládá Hannes Swoboda jménem skupiny PSE (O-0083/2008 – B6-0461/2008),
- ústní otázka Radě o kontrole cen energií, kterou pokládají Giles Chichester, Anne Laperrouzeová, Sophia in 't Veldová a Eugenijus Maldeikis jménem skupin PPE-DE, ALDE a UEN (O-0089/2008 – B6-0463/2008)
- ústní otázka Komisi o kontrole cen energií, kterou pokládají Giles Chichester, Anne Laperrouzeová, Sophia in 't Veldová a Eugenijus Maldeikis jménem skupin PPE-DE, ALDE a UEN (O-0090/2008 – B6-0465/2008),
- ústní otázka Komisi o kontrole cen energií, kterou pokládají Rebecca Harmsová a Claude Turmes jménem skupiny Verts/ALE (O-0091/2008 – B6-0466/2008),
- ústní otázka Radě o kontrole cen energií, kterou pokládají Esko Seppänen a Ilda Figueiredová jménem skupiny GUE/NGL (O-0093/2008 – B6-0468/2008),
- ústní otázka Komisi o kontrole cen energií, kterou pokládají Esko Seppänen a Ilda Figueiredová jménem skupiny GUE/NGL (O-0094/2008 – B6-0469/2008).

**Hannes Swoboda, autor.** – (DE) Pane předsedající, rád bych velmi srdečně přivítal pana komisaře a pana ministra Borloo. Máme řadu otázek, protože se zcela upřímně domníváme, že Evropská unie – a to platí pro Komisi a možná i pro Radu – věnovala trendům ve vývoji cen ropy příliš malou pozornost. I když cítím vůči panu komisaři obrovskou úctu, domnívám se, že bychom v této věci měli dělat víc.

Dovolte mi, abych se nejprve věnoval rostoucím cenám ropy. Vždy jsem, pane komisaři, upozorňoval na to, že zde vznikají obrovské zisky. Co se s nimi děje? Ve skutečnosti nejsou investovány například do alternativních energií nebo do jiných významných investičních projektů, používají se ke skupování akcií a vyplácení dividend.

Za druhé, k otázce klesajících cen ropy, k čemuž do určité míry také dochází, má Komise přehled o tom, zda toto klesání cen ropy přechází na spotřebitele? Mám obavy, že se tomu tak neděje, a byl bych vám vděčen i za odpověď na tuto otázku.

Za třetí chci zmínit otázku energetické nouze, o níž jsme již diskutovali, také v souvislosti se zprávami, které jsme přijímali ve výboru. Není důvod, proč by Komise neměla nezávisle na budoucích právních předpisech předložit velmi účelný balíček týkající se palivové nouze. Není to jen opatření, které by mohla přijmout Komise; je to také opatření, které musí samozřejmě přijmout i jednotlivé vlády. I když i zde bychom byli rádi, kdyby byla Komise iniciativnější.

To mě za čtvrté přivádí k otázce vnější energetické politiky a dodávek energií, pochopitelně především plynu, což je téma, o němž jsme již mnohokrát diskutovali. Slyšel jsem, že jste byl nedávno v Nigérii. Bylo by zajímavé si vyslechnout, jaké iniciativy byly v tomto kontextu přijaty.

Vidíme, jak se táhne projekt Nabucco, abych uvedl nějaký příklad. Američané dokončili ropovod PTC. Všichni tvrdili, že nebude výdělečný, ale dnes to rozhodně výdělečné je, vzhledem ke zvýšení cen ropy. Prostě si řekli: „Toto chceme a toto potřebujeme pro diverzifikaci našich dodávek energií.“

Co dělá Evropa? Domnívám se, že přístup Evropy byl příliš nerozhodný, než aby se něčeho dosáhlo, a chtěl bych, aby byla Rada a Komise daleko rozhodnější a energičtější při uskutečňování diverzifikace pro Evropu, neboť to je také důležité pro naše dodávky energií. Věc, která naši skupinu obzvláště znepokojuje, je však otázka energetické chudoby a toho, co s tím uděláme, neboť v Evropě jde stále o velice závažný problém.

**Giles Chichester, autor.** – Pane předsedající, je mi líto, že se socialisté rozhodli ventilovat své staré předsudky vůči ziskům a sociálním otázkám, mezi nimiž figuruje především ekonomická a průmyslová otázka. Nárůst cen ropy je pro reálnou ekonomiku jistě vážný – především jakákoliv kolísavost nebo nestabilita těchto cen

–, ale vzpomeňme si na ponaučení, které jsme si přinesli ze 70. let. Tato ponaučení zahrnují fakt, že vyšší ceny podpoří větší průzkum a rozvoj zdrojů. Zabrání přílišné spotřebě a podpoří efektivnost. Předkládám otázku palivové chudoby jako důležitý problém, ale měl by se dát vyřešit prostřednictvím opatření v oblasti sociálního zabezpečení, a ne zkreslením tržních mechanismů, jímž je snaha stanovovat maximální ceny.

Nezapomínejme také, že ceny klesají a stoupají a trhy mají vždy tendenci zajít nejprve příliš daleko a pak se dostat na realistickou úroveň. Vybudování skutečně konkurenceschopného trhu je základním předpokladem pro provádění jiných politických cílů. Tato cenová otázka podtrhuje zásady energetické politiky EU a energetické situace EU – tři pilíře, kterými jsou: zásadní potřeba opravdu konkurenčních trhů – trhů, které přinesou nejnižší ceny a nejefektivnější služby; zajištění otázek dodávek při naší závislosti na dovozu paliv; a sbližování cílů udržitelnosti s ostatními dvěma cíli naší politiky. Dejme si pozor, abychom nevyšli s vaničkou i dítě, protože nás znepokojuje nárůst cen letos v létě a zapomínáme, že ceny klesají a zase stoupají.

**Rebecca Harms, autorka.** – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, pane komisaři, pane Chichestere, pochopitelně že ceny mohou klesat i stoupat, ale domnívám se, že téměř všichni zde bychom se shodli, že vzhledem k nedostatečným energetickým zdrojům a jejich omezené dostupnosti a rostoucí konkurenci po celém světě, pokud jde o přístup k nim a jejich sdílení, je pravděpodobné, že tyto ceny zůstanou po dlouhou dobu hodně vysoké.

Současný vývoj a problém energetické chudoby ukazuje, že jsme na tuto situaci ještě adekvátně nezareagovali. Podle mého názoru se musí akutní sociální problémy spojené s vysokými cenami energií vždy řešit prostřednictvím sociální politiky, ale musíme také strukturálně zajistit, že naše společnosti již nebudou energetickými zdroji plýtvat. Pan Piebalgs bude k tomu bezpochyby mít co říct, jelikož podobné odhodlání vůči této otázce ukázal na začátku svého funkčního období.

Cíle energetických úspor a energetické účinnosti se musí plnit mnohem důsledněji než doposud. Často se mluvilo o tom, že musíme budovat jiný typ domácností, že potřebujeme různé typy vytápění a chlazení a mnohem efektivnější elektrické spotřebiče, ale kde je ta rozsáhlá akce, kterou potřebujeme k využití hlavního potenciálu, jež máme k dispozici v souvislosti s energetickou účinností a energetickými úsporami?

Pokud je nějaká oblast, kde potřebujeme určitý evropský vzorový plán nebo vnitrostátní plány, je to zde. Z mého pohledu by se měly strukturální fondy, Fond soudržnosti a programy Evropské investiční banky atd. používat rozumně, abychom seriózně sledovali cíle, které jste vy, pane Piebalgsi, opakovaně před třemi lety navrhoval.

Pokud se podíváme na současnou diskusi například o cenách ropy a na to, co bylo v této sněmovně navrženo s cílem zbrzdit Komisi, jež konec konců chtěla zajistit úspornější vozy, měli bychom se zeptat sami sebe, zda se skutečně vážně někdo zabývá myšlenkou, že ceny zůstanou vysoko dlouhodobě.

Pane komisaři, chtěla bych vás podpořit, abyste co nejdříve předložil návrhy týkající energetické účinnosti a energetických úspor v rámci strategického přezkumu energetické politiky, protože to bude oblast, která určí, zda děláme pro naše společnosti dobré věci či nikoliv a zda napomáháme jejich potřebám v době trvale vysokých cen.

**Anne Laperrouze, autorka.** – (FR) Pane předsedající, pane Borloo, pane komisaři, dámy a pánové, zvyšování cen energií má mnoho negativních důsledků, z nichž tím nejviditelnějším je zvyšování životních nákladů pro naše spoluobčany. To znovu ilustruje naši energetickou závislost. Pro snížení kolísání cen energií a zejména snížení cen energií je nutné zajistit různé věci.

Mám k tomu tři návrhy. První postup se týká výhodného řízení cen energií. To je věc, která by se měla udělat hned teď, jinými slovy by členské státy měly vyvinout daňové mechanismy, pomocí nichž bude možné vymazat faktor zvyšujících se cen z firemních i domácích rozpočtů. Měly by také podpořit sociální opatření na boj proti energetické chudobě v domácnostech s nízkými příjmy.

Druhý postup je pracovat na cenách dovážených energií. Co vy navrhuje k tomu, aby Evropská unie mluvila jednohlasně s výrobními zeměmi – často se říká „mluvit jednohlasně“ –, aby všechny politiky sousedství a dohody o partnerství přisoudily energii přiměřenou váhu? Dovolte mi, abych vám možná naivně navrhla řešení, které by mohlo uklidnit vztahy v jednáních s Ruskem. Proč nepropojit projekt ropovodu Nabucco s projektem South Stream? Možná by se tím věci trochu uklidnily.

Třetí postup by se měl zaměřit na snížení dovozu nebo jeho úplné zastavení, což by bylo ideální řešení. K tomu musíme prolomit onen symbiotický vztah mezi zvyšováním růstu a zvyšováním spotřeby energie. Je pochopitelně důležité, že by neměl růst automaticky vytvářet úměrné zvýšení spotřeby energie. Pochopitelně



musíme rozvíjet obnovitelné energie nebo energie s nízkou emisí CO<sub>2</sub>, a zpráva našeho kolegy Turmese je krokem tímto směrem. Energetická účinnost znamená také úsporu energie, což se dnes dostatečně neuplatňuje. Texty, které zde budou předloženy k projednávání, jsou proto již poněkud opožděné. Musíme se zaměřit na své kapacity fyzického a technologického uskladnění energie, ale také na zdroje spotřeby energie.

Můžete nám, pane Borloo, říct, zda doufáte, že bude v příštích týdnech přijat klimaticko-energetický balíček? Co by se muselo stát, aby byl přijat ambiciózní balíček opatření, splňující tyto různé cíle?

**Esko Seppänen, autor.** – (FI) Pane předsedající, pane komisaři, v kompromisním usnesení je význam spekulací při zvyšování nákladů na energetiku z cen energií vyřazen. Virtuální ropa se však na trzích s deriváty prodává šestkrát více než ropa fyzická. Cena elektřiny je také svázaná s trhem s cennými papíry: virtuální elektřina se na energetických trzích prodává více než fyzická elektřina a na Evropské energetické burze stojí pětikrát více.

Na trhu s deriváty OTC, který je neregulovaný a nad nímž nemají burzy cenných papírů dohled, se objevuje obrovské množství podvodů. Harmonizace elektřiny povede automaticky k neočekávanému zisku pro velké společnosti a obchodování s emisemi zvýší v roce 2013 mnohokrát prostor pro spekulace.

Na trzích s energetickými deriváty jsou spotřebitelé nuceni platit spekulativní cenu, stejně jako to dělali na trhu s rizikovými hypotékami ve Spojených státech: zisky byly privatizovány a ztráty zestátněny. Kapitalismus je kasino, kde jsou ceny energií dávány na burze cenných papírů do tomboly. Děkuji vám.

**Jean-Louis Borloo, úřadující předseda Rady.** – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, poté, co jsem si vyslechl několik dotazů, které vznášejí prakticky všichni, mi dovoluji přednést několik poznámek.

První se týká dosti kolísavého způsobu, jakým se ceny mění: v jednu chvíli je to 10 dolarů, potom za krátkou dobu 140 a nyní zase 100. Zdá se totiž, že existuje určitá nespojitost mezi tím, jak se oceňuje samotný produkt, a jak ho oceňuje finanční trh, který s ním pracuje. Z dlouhodobého hlediska se mi však zdá, že je dost jasné, že spekulanti budou mít vždy aktivní roli, uvážíme-li, že máme dojem, že naše celosvětové stále rostoucí energetické potřeby nevyužívají novou skladbu zdrojů energie, méně závislou na uhlovodících.

Navíc pozoruji, že z Džeddy, kam jsme se koncem června vydali s panem komisařem Piebalgsem na setkání všech producentů i spotřebitelů zemí, vyšlo naprosto jasné společné sdělení. Očekávání je jasné: hlavní spotřebitelské země musí jasně ukázat svůj záměr změnit skladbu zdrojů energie, uvést do praxe energetickou účinnost a méně záviset na uhlovodících. Souhlasily s tím i všechny producentské země. Myslím, že o to jde v chystaném klimaticko-energetickém balíčku a domnívám se, že 500 milionů evropských spotřebitelů říká: využívejme více energií, která se vyrábí blíž, buďme soběstačnější, s přímějším vztahem mezi výrobcí a spotřebiteli.

S ohledem na to je z velmi krátkodobého hlediska jasné, že je nutné vyřešit řadu problémů týkajících se regulace, včetně přístupu k informacím o obchodních zásobách, čímž se nemyslí jen strategické zásoby. Dělají to tak Spojené státy i Japonsko. Komise by se nad tím měla zamyslet. Věřím, že Komise předloží na konci října nebo začátkem listopadu návrh, jehož cílem bude zajistit v této oblasti ve velmi krátkém čase větší transparentnost. Skutečná strategie energetické soběstačnosti a lepší skladba zdrojů energie však stále představují ze střednědobého i dlouhodobého hlediska neúčinnější odpověď.

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – Pane předsedající, myslím, že to jsou velmi dobře načasované otázky a velmi důležitá rozprava. Komise nyní dokončuje Druhý strategický přezkum energetické politiky, který se také opírá o debaty v Parlamentu. Očekávám, že tento Druhý strategický přezkum energetické politiky bude přijat v listopadu a bude se obzvlášť týkat otázek, o nichž je zde dnes řeč.

Vzhledem k ratifikaci Lisabonské smlouvy zcela jistě existuje limit toho, co můžeme ve strategickém přezkumu energetické politiky nabídnout, protože je v ní článek o energetice, který by mohl umožnit odpověď zracionalizovat. Můžeme toho však stále udělat poměrně dost.

Komise sdílí názor, že ceny ropy zůstanou pravděpodobně ze střednědobého a dlouhodobého hlediska vysoké. Pro tuto prognózu hovoří volatilita každodenních trhů. I dnes, kdy je cena ropy 106 nebo 110 dolarů za barel, což je mnohem méně než před časem, kdy byla 145 dolarů, je kvůli denní volatilitě stále relativně obtížné situaci předvídat, což má určitě velký dosah a zasluhuje si to reakci.

I když je jasné, že by členské státy měly z krátkodobého hlediska udělat něco pro zmírnění dopadu na nejvíce zranitelné domácnosti, měla by se hlavní politická reakce zaměřit na usnadnění přechodu na jasné udržitelnější způsoby výroby a spotřeby energie. Jinými slovy snažit se dosáhnout cíle stát se ekonomikou s nízkým

podílem uhlíku a účinným využíváním energie. K tomu bude naprosto zásadní pohnout kupředu s návrhem Komise ke klimaticko-energetické politice, na nějž navážou politické závazky Evropské rady.

Otázka strukturálních reforem: Je důležité zdůraznit, že čelíme zvýšení cen energií, nejen ropy: týká se to i uhlí, týká se to i plynu a výsledkem je i dopad na ceny elektrické energie. Spojení mezi těmito cenami souvisí s cenovou strukturou: například smlouvy o plynu často používají jako referenční hodnoty cenu ropy; výroba elektřiny ze zemního plynu je stále více okrajovou záležitostí a má menší vliv na tvorbu cen. Proto se domnívám, že je velice důležité věnovat se nejen otázkám cen ropy, ale všem odvětvím. Tato situace zřetelně posiluje potřebu podpory hospodářské soutěže v rámci celého energetického odvětví. Proto bych opět chtěl zdůraznit význam rychlého dosažení dohody o třetím balíčku týkajícím se vnitřního energetického trhu.

Evropa může a musí rozvíjet své vlastní síly, aby si poradila s rychle se měnícím celosvětovým energetickým hospodářstvím. Odpovědí je dobře fungující, plně propojený a konkurenceschopný vnitřní trh EU. Ten zlepší zranitelnost Evropy vůči přerušení dodávek energií a usnadní naši spolupráci s výrobci energií a tranzitními zeměmi. Evropské síť umožní solidaritu mezi členskými zeměmi v době krizí.

K otázce zásob ropy jsme nedávno připravili právní předpisy, které se jasně zaměřují na dvě věci: první je to, aby byly tyto zásoby ropy v dobách krize vždy k dispozici a bylo možné je snadno využít, a druhou je prioritní problém, tedy transparentnost a týdenní ohlašování stavu obchodních zásob. V tomto ohledu i když nejsme největšími spotřebiteli ropy na světě, jsme schopni ovlivnit transparentnost na trhu a snížit jeho volatilitu a míru spekulace na trhu.

Spekulace je zcela určitě problém. Provedli jsme analýzu. Dostupné důkazy ukazují, že na cenu ropy mají největší vliv dodávka a poptávka a tyto zásady i v budoucnu podpoří vysoké ceny. Současně však dál pracujeme na analýze dopadu spekulací v konkrétním okamžiku a toho, zda opravdu existuje schopnost snížit volatilitu a zajistit větší dohled nad energetickým trhem.

V každém případě je zcela jasné, že transparentnost na trhu s ropou jak z hlediska smluv, tak souvisejících finančních nástrojů a zásad je nezbytností. Chci také říct, že Komise i národní antimonopolní orgány vystupují proti jednání v rozporu s hospodářskou soutěží. Tak můžeme přesunout změny v cenách ropy na spotřebitele, protože ti používají produkty z čištěné ropy. Komise v tomto ohledu vyvine další úsilí – tuto záležitost sledujeme – a řada antimonopolních úřadů v členských státech již zahájila vyšetřování otázky, jak záhy a jak rychle se změny v cenách ropy odrazí u spotřebitelů. Současně je zcela jasné, že mezi jednotlivými členskými státy existují rozdíly, protože existují různé strategie zajišťování dodávek pro příslušné firmy. V některých zemích se navíc používají směsi biopaliv, které také ovlivňují rychlost možnosti změn cen v závislosti na ceně ropy. Tomu by však měly zcela zřejmě věnovat pozornost všechny antimonopolní úřady.

Energetická efektivnost, obnovitelné zdroje a diverzifikace: je jasné, že největší pozornost věnujeme naší energetické a klimatické politice, což se velmi výrazně projeví v našem strategickém přezkumu energetické politiky.

Významný evropský právní rámec již existuje. Mnoho kroků se již navíc provádí v rámci současného akčního plánu energetické účinnosti, a to včetně legislativních iniciativ a studií. Dále fungují i podpůrné akce, například v rámci evropského programu Inteligentní energie.

Pokud jde o existující právní předpisy EU, velmi důležité je jejich provádění. Ambiciózního cíle týkajícího se úspor energií do roku 2020 nelze dosáhnout bez toho, že by ho dostatečně nepřijaly i členské státy. Komise přísně sleduje porušování postupů, aby se zajistilo, že všechny členské státy skutečně stávající právní předpisy EU uplatňují.

Komise letos také přijme balíček týkající se energetické účinnosti. Bude zahrnovat sdělení s komplexním přehledem cílů Komise ohledně energetické účinnosti, dále legislativní a politické iniciativy – především hlavní návrhy na směle přepracování směrnice o energetické náročnosti budov; dále na úpravu směrnice o označování energetické účinnosti štítky, aby se zajistilo účinnější a dynamičtější označování. Trvale vysoké ceny energií pochopitelně dále potvrzují potřebu akce v této oblasti. A výrazně také do této oblasti zapojujeme Evropskou investiční banku.

Evropská rada při analýze vhodných reakcí na vysoké ceny ropy zdůrazňuje význam udržitelného a přiměřeného daňového rámce.

Pro EU a její členské státy to představuje výraznou příležitost pro systematictější a efektivnější využívání zdanění pro podporu úspor energií. Komise hodlá předložit návrhy a doporučení o cenově efektivním využití

zdanění a konkrétních daňových pobídek včetně snížení DPH, které by měly podpořit poptávku a dodávky energeticky účinného zboží a služeb.

Komise se navíc při přezkumu směrnice o energetické dani bude zabývat tím, jak by mohla lépe podpořit energetickou a klimatickou politiku EU, energetickou účinnost a snížení emisí. Rozsáhlejší a systematické využívání stanovování cen za používání pozemních komunikací v souladu s principy sdělení Komise o „ekologizaci dopravy“ by mělo také podpořit posun směrem k energeticky účinnějším pravidlům transparentnosti.

V otázce financování alternativních energetických technologií a výzkumu bych vás rád upozornil na to, že jako pokračování Evropského strategického plánu pro energetické technologie připravujeme sdělení o financování nízkouhlíkových technologií. Sdělení bude obsahovat analýzu potřeb zdrojů pro dlouhodobý výzkum a vývoj, rozsáhlé ukázkové projekty a počáteční stádium fáze uvádění na trh. Zvažujeme opatření, která nejlépe využívají veřejné investice k získávání dodatečných soukromých investic, jako je vytváření specifických možností pro rozsáhlé ukázkové projekty. Měla by využívat existující nástroje, např. finanční nástroj pro sdílení rizik, který je společnou iniciativou Komise a Evropské investiční banky. Komise také podporuje členské státy, aby využívaly vnitrostátní zdroje, například potenciální zdroje, které by se mohly objevit při obchodování s přiděly CO<sub>2</sub> v přepracovaných systémech ETS.

V otázce energetické bezpečnosti a zahraniční politiky se vracím k myšlence, že Evropa může a musí posílit své vlastní síly, aby si poradila s rychle se měnící celosvětovou energetickou ekonomikou. Vnitřní a vnější politika v otázkách energetiky spolupracuje. Čím je silnější společný evropský energetický trh, tím silnější bude vůči vnějším dodavatelům energií. Provádíme diverzifikaci se zeměmi jako je Ázerbájdžán, Turkmenistán, Egypt, Irák nebo Nigérie, ale je jasné, že také podporujeme předvídatelné vztahy se současnými dodavateli jako Rusko a rozhodně velmi podrobně zkoumáme možnost zvýšení dodávek z Norska, protože je evidentní, že trh EU je pro dodavatele atraktivní a neměli bychom se bát, že spotřebujeme veškerý plyn, ale měli bychom se skutečně snažit zajistit konkurenceschopné dodávky na evropský trh a nedostat se do situace, že by nás mohl někdo kvůli cenám vydírat.

Pokud jde o otázku pomoci rozvojovým zemím dovážejícím ropu. Vzhledem k silnému dopadu přístupu a cen energií na rozvoj a globální změnu klimatu je spolupráce v oblasti energetiky stále více důležitá, a to po celou dobu rozvoje našich podpůrných činností. To bylo hlavním tématem mé návštěvy s panem komisařem Michelelem v Africké unii a v řadě afrických zemí, která proběhla na počátku tohoto měsíce. Investujeme značné zdroje do podpory změn v těchto zemích, nejen s cílem odstranit energetickou chudobu, ale také zajistit, aby tyto země mohly samy sobě poskytnout nové čisté zdroje energií.

K otázce makroekonomických a sociálních aspektů: zvýšení úrovně cen ropy rozhodně zatíží spotřebitele a některá odvětví ekonomiky, která stojí před problémem náročných procesů přizpůsobování. Řada členských zemí nedávno přijala – nebo o tom v současnosti uvažuje – krátkodobá opatření jako odezvu na nedávné zvýšení cen energií. Většina těchto politik se v souladu se závěry Evropské rady zaměřuje na zranitelné domácnosti. Některé členské státy také zavedly nebo projednávaly dočasná opatření zacílená na konkrétní odvětví.

Vzhledem k tomu, že se očekává, že vysoké ceny energií budou platit dlouhodobě, je důležité, aby se politická opatření zaměřila na usnadnění strukturálního posunu směrem k udržitelným modelům výroby, přepravy a spotřeby. Ukazuje to také na důležitost flexibilních trhů výrobků a práce a lisabonské agendy a na význam přechodu směrem k nízkouhlíkovému a vysoce energeticky účinnému hospodářství.

Domnívám se však, že na tyto otázky určitě neexistuje jediná odpověď. Nicméně rámec, který nabízíme s klimaticko-energetickým balíčkem a balíčkem ohledně interního energetického trhu, je kostrou řešení, protože čím dříve bude přijat, tím silnější bude a tím lepší konkurenceschopnosti a nižších cen pro spotřebitele se dosáhne. Současně bychom měli být otevření a upřímní a říct lidem: neočekávejte, že se ceny ropy vrátí na 20 USD za dolar. To znamená, že i každý z nás by měl změnit své chování, protože součástí této otázky je i naše chování, a já se domnívám, že bychom tomu měli v našich každodenních životech skutečně věnovat pozornost.

**Jerzy Buzek, jménem skupiny PPE-DE.** – (PL) Pane předsedající, stojíme před dvěma problémy. První se týká cen ropy a plynu. Unie výše uvedené suroviny většinou dováží. Druhý se týká cen elektrické energie.

K prvnímu bodu chci říct, že ceny ropy a plynu by mohly spadnout, pokud by jejich výrobci, a nejen spotřebitelé, podléhali trhu. Je to otázka našich jednání jako Unie s Ruskem, severoafrickými zeměmi a zeměmi OPEC. Musíme také významně zlepšit energetickou účinnost a úspory energií. To je naší povinností,

kteř bychom měli dát prioritu. Diskutujeme o tom již dlouho. Evidentně musíme také rozvíjet využití obnovitelných energií, neboť to znamená využívání našich vlastních zdrojů. Ale stačit nám to určitě nebude. Nechává nás to s naším uhlím a s naší jadernou energií. Pokud chceme zabránit drastickému zvyšování cen, nemůžeme si dovolit ignorovat ani jeden z těchto energetických zdrojů.

Tím se dostáváme ke druhému bodu, tedy elektrické energii. Náklady na elektřinu by šlo omezit rozhodným úsilím na vytvoření společného evropského energetického trhu. Je nutné okamžitě zajistit uplatnění třetího energetického balíčku. Ceny elektrické energie můžeme také kontrolovat pomocí uvážlivého a postupného zavádění klimaticko-energetického balíčku. To je obzvlášť důležité v případě elektrárenského odvětví. V této souvislosti je důležité ve směrnici o obchodování s emisemi zvážit referenční srovnávání nebo postupné zavádění.

Chtěl bych poděkovat Komisi za její náročnou práci a autorům usnesení za vznesení tohoto tématu.

**Robert Goebbels**, jménem skupiny PSE. – (FR) Pane předsedající, makléř na burze Nymex Richard Arens nabídl 2. ledna 2008 za tisíc barelů ropy 100 000 USD. Cena za barel ropy dosáhla poprvé 100 USD. Makléř za tuto transakci vydal 5 000 dolarů. Obratem ropu prodal a přitom souhlasil se ztrátou 800 dolarů. Byla to lehká ztráta, kterou náležitě oslavil se svými kolegy jako událost, kdy byla poprvé poražena psychologická bariéra 100 dolarů za barel.

V následujících měsících měli newyorskí makléři často možnost slavit nové rekordy. 14. července dosáhla cena za barel 148 dolarů. I když cena dnes klesá, už se stalo. Prudké stoupání cen ropy spustilo úplné spekulativní šílenství se surovinami včetně potravin.

Světové hospodářství se nemůže obejít bez trhů, ale pro finanční svět je nepřijatelné holdovat divokému obchodnímu hazardu připomínajícímu sázení v kasinu. Newyorskému makléři se podařilo s pouhými 5 000 dolary spustit vlnu spekulací s ropou, které ve světové ekonomii zanechaly pohromu. Burzovní orgány poté tyto čiré spekulace zbrzdily, když makléřům alespoň dočasně zakázaly prodávat podíly, které sami nedrží, čemuž se říká *naked short selling*. Pokud máme zastavit tyto nezdravé praktiky, musíme prosadit nikoli dočasná pravidla, ale zcela striktní předpisy. Musíme proto důsledněji kontrolovat hazardní postupy spekulantů. V americkém senátu se momentálně diskutuje o návrhu na zvýšení minimálního podílu, který musí makléři skutečně vložit do každé operace, na 25 %. Tím by se zabránilo mnoha hazardním sázkám, které se dnes provádí na základě zcela minimálních částek.

Objem peněz investovaných na samotném americkém trhu se surovinami se za poslední čtyři roky zdesetinásobil. Cenový ukazatel 25 hlavních surovin vyletěl nahoru o více než 200 %. Cenová úroveň již není určována fyzickou nabídkou a skutečnou poptávkou po surovinách, ale spekulativními mechanismy finančních trhů. V prvním pololetí tohoto roku se 60 % operací na americkém ropném trhu týkalo virtuální ropy, která se prodávala opakovaně po sobě. Burzy již neslouží jako prostředek k úpravě složitého vzájemného působení dostupné nabídky a skutečné poptávky, ale staly se místem, kde se sází na finanční produkty, jež jsou tak složité, že jim nerozumí ani manažeři finančních společností. Jediná věc, která makléře a jejich šéfy zajímá, je bonus. Všichni tito „zlatí hoši“ z tohoto celosvětového kasina si nahrabali miliony a přitom ztratili miliardy svým zákazníkům. Zisky byly zinkasovány a ztráty se nyní zestátňují. Američtí daňoví poplatníci budou muset zaplatit více než tisíc miliard dolarů za špatné úvěry finančního světa. Jde o ekvivalent sedmi celkových rozpočtů EU.

I v Evropě klesá kupní síla, úvěry zdražily a objevuje se recese. Komise a národní vlády vždy odmítaly zavádět příliš velkou regulaci finančních trhů, které byly známé svou efektivností. Po totálním bankrotu finančních génů však dnes musí veřejné orgány co nejrychleji zavést striktnější pravidla, účinná opatření proti divokým spekulacím na všech trzích včetně trhu s ropou.

#### **PŘEDSEDAJÍCÍ: MANUEL ANTÓNIO DOS SANTOS**

*Místopředseda*

**Liam Aylward**, jménem skupiny UEN. – Pane předsedající, vítám to, že se tato rozprava týká cen všech energií, nejen ropy – která je pochopitelně nejdůležitější. Za poslední rok nezaznamenala cenový šok jen ropa: ceny uhlí a plynu stouply stejně rychle jako ropa, jestli ne rychleji. A jako vždy, i tentokrát to nejvíc postihlo spotřebitele.

Výkyvy cen energií vytváří obrovský tlak na rozpočet průměrného spotřebitele. Je na nás, jako na představitelích občanů na politické úrovni, abychom zavedli politiky, které zajistí udržitelné dodávky paliv za rozumné ceny. Jak toho můžeme dosáhnout, když se zásoby paliv blíží vyčerpání? Měli bychom se ještě

více soustředit na obnovitelnou energii a zdroje. Měli bychom se více zaměřit na zkoumání a investování do alternativních zdrojů paliv. To rozhodně není nová myšlenka, ale doposud jsme toho v tomto ohledu neudělali dost. Máme povinnost vůči evropským občanům a v zájmu našeho životního prostředí musíme slova změnit v činy.

Ochrana životního prostředí a finanční blahobyt spotřebitelů se vzájemně nevylučují. Když věnujeme více peněz, času a zdrojů do oblasti obnovitelných energií, můžeme dosáhnout obojího a zajistit udržitelné zásoby energií do budoucna.

**Claude Turmes, jménem skupiny Verts/ALE.** – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, pan Goebbels má pravdu, s cenami ropy se spekuluje ve velkém, což potvrdili i pan Borloo a pan Piebalgs. Zelení, socialisté a spojená levice předložili pozměňovací návrhy, zajišťující, aby se v našem usnesení objevila tato otázka, a ti, kdo dnes na pravici tleskali – a jsem tomu rád – myšlence opatření na potlačení divokých spekulací na trhu s ropou, budou doufám zítra pro naše pozměňovací návrhy hlasovat. Bylo by absurdní, kdyby Parlament odhlasoval usnesení, které by se nevěnovalo přemrštěným spekulacím na trzích s ropou.

Druhou důležitou věcí je sociální aspekt. Musíme chudým vrstvám naší společnosti pomoci tuto situaci překonat. K tomu doporučuji zacílenou pomoc. Je lepší dát nejchudším domácnostem 100 EUR než šířit takzvané dobré nápady, jako je snížení DPH. Tuto myšlenku, která je panu Sarkozymu tak drahá, Parlament určitě zítra odmítne, protože jsme spíše na straně pana Borlooa, který je nakloněný více myšlence podpory systému bonusů a malusů, tomu, že se občanům poskytne přístup ke službám a přístrojům s nižší spotřebou energie.

Rád bych uvedl dvě poslední poznámky. Za prvé je to otázka přidělového fondu, kterou budeme moci vyřešit pouze v případě, že postoupíme v oblasti hospodaření s energií a obnovitelnými zdroji. Proto bych se chtěl zeptat pana komisaře, jestli se Komise bude opět chovat tak směšně a předloží strategický dokument o energetice a energetické bezpečnosti, aniž by se zmínila o otázce dopravy? V žádném z návrhů, které jsem viděl, není o dopravě ani zmínka. Je to směšné, protože Evropa je nejvíc závislá na ropě, ne na plynu, a o tom ve vašich dokumentech nic není.

A nyní poslední poznámka k panu Borloovi: Výbor stálých zástupců (COREPER) dnes diskutoval o obnovitelných energiích a já za sebe už francouzskému předsednictví nerozumím. Prověřkovou doložkou věci podkopáváte, včetně 20 % cíle. Tento návrh dnes naštěstí většina členských států odmítla. Chci proto apelovat přímo na francouzské předsednictví: přestaňte tuto směrnici ohrožovat, jde o velmi důležitý dokument.

**Sergej Kozlík (NI).** – (SK) Evropa má významnou možnost ovlivňovat ceny energie, a to dostatečnou produkcí vlastní energie založené na jiné bázi, než jsou ropa a plyn. Jde však Evropa touto cestou?

V 80. letech začalo Slovensko a Maďarsko společnou výstavbu vodního díla Gabčíkovo-Nagymaros. Později Maďarsko od výstavby odstoupilo a vodní dílo dokončilo Slovensko samo. Místo výroby špičkové energie byl výsledkem mezinárodní arbitrážní spor, jehož závěry však maďarská strana neplní.

V 90. letech Slovensko investovalo značné prostředky do zvýšení bezpečnosti a prodloužení životnosti jaderné elektrárny Jaslovské Bohunice. Splnění bezpečnostních standardů potvrdila Mezinárodní agentura pro atomovou energii. V rámci přístupového procesu do Evropské unie však bylo Slovensko nucené předčasně uzavřít dva bloky této elektrárny.

Dnes Evropská komise posuzuje otázku dostavby rozestavěných dvou bloků jaderné elektrárny Mochovce. První dva bloky už bezpečně a efektivně pracují. Evropská komise si však s odpovědí dává načas. Příklad Slovenska ukazuje, že záměr zvýšení vlastní produkce, a tím kontroly cen energie v Evropě je zatím velmi vzdálený.

**Margaritis Schinas (PPE-DE).** – (EL) Pane předsedající, letošní nárůst cen ropy je velkou ostudou, která v Evropě postihuje domácnosti s nejnižšími příjmy. Vyžaduje reakci na politické úrovni, protože stejně jako přechod na ekologické hospodářství, musíme i politiku týkající se dálkového potrubí a politiku týkající se energetického balíčku i boj proti ropným kartelům vyhrát za každou cenu.

V současnosti fungují na úkor evropských občanů dva ropné kartely.

Jedním je mezinárodní ropný kartel, o němž nemluvíme jednohlasně – nebo spíš o něm nemluvíme vůbec –, protože když OPEC jedná, nezdá se, že by na něj EU vyvíjela tlak, aby tak nečinil.

Pak je tu druhý kartel v rámci samotného evropského trhu, pane komisaři; váš kolega komisař odpovědný za hospodářskou soutěž ho stále sleduje, aniž by nějak zasahoval. Domnívám se, že kromě otázky kšeftaření, kterou zde zcela správně vznesl pan Goebbels, máme co do činění s nedostatkem transparentnosti na vnitřním trhu s ropnými produkty. Jde o zářnou příležitost pro Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž Evropské komise, od něhož očekáváme nějakou aktivitu ve prospěch zájmů občanů, neboť, pokud se nepletu, je politika hospodářské soutěže stále v pravomoci Společenství.

Pokud pak budeme mít problémy s organizací OPEC, uplatníme politiku hospodářské soutěže v rámci EU.

**Eluned Morgan (PSE).** - Pane předsedající, ve způsobu, jakým EU vyrábí a spotřebovává energii, dochází k radikálním změnám. Opírá se o strategii Komise, kterou tvoří tři body: bezpečnost dodávek, udržitelnost a konkurenceschopnost. Komise však vynechala jednu základní součást této důležité debaty, a tou je otázka cenové dostupnosti.

Od zveřejnění Zelené knihy o energetické účinnosti žádají socialisté v tomto Parlamentu, aby se spotřebitelé vrátili zpět do sedla. Chceme, aby se součástí této debaty stala energetická chudoba. Dokud nebudou v EU existovat definice na vnitrostátní úrovni a nebude docházet ke sběru dat, nebudeme mít představu o rozsahu tohoto problému. Víme, že ceny energií exponenciálně vzrostly a nejhůř postihly nejzranitelnější část naší společnosti.

Chtěl bych varovat Radu, že v jednáních o směrnících o elektřině a plynu jsme na začátku a otázka energetické chudoby bude v naší dohodě zásadní. Nechceme vám šlapat na paty. Žádáme v této otázce vnitrostátní akci – ne na úrovni Společenství –, ale očekáváme akci ve prospěch nejchudších občanů EU z hlediska energetické chudoby.

**Luca Romagnoli (NI).** - (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, dovoluji mi, abych se odvážil nadnést, že o tom, jak zamezit růstu cen energií, nelze promluvit během jediné minuty. Pojdme si zkusit shrnout situaci: především potřebujeme vnitrostátní sociální politiky ve prospěch nejzranitelnějších skupin a malých firem, jako jsou například rybáři, a také veřejných úřadů. Proto podporuji cílená sociální opatření, o kterých mluvil pan Turmes. Dále potřebujeme jinou politiku vůči výrobním kartelům a zemím, jak o tom mluvil pan Buzek a možná i jiní kolegové. To je bezpochyby nejdůležitější.

Chci také zdůraznit jiný aspekt, kde se nám nedaří. Jde o otázku spotřební daně. Kdyby se omezila maximální cena, kterou vlády mohou stanovit za paliva, upravila by se podle tohoto stropu automaticky spotřební daň, aniž by se tím porušila daňová subsidiarita nebo zákony volné hospodářské soutěže. Proč tuto myšlenku neuvážíte? Zdá se mi, že i pan Piebalgs naznačoval, že by něco podobného upřednostnil.

Obecně řečeno, podle mého názoru potřebujeme strategii, která odmění ty, kdo mají menší spotřebu, a znevýhodní ty, kdo spotřebovávají víc: jinými slovy, strategii, která odměňuje energetickou účinnost. Potřebujeme však i opatření proti spekulacím, která doposud neexistují, a obousměrnou úpravu maloobchodních cen a výrobních nákladů.

**Vito Bonsignore (PPE-DE).** - (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, tendence projevující se v cenách energií dusí hospodářství a oslabují koupěschopnost rodin, jimž bez ustání rostou účty za energie.

V tomto novém kontextu je jasně vidět souvislost mezi cenami a zahraniční politikou, a je tudíž evidentní zvyšující se politická váha výrobních zemí. Je jasné, že Evropa musí provádět krátkodobou strategii založenou na urychlení využívání obnovitelných zdrojů energií, podpoře a hledání nových metod využívání přírodní čisté energie a výstavbě nových dálkových potrubí. Musíme proto také zvýšit zásoby ropy a plynu.

To všechno ale nestačí; potřebujeme nové iniciativy. Chci zdůraznit dva návrhy, které v posledních týdnech předložil předseda vlády Berlusconi: shromáždit všechny země nakupující energii a společně stanovit maximální cenu; spustit velký plán zaměřený na jaderné elektrárny. Může, pane komisaři, Komise na tyto dva návrhy odpovědět? A můžete nám také při vysvětlování strategie Komise pro plánování jiné budoucnosti říct, pokud jde o zásobování, zda – pokud víte – je zde místo pro finanční spekulace a co s tím Komise hodlá dělat?

**Reino Paasilinna (PSE).** - (FI) Pane předsedající, toto usnesení je důležité a máme k němu svoje základní stanovisko. Dnešní situace je stejně bouřlivá jako Bermudský trojúhelník, a závislost, klimatické problémy a ceny, které nemohou chudí platit, víří moře – a nezapomínejme na spekulanty a ceny potravin.

Základní je úspora energií a neefektivnější řešení; to víme. Uhlíková stopa chudých je však nepatrná ve srovnání s bohatými, kteří nemají v úmyslu situaci měnit, jsou jen připraveni platit víc.

Měli bychom proto v této situaci zavádět právní předpisy o progresivním zdanění energií? Ti, kdo si to mohou dovolit, by za energii platili relativně víc. Nebo bychom měli uvalit vyšší cenu na zboží, které je energeticky náročné, nebo na služby, které energií plývají? Na spekulanty je bezpochyby nutné uvalit kontrolu. Mluvíme o udržitelném rozvoji: jeho hrdinové jsou energeticky nenároční a jejich situace vyžaduje trvale udržitelnou organizaci. To je naše základní stanovisko.

**Jim Allister (NI).** - Pane předsedající, mezi projekty, které EU podpořila, je jednotný trh s elektřinou na islandském ostrově. Může Komise vysvětlit, proč to pro spotřebitele v Severním Irsku nefunguje a proč jsme od ledna tohoto roku místo stability a šetření peněz svědky masivního 52% zdražení a stále většího rozdílu mezi cenami ve zbytku Velké Británie, kde za stejnou dobu ceny vzrostly o 29 %? To samo je dost, ale o hodně méně než 52 %.

Bude se Komise zabývat selháním tohoto plánu, který měl dle slibu pana ministra Doddse přinést úspory a zvýšit konkurenceschopnost, a tím napomoci minimalizovat velkoobchodní výdaje za elektřinu, z čehož měla velká část zisku jít ke spotřebiteli, jak pan ministr řekl? Mým voličům to méně než za rok nezní rozhodně věrohodně. A především, bude Komise zjišťovat, jaký měla na nevytvoření jednotného trhu s elektřinou podíl neschopnost adekvátně vyřešit dominantní postavení společnosti ESB na trhu na jihu a z toho plynoucí nedostatek konkurence, která je pochopitelně pro úspěch na jakémkoliv jednotném trhu s elektřinou nezbytná?

**Ari Vatanen (PPE-DE).** - Pane předsedající, když je řeč o cenách, tak stále mluvíme o obnovitelné energii. Dobrá, víme, že nás to bude stát balík, a tak se finanční odpovědnost týkající se cen energií často někam vytrácí. A co těch 80 %? Co plnění potřeb dalšího zvyšování spotřeby energie?

Podívejme se na plynovod Nord Stream. Mluvíme jen o ekologických normách týkajících se plynovodu. To je jako bychom se zabývali normami týkajícími se provazu tvořícího oprátku kolem našeho krku, protože plynovod Nord Stream a podobné projekty snižují naši energetickou nezávislost, když ji přitom musíme zvýšit.

Takže co uděláme? Jedinou odpovědnou odpovědí je jaderná energie: je nezávislá, je levná, je konkurenceschopná a cena je předvídatelná – navíc má nulové emise a nulový vztah k Rusku.

**Atanas Papanizov (PSE).** - (BG) Pane předsedající, pane komisaři, za situace zvyšování cen energií je obzvlášť důležité zajistit větší transparentnost ohledně tvorby cen. Je nutné usměrnit společná pravidla pro rozvoj jednotného evropského energetického trhu. Zajistí se tak větší bezpečnost pro nové investice do energetického odvětví a do sítí pro přenos elektřiny a plynu. Co nejrychleji je nutné upravit třetí energetický balíček a v tomto směru je role Komise a Rady obzvlášť významná. Balíček posiluje práva a nezávislost energetických regulačních orgánů a pomocí nově zřízené agentury harmonizuje jejich aktivity. Vedle dalších věcí je také nutné věnovat zvláštní pozornost pojmu „energetická chudoba“ a vnitrostátní definici tohoto pojmu, aby se prostřednictvím mechanismu veřejných služeb obecného zájmu zajistilo v zimě minimální množství energie pro lidi pod hranicí chudoby.

Domnívám se, že vhodná energetická politika, jejímž cílem bude poskytování pobídek pro energetickou úspornost, zdroje obnovitelných energií a ekologicky šetrné výroby, by měla také sledovat problém vysokých cen energií. Se zájmem posoudíme návrh ve věci energetické účinnosti, o němž pan komisař Piebalgs hovořil ve svém vystoupení.

**Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE).** - (RO) Podle výzkumu se v EU promrhá alespoň 20 % energie. Chci zdůraznit, že domácnosti představují potenciál pro úsporu energií ve výši 30 %, což znamená, že jednu třetinu energie, kterou dnes domácnosti spotřebovávají, by šlo zachránit. Chytrým řešením je tepelná renovace domů, ale toto řešení Evropská unie neprávem přehlíží a nedostatečně financuje.

V Rumunsku by například renovace přinesla úspory v ekvivalentu přesahujícím 600 000 tun ropy ročně. Domnívám se, že Evropský parlament by měl navýšení podpořit alespoň 10 procenty dotací EU, které by mohly být použity na zlepšení tepelné efektivnosti domácností. To je konkrétní, praktické a trvale udržitelné řešení problémů, se kterými se občané kvůli zvyšování cen energií setkávají.

**Gyula Hegyi (PSE).** - Pane předsedající, chci mluvit jen o jedné stránce cen energií, a tou je cena dálkového vytápění. V Maďarsku používají dálkové vytápění stovky tisíc domácností – většinou rodiny se skromnými příjmy – a jeho cena je stěžejním sociálním problémem. Kvůli zastaralé infrastruktuře a jiným technickým důvodům je však dálkové vytápění mnohem nákladnější než individuální topení. To odporuje zdravému rozumu a základním ekologickým zájmům. Proto kdykoliv můžu, naléhavě žádám Komisi a Radu, aby

poskytla finanční podporu na zdokonalení systému dálkového vytápění, aby bylo sociálně přijatelné a ekologicky účinné. Dokud je v některých členských státech dálkové vytápění dražší než individuální, je absurdní mluvit o energetické účinnosti.

**Paul Rübig (PPE-DE).** - (DE) Pane předsedající, pane úřadující předsedo Rady, Evropská komise představila balíček opatření pro bezpečnost a zabezpečení jaderných elektráren. Zaručíte, aby se tento balíček konečně dostal na program pracovní skupiny Rady a mohl se stát úspěchem francouzského předsednictví Rady?

Chci se zeptat pana komisaře Piebalgse, zda by bylo možné promluvit s panem komisařem Kovácsem a zjistit, zda bychom mohli nabídnout pobídky a možnosti odeslat investice do energetického sektoru, aby bylo možné zisky rozumně investovat. Mohlo by to také stlačit ceny dolů.

**Danutė Budreikaitė (ALDE).** - (LT) Pro vyřešení našich energetických problémů je nejdůležitější mít společnou energetickou politiku se zahraničněpolitickými aspekty. Musíme vytvořit vnitřní trh. Základ k němu představuje třetí energetický balíček. Samotná směrnice však není odpovědí. Potřebujeme finanční vstup a vytvoření patřičných propojení v oblasti plynu a elektřiny. To by mělo zajistit naši energetickou bezpečnost.

Pokud jde o vnější aspekty, měla by Evropská unie i WTO vystupovat jednotně. Komise by měla mít pravomoc jednat o cenách energií. Neměla by to být záležitost každého individuálního státu; tuto věc bychom měli projednat společně jako jeden velký subjekt podílející se na světovém trhu.

Měli bychom si utvořit názor ohledně toho, kdo jsou naši dodavatelé energií. Nepustíme se do výstavby plynovodu, který by mohl potenciálně zůstat bez plynu, jak se říká o Nord Streamu? Máme se pohlédnout po Arktidě jako po potenciálním energetickém zdroji?

Ráda bych také upozornila na důležitost krátkodobých opatření. Tím mám na mysli jednání se zeměmi OPEC a otázkou daně z přidané hodnoty.

**Christopher Beazley (PPE-DE).** - Pane předsedající, kolegové z lavic socialistů a Zelených během této rozpravy zmiňovali spekulace a to, jak jsou nepříjemné, pokud jde o ceny energií, s čímž souhlasím. Chci je požádat, aby se také zamysleli nad politickým kontextem stanovování cen energií a především nad kariérou bývalého německého kancléře Gerharda Schrödera, kterého momentálně zaměstnává Gazprom, jenž zcela jasně sleduje své bezjaderné zájmy, které však nejsou, jak nám připomněl Ari Vatanen, prosty ruských politiků.

Chci se zeptat Rady, zda může vysvětlit plán na dosažení společné energetické politiky EU včetně časového plánu. A chci se zeptat pana komisaře, zda Radě připravil tabulku porovnávající ceny ropy a plynu například od Ruska a zkapalněného zemního plynu od Kataru, jaderné energie a všeho ostatního, protože se mi zdá, že naše vlády skutečně energii nevyrábí za ceny, které by spotřebitelé chtěli. Sledují své vlastní politické zájmy.

**Jean-Louis Borloo, úřadující předseda Rady.** (FR) Pane předsedající, máme tu tři druhy informací. Domnívám, že doba, kdy se energie vyráběla na jednom místě, pak se přepravila a prodávala po celém světě, nás dostala do územních situací, které se zčásti podílejí na globální finanční krizi, protože existuje jak prospěšný déšť, tak záplavy. Když máme náraz na jednom místě příliš mnoho deště, který se nemůže vsáknout, mluvíme o záplavách a katastrofě, jež se projevují záplavou vedlejších produktů a nerealistickým řízením peněžních zásob.

Pane předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, energie je tématem století. Poslouchal jsem pana Goebbelse a zasáhl mě emotivní tón jeho vystoupení. Myslím, že není třeba jen omezit spotřebu, ale je třeba omezit ji způsobem, který odstraní naši závislost na typu dané energie. To také vyvolá problémy, jako je případ s uhlím, jež je zdrojem omezeným na jediné místo, na což bude nutné brát ohled. Musíme také lokalizovat, omezit a přemoci spekulace.

Na zasedání zemí EU a OPEC, které se konalo před měsícem a půl, byl předložen návrh vyzývající odborníky, aby důkladně situaci přezkoumali a pokusili se pochopit, co se z krátkodobého hlediska stalo v různých odvětvích trhu.

Pak tu máme otázku dlouhodobého předjímání. Jediná reakce týkající se předjímání spočívá v tom, že se udělá, co bylo rozhodnuto v Džiddě, tedy to, že se Evropa, což znamená každá země v Evropě i Evropa jako celek, přeorientuje na energetickou účinnost a sníženou spotřebu. Ustupme ze 6 na 9 miliard, a pokud se budeme řídit tímto vzorem, budou mít ti, kdo předjímají budoucnost, vždy pravdu.



Pane komisaři, může se objevit otázka určitého postupu, zvýšení celkového financování různých oblastí výzkumu. O energetické účinnosti ještě budeme mít jistě čas si promluvit.

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – Pane předsedající, chtěl bych vás skutečně znovu ujistit, že ceny ropy poklesnou. Rád bych vás upozornil na otázky, které jste do určité míry podcenil. Ropné trhy zajistily fyzickou dodávku ropy, trhy s plynem dodávají reálné zásoby plynu a trh s uhlím dodává uhlí. To znamená, že vzájemné působení mezi finančními trhy a ropnými trhy může fungovat. Jinými slovy, nepotřebujeme otázky o trhu, ale potřebujeme změnit způsob výroby a spotřeby energie v rámci Evropské unie. To je skutečné řešení, protože od trhu nemůžeme očekávat, že začne být jednodušší.

A máme tu růst. Pokud existuje růst, pak je větší poptávka po energetických zdrojích a žádný z existujících energetických zdrojů není tak velký, abychom mohli říct, že je k němu zajištěn snadný přístup. Proto potřebujeme změnu paradigmatu, musíme opravdu investovat do energetické účinnosti, obnovitelných zdrojů, výzkumu a vývoje: jde o nové investice.

Na to ale potřebujeme peníze, jak od soukromých, tak od státních investorů. Budeme toho tedy schopni, jen když budeme mít skutečně fungující trh. Skutečně fungující trh znamená, že každý platí skutečnou cenu na pokrytí nejen nákladů, ale i podíl na investicích. Musíme se soustředit – a na to existují v EU právní předpisy – na závazky veřejné služby, které platí pro domácnosti nebo malé a střední podniky, jež to skutečně potřebují. Od tohoto směru bychom se neměli odchýlit.

Domnívám se – a několikrát jsem to zopakoval –, že návrhy v druhém balíčku jsou pro tuto změnu rozhodující a pro jejich podporu přidáme do Druhého strategického přezkumu energetické politiky několik bodů, a to pod položky: potřeby infrastruktury a diverzifikace dodávek energií, vnější energetické vztahy, zásoby ropy a plynu a krizové mechanismy, energetická účinnost a nejlepší využívání domácích energetických zdrojů EU.

Jsme na správné cestě. Nesmíme z ní odbočit a věřím, že to je to zázračné řešení, které okamžitě sníží ceny. Pokud půjdeme po této cestě, můžeme skutečně zajistit, že již v této generaci budeme mít efektivní, cenově dostupnou a čistou energii. Pokud budeme ve změně energetického odvětví pomalí, tak nejen že utrpíme škodu, ale trpět bude i další generace.

Jsme tedy v kritickém stádiu, a jak řekl pan ministr, energetika je hlavním problémem tohoto století. Je to hlavní problém, ale veřejnost jej tak ne vždy vnímá. Existuje víra, že máme kouzelnou hůlku, která vše změní. Měli bychom pokračovat po cestě, kterou jsme se s Parlamentem vydali, a věřím, že je důležité být důslední, a velmi doufám, že nabízené zákonné návrhy tento Parlament přijme. Je to zásadní: je to nejlepší reakce na nárůst cen ropy.

**Předsedající.** – Obdržel jsem šest návrhů usnesení<sup>(2)</sup> předložených v souladu s čl. 103 odst. 2 jednacího řádu.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra.

### **Písemná prohlášení (článek 142)**

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písemně.** – (PT) Nedávno jsme byli svědky bezprecedentního nárůstu cen paliv. Do velké míry je to výsledkem spekulací společností, které měly obrovské zisky ze spekulativního zhodnocení ropných produktů nakoupených za nižší ceny.

Toto ostudné zvýšení cen zhoršilo životní podmínky běžných obyvatel, především ekonomicky nejslabších vrstev společnosti, a mělo devastující dopad na hospodářskou činnost v mnoha odvětvích, jako je doprava a další služby, průmysl, zemědělství a rybolov.

I přes výrazný pokles cen surové ropy se však v některých zemích vysoké ceny udržely a odnesli to spotřebitelé. Mělo by to být podnětem k tomu, aby byla ve všech členských zemích zavedena daň, uvalená pouze na výjimečné a spekulativní zisky, aby se dostaly do státních pokladen a mohly pak napomoci odvětvím a lidem, které tato situace nejvíce postihla.

---

(2) Viz zápis.

Hlavní změny však musí být strukturální, musí dojít k zastavení liberalizace energetického odvětví, neboť je to odvětví strategické pro rozvoj. V důsledku toho by mělo být znárodněno, aby se zajistily veřejné politiky sloužící národním zájmům a obyvatelstvu jako celku.

**Urszula Gacek (PPE-DE), písemně.** – Je velmi vhodné, že Evropský parlament debatuje o cenách energií právě na konci léta. Řada mých voličů již hledí na teploměr se skutečným pocitem hrůzy. Klesající teploty znamenají, že musí počítat, zda mohou být důvodem k zapnutí tak drahého topení.

S hrůzou čekají na den, kdy mohou očekávat účet za domácí spotřebu plynu nebo elektřiny. Nejen nejchudší rodiny se musí rozhodovat, bez jakých základních nákupů se letos na podzim a v zimě musí obejít, aby byli v teple.

Největší dopad to má na domácnosti s malými dětmi nebo starší občany. Mají nejomezenější rozpočet a současně největší potřebu energie.

Jakákoliv akce, která uleví břemenu energetických nákladů u nejzranitelnějších členů společnosti, dostane mou jednoznačnou podporu.

V civilizovaném srdci Evropy ve 21. století nemůže být teplý domov považován za luxusní položku.

**András Gyürk (PPE-DE), písemně.** – (HU) Ceny energií nám v posledních měsících přímo před očima vzrostly jako nikdy předtím. Prudce stoupající náklady na spotřebu energie mohou mít nesmírně zhoubné následky pro konkurenceschopnost Evropy. Tento proces má navíc vážný dopad na nejbezbrannější vrstvy společnosti. Problém zhoršuje ještě to, že některé země podřazují dostupné zásoby surovin politickým cílům. Nárůst cen energií se z tohoto důvodu stal jednou z nejcitlivějších politických otázek.

Ačkoliv žádný členský stát nemůže zajistit, aby se jej dopad zvýšení cen nedotkl, některé země jsou v obzvlášť bezbranné situaci. Kvůli nesprávné a mylné vládní politice byli maďarští spotřebitelé nuceni snést zvýšení cen plynu jen v roce 2008 čtyřikrát. Nárůst cen energií se jen z tohoto důvodu stal v Maďarsku jedním z nejdůležitějších zdrojů společenské nespokojenosti.

Aby zůstaly ceny zvládnutelné, je nutná koordinovaná důsledná akce. Musí se udělat vše proto, aby se zajistilo, že systém dlouhodobých mezinárodních dohod stanovujících dodávky energií bude transparentní. Navíc se musí zpřísnit hospodářská soutěž jak na úrovni Společenství, tak na úrovni členských států, a to společně s opatřeními zaměřenými na zlepšení energetické účinnosti. Evropská unie musí podniknout skutečné kroky, aby zaujala pevné stanovisko, především prostřednictvím vytváření dopravních cest pro alternativní energii. Současně cítíme, že je vhodné koordinovat opatření na ochranu nejbezbrannějších vrstev obyvatelstva. Cítíme, že nárůst cen elektrické energie se nesmí spojit se zhoršením společenských rozdílů.

**Katrin Saks (PSE), písemně.** – (ET) Je nevyhnutelné, aby tuto zimu udělaly vlády členských zemí vše pro podporu jednotlivců, pro něž může znamenat navýšení cen energií příliš mnoho. V Estonsku se předpovídá nárůst cen až o 30–40 %. Obzvlášť velkou obavu mám o dopad, jaký mohou mít zvyšující se ceny energií na lidi s nízkými příjmy, chudé a zranitelné skupiny.

Stoprocentně souhlasím s tím, že členské země musí přijmout vhodná opatření k zajištění dostupných cen energií. Znamená to jednoúčelovou podporu příjmu a daňové úlevy a dále pobídky ke zlepšení energetické účinnosti domácností.

Jsem také přesvědčená, že by členské státy měly dát dohromady akční plány na potírání energetické chudoby. Především je nutné definovat pojem „energetická chudoba“. Definice tohoto pojmu by mohla napomoci zaměřit pozornost na správné cíle. Musíme všechny vyzdvihnout z palivové chudoby!

Na rozdíl například od Velké Británie je v mé zemi, v Estonsku, pojem „energetická chudoba“ zcela neznámý. Jde o typický příklad eurožargonu, který se úmyslně či neúmyslně vkrádá do užívání. Za ním je však velmi zajímavá myšlenka, se kterou se musí seznámit sami tvůrci právních předpisů.

Zacílená podpora pro starší občany, velké rodiny a tělesně postižené podle zásad „příspěvku na topení v zimním období“ nebo „příspěvku při chladném počasí“ ve Velké Británii je velmi důležitá. Takováto opatření jsou dle mého skvělým příkladem pro ostatní.

O úsporách se hodně mluví, ale málo se dělá, ačkoliv by akce mohla být nejrychlejším způsobem, jak cokoliv změnit. Čím lépe izolované a energeticky účinné budou naše domy, tím méně budeme muset utrácet na udržení teploty uvnitř. Úspory by mohly být značné, protože například v Estonsku budovy pohlcují 40 %

primární energie. V tomto bodu se však nesmíme spoléhat na to, že věci necháme na iniciativě každého, kdo pocítí chlad.

**PŘEDSEDAJÍCÍ: Diana WALLIS**

*místopředsedkyně*

## 16. Doba vyhrazená pro otázky (Komisi)

**Předsedající.** – Dalším bodem je doba vyhrazená pro otázky (B6-0462/2008).

Následující otázky jsou adresovány Komisi.

*Část jedna*

Otázka č. 35, kterou pokládá **Mairead McGuinness** (H-0637/08)

Předmět: Limity rozpočtového schodku eurozóny

Na základě pravidel evropského Paktu o stabilitě a růstu by země eurozóny měly zachovávat limit rozpočtového schodku 3 % HDP.

Může Komise zajistit aktuální posouzení současného dodržování těchto pravidel?

Považuje Komise stávající fiskální pravidla za dostatečně flexibilní, aby umožňovala vládám reagovat na hospodářské problémy, ale zároveň za dostatečně přísná, aby zajišťovala udržitelnost veřejných financí?

Za jakých okolností, pokud vůbec, by bylo zemím eurozóny povoleno překročit 3% limit rozpočtového schodku?

**Andris Piebalgs**, člen Komise. – Téma, které je předmětem první otázky, je podrobně zpracováno ve zprávě Komise o veřejných financích v zemích EMU za rok 2008. Jediným významným rozpočtovým vývojem, který není ve zprávě zahrnut, je nedávné zahájení postupu při nadměrném schodku v případě Spojeného království.

Vzhledem k tomu, že Komise očekává překročení 3% referenční hodnoty rozpočtového schodku ve Spojeném království ve fiskálním roce 2008–2009 i 2009–2010, Rada v tomto roce rozhodla v souladu s čl. 104 odst. 6 Smlouvy, že ve Spojeném království existuje nadměrný schodek. Při stejné příležitosti Rada stanovila v souladu s čl. 104 odst. 7 Smlouvy konečný termín na nápravu tohoto nadměrného schodku v délce jednoho roku.

Obecněji řečeno, Komise v souladu se svým mandátem na základě Smlouvy a Paktu o stabilitě a růstu nepřetržitě sleduje hospodářský a rozpočtový vývoj v členských státech a je připravena dle potřeby aktivovat nástroje rozpočtového dohledu.

Odpověď na druhou otázku je kladná, především pokud jde o nápravnou složku. Od zavedení reformy v roce 2005 byly nadměrné schodky napraveny, pouze ve Spojeném království a Maďarsku probíhá postup při nadměrném schodku. Souhrnně vzato, eurozóna zaznamenala v roce 2007 svůj nejnižší strukturální fiskální schodek od roku 1973. Nicméně, uplatňování preventivní složky se někdy jeví jako nerovnoměrné. V Berlínské deklaraci z dubna 2007 se tedy ministři financí zemí eurozóny zavázali dosáhnout svých střednědobých rozpočtových cílů nejpozději do roku 2010. Tento závazek byl v podstatě letos znovu zdůrazněn. Díky reformě z roku 2005 bylo do paktu zároveň vloženo dostatečné ekonomické odůvodnění, které umožní v nezbytných případech pružnou reakci na závažné porušování, především prostřednictvím revidovaného ustanovení o pružnosti a začlenění implicitních závazků do střednědobých rozpočtových cílů (MTO).

Fungování revidovaného paktu je dostatečně zdokumentováno ve zprávách Komise o veřejných financích v zemích EMU z let 2006, 2007 a 2008 a v doprovodném sdělení. V letošní zprávě je také uvedena metodika navrhaná pro začleňování implicitních závazků do MTO preventivní složky.

Co se týče třetí otázky, podle reformovaného Paktu o stabilitě a růstu je překročení 3% referenční hodnoty u rozpočtového schodku v členských státech EU povoleno pouze za určitých, přísně omezených okolností, přičemž důsledkem překročení nesmí být vznik nadměrného schodku. Tyto schodky však musejí být vždy těsné a také krátkodobé. K překročení referenční hodnoty navíc může dojít pouze ve výjimečných případech,

a/nebo se musí jednat o schodek vzniklý v době prudkého hospodářského poklesu, jenž je definován jako negativní růst nebo akumulovaná výrobní ztráta.

Je-li schodek těsný a krátkodobý, musejí být zohledněny ještě další dílčí faktory, a to velmi vyváženým způsobem. K dalším příslušným faktorům náleží např. výdaje na podporu růstu v oblasti výzkumu a vývoje. Přímý odpočet jakýchkoli výdajových položek je vyloučen. V každém případě je v konečném důsledku nutné vykázat každoroční strukturální fiskální zlepšení hodnoty 0,5 % HDP jako srovnávacího měřítka.

**Mairead McGuinness (PPE-DE).** - Potřebuji čas, abych si mohl z vaší odpovědi vybrat správný detail. Hovořil jste především o Spojeném království. Mě ale zjevně zajímá irská situace, a za několik týdnů v Irsku očekáváme přijetí přísného rozpočtu. Chtěl bych vás požádat o komentář k rozhovorům, které jste vedl s irským ministrem o našem schodku, a zajímalo by mě, zda jej překročíme a jaký dopad to bude mít z hlediska EU.

**Andris Piebalgs, člen Komise.** - Vždy se řídíme fakty. Z každého rozhovoru mezi mým kolegou Joaquínem Almuníou a irskými kolegy získáváme další informace, ale fakta a čísla analyzujeme až na konci roku. Proto, bohužel, nemohu na tuto otázku odpovědět, ale zcela ji chápu. Jak jsem již uvedl, řízení při nadměrném schodku jsou vedena proti Spojenému království a Maďarsku.

**Richard Corbett (PSE).** - Souhlasí Komise s tím, že na základě Smlouvy – oproti Paktu o stabilitě a růstu – jsou 3 % nikoli hraniční, ale referenční hodnotou? Zpráva Komise o každém členském státu, který překračuje tuto referenční hodnotu, musí zohlednit – a cituji čl. 104 odst. 3 Smlouvy – „všechny ostatní důležité faktory včetně střednědobé hospodářské a rozpočtové pozice členských států“.

Cožpak si nemyslí, že se v uplynulých několika dnech a týdnech hospodářská pozice členských států nutně změnila, a případně se stala důvodem pro zavedení zvláštního stupně flexibility?

**Andris Piebalgs, člen Komise.** - Myslím, že o zahájení postupů rozhodujeme na základě prokázaných výsledků. Tři procenta jsou prahovou hodnotou, o kterou nám skutečně šlo. Ve výjimečných případech se může stát, že i při jejím překročení postupy nezahájíme. Hranice 3 % je tedy v zásadě hodnotou, která je reálná, a myslím, že se i nadále budeme řídit postupy, kterými jsme se vždy řídili. Ani v současné situaci nebudeme měnit stanovené hranice.

**Předsedající.** - Otázka č. 36, kterou pokládá **Olle Schmidt (H-0668/08)**

Předmět: Hypoteční krize a finanční nařízení

Během jara se objevily další hospodářské problémy a napětí na globálních finančních trzích vyvolané především šířící se hypoteční krizí. Hypoteční trh se otřásá v základech, i s Fannie Mae a Freddy Mac, které nyní dostávají finanční injekce od amerického státu. V červenci jsem byl ve Washigtonu, kde jsem se setkal s řadou senátorů, kteří se domnívají, že hypoteční krize dosud nedosáhla svého dna a že se tak stane nejdříve v roce 2010.

Jak dlouho bude podle názoru Komise finanční krize pokračovat? Co si Komise myslí o signálu, který USA vyslaly trhu finanční pomocí společností ve finanční tísní, i když tyto společnosti většinou nespádají pod ochranu státu – nejprve Bear Stearns a nyní Fannie May a Freddy Mac?

A na závěr, co si Komise myslí o současné a připravované revizi stávající legislativy, např. přezkumu Lamfalussyho procesu a směrnici o kapitálových požadavcích, vzhledem k současnému vážnému riziku šířících se změn, které poškozují konkurenceschopnost evropského finančního trhu?

**Andris Piebalgs, člen Komise.** - Mezinárodní finanční trhy již zhruba rok zažívají silné turbulence a vzájemné působení mezi hromadícími se ztrátami ve finančním systému a zhoršujícím se globálním ekonomickým výhledem velice ztěžují předpověď konce těchto turbulencí. Současná situace na finančních trzích je dokladem toho, jak problém, který se zpočátku zdál být omezen jen na určitý segment trhu, v tomto případě Spojené státy a hypotéky poskytované rizikovým klientům, může rychle zasáhnout mezinárodní finanční systém jako celek.

Spolu se ztrátami spojenými s americkými rizikovými hypotékami, které se šířily díky vzájemně propojeným trhům a komplexním finančním produktům, došlo k narušení klíčových úvěrových trhů. Problémy ve fungování těchto trhů však nejvíce pocítil bankovní sektor, kde vznikly značné ztráty, a nedostatek finanční hotovosti na trhu si vyžádal podporu centrálních bank.

Přesto byla řada finančních institucí ve Spojených státech a Evropě potýkajících se se závažným problémem dostupnosti finanční hotovosti zachráněna před platební neschopností. Tyto intervence ze strany veřejného

sektoru odrážely obavy z rizik ohrožujících finanční stabilitu a setkaly se zpravidla s kladným přijetím ze strany finančních trhů.

Ve Spojených státech se v důsledku nezodpovědného uzavírání rizikových hypotečních úvěrů v minulosti očekává, že nastavení těchto hypotečních smluv bude pokračovat až do poloviny roku 2009. Problémy na mezinárodním finančním trhu jsou i nadále akutní – tyto otázky zde dnes již byly projednány – částečně v důsledku vývoje v samotném finančním sektoru a částečně v důsledku zhoršujícího se ekonomického prostředí.

Nejistota ohledně konečného rozsahu a lokalizace úvěrových ztrát nadále podřívá důvěru investorů a celkové ztráty, které banky až dosud přiznaly, se stále pohybují pod odhadovanou hranicí celkových ztrát finančního systému, která vychází z různých prognóz budoucích ztrát z hypotečních úvěrů.

Banky jsou ve stále větší míře nuceny rekapitalizovat, mnohdy za vysokou cenu a za obtížných tržních podmínek. Problémy v bankovním sektoru se navíc ve zvýšené míře odrážejí ve zpřísněných normách pro půjčování a snížené aktivitě bank v oblasti půjček.

Předpokládané vyšší náklady financování a snížená dostupnost úvěrů se pravděpodobně budou navzájem ovlivňovat s dalšími problémovými faktory, jimž globální ekonomika čelí, jako jsou vysoké ceny ropy a stoupající inflace.

Z hlediska uvedených údajů se ekonomický výhled pro EU a ekonomiku států eurozóny ještě zhoršil v porovnání s prognózou předloženou na jarním zasedání Komise v roce 2008. Ekonomické perspektivy se v jednotlivých členských státech liší. Se zhoršujícími se hospodářskými podmínkami se očekává pokračující tlak na bankovní bilance.

Křehké tržní podmínky vyžadují nepřetržitou ostražitost veřejných orgánů, zejména centrálních bank, bankovního dohledu a ministrů financí při monitorování vývoje na trzích. Potřebu dalších intervencí v případě systémové krize nelze vyloučit.

V širším kontextu jsou projednávána konkrétní opatření k odstranění nedostatků v právním rámci pro finanční trhy. Na základě diskuse, která proběhla na zasedání Rady pro hospodářské a finanční záležitosti v říjnu 2007, byl přijat pracovní plán regulačních opatření.

Zatímco tento pracovní plán se vztahuje pouze na EU, jeho obsah je v souladu s odpovídajícími iniciativami na celosvětové úrovni. Cíle pracovního plánu zahrnují zvyšování transparentnosti, problematiku určování hodnoty, posilování obezřetnostního bankovního dohledu a zkoumání strukturálních problémů trhu prostřednictvím analýzy příslušných nedostatků v regulačním rámci a formulování vhodných reakcí v rámci politiky. Komise nyní usiluje o zajištění včasného předložení tohoto pracovního plánu, včetně konkrétních iniciativ směřujících ke zvyšování transparentnosti pro investory, trhy a regulátory, revidovaných kapitálových požadavků pro banky a regulace ratingových agentur.

V tomto ohledu Komise dokončila externí konzultace o navrhovaných změnách směrnice o kapitálových požadavcích a má v úmyslu v následujících měsících přijít s konkrétním návrhem.

Zvažuje také právní předpis týkající se ratingových agentur. V tomto směru byly na konci července 2008 zahájeny veřejné konzultace.

Pokroku bylo dosaženo také v oblasti spolupráce týkající se dohledu i za hranicemi států v rámci EU díky novému memorandu o porozumění, které vstoupilo v platnost začátkem července 2008.

Obecněji vzato, jedním z cílů přezkumu Lamfalussyho procesu je zlepšení nového kontrolního mechanismu, kde Komise plánuje, mimo jiné, revidovat rozhodnutí o výběrech orgánů dozoru EU.

V rámci svého veškerého úsilí si je Komise dobře vědoma globálního rozměru požadované odezvy a v tomto ohledu koordinujeme naši odezvu s našimi partnery.

**Olle Schmidt (ALDE).** - Někdy se stane, že otázka zůstane nezodpovězena, a musím uznat, že tohle už se snad neděje, ale děkuji Komisi za upřímnou odpověď. Má výzva a mé obavy se týkají toho, že naše reakce jsou přehnané, a doufám, že Komise tento fakt zváží. Souhlasím, že bychom měli jednat a reagovat, ale neměli bychom zacházet příliš daleko, protože potřebujeme vyvážený přístup. Jinak bychom mohli ohrozit růst v Evropě, a to je něco, čím bychom se v dlouhodobém horizontu měli zabývat. Proto jsem pro vyvážený přístup; a spoléhám na Komisi, že zajistí řádné provádění těchto opatření.

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – Myslím, že Komise je bezpochyby vyvážená. Vedli jsme hodinovou rozpravu v Parlamentu, kdy řada poslanců požadovala velmi unáhlené kroky, ale Komise zaujímá skutečně vyvážený přístup.

**Danutė Budreikaitė (ALDE).** – (LT) Dnes jsme diskutovali na téma světová finanční krize a její dopad na naše hospodářství. Jedna poslankyně zmínila fakt, že v její zemi již jedna banka zkrachovala. Jste si vědom jakéhokoli bezprostředního ohrožení našich bank krachem, mám na mysli banky v zemích EU?

**Paul Rübig (PPE-DE).** – (DE) Rád bych se dozvěděl něco o současné situaci v oblasti reálných nákupů ve srovnání s finančními transakcemi v odvětví energetiky. Navrhuje Komise jasně uvést ve statistice, ke kterým reálným nákupům energie došlo a co se jednoduše obchoduje na finančních trzích, a plánuje přijmout pravidla upravující krátké prodeje?

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – V Lotyšsku, odkud pocházím, je velmi mnoho bank a samozřejmě může dojít k platební neschopnosti. Věřím, že náš trh je poměrně vyspělý. Ale je pod dohledem centrální banky, a prozatím k žádným turbulencím na lotyšských finančních trzích nedošlo. Proto vás mohu ujistit, že lotyšský finanční trh je velmi stabilní a k žádnému narušení nedošlo. Zároveň je ale nutno zdůraznit roli, jakou by měl hrát bankovní dohled, a fakt, že komerční banky musí splnit všechny podmínky pro tento dohled.

Co se týče nákupů energie, odpovím písemně, pokud bude vážený pan poslanec souhlasit, protože se jedná o velmi specifickou otázku, a nerad bych zde uváděl konkrétní čísla.

**Předsedající.** – Otázka č. 37, kterou pokládá **Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0679/08)**

Věc: Letecká bezpečnost

Nedávná havárie letadla společnosti Spanair v Madridu, při níž zahynulo mnoho lidí, a nucené přistání Boeingu 737 společnosti Ryanair v Limoges ve Francii, při němž bylo zraněno 26 lidí, znovu vyvolalo otázky, zda arzenál právních předpisů a kontrol Společenství v oblasti letecké bezpečnosti je dostatečně a účinně prováděn. V nařízení (ES) č. 1899/2006 <sup>(3)</sup> jsou přesně stanoveny povinnosti letecké společnosti provádět programy v oblasti prevence nehod a letové bezpečnosti a požadavky týkající se provozu jakéhokoli osobního letadla (vydání osvědčení, dohled, údržba, přístroje a vybavení, bezpečnost apod.).

Považuje Komise uvedené ustanovení za uspokojivé a dostačující, nebo se domnívá, že by měl být zaveden přísnější kontrolní rámec pro letecké společnosti? Jak Komise hodnotí dosavadní provádění směrnice 2003/42/ES <sup>(4)</sup> o hlášení událostí v civilním letectví (schválení systému ohlašování nehod a závažných incidentů)? Považuje za uspokojivou podporu, která je až dosud poskytována na použití kontrolních mechanismů a systémů včasného varování pro letecké společnosti s problematickými výsledky v oblasti bezpečnosti, a na inspekce prováděné Evropskou agenturou pro bezpečnost civilního letectví zaměřené na kontrolu dodržování předpisů řídicími orgány leteckých společností členských států a údajů zveřejňovaných na černé listině?

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – Co se týče uplatňování pravidel Společenství v oblasti letového provozu, Komise nemá žádné povědomí o nedostatecích nebo mezerách souvisejících s bezpečností v příslušných právních předpisech o bezpečnosti letectví, které vstoupily v platnost ve Společenství teprve nedávno, 16. července 2008. Soubor technických požadavků pro oblast letového provozu prochází neustálými změnami, které odrážejí úroveň vědeckých poznatků. Těchto změn je dosahováno prostřednictvím nepřetržitého sledování výkonnosti provozovatelů; a proto Komise nepovažuje za nutné v této fázi zavádět přísnější kontrolní rámec.

Pokud jde o uplatňování pravidel Společenství týkajících se ohlašování událostí, Komise je spokojena, že všechny členské státy zřídily systém povinného ohlašování a shromažďují informace v národních databázích. Tato pravidla zahrnují systém výměny informací a stanovují povinnost šířit informace. Výměna informací ještě není plně funkční, jelikož vyžaduje dohodu o individuálních protokolech mezi každým členským státem a Komisí, nutnou k aktualizaci centrálního archivu v souladu s nařízením Komise. Členské státy a Komise na této věci aktivně pracují, ale informace jsou již v této fázi k dispozici na vnitrostátní úrovni.

Pravidlo šíření informací je řádně prováděno na základě nařízení Komise ze dne 24. září 2007. Pravidlo o ochraně informací bylo přeneseno do vnitrostátní legislativy, ale až čas nám umožní posoudit efektivitu

(3) Úř. věst. L 377, 27. 12. 2006, s. 1.

(4) Úř. věst. L 167, 4. 7. 2003, s. 23.

těchto ustanovení, která tvoří základ kultury podávání hlášení díky zajištění nezbytné důvěry osob, které hlášení podávají.

Co se týče kontroly leteckých společností s problematickými výsledky v oblasti bezpečnosti, Komise může ujistit váženou paní poslankyni, že svědomitě uplatňuje pravidla Společenství týkající se ukládání zákazu letového provozu těm leteckým dopravcům, kteří nedodržují požadavky na zajištění bezpečnosti. V dnešní době se 54 % veškerých prohlídek odletových ploch v Evropě týká evropských provozovatelů. To znamená, že Komise věnuje stejnou pozornost provádění bezpečnostních pravidel nejen ze strany evropských, ale i mimoevropských leteckých společností. Díky nepřetržité a těsné spolupráci s Komisí orgány civilního letectví v členských státech stupňují dohled nad svými dopravci. Výsledky prohlídek odletových ploch jsou zvláště úspěšným nástrojem prevence, umožňujícím leteckým dopravcům vyhnout se provozním omezením ve Společenství.

Co se týče normalizační inspekce vnitrostátních orgánů civilního letectví prováděné EASA, Komise by ráda ujistila váženou paní poslankyni, že díky těsné spolupráci a vzájemné důvěře mezi civilními orgány v členských státech a EASA jsou sjednávána a navrhována udržitelná řešení mezi agenturou a prověřovanými orgány. Dokladem dobré spolupráce je fakt, že agentura byla schopna zdvojnásobit počet prohlídek od roku 2006, kdy byla přijata příslušná pravidla, a že tento týden byla zrušena bezpečnostní opatření uvalená na členské státy na konci uvedeného roku.

**Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE).** – (EL) Velice děkuji Komisi za odpověď, ale zajímala by mě, pane komisaři, jedna věc. Letecká neštěstí se ve srovnání s počtem letů nevyskytují často, ale přesto při nich umírá mnoho lidí, a vznikají pochybnosti ve veřejném mínění a podrývá se důvěra v naši politiku a naše inspekce.

Nevšimla jsem si, že byste navrhoval jakákoli opatření nebo pověřil organizaci zabývající se bezpečností novými povinnostmi nebo úkoly. Nemám na mysli jen letecké společnosti, ale také civilní agentury odpovědné za prohlídky v členských státech. Mám na mysli také černou listinu: na jakých kritériích je založena? Budete ji podporovat? Nedal jste mi odpověď, která by odpovídala důsledkům těchto neštěstí a následným problémům, které způsobují, vedle tragického dopadu na lidské životy.

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – Mohu vás ujistit, že systém bezpečnosti v Evropě je na nejvyšší úrovni. Je nepochybné, že je dodržován a že všechna opatření jsou v platnosti.

Avšak systém nemůže zabránit leteckému neštěstí. Je mi nesmírně líto, že umírají lidé, ale není to proto, že by selhala úroveň bezpečnosti v EU.

Jakmile budeme znát příčiny neštěstí, provedeme analýzy, a prokáže-li se potřeba posílit některé opatření, stane se tak.

Dnes vás ale mohu ujistit, že bezpečnost letectví v Evropě splňuje nejpřísnější normy srovnatelné s normami platnými kdekoli na světě.

**Jörg Leichtfried (PSE).** – (DE) Situace je následující: Evropské agentuře pro bezpečnost letectví (EASA) je nyní poskytováno více kompetencí k poskytnutí záruky jednotné úrovně bezpečnosti v Evropě a tento postup je většinou vítán. Kompetence agentury jsou rozšiřovány již podruhé. Bohužel ale nedochází k navýšení rozpočtu pro EASA nebo k označení jiných zdrojů financování. Zde jsou možné dvě varianty řešení. První znamená nepřístupovat ke všem agenturám stejně. Nešel bych až tak daleko jako někteří mí kolegové, kteří tvrdí, že kdyby některé agentury přestaly fungovat, nikdo by si toho ani nevšiml. EASA je něco jiného: pokud EASA nemá peníze, lidské životy jsou v ohrožení.

Druhou variantou je financování třetí stranou, což znamená podporu financování EASA prostřednictvím určitého druhu kuponového odvodu. Má otázka zní: které z těchto dvou variant byste dal přednost?

Paní předsedající, ještě bych si dovolil jednu poznámku mimo program jednání: plně se ztotožňuji s tím, co zde řekl kolega poslanec z Polska ohledně vedení zasedání.

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – Bez ohledu na to, o jakou agenturu se jedná, nejlepším způsobem je podle mého názoru přímé financování z peněz daňových poplatníků, protože s vlastním příjmem nelze nikdy zaručit řádné poskytování veřejné služby. Domnívám se tedy, že nejlepším způsobem financování jakékoli agentury je financování z rozpočtu, ale existuje-li možnost získání doplňkových prostředků, měla by být zvážena. V každém případě jsou však všechny rozpočty projednávány zvlášť v souladu s postupem a přísnými předpisy v rámci evropské legislativy.

Část dvě

**Předsedající.** – Otázka č. 38, kterou pokládá **Emmanouil Angelakas** (H-0612/08)

Věc: Bezpečnost jaderné elektrárny

Evropská unie nyní čelí naléhavému problému, jak uspokojit rostoucí poptávku po energii. Vzhledem k tomu, že zásoby ropy a zemního plynu a obnovitelné zdroje energie mohou pokrýt jen část této poptávky, významná úloha jaderné energie při řešení tohoto problému je nesporná. Zároveň se však stále intenzivněji vynořují obavy evropských občanů z bezpečnostních rizik jaderných elektráren a nakládání s jaderným odpadem, zejména po nedávném úniku radioaktivního materiálu z jaderné elektrárny ve Francii a Slovinsku.

Je proto přirozené, že by měla být nastolena řada otázek ohledně bezpečnosti jaderných elektráren ve všech zemích EU a jaderných elektráren, které se mají stavět v Turecku a jiných balkánských zemích, a záruk týkajících se jejich bezpečného provozu. Prováděla Komise šetření ohledně nutnosti budovat jaderné elektrárny? S jakými závěry? A na závěr, propočítávala rozsah závislosti EU na jaderné energii v blízké budoucnosti?

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – V současné době se jaderná energie podílí 30 % na výrobě veškeré elektřiny v EU a tvoří dvoutřetinový podíl na výrobě bezuhlíkové elektřiny. Do roku 2030 se předpokládá nárůst poptávky po energii o 20 % a poptávky po elektřině o 38 %.

Výsledkem by bylo zvýšení podílu elektřiny na konečné poptávce po energii z 20 % na 23 %. Podle odhadů by se měla kapacita pro výrobu elektřiny zvýšit o 31 %, ale podle základních předpokladů PRIMES, které Komise studovala, se podíl jaderné energie na výrobě elektřiny sníží ze 30 % na 20 %.

Také Mezinárodní energetická agentura ve svém nedávném přezkumu energetické politiky v EU dospěla k závěru, že „kapacita výroby jaderné energie se od nynějška bude snižovat, dokud se v blízké budoucnosti neobjeví významná investice do prodloužení životnosti elektráren a náhrady zařízení, jejichž provozní životnost se chýlí ke konci“.

Každý členský stát se musí sám rozhodnout, zda při výrobě elektřiny bude spoléhat na jadernou energii a zahájí nové projekty, nebo zda bude pokračovat v politice postupného ukončování výroby jaderné energie. Pokud by se členské státy rozhodly investovat do nové výroby jaderné energie, Komise využije veškerých svých pravomocí k tomu, aby zajistila, že nové projekty v této oblasti budou splňovat nejvyšší normy v oblasti bezpečnosti, zabezpečení a nešření v souladu s požadavky smlouvy o Euratomu.

Zajištění vysoké úrovně bezpečnosti, zabezpečení a bezpečnostních záruk po celou délku životnosti jaderného zařízení představuje také jednu z priorit v souvislosti s rozšiřováním EU a ve vztazích s třetími zeměmi prostřednictvím nástroje pro spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti.

Komise sleduje celkovou situaci stávajících investic do oblasti jaderné energetiky v EU. V roce 2007 Komise schválila jaderný ukázkový program obsahující přehled současného stavu jaderné energetiky v EU. Komise v současné době aktualizuje toto sdělení v rámci svého celkového strategického přezkumu energetické politiky, jenž by měl být k dispozici do konce roku 2008.

Komise kromě toho zahájila dvě iniciativy k dalšímu projednání budoucnosti jaderné energetiky a ke stanovení požadavků na její rozvoj. První je „skupina na vysoké úrovni pro jadernou bezpečnost a nakládání s jaderným odpadem“ zaměřená na identifikaci bezpečnostních otázek určených k přednostnímu vyřízení a na doporučení opatření, která mají být přijata na úrovni EU.

Druhou iniciativou je „Evropské fórum pro jadernou energii“, jehož cílem je poskytnout platformu pro širokou a transparentní diskusi zúčastněných stran o možnostech a rizicích jaderné energie.

**Emmanouil Angelakas (PPE-DE).** – (EL) Paní předsedající, pane komisaři, chápu, že budeme muset čekat do konce roku na výsledky těchto studií, abychom mohli vyvodit lepší závěry.

Chtěl jsem slyšet komentář pana komisaře k informaci, která je známá již od loňského roku: Rusko staví plovoucí jadernou elektrárnu, která má být dokončena v roce 2010 a odeslána do vzdálené části Ruska. Existují plány na výstavbu dalších šesti zařízení pro země, které o ně požádají a které již projevíly zájem.

Jaký je váš názor na tuto záležitost z hlediska bezpečnosti?



**Andris Piebalgs, člen Komise.** – Rusko je také součástí Mezinárodní agentury pro atomovou energii a ruská jaderná technologie je v souladu s mezinárodními normami. Bude-li tedy kterákoli země chtít ruskou jadernou technologii, existují některá mezinárodní pravidla, kterými se Rusko řídí.

Z hlediska EU by ruská technologie dodávek mohla být použita za předpokladu, že stanovisko Komise bude v této věci kladné, a z hlediska norem bude ruská technologie schopna konkurovat poskytovatelům jiných technologií.

Pouhý fakt, že se jedná o ruskou technologii, neznamená, že je méně bezpečná.

**Justas Vincas Paleckis (PSE).** – Pane komisaři, chtěl bych se vás ještě jednou zeptat na naši dobře známou atomovou elektrárnu Ignalina.

Náš předseda vlády se nedávno sešel s předsedou Evropské komise panem Barrosem, a v našich dokumentech se objevily určité výklady, že se jedná o mezeru; existuje tedy možnost prodloužení provozu této elektrárny.

Jaké je vaše stanovisko a co byste v této situaci doporučil litevské vládě?

**Zita Plešinská (PPE-DE).** – (SK) Atomové elektrárny a jaderná zařízení patří z bezpečnostního hlediska k nejpřísněji sledovaným.

Perspektivy využití jaderné energetiky na Slovensku, aktivity, které vyžadují dostavbu 3. a 4. bloku elektrárny v Mochovcích, a závazek Slovenské republiky odstavit bloky v Jaslovských Bohunicích v roce 2006 a 2008 představují pro Slovensko závažné úkoly.

Proč je, pane komisaři, politická opatrnost na straně Komise v případě dostavby jaderné elektrárny v Mochovcích? Má Komise reálné výhrady k její bezpečnosti?

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – Začnu u Ignaliny, protože jsem o této otázce hovořil již mnohokrát.

Během přístupových jednání bylo dohodnuto mezi Lotyšskem a dalšími účastníky jednání – ostatními členskými státy – že kvůli obavám z bezpečnostních rizik by měla být do konce roku 2009 uzavřena. Tato smlouva je dokumentem primárního práva a je ratifikována všemi členskými státy. Komise není součástí tohoto procesu. Komise je strážcem smlouvy a jejím úkolem je dohlížet na dodržování zákona.

Proto vám nemohu sdělit žádné příznivé zprávy o případné změně postoje, protože postoj Komise je dán smlouvou. Co by bylo možno udělat? Domnívám se, že obsahem smlouvy jsou také obecná ustanovení na podporu transformací v lotyšském energetickém odvětví – pokud se nemýlím, balíček opatření v celkové výši 1,3 miliardy eur – a tato podpora by měla být určena oblastem, které by mohly posílit zásobování Lotyšska energetickými zdroji prostřednictvím silnějších vzájemných vazeb, finančních prostředků na opatření energetické účinnosti a na alternativní dodávky. Toto je cesta, kterou bychom se měli dát, ale alespoň podle mého názoru, neexistuje způsob, jak změnit smlouvu, protože primární právo Evropské unie může být změněno pouze mezivládní konferencí a ratifikací.

V případě Mochovců se podle názoru Komise jedná o stejný případ jako u Ignaliny – v přístupu není žádný rozdíl. Ale v případě Mochovců jsme analyzovali situaci a dospěli k názoru, že v dnešním světě existují specifické požadavky na řešení nových výzev, kterým čelíme. Setkali jsme se také s obavami z rizik, která souvisí nejen s bezpečností, ale i zabezpečením, protože jaderná zařízení se mohou stát terčem leteckého útoku. Technologie navrhovaná pro nové reaktory nedostatečně řeší tuto otázku. Proto jsme požádali provozovatele, spolu se slovenskými kontrolními orgány pro oblast jaderné energetiky, aby přijali některá doplňková opatření, která by zaručovala, že pokud se elektrárna stane terčem takového útoku, nedojde k jejímu trvalému poškození.

**Předsedající.** – Otázka č. 39, kterou pokládá **Liam Aylward** (H-0624/08)

Věc: Investice do první generace, prioritá pro druhou generaci

V návrhu zprávy poslance Turmese (2008/0016/COD) k návrhu směrnice o podpoře využití energie z obnovitelných zdrojů, který je v současné době projednáván v parlamentních výborech, je opětovně posuzován závazný cíl Rady a Komise týkající se využití biopaliv a obnovitelné energie v dopravě, protože v oblasti výzkumu a vývoje druhé generace nebylo dosud dosaženo průlomových výsledků.

Nejsme tedy právě teď v situaci, kdy bychom měli nastavit jasnou regulační politiku pro investory do první generace biopaliv? Proč? Jsou to přesně titíž investoři, kteří investují do druhé a třetí generace výzkumu

a vývoje a kteří budou stavět elektrárny snadno uzpůsobitelné požadavkům technologie druhé a třetí generace. Nemohou si dovolit neinvestovat do výzkumu a vývoje elektráren příští generace, protože jejich elektrárny budou jednou zastaralé.

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – Komise souhlasí s názorem váženého pana poslance, že k přechodu na druhou generaci biopaliv je nejprve nutná jasná regulační politika pro investory do první generace biopaliv.

Podle názoru Komise je první generace biopaliv mostem k druhé generaci biopaliv používající lignocelulózu jako vstupní surovinu.

Bez kvalitní domácí základny pro výrobu první generace biopaliv si budou inovační a účinné produkty jen obtížně hledat cestu na trh. S ohledem na to, co zde bylo řečeno, je tedy zřejmé, že jasná regulační politika je prvořadá, nejen k urychlení růstu průmyslové výroby biopaliv, ale také jako prostředek k zamezení nepříznivých dopadů na životní prostředí. Vývoj biopaliv by však neměl být prováděn na úkor zabezpečení potravin a neměl by ovlivňovat ceny potravin.

Zároveň by ale nemělo být pochyb o tom, že Komise chce urychlit vývoj druhé generace biopaliv.

Navrhovaná směrnice o podpoře využití energie z obnovitelných zdrojů jasně stanoví, že podíl biopaliv vyráběných z odpadu, zbytků a nepotravinářských celulóзовých vláknovin bude považován za dvojnásobný ve srovnání s podílem ostatních biopaliv, při započtení vnitrostátních závazků v oblasti biopaliv.

Členské státy budou také povinny nahlásit, jakým způsobem strukturovaly vlastní systémy podpory druhé generace biopaliv.

EU také poskytuje nemalou podporu probíhajícímu výzkumu výrobních postupů druhé generace. Činnosti v rámci sedmého rámcového programu pro výzkum se zaměřují především na druhou generaci biopaliv a procesy přeměny biomasy na tekutá paliva.

Výzkum by měl zahrnovat technicky a ekonomicky podložené pilotní studie, jejichž cílem bude zajistit nejen příznivý poměr nákladů k přínosům, ale také čistý přínos při plnění cílů Společenství spočívajících v omezení změny klimatu a zajištění dostupných cen potravin pro všechny obyvatele světa.

Politika Komise a návrh Komise byly tedy skutečně uzpůsobeny požadavku vývoje druhé generace biopaliv a také požadavku na využití biopaliv první generace, a to v nezbytných případech a udržitelným způsobem.

**Liam Aylward (UEN).** – Pane komisaři, mohu se zeptat, proč si myslíte, že Evropská unie prohrává informační bitvu o výhodách významného a konzistentního cíle podpory biopaliv, zejména v dnešním světě, kde je zásobování energií omezenější? Má otázka souvisí s bionaftou, která může významně přispět k lepšímu zabezpečení dodávek energie pro Evropskou unii. Bionafta může být vyráběna v souladu s principy udržitelnosti, aniž by bylo ohroženo zásobování potravinami – o kterém jste mluvil – a je také jediným obnovitelným zdrojem energie, v němž Evropa dosáhla vedoucího postavení.

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – Návrh Komise nebrání rozvoji průmyslové výroby biopaliv a jejich využívání v odvětví dopravy, zvláště nyní, kdy odvětví rafinérií výslovně trpí nedostatečnou výrobou motorové nafty v Evropské unii. Takže není pravda, že bychom nepodporovali rozvoj průmyslové výroby biopaliv, ale domnívám se, že pokud není nastolen jasný požadavek udržitelnosti, škoda způsobená jedním neúspěšným projektem by mohla poškodit celé odvětví, a protože naše pozornost je nyní velmi silně upřena na biopaliva, nemůžeme si dovolit žádné neúspěšné projekty, které by znamenaly konec celého odvětví.

Důvody, proč je pro mě politika biopaliv, kterou uplatňujeme v dopravě, tak důležitá, jsou následující: automobily s nižší spotřebou – a v této sněmovně se vedlo mnoho tvrdých diskusí o automobilech; zadruhé, přechod na jiné druhy dopravy, i když lidé většinou stále dávají přednost automobilu; a zatřetí, náhrada běžných paliv alternativními palivy – jedním z alternativních paliv jsou biopaliva, ale měli bychom si uvědomit, že plodiny pro biopaliva se pěstují na půdě, která může produkovat potraviny, proto se domnívám, že ačkoli je toto opatření pozitivní – a o tom není pochyb – je nutno přijmout veškerá nezbytná předběžná opatření.

**Teresa Riera Madurell (PSE).** – (ES) Pane komisaři, k otázce biopaliv bych chtěla poznamenat, že fakta a fikce se často směšují způsobem, který umožňuje velmi snadno mást občany, způsobuje škody v oblasti výzkumu, inovací a průmyslových investic do tohoto odvětví.

Uvažovala Komise o zahájení celoevropské informační kampaně, přesné a objektivní, která by pomohla vyjasnit celou situaci?

**Avril Doyle (PPE-DE).** - Na obě otázky se vážně dalo odpovědět téměř najednou, ale pokud správně chápu podprahové sdělení v otázce mého irského kolegy, myslím si, že by uvítal podporu – případně přízeň ze strany legislativy – pro investice do první generace biopaliv nebo alespoň fakt, že bychom se neměli omlouvat za legislativu podporující investice do první generace biopaliv, protože tudy vede cesta ke druhé a třetí generaci.

Já bych postupovala poněkud jinak a zeptala bych se vás, pane komisaři, prostřednictvím předsedající: neměla by veškerá legislativa v této oblasti být ze zásady neutrální vůči technologiím?

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – Začnu asi druhým bodem. Myslím, že v souvislosti s diskusí o ropě si musíme uvědomit, že bychom se mohli dostat do podobné situace vyvolané nepředvídatelným růstem poptávky v jiných odvětvích, a potravinářský sektor je pro lidi skutečně tím základním. Potřebujeme tedy technologie, které by rozšířily naše možnosti. Širšími možnostmi se zcela jistě rozumí i využívání materiálů, které většinou končí v odpadu. Proto je podle mého názoru jednoznačně nutné podpořit druhou generaci. Možná ale ani to není dostačující, protože nejsou žádná rizika. Potřebujeme nové technologie. Naším cílem není pouze nahradit ropu biopalivy, ale získat technologii, která skutečně zaručí, že nebude existovat tento druh omezené konkurence. A proto se stále domnívám – i když teoreticky by si všechny technologie měly být rovny – že druhá generace si zaslouží zvláštní pozornost.

Co se týče vzdělávání, domnívám se, že se jedná o širší součást vzdělávacího rámce. Existují vzdělávací programy, ale zpravidla se nejedná o vzdělávání v oblasti biopaliv, ale zejména v otázkách udržitelnosti, energetické účinnosti a poměrně odlišného přístupu k životnímu prostředí, s podporou uvědomění, že vše, co používáme, je odněkud čerpáno, a to vždy za cenu škod. V diskusích o biopalivech občas zapomínáme na to, že ropa se vyrábí také z dehtových písků. Nedávno byly zveřejněny obrázky z míst, kde se ropa vyrábí. Není to žádná farma, a i to je skutečná výzva. Proto si myslím, že každý z nás by měl využívat energii co nejefektivněji a přizpůsobit se trendu směřujícímu k využití zelenější energie, i když za cenu o něco vyšší.

**Předsedající.** – Otázka č. 40, kterou pokládá **Avril Doyle (H-0632/08)**

Věc: Biopaliva

Neměla by při stanovení cílových ukazatelů v oblasti biopaliv být dána přednost bionaftě před bioethanolem?

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – Komise uznává, že v Evropské unii je větší poptávka po bionaftě než po bioethanolu jako náhradním palivu za motorovou naftu, které by mohlo snížit spotřebu benzínu.

S ohledem na výše uvedené lze očekávat, že v příštích letech zůstane spotřeba bionafty nadále vyšší než spotřeba bioethanolu. Komise se nicméně domnívá, že není nutné stanovit technologicky specifické cíle, protože bionafta i bioethanol mohou sehrát významnou roli při snižování závislosti evropského odvětví dopravy na ropě.

Z výše uvedeného vyplývá, že je to právě druhá generace, která podporuje nezávisle bionaftu i bioethanol, ale na evropském trhu je stále mnohem větší poptávka po motorové naftě. Nezastávám názor, že bychom měli upřednostňovat ethanol nebo motorovou naftu, ale měli bychom podporovat druhou generaci biopaliv, nikoli první.

**Avril Doyle (PPE-DE).** - Mohl byste nám prosím sdělit vaše stanovisko k problematice udržitelnosti životního cyklu biopaliv, nebo paliv používaných v dopravě obecně, s ohledem na zprávu pana poslance Turmese? Jinými slovy, jaký je váš názor na celkové snižování CO<sub>2</sub> od začátku do konce cyklu, včetně pěstování plodiny, metody produkce, dopravy, rafinace a použití. Na jakou stranu se přikláníte ve sporu o procento snižování CO<sub>2</sub>? Jste mezi zastánci 40–45% nebo v táboře zastánců 35% snížení?

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – Zařadil bych se do tábora zastánců 35% snížení, protože je důležité si uvědomit, že pokud nastolíme podmínky, které úplně vyloučí biopaliva z trhu, nastane příliš vysoké riziko pákového efektu, posuneme se zpět k ropě – a dále – možná až k uhlí a technologii tekutých paliv.

Podle mého názoru by byl tento postup horší než udržení 35% mezní hranice, a 35 % představuje jednoznačnou úsporu CO<sub>2</sub>.

Zůstanu tedy u hranice 35 %. Nyní záleží na výsledcích jednání s Parlamentem a Radou: dospějí-li k odlišnému číslu, vyrovnám se s tím, ale myslím, že hranice 35 % je dost přísná, protože když jsme o této hranici diskutovali v kolegiu, byli jsme také rozděleni do různých táborů, a tento údaj je již výsledkem kompromisu

mezi dvěma tábory: tábora, který věří v budoucnost biopaliv, a tábora, který se biopaliv obává. Takže 35 % byl vlastně kompromis.

**Zita Pleštinová (PPE-DE).** - (SK) Paní předsedající, dnešní den se nese v duchu hledání cest v oblasti alternativních zdrojů energie. Spolu s kolegou Rackem jsme v červenci navštívili Nový Zéland – zaujalo mě využití geotermální energie. V mém regionu ve Staré Lubovni na Slovensku se nacházejí podobné geotermální zdroje, jejich využití však vyžaduje značné finanční prostředky.

Jaký je postoj Komise k využití geotermálních zdrojů pro výrobu energie?

**Reinhard Rack (PPE-DE).** - (DE) Chtěl bych položit otázku, která ještě nebyla v této rozpravě podrobněji zmiňována. Biopaliva, bionafta a bioethanol mají rozdílné hodnoty účinnosti, i jejich klasifikace je rozdílná, mimo jiné z hlediska emisí CO<sub>2</sub>. Otázka, kterou se dosud nikdo příliš nezabýval, je množství vstupní energie nezbytné pro výrobu těchto paliv. Mohl by pan komisař odpovědět na tuto otázku?

**Andris Piebalgs, člen Komise.** – Jsme velmi nakloněni rozvoji geotermálních zdrojů energie a věřím, že návrh směrnice, který je právě projednáván, a balíček klima-energie usnadní využití obnovitelné energie, včetně geotermální.

Proč není využívána už teď? Částečně asi proto, že obnovitelným zdrojům energie není věnována dostatečná pozornost. Je mnohem snazší přesunout náklady na fosilní paliva na spotřebitele, protože k využití obnovitelné energie, jako je geotermální, jsou nutné kapitálové investice a specifické prostředí a náležitá pozornost. Přesto věřím v budoucí širší využití obnovitelných zdrojů energie, včetně energie geotermální, v Evropské unii, nejen k výrobě elektřiny, ale například jako již nyní v Kodani k dálkovému vytápění. Jak vidíme, tato technologie má různá využití a v Evropské unii se bude dále rozvíjet.

K otázce energetického obsahu: je pravda, že biopaliva mají nízký energetický obsah a je zapotřebí většího objemu, ale neměli bychom udělat chybu v tom, že nahradíme ropu biopalivy. Přinejmenším tady já jezdím autem, které je poháněno biopalivem, a jeho jedinou nevýhodou je, že musím častěji do servisu, což mi nevádí. Proto bych řekl, že to je jiné, ale ne natolik, abych musel měnit své chování.

U auta na elektrický pohon ale problém nastává. V současné době je pro provoz ve městě mnohem pomalejší, alespoň v této fázi. Možná by byl řešením určitý druh hybridního pohonu, protože cestujete-li na delší vzdálenost, elektrická vozidla nemusejí být vyhovující – ale s vozidly poháněnými biopalivy není žádný problém.

**Předsedající.** – Otázka č. 41 byla vyloučena jako nepřijatelná a na otázky č. 42 až 45 bude odpovězeno písemně. Otázky č. 46, 47, 48 a 49 budou zodpovězeny najednou, protože se týkají stejného tématu:

Otázka č. 46, kterou pokládá **Georgios Papastamkos** (H-0613/08)

Věc: Stanovení cen v oblasti telekomunikací

Na základě regulačního opatření Komise ve snaze zefektivnit poplatky za roaming oznámila komisařka odpovědná za oblast informační společnosti plány snížit od léta 2009 poplatky za mobilní roamingové datové služby. Cílem tohoto opatření je především vyrovnat rozdíly mezi poplatky za přenos a příjem zpráv SMS.

Jaká je reakce paní komisařky na kroky telekomunikačního sektoru, který populisticky vyrovnává poplatky a pokouší se manipulovat trhem „stanovením pevných cen“ namísto přijetím opatření k vytvoření zdravého konkurenčního prostředí v oblasti telekomunikací? Jak se postaví otevřenému protestu telekomunikačního sektoru proti výše uvedeným plánům? Domnívá se snad, že politika stanovení pevných cen měla být přijata i v dalších odvětvích vnitřního trhu EU?

Otázka č. 47, kterou pokládá **Giovanna Corda** (H-0618/08)

Věc: Snižování cen odeslaných nebo přijatých SMS zpráv v různých členských státech (roaming)

Skupina evropských regulačních orgánů (ERG), složená z 27 evropských regulačních orgánů, již rok vyzývá Komisi, aby omezila ceny za přijaté nebo odeslané SMS zprávy v jiném členském státu, než je stát uživatele. Komise uložila operátorům snížit do konce července 2008 cenu SMS zpráv a internetu u zpráv odeslaných nebo přijatých při roamingu v Evropské unii. Operátoři nereagovali a tvrdě penalizují spotřebitele.

Může nám Komise sdělit, jaká opatření zamýšlí přijmout, aby přiměla operátory snížit přemrštěné ceny účtované spotřebitelům za SMS zprávy a internet při roamingu uvnitř EU, a zda plánuje prodloužit déle než do roku 2010 omezení cen za mobilní komunikace zavedené v roce 2007?

Otázka č. 48, kterou pokládá **Brian Crowley** (H-0626/08)

Věc: Nařízení EU o roamingu

Jakého pokroku bylo dosaženo k dnešnímu dni v porovnání s nařízením EU o roamingu a setkal se dobrovolné snižování cen za roaming u textových zpráv a mobilních datových služeb s úspěchem v odvětví mobilních telekomunikací?

Otázka č. 49, kterou pokládá **Marian Harkin** (H-0645/08)

Věc: Poplatky za roaming

Vzhledem k závazku Komise stanovit regulatorní limity na poplatky za přeshraniční textový a datový roaming, jaké kroky Komise učinila, aby lidem žijícím v pohraničních oblastech určité země nebo cestujícím do těchto oblastí nebyly účtovány poplatky za nedobrovolné využití roamingu?

**Viviane Reding**, členka Komise. – Víte, že Komise včera rozhodla o návrhu druhého roamingového balíčku – tentokrát o SMS a datovém roamingu. Parlament si bude velmi dobře pamatovat, že tato analýza trhu byla provedena na jeho žádost, kdy během projednávání balíčku pro hlasový roaming v červnu loňského roku Parlament vložil do článku 11 nařízení, že Komise by se měla vrátit k SMS a datovému roamingu v příhodnou dobu v roce 2008. Přesně to Komise udělala a vy víte, že jsme navrhli cenová omezení.

Tím se dostávám k otázce stanovení cen. Ne, my ceny nestanovíme. Stanovíme stropy, do jejichž výše mohou operátoři volně soutěžit a inovovat prostřednictvím roamingových nabídek pod maximální hranicí hlasového cenového tarifu nebo jiných balíčků, které si zákazník může sám zvolit. Takže flexibilita je zaručena.

Co se týče SMS zpráv, podle dostupných údajů se ceny v minulém roce více méně nepohybovaly a zůstávaly na úrovních, které jsou neodůvodnitelné pouhým odkazem na vlastní náklady, a trh s SMS zprávami představuje zhruba stejný problém jako trh s hlasovým roamingem.

Letos v únoru jsem navštívila světový kongres asociace GSM v Barceloně a vzkázala jsem varování tomuto odvětví průmyslu. Osobně jsem jednala s nejvyššími zástupci tohoto odvětví, abych jim sdělila, že měli dostatek času, aby sami k 1. červenci, což byl konečný termín, snížili ceny. Ceny za SMS roaming se však letos, v porovnání s minulým rokem, vůbec nepohnuly. Náš návrh tedy obsahuje omezení maloobchodního poplatku na maximálně 11 centů a velkoobchodního poplatku na maximálně 4 centy.

Co se týče datového roamingu, do návrhu jsme zahrnuli opatření k vyřešení případů známých účetních šoků, kdy zákazníci musí zaplatit tisíce eur po návratu z týdenního nebo čtrnáctidenního pobytu v zahraničí jenom proto, že si pomocí svého mobilního telefonu stahovali data stejným způsobem, jako to dělají doma, kde se cena za stažení jednoho megabytu dat pohybuje mezi 5 a 15 centy. V zahraničí se tato cena může vyšplhat až na 16 eur za megabyte, takže si dokážete představit, jaký účet můžete očekávat, když už teď víte, jako to chodí.

Z tohoto důvodu jsme navrhli několik opatření. Prvním z nich je opatření k zajištění transparentnosti, díky němuž jsou občané při přechodu hranic informováni o ceně datového roamingu. Druhé opatření umožňuje zákazníkovi stanovit po dohodě s operátorem horní cenovou hranici, kterou zákazník nechce překročit, takže komunikace je v takovém případě přerušena; a třetí opatření vychází z problému, o jehož existenci jsme se přesvědčili a jehož podstatou jsou značně předražené velkoobchodní náklady, které jeden operátor uvaluje na druhého. Z toho důvodu navrhujeme velkoobchodní omezení v hodnotě jedno euro na megabyte v naději na následné vytvoření standardních cenových struktur, které budou nabízeny zákazníkům.

**Georgios Papastamkos (PPE-DE).** – (EL) Vážená paní předsedající, než položím svou doplňující otázku, dovolu mi poblahopřát paní komisařce Redingové k dnešnímu hlasování v Evropském parlamentu ve prospěch balíčku o elektronických komunikacích. Jedná se o další iniciativu, která nese vaši pečeti, paní komisařko, stejně jako politika poplatků za roaming, kterou jste tak rozhodně podporovala.

Možná ale existuje riziko, že touto roamingovou politikou nabádáme evropské společnosti poskytující mobilní telekomunikační služby k postupům, které jsou běžné ve třetích, mimoevropských zemích, kde zákazníci platí nejen za hovor, který uskutečňují, ale i za hovor, který přijímají?

**Marian Harkin (ALDE).** - Nejprve bych chtěla poblahopřát paní komisařce Redingové k roamingovému balíčku. Myslím, že to bude dobrá zpráva pro mnoho telefonních uživatelů v EU. Moje otázka se týkala poplatků za nedobrovolné využití roamingu, když lidé cestují v blízkosti státních hranic – a já sama s tím mám velké zkušenosti. Slyšela jsem, co jste říkala o iniciativě k zajištění transparentnosti, konkrétně to, že uživatelé budou při přechodu hranic informováni o ceně. Tato cena se však netýkala telefonních hovorů, a já bych se vás chtěla zeptat, zda existuje nějaká iniciativa i v této oblasti, a pokud ne, uvažovala byste v této souvislosti o iniciativě k zajištění transparentnosti, o níž jste se před chvílí zmínila ve vaší odpovědi?

**Viviane Reding, členka Komise.** – Paní předsedající, nejprve bych ráda poděkovala váženému panu poslanci za blahopřání, ale jeho blahopřání bych chtěla předat Parlamentu, protože Parlament odvedl vynikající práci ve velmi složité situaci, kdy měl na stole pět směrnic k velmi složitým tématům. Možná bych se stoprocentně neztotožnila se vším, co Parlament dnes odhlasoval, ale důležité je, že dostal jednotný trh s telekomunikacemi na pořad jednání. Nyní se na návrhy Parlamentu musí podívat Rada a pokusit se nalézt společný způsob, jak uvést tento telekomunikační balíček do praxe pro průmysl a spotřebitele.

Co se týče otázky k roamingu, cožpak neexistuje riziko, že budeme-li snižovat ceny za roaming, budou se operátoři snažit zvyšovat ceny jiným způsobem? Už v minulém roce jsme po zavedení balíčku pro hlasový roaming slyšeli, že operátoři budou nuceni zvýšit vnitrostátní cenu za hlasové mobilní služby, ale byli jsme svědky pravého opaku. Co se tedy stalo? Zaprvé, občané místo toho, aby vypínali své mobily při pobytu v zahraničí, je běžně používají. Objem u hlasových služeb ohromně stoupl, jen za jediný rok o 34 %.

Zadruhé, vzhledem k hospodářské soutěži na vnitrostátní úrovni se vnitrostátní ceny nezvýšily, ale naopak snížily o 10–12 %. Vážený pan poslanec připomíná polemiky, které se vedly v určité době na téma cenového režimu „bill and keep“ neboli nulové čisté platby. Je ale na operátorech, aby si zvolili systém účtování, který jim vyhovuje. Náš evropský způsob není založen na tomto principu. To je americký přístup. Viděla jsem jen, že ceny ve Spojených státech jsou nižší než v Evropě, a jasně jsem řekla operátorovi, že by si měli zvolit vlastní model obchodování. To není práce komisaře, ale operátora, který musí dbát na dobré vztahy se zákazníky. Pro mě je důležitá jediná věc, aby byla zajištěna transparentnost, aby nebyly překračovány cenové limity, které jsou nepřijatelné, a aby se všichni evropští spotřebitelé cítili při cestách po Evropě a při komunikaci v Evropě jako doma.

K otázce poplatků za nedobrovolné využití roamingu: ano, víme o tom. Pocházím z Lucemburska, tak si asi dovedete dobře představit, kolik stížností dostávám od spotřebitelů právě v tomto ohledu, protože někteří Lucemburčané žijící v pohraniční oblasti mají jednoho operátora v obývacím pokoji, jiného v kuchyni a třetího v ložnici, takže vím přesně, o čem mluvíte. Proto jsme také tuto otázku položili vnitrostátním regulačním orgánům a společně se Skupinou evropských regulačních orgánů tento problém monitorujeme. V podobné spolupráci pokračujeme také s vnitrostátními regulačními orgány. Dále jsme rozšířili iniciativy k zajištění transparentnosti u dat a SMS zpráv v rámci balíčku, který je nyní na stole v Evropském parlamentu. Určitý pokrok směrem k vyřešení tohoto problému jsme již zaznamenali, například v Irsku, kde byly podniknuty účinné kroky na obou stranách hranice. Myslím, že toto je pozitivní přístup k chápání tohoto problému, a i operátoři by si měli uvědomit, jaké problémy nedobrovolný roaming způsobuje. Ačkoli se týká jen velmi malého procenta obyvatel, je povinností operátorů snažit se jej vyřešit.

**Paul Rübig (PPE-DE).** - (DE) Také já bych rád poblahopřál k výsledkům dnešního hlasování. Zajímalo by mě, zda se chystáte navrhnout pracovní program pro BERT se schválenými úkoly a časovým harmonogramem, abychom mohli dosahovat jasných výsledků také v oblasti mezistátní spolupráce. Konec konců, nedávno jsme si mohli přečíst ve zpravodajském zdroji pro Evropu *New Europe*, že evropští zákazníci údajně zaplatili za roaming 30 miliard eur.

Chtěl bych vám poděkovat, že se otázce roamingu tak intenzivně věnujete. Je podle vás nezbytné také vytvořit akční plán pro členské státy, který by projednal některé úkoly stanovené Evropským parlamentem? Je k řešení těchto otázek nutná nová instituce?

**Reinhard Rack (PPE-DE).** - (DE) Paní komisařko, už jste dnes slyšela, že se vám dostalo zaslouženého ocenění, a občané vám tleskají, že telekomunikace v Evropě jsou levnější a ceny budou pravděpodobně nadále klesat.

V této souvislosti bych si ještě dovolil vám položit otázku, kterou často dostávám. Nejsem si jist, zda spadá do vaší kompetence, v takovém případě bych vás požádal, abyste ji předala dál. V oblasti telekomunikací může Komise a komisař zajistit účinné fungování hospodářské soutěže, a prostřednictvím cenových limitů a dalších opatření i levnější služby. Je-li tomu skutečně tak, proč není něco podobného možné i v případě

ropy a souvisejících produktů? Proč jsme v situaci, kdy se ceny zpravidla pohybují jen jedním směrem, tedy vzhůru?

**Viviane Reding, členka Komise.** – (DE) Paní předsedající, tuto otázku by měl zodpovědět komisař Piebalgs, ale já mu ji předám. Roamingový systém u ropných produktů, to by bylo opravdu něco!

Co se týče časového plánu, na který se ptal pan Rübig: na stole teď máme, pokud se nemýlím, druhý roamingový balíček. Dokáží si představit, že Parlament bude jednat velmi rychle a předloží své stanovisko k tomuto roamingovému balíčku tak, aby jednání mohla být uzavřena ještě do konce francouzského předsednictví.

Hovořila jsem s francouzským předsednictvím Rady dnes odpoledne; předsednictví Rady se bude touto otázkou zabývat a zajistí, aby Rada předložila analýzu návrhů Komise co nejdříve, aby nová ustanovení mohla vstoupit v platnost podle plánu dne 1. července 2009. Toto je postup, který občané – spotřebitelé – od Parlamentu a Rady očekávají.

**Brian Crowley (UEN).** - Vážená paní předsedající, chci se jen omluvit, že jsem nebyl přítomen, když pan komisař odpovídal na mou otázku. Zdržel jsem se na jiném jednání. Je mi to velice líto.

**Předsedající.** – Děkuji, pane Crowley, a děkuji také, že netrváte na dodatečném příspěvku.

Otázka č. 50, kterou pokládá **Paul Rübig** (H-0665/08)

Předmět: Přerušování vysílání čínského televizního kanálu NTDTV

Dne 16. června provozující firma Eutelsat náhle zastavila vysílání New Tang Dynasty Television (NTDTV) v pevninské Číně. Důvodem byla "nepravidelnost v dodávce energie" pro satelit. Firma Eutelsat dosud neposkytla uspokojivé vysvětlení příčin. NTDTV nebyla informována, zda jsou podnikány kroky k vyřešení těchto technických závad. NTDTV je největším nezávislým vysíláním v čínštině a do 16. června bylo v Číně jediné, které bylo možné přijímat v necenzurované podobě. NTDTV vysílá programy v čínštině a v angličtině. V roce 2005 firma Eutelsat nechtěla obnovit smlouvu s NTDTV na vysílání do Asie, ale zrušení smlouvy zabránila mezinárodní intervence.

Jaká opatření Komise přijme, aby zajistila nepřetržité vysílání nezávislých televizních kanálů v Číně?

**Viviane Reding, členka Komise.** – Jsem k dispozici váženému panu Crowleymu, pokud se mnou bude chtít později hovořit a má doplňující otázky.

Co se týče otázky přerušování vysílání čínského televizního kanálu NTDTV, Komise si byla tohoto problému plně vědoma, a proto požádala firmu Eutelsat o vyjasnění situace.

Od firmy Eutelsat jsme obdrželi dopis, v němž se konstatuje, že nenapravitelnou ztrátu jednoho ze dvou solárních panelů V5 potvrdila firma Eutelsat i výrobce satelitních přijímačů Thales Space..

Z důvodu zabezpečení činnosti satelitu vypnula firma Eutelsat všechny čtyři transpondéry zajišťující přímé vysílání do domácností a ponechala zbývajících 20 transpondérů využívaných pro telekomunikační služby.

Jelikož firma Eutelsat neprovozuje žádný jiný satelit, který by pokrýval území Asie, dodala svým zákazníkům, včetně poskytovatele služeb NTDTV, seznam konkurenčních satelitů s příslušným pokrytím a dostupnou kapacitou.

Firma Eutelsat také poukázala na to, že její satelity přenášejí programy, v nichž jsou zastoupeny všechny kanály, kultury a politické názory. Vyhýbá se tomu, aby její programy byly ovlivňovány jakýmkoliv ideologickými či politickými hledisky. Firma Eutelsat Komisi znovu potvrdila, že nepodnikla žádné kroky proti NTDTV ani na příkaz čínské vlády, ani nikoho jiného. NTDTV je stále přenášen jedním z jejích evropských satelitů..

Eutelsat rovněž poskytl technické údaje, podle nichž pro příjem NTDTV byly potřeba poměrně velké talířové antény, a proto je pravděpodobné, že ho značná část obyvatel Čínské lidové republiky nemohla přijímat.

**Paul Rübig (PPE-DE).** - (DE) Můžete odhadnout, kdy bude obnovena dodávka služeb a energetická kapacita pro vysílání? Moje druhá otázka je tato: myslíte, že budeme moci vytvořit „Evropu bez hranic“ také pro televizi, kde by bylo možné v celé Evropě přijímat veškeré národní vysílání?

**Viviane Reding, členka Komise.** – Co se týče první otázky, Eutelsat nám řekl, že porucha je nenapravitelná a přenos televizních služeb nemůže být obnoven. Takže je to čistě technická otázka. Kapacita je, bohužel, jen 50%, takže energie může být využita jen z 50%. Je to technický problém, který, bohužel, nelze vyřešit.

Nyní k podstatnější otázce váženého pana poslance, zda bychom v budoucnu měli mít „Evropu bez hranic“ pro televizi. Ještě nejsme tak daleko. Máme směrnici o televizi bez hranic, která se nyní začleňuje do směrnice o audiovizuálních službách bez hranic, v níž, jak pevně věřím, se mohou služby „video na vyžádání“ rozšířit po celé Evropě. Ideálem, samozřejmě, je, aby v budoucnu neexistovaly žádné hranice a občané by mohli přijímat jakékoliv kanály kdekoli na světě. Tak daleko ale ještě nejsme, protože prodej práv stále probíhá v rámci národního systému. Jednou Evropa dospěje k tomu, že bude možné prodej práv uskutečnit také na evropské úrovni. Fandím tomu. Nemohu to nařídit, ale jsem pro a věřím, že pomalu ale jistě překonáme prodej práv v rámci národa a posuneme se k prodeji práv na úrovni Evropy.

**Předsedající.** – Omlouvám se zbývajícím dvěma tazatelům na komisařku Redingovou, ale otázky č. 51 a 52 budou zodpovězeny písemně.

Otázka č. 53, kterou pokládá **Seán Ó Neachtain** (H-0622/08)

Předmět: Irština jako oficiální pracovní jazyk Evropské unie

Jak zamýšlí Komise implementovat novou strategii pro mnohojazyčnost, zvláště s ohledem na posílení irštiny jakožto oficiálního pracovního jazyka Evropské unie?

**Leonard Orban, člen Komise.** – (RO) Nová strategie pro mnohojazyčnost Evropské komise nazvaná „Mnohojazyčnost – přínos pro Evropu i společný závazek“ byla přijata 18. září 2008. Tato strategie se zaměřuje především na jazykovou rozmanitost a na to, jak ji nejlépe využívat a rozvíjet, aby se podporoval mezikulturní dialog a konkurenceschopnost evropských společností a aby se zlepšovaly dovednosti evropských občanů a jejich schopnosti pro nalezení práce.

Cílem strategie je podpora cizojazyčného vzdělávání a používání cizích jazyků v členských státech, nikoli jazyková situace v evropských institucích. Znovu potvrzujeme náš závazek, že budeme rozvíjet schopnost občanů komunikovat ve dvou dalších jazycích jiných, než je jejich rodný jazyk. Zároveň zdůrazňujeme nutnost rozšířit pro občany nabídku jazyků, aby si mohli vybrat podle svého zájmu. Komise bude spoléhat na současné programy společenství, zvláště na program celoživotního učení, že uplatňováním této strategie podpoří členské státy v propagování cizích jazyků.

Nařízením Rady č. 1 z 15. dubna 1958 změněného článkem 1 nařízení Rady (ES) č. 920/2005 ze 13. června 2005 se od 1. ledna 2007 stala irština oficiálním pracovním jazykem institucí Evropské unie. Nicméně články 2 a 3 nařízení umožňují částečnou výjimku, obnovitelnou každých 5 let, týkající se používání irštiny institucemi Evropské unie. Tato výjimka v podstatě znamená, že z a do irštiny jsou prozatím překládány pouze návrhy nařízení v rámci spolurozhodovacího procesu, některé související dokumenty a přímá komunikace s veřejností.

Proto tedy Komise podle výše zmíněných ustanovení provedla všechny překlady nutné pro legislativní proces a úspěšně je včas předala. Také otázky občanů či právnických osob určené Komisi byly zodpovězeny v irštině. Komise kromě toho začala zpřístupňovat irské verze svých nejdůležitějších internetových stránek, přičemž upřednostňuje obsah, který zajímá zvláště irsky hovořící občany.

Pokud se jedná o tlumočení, GŘ pro tlumočení je schopné vyhovět všem požadavkům Rady, Komise či výborů na tlumočení z a do irštiny a bude se snažit, aby tomu tak bylo i v budoucnu. Ujišťuje, že má k tomu potřebné zdroje.

**Seán Ó Neachtain (UEN)** - (GA) Paní předsedající, jsem Komisi velice vděčný za její podporu a za pokrok, který učinila ve vztahu k irštině. V irštině existuje úsloví, že „její nedostatečné používání jí škodí“. Zbývá mi pouze 30 vteřin, takže nemohu ztrácet čas. Minuta je nejdelší doba, po jakou mám obvykle v možnost se v Parlamentu vyjádřit ve svém vlastním jazyce.

Chtěl bych se pana komisaře zeptat, jestli má Komise zájem na rozvoji irštiny a jestli by bylo možné ji více používat zde v Parlamentu a v dalších institucích, zvláště na úrovni výborů, kde by se tímto jazykem mohlo mluvit po delší dobu. K přežití jazyka nestačí jen několik vteřin.

**Leonard Orban, člen komise.** – (RO) Podíváme-li se na požadavky, s nimiž se musela Evropská komise vyrovnat, můžeme s potěšením říci, že byly nejen splněny, ale i překonány. Evropská komise došla dále. Na druhou stranu je třeba dále usilovat o šíření irštiny ve větší míře. Tato snaha by měla přicházet nejen ze strany



institucí společenství, ale i ze strany irských úřadů a celé irské společnosti. Například potřebujeme více irských tlumočnicků a překladatelů, čehož se ztěží docílí, pokud nebudou rozděleny značné prostředky na národní úrovni, tedy v Irsku.

Proto úzce spolupracuji s irskými úřady, abychom povzbudili a podpořili ty, kteří se chtějí naučit a osvojit si nezbytné dovednosti, které by jim umožnily vykonávat jazykovou práci pro instituce společenství.

Také bych rád zdůraznil, že s irskými úřady úzce spolupracujeme za účelem všestranného rozvoje irštiny, nejen jejího institucionálního postavení. Chceme udělat vše, co bude v našich silách, abychom pomohli vytvořit irskou terminologii, a jak už bylo řečeno, úzce spolupracujeme se všemi zúčastněnými stranami.

**Předsedající.** – Otázka č. 54, kterou položil pan Higgins, byla stažena.

Otázka č. 55, kterou pokládá **Marco Cappato** (H-0630/08)

Předmět: Mnohojazyčnost v institucích EU

Komise organizuje stáže, které zveřejňuje pouze v angličtině, němčině a francouzštině. Stejně tak oznámení EIDHR jsou publikována pouze v angličtině, francouzštině a španělštině se sdělením, že projekty od evropských organizací budou přijímány pouze v těchto jazycích, ať už je jejich národní příslušnost jakákoli. Dokonce internetové stránky Komise organizované protidiskriminační kampaně jsou, stejně jako mnoho dalších, registrovány pouze v angličtině a její domovská stránka zobrazuje loga pouze v tomto jazyce.

Jaké postupy míní Komise zavést, aby zajistila, aby mnohojazyčnost, která je vždy obhajována na veřejnosti a je oficiálně šířena ve všech jejích dokumentech, byla zapojena do každodenní reality?

**Leonard Orban, člen komise.** – (RO) Interní stáže Evropské komise jsou zaměřeny na jakéhokoli absolventa univerzity, který ještě žádným takovým programem neprošel a má znalosti nejméně jednoho pracovního jazyka Evropské komise (němčiny, angličtiny nebo francouzštiny). Je to skutečně nezbytné a umožňuje to stážistovi zapojit se do činností, které vyvíjejí naše služby, a vytěžit ze stáže maximum. Všechny praktické informace a vysvětlení pro kandidáty jsou dostupné jen v těchto třech jazycích. Ovšem pravidla stipendijního programu jsou k dispozici ve všech oficiálních jazycích Unie, jež byly uvedeny v platnost v den přijetí rozhodnutí Komise.

Aby byl splněn úkol popsáný v článku 177 Smlouvy, musí být počet jazyků přijatelných pro návrhy evropského nástroje pro demokracii a lidská práva omezen na jazyky, které jsou v současnosti používány a jsou srozumitelné v příslušných třetích zemích. Nyní jsou však dokumenty zasílané nevládními organizacemi jako podklady k jejich žádostem o vnější pomoc přijímány ve všech oficiálních jazycích Evropské unie prostřednictvím internetového systému pro nevládní organizace PADOR.

Co se týče osvětové činnosti či koordinace akcí, které se konají pouze v rámci EU a zaměřují se jen na evropské občany, budeme hodnotit přihlášky podané v jazyce/ích příslušného/ých členského/ých státu/ů. Hlavní stránka internetové kampaně proti diskriminaci sice používá logo psané v angličtině, ale umožňuje přístup na internetové stránky téměř ve všech oficiálních jazycích EU.

V souladu s akčním plánem pro zlepšení komunikace s občany zavedla Komise v roce 2006 internetovou překladatelskou službu v rámci GR pro překlad, čímž zvýšila kapacitu pro mnohojazyčnou komunikaci. Nicméně, vzhledem k tomu, že se internet rychle vyvíjí a že je vždy nutné upřednostnit právní překlady, musí Komise podle nařízení č. 1 vždy dohlížet na správnou rovnováhu mezi poskytováním relevantních a aktuálních informací zúčastněným stranám v rámci EU a zajišťováním kompletní mnohojazyčné formy všech internetových stránek Komise.

Obecným pravidlem pro používání jazyků na internetových stránkách je přizpůsobit jazyka cílové skupině. Komise proto v případě internetových stránek nebo jejich částí, které se týkají všech občanů, zajišťuje překlady do co největšího počtu jazyků, zatímco odbornější témata určená specialistům jsou k dispozici buď v omezeném počtu jazyků, nebo pouze v jazyce originálu. Podobně také informace, které budou pravděpodobně dlouhodobě platné, jsou zobrazeny ve více jazycích než v jakých se vyskytuje obsah s kratší platností.

Podle nařízení č. je Komise povinna překládat do všech oficiálních jazyků veškerá nařízení, směrnice, legislativní návrhy a oficiálně přijatá sdělení, která Komise zaslala institucím. Odpovědi na dopisy od občanů jsou však v jazyce adresáta/ů. Kromě plnění těchto povinností bude Komise v souladu s principem mnohojazyčnosti a multikulturnosti věnovat veškeré své úsilí tomu, aby zajistila rovné zacházení s občany, kulturami a jazyky.

**Marco Cappato (ALDE).** - (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, předně bych chtěl říci, že rozlišování, které jste navrhli, na dokumenty odborného charakteru a, pokud jsem správně porozuměl tlumočení, na dokumenty veřejného zájmu, se mi jeví jako velice nebezpečné a ošemetné rozlišování, protože dokumenty odborného charakteru mohou být velice důležité i pro veřejné zájmy.

Problém je dost jasný. Texty, které jsou čistě pracovními dokumenty, mohou být jazykově omezeny, ale všechny dokumenty, které by případně mohly být určeny veřejnosti, i když by byly odborného charakteru, musí být zpracovány v kompletní mnohojazyčné podobě, a musí tedy být přeloženy do všech jazyků. Zvláště považuji za naprosto nepochopitelné, že by nabídková řízení týkající se projektů na podporu demokracie a lidských práv měla být dostupná jen v angličtině, francouzštině a španělštině. Internetové stránky musí být nejen mnohojazyčné, ale také sledované ve všech jazycích. Také jsem nepochopil, proč by dokonce interní věstník *Commission en direct* měl být vydáván téměř výhradně v angličtině.

**Leonard Orban, člen komise.** - (RO) Evropská komise je, jak jsem řekl, na jednu stranu vázána povinnostmi podle nařízení č. 1 z roku 1958 a není zde naprosto žádná pochybnost ohledně plnění těchto povinností. Na druhou stranu existují určité problémy, například ty, které jste zmínil, týkající se dostupnosti překladů na internetových stránkách Evropské komise, a zde Komisi a další instituce společenství čeká těžké rozhodování.

Na jednu stranu, kompletně mnohojazyčný obsah těchto internetových stránek nelze poskytnout. Je prostě nemožné zajistit úplnou mnohojazyčnost všech dokumentů, které se nacházejí na internetových stránkách Komise, protože Komise je omezena finančně i pokud jde o lidské zdroje.

Na druhou stranu se právě teď snažíme v rámci zmíněných omezených zdrojů zvýšit počet dokumentů, které mohou být přeloženy do největšího možného počtu oficiálních jazyků EU, aniž bychom tím porušili naše právní závazky. Ukázali jsme, že dokážeme být flexibilní, když byly na Komisi kladeny různé požadavky. Pokud bude v našich reálných možnostech požadavky uspokojit, ale jsme připraveni ukázat stejnou flexibilitu i příště.

**Předsedající.** - Omlouvám se, že budu muset zklamat další tazatele, ale vzhledem k časovému limitu budeme bohužel muset skončit.

Autoři otázek, které nebyly zodpovězeny pro nedostatek času, obdrží písemnou odpověď (viz příloha).

**Robert Evans (PSE).** - Toto je procesní námitka k obšírnosti jednání. Jedna z odpovědí pana Orbana, a teď se vracím hodně zpátky a doufám, že pochopí, jak je to myšleno, trvala šest minut. Vzhledem k tomu, že se vždy snažíme probrat mnoho otázek, mohl by se možná příště pokusit odpovídat konkrétněji a stručněji. Bylo by to ve prospěch všech členů.

**Předsedající.** - Pane Evansi, o věci jsme hovořili s paní viceprezidentkou Wallströmovou. Víme, že se nám Komise snaží poskytnout co nejúplnější odpovědi, což ovšem omezuje počet členů, kteří se mohou zapojit. Děkuji všem a ujišťuji vás, že odpovědi v plném rozsahu obdržíte písemně.

(Zasedání bylo přerušeno v 19:15 a pokračovalo ve 21:00.)

**PŘESEDÁJÍCÍ: MARTÍNEZ MARTÍNEZ**

*místopředseda*

## **17. Bílá kniha o zdravotních otázkách souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou (rozprava)**

**Předsedající.** - Následujícím bodem je zpráva (A6-0256/2008) pana A. Foglietty jménem Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin o bílé knize o strategii pro Evropu týkající se zdravotních problémů souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou (2007/2285(INI)).

**Alessandro Foglietta, zpravodaj.** - (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, před zahájením rozpravy o zprávě, o níž budeme zítra hlasovat, bych chtěl využít této příležitosti a vyjádřit stručné poděkování. Nejdříve bych chtěl poděkovat své kolegyni, Adrianě Poliové Bortoneové, nyní člence senátu Italské republiky, po níž jsem zdědil návrh zprávy a již podrobnou, pečlivě zpracovanou studii k tomuto tématu, dále bych rád poděkoval svým spolupracovníkům, kteří mne s nadšením a svědomitě podporovali v dalším bádání a analyzování

tohoto jevu, a nakonec chci poděkovat stínovým zpravodajům, jejich odhodlání bezpochyby přispělo k přijetí tohoto znění ve Výboru pro životní prostředí, a to formou skutečného jednomyslného konsensu všech stran.

Dámy a pánové, když jsem obdržel tento návrh znění, ptal jsem se sám sebe, co se ode mne jako od zpravodaje při dalším pokračování této studie očekává. Odpověď jsem našel ve strategické povaze tohoto dokumentu, z něhož vyplynuly dva pilíře, na nichž jsem založil svou práci: zaprvé úplnost, abych nenechal nějaké mezery nebo podcenil význam kteréhokoli z četných aspektů tohoto tématu, a poté účelnost, abych byl schopen vypracovat dokument zaměřený skutečně do budoucnosti, který bude vytyčovat účinné nástroje a účinná řešení.

Když jsem přijímal tento přístup, spoléhal jsem se na údaje, statistiky a procenta, která byla k tomuto tématu již v široké míře k dispozici. Pokud přihlídneme k procentům, jsou znepokojující, neboť podle Světové zdravotnické organizace má více než jedna miliarda lidí nadváhu a více než 300 milionů lidí je obézních. Dětská obezita rychle narůstá a musíme si uvědomit, že nemoci spojené s obezitou a s nadváhou pohlcojí v některých členských státech až 6 % domácích výdajů na zdravotnictví.

Při hledání možných řešení jsme dbali na to, abychom nedémonizovali některé potraviny jako jedinou příčinu problému s obezitou. Problém se nevyřeší vyřazením některých potravin z našeho jídelníčku, ale výchovou spotřebitelů, zejména mladých lidí a dětí, tak, aby se stravovaly rozumně. Tuhy jsou podstatnou součástí správného příjmu živin, ale ve správném množství a ve vhodnou denní dobu. Poučení z jídelníčku, na něž kladu velký důraz, nespočívá ve schopnosti rozlišovat dobré a špatné potraviny, nic není absolutně škodlivé a nic není třeba vylučovat z jídelníčku zdravých osob, které netrpí žádnou stravovací poruchou.

Jinou věcí, na niž bych vás rád upozornil, je fakt, že obezita představuje skutečně nemoc. Je to nemoc, jejíž příčiny jsou nejen fyzické, ale často společenské a psychologické, ale zůstává nicméně nemocí, která stojí každoročně naše domácí systémy zdravotnictví ohromné částky peněz. Je to nemoc, u níž je třeba hledat praktická, mnohokrát řešená řešení. V průběhu měsíců, kdy jsem tuto problematiku studoval, jsem si však uvědomil, že tento aspekt je příliš často podceňován veřejným míněním, které si libuje ve zcela oprávněné panice a informačních kampaních o anorexii, ale zároveň zaujímá neodůvodněný uklidňující přístup k nadvaze se slogany jako „co je velké, to je hezké“ apod. To je zavádějící, vysílá to špatný signál. Nediskutujeme o estetické kategorii vzhledu, hovoříme o zdraví. Proto stejně jako musíme energicky bojovat proti zlu anorexie, musíme se pokusit bojovat stejným způsobem s obezitou, pracovat na různých frontách vymezených v této zprávě, což vyžaduje paralelní a neustálé úsilí.

Úsilí musí vynakládat pedagogové, zdravotníci odborníci, potravinářský průmysl a média, zejména televize. Každý z nich musí mít silný pocit zodpovědnosti vyplývající z jejich schopnosti řídit veřejné mínění. Veřejné orgány, zejména na místní úrovni, musí rovněž sehrát svou úlohu.

Dámy a pánové, rád bych skončil zprávou, která v minulých dnech způsobila rozruch, tedy že jeden ze dvou kandidátů na křeslo v Bílém domě prohlásil, že bude užitečné, správné a vhodné zdanit obézní občany, stejně jako alkoholiky a kuřáky. To je podle mého názoru v zásadě absurdní, ale jsem přesvědčen, že je třeba se tomuto závažnému problému patřičným způsobem věnovat, neboť pouze pokud se mu postavíme se vztyčenou hlavou, dosáhneme kladných výsledků.

**Předsedající.** – Žádám všechny řečníky, aby věnovali zvýšenou pozornost času, neboť nemůžeme překročit limit stanovený pro tuto rozpravu, jelikož jde o večerní rozpravu a máme velmi omezený čas, zejména pokud jde o služby, například o tlumočnický servis.

Dbejte prosím na to, abych vás nemusel přerušovat, protože se mi to jako předsedajícímu zdá nemístné a byl bych raději, kdybyste se všichni chovali zodpovědně.

**László Kovács, člen Komise.** – Pane předsedající, velice vítám zprávu Parlamentu, která reaguje na bílou knihu Komise o zdravotních otázkách souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou. Dovolte mi zejména poblahopřát Alessandrovi Figliettovi za jeho vynikající práci.

Jsem rád, že Parlament sdílí názor Komise, že epidemii obezity může zastavit pouze integrovaný přístup a že Parlament vítá bílou knihu Komise jako důležitý krok k zastavení nárůstu obezity a nadváhy v celé Evropě. Všímám si i toho, že Parlament vyzývá k řadě dalších opatření, včetně většího počtu regulačních opatření, nad rámec těch, s nimiž v současné době počítá Komise.

Komise vypracuje v roce 2010 poprvé přehled dosažených výsledků v porovnání s cíli, jež stanoví bílá kniha z roku 2007.

Pokud sledování ukáže, že pokrok není odpovídající, bude samozřejmě nutné uvažovat o dalších opatřeních, včetně možné regulace.

Co se týče sledování, rád bych vás upozornil na důležitou úlohu, kterou hraje Světová zdravotnická organizace. Spolupracujeme s ní v souladu se závěry ministerské konference WHO v Istanbulu se zaměřením na sledování, jak se v členských státech uplatňuje jak bílá kniha Komise, tak strategie WHO.

Konečně bych se s vámi dnes chtěl podělit o nejnovější výsledky v provádění strategie pro Evropu týkající se zdravotních problémů souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou, které jsou reakcí na některá opatření, po nichž voláte ve své zprávě.

Jak víte, Komise musela ustanovit skupinu na vysoké úrovni se zaměřením na zdravotní problémy související s výživou a fyzickou aktivitou, aby posílila kroky na úrovni EU. Tato skupina zajišťuje rychlou výměnu názorů a postupů mezi členskými státy a má přehled o veškerých vládních politikách.

Pokud se podíváme na dosavadní zapojení zúčastněných stran, celoevropské organizace, které jsou členy akční platformy EU pro stravu, fyzickou aktivitu a zdraví, zahájili dosud více než 200 iniciativ v klíčových oblastech, jako je přepracování produktu, označování a odpovědná reklama.

Sledování probíhá neustále a výroční zprávy jsou k dispozici na internetových stránkách Komise.

Kromě platformy EU jsou dosud hlášena partnerství veřejného a soukromého sektoru mezi vládami a soukromou sférou v 17 členských státech EU a já se domnívám, že to je cesta správným směrem.

V červenci se skupina na vysoké úrovni setkala s akční platformou EU pro stravu, fyzickou aktivitu a zdraví, aby projednala možnosti synergií a partnerství se zvláštním zaměřením na snižování obsahu soli, což bylo přijato jako prvotní priorita pro společný postup s členskými státy.

Toto společné setkání bylo pozitivní a jsem si jist, že taková setkání vysokých představitelů členských států a členů platformy posílí dopad opatření, která budou v budoucnu přijímat vládní orgány i členové platformy.

Chtěl bych vás upozornit i na červencový návrh Komise vyhradit každoročně 90 milionů EUR na nákup a bezplatnou distribuci ovoce a zeleniny do škol.

Obrátit vlnu obezity je jednou z nejdůležitějších zdravotních výzev, před níž dnes v Evropě stojíme.

Vítám vaši stálou podporu a těším se na pokračování dialogu s Parlamentem o tom, jak nejlépe postupovat tak, aby Evropská unie mohla sehrát svou úlohu v řešení této problematiky.

**Małgorzata Handzlik**, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů*. – (PL) Pane předsedající, obezita a nadváha jsou problémy současné společnosti. Vedou k mnoha chronickým potížím, jako jsou oběhová onemocnění, vysoký tlak, diabetes 2. typu, mrtvice a některé druhy rakoviny. Boj s obezitou a nadváhou by měl být v rámci zdravotní politiky Unie prioritou. Zapojit by se mělo co nejvíce partnerů. Myslím tím místní orgány, členské státy, Evropskou komisi i představitele průmyslu. Neměli bychom však přehlédnout spotřebitele, neboť jsou to oni, kdo si vybírají potraviny. Zdá se, že nejlepším přístupem jsou vzdělávací kampaně a podpora fyzické aktivity. Spotřebitelé by pak měli srozumitelné informace o základu, na němž si mohou informovaně vybírat potraviny. Nemyslím si však, že pouze omezení ukládaná výrobci potravin povedou ke snížení počtu osob s nadváhou. Mám tím na mysli například reklamu.

Chtěla bych vás upozornit i na jiný, poněkud přehlížený aspekt této rozpravy, jímž je odpovídající školení zdravotnických odborníků, zejména co se týče péče o diabetiky a o léčbu diabetu. Toto školení je poněkud přehlíženo, zejména v nových členských státech.

**Czesław Adam Siekierski**, *navrhovatel stanoviska Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova*. – (PL) Pane předsedající, tento dokument jsem téměř mohl navrhnout já sám. Podporuji opatření obsažená v bílé knize. To se týká přijetí zdravějšího způsobu života a fyzické aktivity všeho druhu jako neúčinnějších metod léčby. Bílá kniha obsahuje i preventivní opatření ve formě dalekosáhlých doporučení pro výrobce potravin, pro spotřebitele, majitele restaurací, diskontní potravinové řetězce a reklamní průmysl. Zmiňuji se i informační kampaně.

Koordinace mezi různými oblastmi politiky a úrovněmi řízení společně se zapojením soukromého sektoru je rozhodující pro účinné zavádění těchto opatření. Tomuto problému musíme čelit společně. Zvláštní důraz musí být kladen na provádění těch kroků, které mají předcházet obezitě u dětí. Dospělí jsou odpovědní za to, aby do dětí vtlukli rozumné stravovací návyky. Často se však stává, že my, dospělí, nevíme jistě, co je a

co není žádoucí. Proto je tak důležité organizovat informační kampaně zaměřené na rodiče, aby rodiče mohli zajistit, že jejich potomstvo se bude stravovat vyváženě.

Programy propagující zásady zdravého stravování a fyzické aktivity by měly být zaměřeny na děti a na mládež. Je jisté, že obezita je velmi rozšířená. Je však rovněž pravda, že existuje silná posedlost, naléhavost a skutečný požadavek na to, být hubený. Osmdesát procent dospívajících dívek ve věku do 18 let zkoušelo alespoň jednou v životě hubnout. Zkoušet hubnout špatným způsobem může být nebezpečné. Z toho vyplývá, že stejně jako je důležité předávat mladým lidem vědomosti o tom, co znamená slovo „moudře“, je třeba mladé lidi učit o rozumné výživě tak, že se budou hladově pít po poznatcích. Takový hlad je vysoce žádoucí.

Je třeba vyvinout veškerou snahu pro zavedení celoevropského programu známého jako projekt Ovoce do škol. Evropská komise navrhla vyčlenit na tento program pouhých 90 milionů EUR. Já se domnívám, že tato částka by měla být několikanásobně zvýšena tak, aby všudypřítomné školní prodejní automaty naplněné chipsy, čokoládovými tyčinkami a perlivými nápoji mohly být nahrazeny jinými automaty na prodej čerstvého ovoce, zeleniny a mléčných výrobků. Měli bychom mít stále na paměti, že jídelníček našich dětí bude později v jejich životě určovat jejich zdraví.

**Anna Záborská**, *navrhovatelka stanoviska Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví*. – (SK) Děkuji, pane předsedající, nemám mnoho času, tak chci uvést jen několik bodů.

Jako vždy jsem pro prevenci, a to pro prevenci od dětského věku. Tato prevence je úzce spojena s podporou zodpovědnosti rodičů. Nejlepším způsobem, jak předejít obezitě dětí, je nepoužívat televizor, videohry a internet jako prostředek k hlídání dětí. Pokud chybí kreativní činnosti, děti a dospívající nemají dostatek pohybu.

Děti si musí osvojit stravovací návyky jak v oblasti kvality a množství jídla, tak i ve způsobu stolování. Je potřeba podporovat společné stolování rodičů a dětí. Není nic lepšího, než když rodina může alespoň jednou společně stolovat. Aby to bylo možné, je nevyhnutelné umožnit sladění rodinného a pracovního života. Stejně tak učit děti vařit je dobrým způsobem, jak předcházet obezitě. Děti velmi rády pomáhají při vaření a bylo by dobré to využít.

**Philip Bushill-Matthews**, *jménem skupiny PPE-DE*. – Pane předsedající, obezita je jedním z největších evropských zdravotních problémů, ale někdo může říci, co to má společného s námi tady v Evropském parlamentu? Nebo dokonce v EU?

Existují nejméně dva důvody. Jedním je, jak již uvedl zpravodaj, že nemoci související s obezitou představují více než 6 % národních rozpočtů na zdravotnictví v EU financovaných daňovými poplatníky. My všichni za to musíme platit. Z druhé, různé země EU přistupují k této záležitosti různě a všechny se mohou od sebe vzájemně hodně učit.

Takže mohu Komisi poděkovat, že její bílá kniha spustila tuto rozpravu, a chtěl bych zdůraznit několik klíčových bodů. Obecně vítáme návrh Komise na označování potravin, ale myslím si, že by nebylo na místě, aby tato zpráva předjímala podrobné diskuse, které budou k této konkrétní problematice nezbytné.

K obezitě, je dokázáno, že problém spočívá spíše v tom, jak moc se lidé hýbají, než v tom, kolik jídla snědí. Problém spočívá ve výdeji kalorií, nejen v příjmu kalorií. Bylo by tedy naprosto špatné vinit potravinářský a nápojový průmysl z tohoto problému nebo z toho, že nepřichází s dostatečným řešením.

Skutečnost je totiž mnohem složitější. Potřebujeme více společenství nakloněných fyzické aktivitě, která nabízejí více cyklistických tras, lepší plánování měst, větší podporu veřejné dopravy, více parků a sportovišť, více školních hřišť a v neposlední řadě lepší výchovu. Potřebujeme, aby se změnilo mnoho aspektů našeho života.

Chtěl bych tedy poblahopřát zpravodaji k jeho rozsáhlé zprávě a k velmi složitému úkolu, který převzal od své předchůdkyně, a k tomu, že se vyrovnal s tolika stínovými zpravodaji, kteří přinesli tolik vlastních myšlenek. Děkuji mu zejména za to, že přijal několik mých pozměňovacích návrhů, včetně návrhů týkajících se problému podvýživy, zejména v nemocnicích a pečovatelských domech pro seniory. Je nanejvýš důležité, abychom se starali o ty nejzranitelnější členy naší společnosti.

Někteří lidé se stanou zranitelnými a mohu-li skončit povšechnou generalizací, jedním z problémů dnešní společnosti je nedostatek osobní odpovědnosti, přesvědčení, že každý nedostatek je problém někoho jiného,

že jej vyřeší někdo jiný. Narůstající množství předpisů tento pocit jen přizivuje, ale odpovědí je samoregulace a sebekázeň. Musíme pěstovat větší osobní odpovědnost a tak dosáhneme jako společnost většího pokroku.

**Linda McAvan, jménem skupiny PSE.** – Pane předsedající, toto je dlouhá zpráva. Bylo předloženo 400 pozměňovacích návrhů a já bych chtěla poděkovat zpravodaji, protože ten se snažil najít smysl této zprávy. Doufám, že klíčové poselství nebude ztraceno proto, že je dlouhá.

Pro nás ve skupině sociálních demokratů je klíčovým poselstvím, a to velmi pozitivním, že potřebujeme kvalitní předpisy týkající se označování potravin a chceme, aby do chystaných diskusí bylo zahrnuto označování na přední straně obalu, pokud možno za použití barevných kódů. Víme, že Komise se tím zabývá, a to chceme.

Jsme rádi, že zákaz umělých transmastných kyselin má nyní podporu v celém Parlamentu. Když jsem se o tom poprvé zmínila před dvěma lety, žádná podpora v Parlamentu nebyla – Komise dala Dánsko k soudu a nic se nedělo. Nyní existuje písemné prohlášení a panuje shoda, takže doufám, že Komise udělá něco podobného.

Pane komisaři, hovořil jste o přepracování produktu. Myslím si, že to je to hlavní. To, co říká pan Philip Bushill-Matthews o tom, že lidé musí mít samozřejmě nějakou odpovědnost, je pravda, ale výrobci musí zodpovídat za to, jak vyrábějí své produkty. Mnoho z nich se nyní snaží snižovat obsah soli, tuku a cukru. Tyto věci jsou často v potravinách skryty. Pro spotřebitele není zřejmé, že když si koupí kečup nebo jogurt, obsahují spoustu cukru. Systém označování často zakrývá to, co je ve výrobku, jako například jogurty, které jsou značeny jako „odtučněné“, a přitom mají vysoký obsah cukru.

Nemyslíme si, že samoregulace je odpovědí na všechno. Myslíme si, že musí existovat určitá míra regulace, zejména ve vztahu k dětem. Dospělí si samozřejmě mohou vybírat, ale děti musí být chráněny zákonem a proto chceme, aby existovalo nezávislé sledování všech dobrovolných dohod v průmyslu. Víme, že v tomto směru děláte první kroky.

Nakonec bych chtěla uvést, že toto je pro Evropu velký problém. Veřejnou pokladnu bude stát mnoho peněz, pokud se tím nebudeme zabývat, a my nyní potřebujeme, aby z Komise vzešly nějaké konkrétní návrhy – nikoli k záležitostem, za něž zodpovídají jednotlivé členské státy, jasné politiky, které pomohou vnitrostátním vládám omezit obezitu, potřebujeme v těch oblastech, kde má odpovědnost EU.

**Frédérique Ries, jménem skupiny ALDE.** – (FR) Pane předsedající, bylo řečeno, že obezita jako onemocnění ze sedavého způsobu života, která se nyní stále více stává onemocněním mladých lidí, je ústředním tématem činnosti této sněmovny a je jím již od začátku nynějšího volebního období. Každý rok přibývá více než 400 000 mladých lidí na seznam těch, kdo jsou odsouzeni k tomu poznat jojo efekt.

Je proto dobře, že Evropa tomuto problému čelí se vztyčenou hlavou. V březnu 2005 přijala i jasnou strategii, když otevřela evropskou platformu, která měla sdružovat všechny zapojené subjekty, včetně potravinářského průmyslu a zemědělství, maloobchodu a distribuce, zdravotnických odborníků a sdružení spotřebitelů.

Je třeba přiznat, a dnes to tu řada z vás uvádí, že není snadné přesvědčit lidi, že Evropa by v tomto boji měla dělat více, než jen mluvit. Musíme tedy začít vyjasněním pravomocí, což nám nebrání, – a my tak skutečně činíme, – abychom členským státům připomněli, jaké mají pravomoci a povinnosti.

V této souvislosti mám na mysli dva efektivní návrhy, které jsme předložili ve zprávě: první má zabránit diskriminaci a stigmatizaci obézních osob tím, že obezita bude oficiálně uznána za chronické onemocnění, jak to učinily například WHO a Portugalsko; druhý má zajistit, aby všichni školáci měli přístup k tělesné výchově a sportu – podle mého názoru by měly být vyžadovány nejméně dvě hodiny týdně – společně s lepším financováním školních jídelen tak, aby se na dětském jídelníčku objevovaly čerstvé produkty, a zde vítám iniciativu Komise týkající se bezplatné distribuce ovoce do škol, jak o tom hovořil pan komisař. Chtěla bych ještě dodat, že díky takovým jednoduchým, hmatatelným a praktickým krokům se lidé opět opět naučí mít rádi Evropu.

Nyní přejdu ke zprávě pana Foglietty a chtěla bych mu poděkovat za úsilí, které do ní vložil. Chtěla bych vyzdvihnout dva návrhy, které zde zazněly. První se týká volby politických stimulů, jako jsou nižší ceny a daňové úlevy, spíše než systému založeného na zvyšování daní u produktů s vysokou kalorickou hodnotou, zejména známé „daně z tuku“, který by ve svém důsledku nejvíce trestal domácnosti s nízkými příjmy.

Skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu, kterou zde dnes zastupuji, se proto staví proti pozměňovacímu návrhu 6 skupiny Zelených/Evropské svobodné aliance a podporuje raději návrh na podstatné snížení DPH u ovoce a zeleniny, jak je uvedeno v bodě 28.

Moje skupina rovněž podporuje zákaz umělých transmastných kyselin, u nichž se uznává, že mají spojitost s výrazným nárůstem kardiovaskulárních problémů. Stavíme se proto proti pozměňovacím návrhům předloženým panem Bloklandem, jejichž cílem je zmírnění dopadu bodů 32, 34 a 35 a příprava cesty pro možné zakrytí těchto hydrogenovaných tuků. Naše poselství výrobcům je zcela jasné: ukažte dobrou vůli a inovujte v zájmu zdraví spotřebitelů i ve svém nejlepším zájmu.

Vzhledem k tomu, že času je málo, chtěla bych skončit zmínkou o prvních parlamentních schůzích o otázkách výživy a zdraví, které jsem v této sněmovně organizovala před rokem. Byl to začátek rozsáhlé rozpravy pro všechny zúčastněné strany, rozpravy zaměřené na čtyři hlavní priority: proniknout k lidem ve velmi mladém věku, jíst rozmanitě a vyrovnaně, považovat obezitu za chronické onemocnění a v případě potřeby vytvářet právní předpisy. To je více než jen heslo, to je morální povinnost této naší Evropské unie a my musíme s plným odhodláním bojovat proti obezitě a sedavému způsobu života.

**Ewa Tomaszewska, jménem skupiny UEN.** – (PL) Pane předsedající, více než 50 % evropských občanů trpí buď obezitou, nebo nadváhou. Tři miliony dětí je obézních a 22 milionů má nadváhu. Obezita představuje velkou námahu pro strukturu kostí se všemi negativními důsledky, které nese s sebou. Způsobuje i metabolické poruchy a následný sklon k cukrovce, oběhovému onemocněním, vysokému tlaku a vysoké hladině cholesterolu.

Problém je způsoben částečně nevhodnou stravou a částečně sedavým způsobem života, v němž není místo pro žádnou fyzickou námahu. Svou roli hrají i některé rysy naší civilizace, konkrétně stres. Děti jedí příliš mnoho sladkostí místo vyvážených jídel a tráví celé dny před televizí nebo před počítačem. Je to tím, že dospělí neorganizují dobře životní styl dětí a nepředstavují dobrý příklad chování. Bílá kniha o výživě je užitečný dokument v tom smyslu, že představuje krok k regulaci obezity, zejména u dětí. Výběr zdravých produktů by měl být usnadněn reklamní a informační politikou zaměřenou na děti, ale především na jejich rodiče. Podporujeme zejména projekt Ovoce do škol.

**Kathalijne Maria Buitenweg, jménem skupiny Verts/ALE.** – (NL) Pane předsedající, dnes se bavíme o obezitě a o nadváze a já si myslím, že je důležité – jak uvedlo již několik jiných lidí – nemluvit příliš o dietě a hubnutí, ale je třeba mluvit o potřebě zdravého stravování.

Před několika měsíci jsem byla doslova šokována, když moje dcera, mimořádně štíhlá dívka, přišla domů a nechtěla sníst svůj druhý krajíček chleba, aby neztloustla. Ve škole slyšela hodně o tom, že člověk nesmí být hlavně tlustý, ale nebyla dostatečně informována o tom, jak jíst zdravě a jaké je normální porce jídla. Osmileté dítě ve skutečnosti nerozumí tomu, když je někdo příliš tlustý. Proto je velmi důležité hovořit hlavně o zdravém stravování, nikoli o tom, že někdo je příliš tlustý.

Je to vlastně hlavně na rodičích, aby ukázali dětem, co je zdravé a co to znamená jíst vyvážené porce, a na školách, aby tyto vědomosti předávaly a byly příkladem. Sami rodiče se musí naučit více o výživových hodnotách potravin a o obsahu tuku ve výrobcích, takže souhlasím s tím, co již bylo řečeno o označování. Tuto otázku musíme promítnout do právních předpisů o označování.

Myslím si také, že je dobrý nápad hovořit hodně o sportu a o skutečnosti, že děti musí mít možnost spokojeně si hrát venku. Musíme proto v každém případě doporučit, aby při plánování měst i venkova bylo věnováno více pozornosti přání dětí mít hodně volnosti.

Co se týče stravování, Evropská komise má velmi dobré internetové stránky EU MiniChefs. Tyto stránky již byly i vylepšeny. Nyní jsou na nich i vegetariánská jídla, jichž tam dříve bylo málo, ale téměř všechny recepty obsahují maso. Budeme-li upřímní, živočišné bílkoviny vekou měrou přispívají k nadváze. Odhlédneme-li od pohody zvířat, Evropská komise by neměla výslovně podporovat spotřebu masa.

Nakonec chci věnovat několik slov DPH. Paní Riesová právě uvedla, že je proti našemu pozměňovacímu návrhu 6, protože ona chce lidi odměňovat, nikoli trestat. Proto nechce daň z tuku nebo zavedení vyšších daní z nezdravých produktů a dovozů, ale chce zejména zavedení nižších daní ze zdravých produktů. S tím pochopitelně souhlasím, ale teď se zdá, že například i v Nizozemsku spadají nyní veškeré potraviny do nižší kategorie. Chipsy, lízátko a všechny podobné věci mají v tuto chvíli nízkou sazbu DPH, ale samozřejmě nemůže být úmyslem zavést tuto zvláštní výjimku pro nezdravé produkty. Takže to není otázka trestání; není možné zvýhodňovat produkty, které nejsou zdravé, tím, že na ně bude uplatňována nižší DPH.

**Jens Holm**, jménem skupiny GUE/NGL. – (SV) Třetina Evropanů trpí nadváhou a obezitou. Významná část zdravotních rozpočtů členských států musí být vyčleněna na boj s problémy způsobenými nadváhou. Problémy s nadváhou kromě toho odrážejí i společensko-ekonomickou nerovnost. Lidé s nízkými příjmy jsou hůře postiženi, neboť konzumují více cukru a nasycených tuků. Mají jednoduše chudší jídelníček.

Je samozřejmě úlohou politiky vytvořit nejlepší možné podmínky k tomu, aby se lidé stravovali zdravěji. Přesně to navrhuje pan Foglietta v této zprávě. Má proto podporu skupiny Evropské sjednocené levice. Zpráva vyzývá EU, aby byla pružnější a umožňovala členským státům uplatňovat nižší sazby DPH na zdravé potraviny a vyšší sazby na to, čeho bychom měli jíst méně. Je to důležitý požadavek a já doufám, že jej vedoucí představitelé EU vyslyší. Co k tomu má říci Komise? Může Komise přijít s revizí směrnice EU o DPH a umožnit členským státům větší flexibilitu tak, abychom mohli například platit nižší DPH na zdravé potraviny?

Další otázka pro Komisi se týká trans tuků. Víme, že trans tuky jsou pro nás škodlivé. To zjistily orgány v členských státech i EFSA, vlastní Úřad pro bezpečnost potravin EU. Na slyšení ve Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin dne 1. dubna tohoto roku řekla komisařka Androulla Vassiliouová, že trans tuky nejsou s konečnou platností dobré pro zdraví, o tom není pochyby. V této zprávě vyzýváme k zákazu trans tuků, ale Komise to nechce navrhnout. Paní Vassiliouová nedovolí ani jednotlivým členským státům, aby zašly dále a zavedly vnitrostátní zákazy. Nyní má Komise příležitost dostat se z tohoto nedobrého postavení. Kdy budeme mít zákaz trans tuků? Může Komise alespoň zaručit, že členské státy budou moci zakázat trans tuky v případě, že si to přejí?

Dalším aspektem problému veřejného zdraví je maso, jak přede mnou zdůraznila paní Buitenwegová. Spotřeba masa po celém světě roste. Pokud se nic nezmění, Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) varuje, že již nyní vysoká spotřeba masa se do roku 2050 zdvojnásobí. Maso obsahuje nasycené tuky a přispívá k obezitě. Masný průmysl kromě toho výrazně napomáhá urychlení změny klimatu. EU může postupně snižovat dotace masnému průmyslu, jen v rozpočtu na rok 2007 bylo vyčleněno více než 45 milionů EUR jen na marketingové náklady masného průmyslu. To je kontraproduktivní a je to kromě toho neskutečné plýtvání penězi daňových poplatníků. Postupné snižování těchto dotací masnému průmyslu a strategie na snížení spotřeby masa by měly být samozřejmými opatřeními na zlepšení zdraví v EU.

**Johannes Blokland**, jménem skupiny IND/DEM. – (NL) Pane předsedající, transmastné kyseliny nejsou nejzdravějšími mastnými kyselinami. Tyto mastné kyseliny existují v přirozené a v průmyslově vyrobené formě a nacházejí se v mnoha potravinách.

Přestože se výsledky vědeckého výzkumu liší, většina výzkumů ukazuje, že transmastné kyseliny vyskytující se v potravinách přirozeně a uměle dodávané transmastné kyseliny představují stejné riziko. Oba typy transmastných kyselin jsou ve skutečnosti pro zdraví škodlivé, pokud jsou konzumovány v příliš velkém množství. Proto se mi nezdá vhodné zachovávat v tomto návrhu toto rozlišení, takový je můj pozměňovací návrh.

Kromě toho je velmi obtížné úplně zakázat všechny transmastné kyseliny, aniž by tím vznikla jiná rizika pro veřejné zdraví. Podle Food Standards Agency ve Spojeném království vede například zákaz transmastných kyselin ke koncentraci nasycených mastných kyselin. Nasycené mastné kyseliny jsou přinejmenším stejně škodlivé jako transmastné kyseliny. Celkový příjem nasycených mastných kyselin je v průměru o hodně vyšší, než doporučuje Světová zdravotnická organizace. Proto jsem předložil pozměňovací návrhy na omezení množství nasycených mastných kyselin a zároveň navrhuji, abychom nevolali po zákazu transmastných kyselin, jak je nyní uvedeno v odstavci 32 zprávy.

Možností pro nás může být stanovení limitu, například 2% podílu transmastných kyselin na celém energetickém příjmu. Zdá se, že to je technicky velmi dobře proveditelné a do určité míry se to již dělá. Musíme zajistit, aby nedošlo k náhradě transmastných kyselin nasycenými mastnými kyselinami, což by ve svém výsledku nezlepšilo zdraví spotřebitelů.

**Irena Belohorská (NI).** - (SK) Zhoršující se trend nezdravého stravování a nedostatku tělesné aktivity v Evropě je alarmující. Proto vysoce hodnotím fakt, že se uvedenou problematikou zabýváme i zde na půdě Evropského parlamentu.

Víme, že obezita je jedním z faktorů, které jsou zodpovědné za tzv. civilizační choroby, jako je vysoký krevní tlak, srdeční choroby, diabetes a případně i následná onemocnění pohybového aparátu. 17. září jsem organizovala pracovní oběd zde na půdě Evropského parlamentu, který se věnoval problematice vztahu obezity a diabetu v těhotenství. Přítomní poslanci a asistenti měli možnost si poslechnout špičkové odborníky



z Evropy, např. Dr. Rosu Corcoy Plaovou, předsedkyní pracovní skupiny pro diabetes v těhotenství, profesora F. Andre Van Assche, který byl prezidentem Evropské asociace gynekologů a porodníků, a profesora Dr. Pera Ovesena.

Obezita a mateřský diabetes představují zvýšené riziko mateřské, ale i novorozenecké nemoci a úmrtnosti. Musíme si uvědomit, že se vlastně jedná už nejen o onemocnění matky, tedy osoby, která často nerespektuje racionální výživu, ale jde již o zodpovědnost za zdravý vývoj budoucí populace.

Obézní diabetická matka má obézní dítě a tak nám to dále pokračuje do další generace. Proto si vás, vážení kolegové, dovoluji upozornit na písemné prohlášení, které jsme připravili s mými kolegyněmi právě k této problematice, tedy vztahu diabetu a obezity v těhotenství. Členské státy Evropské unie by měly věnovat větší pozornost prevenci a screeningu diabetu v těhotenství, ale i zvýšit informovanost obyvatelstva o rizicích a důsledcích obezity.

**Horst Schnellhardt (PPE-DE).** - (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, s bílou knihou chce Komise představit integrovanou strategii pro EU, jejímž cílem je omezit choroby související se špatnou výživou a zdravotní problémy spojené s nadváhou a obezitou. To je správné a vhodné, neboť rostoucí počet onemocnění souvisejících se špatnou výživou a nedostatkem fyzické aktivity nás nutí jednat.

Cíl Komise, jímž je přijetí integrovaného přístupu ve všech oblastech vládní politiky, je správný. Je to jediná cesta, jak řešit příčiny nemocí spojených s obezitou. Důležitý je vyvážený jídelníček, stejně důležitá je výchova ke správné výživě a podpora sportu ve školách a důležité je, abychom poskytli vedení a podporu tak, aby se lidé v Evropské unii mohli touto cestou vydat. Bylo zahájeno již několik pozitivních iniciativ. Jednou z nich je akční platforma EU pro stravu, fyzickou aktivitu a zdraví, která tento cíl podporuje. Je to celoevropská iniciativa, která se pokouší podněcovat občany, aby provedli nezbytné změny. Dalším příkladem je projekt Komise Ovoce do škol.

Pokud se však znovu uchýlíme k populistickým požadavkům, jak jsou obhajovány v návrhu, odvrátíme prostě pozornost od skutečného problému. Jaký smysl má požadovat již zase omezení reklamy? Sotva jsme přijali směrnici „televize bez hranic“. Ta obsahuje velmi jasná pravidla a my tady již zase přicházíme s novými nápady a požadavky.

Čtyřicet let jsem žil v té části Evropy, kde reklama byla zakázaná. A výsledkem nebylo, že bychom v komunistické části Evropy všichni zhubli. Co dělají Zelení, když volají po daních z potravin s určitým obsahem živin? Chceme, aby chudí lidé v Evropské unii nemohli jíst některé druhy potravin proto, že si je již nemohou dovolit? Jakou strategii chceme vlastně přijmout?

Strategie, kterou bychom měli přijmout, začíná výchovou a vzděláváním. Tam bychom měli investovat. Neměli bychom omezovat svobodný výběr občanů represivními opatřeními nebo omezováním jejich přístupu k potravinám.

**Edite Estrela (PSE).** - (PT) Pane předsedající, tato rozprava je velmi důležitá. V úvodu chci proto uvítat iniciativu Komise a zprávu pana Foglietty. Více se mluví o anorexii než o obezitě, přestože z obezity se stává skutečně celosvětová epidemie. Více než 50 % Evropanů má nadváhu a přibližně 6 % výdajů na zdravotnictví se utratí za obezitu, jak tady již dnes bylo řečeno. Dětské obezity neustále přibývá, 22 milionů evropských dětí má nyní nadváhu.

Boj proti obezitě musí být politickou prioritou Evropské unie. Proto souhlasím s většinou navrhovaných opatření: informace pro spotřebitele, omezení televizní reklamy, nutriční a zdravotní informace na označování potravin. Lidé si musí uvědomit, že obezita je jednou z hlavních příčin úmrtí a je spojena s mnoha chronickými onemocněními, jako je diabetes, vysoký krevní tlak, kardiovaskulární choroby a rakovina. Musíme jednat a musíme jednat rychle. Řešení není žádným tajemstvím: více fyzické aktivity a větší pozornost věnovaná potravinám, což naprostý opak toho, co většina lidí dělá. Sendviče a sladké nápoje, sladkosti a různé zákusky by se neměly konzumovat každý den a sedavý způsob života vašemu zdraví neprospěje.

Fyzická aktivita může znamenat jednoduše chůzi alespoň půl hodiny denně. To nestojí mnoho námahy ani peněz, ale funguje to. Je to důležité pro dospělé a naprosto podstatné pro děti. Mnoho rodičů si ani neumí představit, jak škodí svým dětem, když je nechávají trávit volný čas u televize nebo u počítače a jíst to, co by jíst neměly, a to naprosto bez dozoru nebo kontroly.

Musíme spojit síly a bojovat proti obezitě, proto musí být opatření koordinovaná a zahrnovat školy, rodiny a subjekty ve výrobní, zdravotnické a sociální oblasti. Úloha rodiny při změně zvyklostí je rozhodující. Školy by měly odpovídat za kvalitu a výživnou hodnotu školních jídel a měly by zakázat prodej vysoce tučných

produktů s vysokým obsahem soli nebo cukru ve školních jídelnách a v prodejních automatech. Zároveň by měly podporovat a propagovat fyzickou aktivitu vhodnou pro studenty.

**Holger Krahmer (ALDE).** - (DE) Pane předsedající, velmi vítám strategii stanovenou v bílé knize, která nám umožní řešit příčiny špatné výživy a obezity a nemoci, které s ní souvisejí. V evropské potravinové politice, bez ohledu na to, zda hovoříme o nutričních hodnotách nebo o označování potravin, nebo i v některých aspektech bílé knihy, máme bohužel sklon uchylovat se k velmi jednostrannému přístupu. Obvykle se snažíme vyřešit evropské problémy pomocí produktové politiky.

Přístup založený na tom, že existují dobré a špatné potraviny, je podle mého názoru zásadně špatný. Jak je vidět z mnoha pozměňovacích návrhů, není tomu tak. Je jen dobrý nebo špatný, vyvážený nebo nevyvážený jídelníček. Takový by měl být náš přístup. Existuje mnoho důvodů, proč lidé mají špatný jídelníček. Budeme-li řešit problém tak, že se budeme pokoušet nasměrovat spotřebitele určitým směrem pomocí označování potravin, nebo dokonce zaváděním zákazů nebo regulace reklamy nebo uplatňováním rozdílné výše DPH, nedostaneme se blíže ke svému vytouženému cíli.

Nechci předjímat rozpravu ke směrnici o označování potravin, ale pevně věřím, že jakékoli opatření, které zde přijmeme, by mělo být vedeno zásadou, že bychom měli motivovat spotřebitele, aby přemýšleli o svých stravovacích zvyklostech. Označování podobné světlu na semaforu, které by údajně mělo spotřebitele varovat a přimět k zamyšlení, zda si vybírá dobrý nebo špatný výrobek, je přístupem, který jedná se spotřebiteli s blahosklonnou povýšeností, místo aby je učil a zvyšoval jejich informovanost. Rád bych viděl vyváženější přístup společně s uznáním, že přístup zaměřený pouze na produktovou politiku nás daleko nedovede.

**Roberta Angelilli (UEN).** - (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, nejdříve bych chtěla poblahopřát zpravodaji k jeho vynikající práci. Samozřejmě se chystám zopakovat mnoho z toho, co uvedli již mí kolegové, ale myslím si, že bychom to měli říci naplno: obezita postihuje přibližně 25 % evropských dětí a je proto závažnou hrozbou pro jejich budoucí zdraví. Mezi příčiny patří nedostatečná informovanost, špatné stravovací zvyklosti, nedostatek fyzické aktivity a v neposlední řadě i málo sportovišť. Nesmíme podceňovat ani s tím související sociální a psychologické problémy, zčásti proto, že děti s nadváhou jsou často obětmi šikany.

Z tohoto důvodu jsem přesvědčena, že navrhované navýšení finančních prostředků na program Ovoce do škol, v jehož rámci je ve třídách bezplatně poskytováno ovoce a zelenina, je dobrým nápadem. V roce 2009 by totiž mělo dojít k opětovnému oživení středomořského jídelníčku, zejména s ohledem na nejnovější údaje WHO, které ukazují, že spotřeba těchto potravin upadá dokonce i ve Středomoří. Podle této iniciativy bude ovoce využíváno k zajištění zdravějšího jídelníčku, zejména pro naše děti, a bude tak zajišťovat zdravější budoucnost evropských občanů, místo aby bylo ničeno z důvodu zachování vysokých cen.

**Ilda Figueiredo (GUE/NGL).** - (PT) Pane předsedající, je mimořádně důležité, aby přístup k výživě, nadváze a obezitě byl komplexní a integrovaný, vzhledem k tomu, že zde existuje mnoho faktorů, mezi nimiž je mimořádně důležitá potravinová chudoba, podvýživa a nedostatek informací o zdravém jídelníčku.

Klíčový význam má proto zaručení zdravých potravin. Musíme pomocí veřejných politik zaručit, že každý bude mít přístup ke zdravým potravinám. To znamená zavést řadu opatření, která zajistí místní vysoce kvalitní zemědělskou produkci vysoce kvalitních potravin, včetně mléka a ovoce a zeleniny, a jejich distribuci lidem s nízkými příjmy.

Zdravé potraviny za přijatelné ceny pro většinu obyvatelstva může kromě toho zaručit další společná zemědělská politika, která zahrnuje ochranu rodinných hospodářství a vznik místních trhů s ovocem, zeleninou a jinými základními potravinami, jejichž výroba bude odpovídajícím způsobem podporována.

Vzhledem k tomu, že existují návrhy na podporu distribuce ovoce a zeleniny do škol, je nutné zvýšit částku, kterou Evropská komise navrhuje pro tento program, aby byla zaručena každodenní bezplatná distribuce všem školákům, nejen jednou týdně, jak je tomu nyní. Stejně důležité však je provádět v oblasti veřejného zdraví celou řadu politik a programů, které mají jako jednu ze svých priorit výživu, včetně kampaní za zdravotní výchovu a informovanost a za podporu zdravého životního stylu a jídelníčku. To musí zahrnovat tělesnou výchovu a sport a zaručovat jeho přístupnost pro veškeré obyvatelstvo, zejména pro děti a mládež, výslovně ve školách.

**Urszula Krupa (IND/DEM).** - (PL) Pane předsedající, text týkající se zdravotních otázek souvisejících s výživou, obezitou a nadváhou obsahuje mnoho důležitých postřehů. Jsou v něm alarmující ukazatele, které svědčí o tom, jak běžné se stalo mít nadváhu. Proto je důležité proti tomu bojovat a věnovat zvláštní pozornost propagaci biopotravin, sportu a fyzické aktivity od mládí. Důležité je rovněž více informovat o škodlivé

reklamě, která záměrně podporuje přejídání. Dalším pozitivním rysem dokumentu je podpora kojení, opatření na zlepšení kvality školního jídla, poskytování ovoce a zákaz prodeje potravin a nápojů s vysokým obsahem tuku, soli a cukru ve školních prostorách.

Existují však i jiné příčiny obezity a nadváhy. Mezi ně patří traumata a psychické důvody, které hrají důležitou roli. Celá řada psychických poruch vede k iracionálním poruchám příjmu potravy. Anorexie a bulimie jsou toho zřejmým příkladem. Biologické reakce vyvolané obecnou dostupností rychlého občerstvení mohou být mnohem silnější než obvykle, jedná-li se o nedostatečně rozvinutou osobnost, nedostatek respektu k hodnotám, obecně rozšířenou depresi a nervové poruchy. Pohrdání etickými a morálními zásadami a přehlížení smyslu hladovění může dokonce zbrzdit rozvoj osobnosti a udělat z člověka osobu závislou na obsahu cukru v krvi a na vizuálních a chuťových vjemech.

Je překvapivé, že v e-mailových diskusích ani v předložených pozměňovacích návrzích nebyla ani zmínka o významu nasycených mastných kyselin. Spotřeba těchto látek roste. Zdá se však, že problém odlišného účinku umělých transmastných kyselin ve srovnání se účinkem ostatních se vyřešil. Ve své přirozené formě se transmastné kyseliny vyskytují pouze v několika málo produktech, zejména v mléce, které obsahuje malé procento těchto kyselin.

**Avril Doyle (PPE-DE).** - Pane předsedající, více než polovina obyvatel Evropy má nadváhu a Světová zdravotnická organizace uvádí, že nadváhu má jedna miliarda lidí po celém světě a 300 milionů z nich je obézních. Až 50 % Evropanů vůbec nijak necvičí.

Kardiovaskulární a metabolické poruchy, jako je diabetes, vysoký krevní tlak a choroby srdce se vyskytují stále častěji, což je alarmující, a lidé, kteří jsou velmi obézní, mají sklon k onemocnění diabetem druhého typu se všemi následnými projevy choroby, jak o tom svědčí alarmující nárůst tohoto typu diabetu mezi velmi mladými lidmi do dvaceti let. Lékaři nyní rovněž uvádějí, že existuje skutečná souvislost mezi obezitou a Alzheimerovou chorobou (demencí).

To je ohromná výzva pro tvůrce politik, zejména co se týče našich dětí, z nichž 22 milionů má v Evropě nadváhu. V našem podivném dnešním světě jsme dospěli do stavu, kdy má více lidí nadváhu než hlad. A nad tím vším, zejména v bohatších zemích, máme stále problematičtější vztah k jídlu s rostoucím počtem případů anorexie a bulimie v zemích, kde je jídla až nadbytek.

Přestože zdravotní problematika spadá do oblasti odpovědnosti jednotlivých členských států, je mnoho způsobů, jak řešit problémy spojené s obezitou na úrovni EU: výměna osvědčených postupů, podpora zdravějšího životního stylu v příslušných politikách EU a přeshraniční epidemiologická spolupráce.

Minulý týden jsem zde v Parlamentu organizovala týden snídání, na němž jsme zdůraznili skutečnost, že 61 % Evropanů pravidelně v týdnu vynechává snídani. Tato skutečnost může mít přímou spojitost s nadměrným váhovým přírůstkem, o němž hovoří lékaři. Harvard Medical School provedla v nedávné době studii, v níž bylo zjištěno, že lidé, kteří každý den snídají, mají o 35 % nižší pravděpodobnost, že budou obézní. Ve výzkumu bylo rovněž zjištěno, že lidé, kteří vynechávají snídani, mají po ránu větší sklon k únavě, podrážděnosti a nesoustředěnosti.

Začít den se správnou hladinou krevního cukru je nejlepší obranou proti dalšímu mlsání a potřebě cukru. Takže i když občané jsou nakonec osobně odpovědní za svůj vlastní jídelníček, trvalá propagace zdravějšího způsobu života je povinnost.

Já tuto zprávu velmi silně podporuji, s výjimkou odstavce 28, s nímž nemohu souhlasit. Myslím si, že ve zprávě se zdravotní problematikou by se neměla uvádět daňová opatření.

**Åsa Westlund (PSE).** – (SV) Pane předsedající, jak zde již mnozí uvedli, otázka, kterou zde dnes projednáváme, je velmi významná. Je to nesmírně důležité téma, na němž se jako členské státy můžeme vzájemně učit jeden od druhého, ale zároveň je pro nás nesmírně důležité dodržovat při diskusi o tomto tématu zásadu subsidiarity.

EU může hodně přispět k omezení problému obezity a my zde v Parlamentu můžeme věnovat pozornost hodně věcem. Reklama a informovanost spotřebitelů jsou oblasti, o nichž rozhodujeme zde v Parlamentu a na něž bychom se měli soustředit. Myslím si, že jsme v tomto ohledu poněkud selhali. Nepodařilo se nám například zakázat reklamu zaměřenou na děti, tedy na skupinu, která není schopna rozlišovat mezi reklamou a skutečností, a každá informace, která je jim touto cestou předkládána, je pro tyto spotřebitele proto a priori zavádějící. Velká část reklamy zaměřené na děti se týká potravin, které obsahují mnoho tuku, soli nebo cukru. Zákaz reklamy zaměřené na děti by tedy byl účinným způsobem, jak omezit problém obezity v Evropě.

Druhý bod, kterému se chci věnovat, jsou trans tuky. Jsem velmi rád, že zítra budeme možná moci vyzvat Komisi, aby navrhla zákaz trans tuků. Obvyklým argumentem proti takovému zákazu je, že největším problémem veřejného zdraví v Evropě jsou právě nasycené tuky. Upřímně řečeno, je to tak, ale proč neargumentovat tak, jako argumentují v Dánsku? I když máme obrovský problém s nasycenými tuky, proč si musíme nechat líbit i další problém s trans tuky? Nechápu. Nemůžeme odstranit všechny nasycené tuky, ale můžeme skutečně odstranit průmyslovou výrobu trans tuků, která je jen levnou a špatnou cestou, jak vyrábět potraviny.

Jsem velice rád, že jsme se ve zprávě věnovali otázce glutamátů. A nakonec bych chtěl znovu připomenout význam subsidiarity. Byli bychom mohli hovořit mnohem méně o tom, co by měly dělat školy a jaké jídlo by měly podávat. Myslím si totiž, že jsou lepší politické kruhy, v nichž by se měla přijímat taková rozhodnutí, než zde v Evropském parlamentu.

**Cristian Silviu Buşoi (ALDE).** - (RO) Všichni jsme si vyslechli statistické údaje týkající se obézních dětí, takže by nemělo smysl je opakovat. Znepokojující je, že prognózy po roce 2010 jsou ještě chmurnější. Proto se nás nadváha a obezita musí týkat, proto vítám bílou knihu Komise i zprávu pana Foglietty.

Obezita postihuje bohužel většinou lidi ze znevýhodněných kategorií, a to tím spíše, jak značně vzrostla cena základních potravin. Propagace zdravého životního stylu a zdravé stravy by však mohla zabránit obezitě a vést k poklesu počtu obézních osob a zároveň snížit náklady na systém zdravotnictví tím, že nebude potřeba léčit veškeré komplikace spojené s obezitou.

Věřím také, že donucovací opatření nejsou řešením. Evropané mají svobodnou volbu. Řešením jsou lepší nutriční informace s odpovídajícím označováním, které bude uvádět obsah, a informační kampaně financované Evropskou komisí a vládami členských států. Neměli bychom zapomínat na kampaně zaměřené na rodiče, kteří hrají velmi důležitou úlohu, a na děti. Členské státy by kromě toho měly kontrolovat obsah automatů umístěných ve školách, měly by sledovat jídlo podávané ve školách a ve školkách a měly by podporovat spotřebu ovoce a zeleniny. Velmi důležité jsou i hodiny tělocviku. Komise by měla v neposlední řadě věnovat zvláštní pozornost iniciativám průmyslu týkajícím se zodpovědné reklamy a omezení soli, cukru a tuků.

**Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN).** - (PL) Pane předsedající, podle statistik WHO má více než jedna miliarda lidí nadváhu a více než 300 milionů lidí je obézních. Situace v Evropě je ještě dramatičtější. Obezita již není pouhým problémem, stala se epidemií zahrnující diabetes, vysoký tlak, infarkty a některé druhy rakoviny.

Boj proti nadváze a obezitě vyžaduje komplexní škálu opatření. Ta zahrnují výrobu zdravých potravin, rozumnou výživu, zlepšení finanční situace nejchudších lidí, zvýšení informovanosti ve společnosti, rozvoj výzkumu, sledování jídelníčku dětí, zdravý životní styl a propagaci aktivně stráveného volného času. Bohužel kromě obecně uznávaných příčin obezity a nadváhy existují ještě další faktory spojené s nezodpovědností a s touhou po zisku. Dobrým příkladem je rozšíření geneticky modifikovaných organismů. Jejich sázení a pěstování poškozuje biologickou rozmanitost a zabírá místo zdravým potravinám.

V zájmu lidského blaha, rozvoje a zdraví bychom měli přijmout společné opatření pro Evropu bez geneticky modifikovaných organismů. Ochráníme tím i přirozené prostředí. Musíme mít na paměti, že zdravé přirozené potraviny jsou nejlepší cestou, jak bojovat proti chorobám, včetně obezity a nadváhy.

**Christa Klaß (PPE-DE).** - (DE) Pane předsedající, nadváha a obezita jsou pro naši společnost velkým problémem. Víme, že pomocí právních předpisů nemůžeme změnit chování spotřebitelů. Ovšem změna chování v celé společnosti má dopad na jedince, kdo by chtěl být outsiderem? Naše chování, pokud jde o zdraví a jídelníček, je ovlivněno naším sociálním prostředím. Někdo si tu stěžoval, že stoupá spotřeba masa. Ta samozřejmě stoupá, protože více lidí ve společnosti si může dovést jíst maso, nikoli proto, že by stoupala spotřeba masa na hlavu.

Zdravý vztah k jídlu a k pití je mimořádně důležitý. Posedlost tím, být hubený, je pro zdraví stejně škodlivá jako nutkavé jezení. Stravovací zvyklosti nelze regulovat zákonem. Potřeby lidí, co se týče jídelníčku, jsou různé a neexistuje požadavek, který by se hodil na všechny, co se týče příjmu kalorií nebo tuku. Lidé jsou různí a liší se i jejich individuální energetická potřeba, která závisí na věku, pohlaví, zaměstnání a míře aktivity. Zákazy jsou ubohou náhražkou zdravého rozumu. Nepotřebujeme nové právní předpisy, potřebujeme informační kampaně, abychom předávali znalosti. Potřebujeme svobodu, nikoli opatrování. A svoboda zahrnuje odpovědnost.

Naši občané jsou inteligentní dospělí lidé, kteří mohou přemýšlet sami za sebe. Označování barvami jako na semaforu není reprezentativní, neboť pouze izolovaně ukazuje některé aspekty, takže mate spotřebitele. Co bych si měla vybrat, pokud označení na výrobku ukazuje, že tato konkrétní potravina má červené, žluté a zelené nutriční prvky? Potravinářský průmysl přenesl náklady na nové označování na spotřebitele, což ještě více zvýší ceny.

Jsem proti přístupu založenému na „opatrování“ a proti povinnému označování potravin na přední straně obalu barevnými kódy, a proto bych ráda požádala své kolegy poslance, aby hlasovali proti odstavci 37 zprávy. Je-li to nezbytné, můžeme se tím zabývat později v jiné souvislosti, až se budeme zabývat označováním. Považujeme bílou knihu o zdravotních otázkách souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou za nástroj pro formování názorů, který poskytuje společnosti myšlenkový prostor, nikoli za příležitost, jak uložit ještě více podmínek a vytvářet nové právní předpisy!

**Justas Vincas Paleckis (PSE).** - Pane předsedající, chtěl bych poblahopřát zpravodaji, že se tak úspěšně ujal tak rozsáhlého tématu.

V první řadě bych chtěl zdůraznit význam poskytování bezplatných obědů dětem ve školách. Tuto praxi máme, na rozdíl od všech ostatních členských států, v mé domovské zemi v Litvě. Existují samozřejmě námitky týkající se nedostatečného financování a obecně kvality jídla, které je v dané chvíli na talíři, ale dětem, zejména těm z nejchudších rodin, to pomáhá, aby měly řádné jídlo slušné kvality.

Vítám rovněž iniciativu týkající se bezplatné distribuce ovoce a zeleniny do škol. Mělo by to být považováno za příklad výměny osvědčených postupů. Věřím, že financování ze strany EU by mohlo členským státům odpomoci od finančního břemene. Význam tohoto opatření spočívá v tom, že takové projekty přibližují EU přímo k občanům.

V neposlední řadě se zpráva nevěnuje spotřebě ve smyslu přílišné spotřeby. V této době se změny ve spotřebních vzorcích rovnají změně v našem životním stylu. Možná je obtížné představit si paralelu mezi obezitou a změnou klimatu, ale tato závislost skutečně existuje. Kdybychom o obou tématech začali přemýšlet zároveň, možná bychom dováželi letecky méně jablek a jahod ze zahraničí a pěstovali jich více doma, prodávali je na místních trzích s potravinami místo v supermarketech, což je přesně jedno z opatření, která zpráva navrhuje.

**Siiri Oviir (ALDE).** - (ET) Pane komisaři, dámy a pánové, několikrát se zde již hovořilo o počtu osob s nadváhou a obezitou, ale podle odborníků vstoupí do jejich řad v příštím roce dalších 1,3 milionu lidí. To odpovídá celkovému počtu obyvatel mé vlasti, Estonska, což je děsivá myšlenka. Za špatným jídelníčkem a obezitou je mnoho faktorů, i když ve svém hodnocení musíme vzít v úvahu náklady, dostupnost a informovanost.

Šestnáct zemí Evropské unie drží DPH u potravin pod standardní úroveň, což je chvályhodné rozhodnutí. Návrh na snížení DPH u ovoce a zeleniny pod pět procent, zahrnutý do zprávy, je vítaný. Zdravotní zpráva WHO uvádí nízkou spotřebu ovoce a zeleniny jako jedno ze sedmi zdravotních rizik. V této souvislosti by bylo doporučeníhodné začít poskytovat ovoce ve školách a pokud chceme zavést toto opatření ve všech 27 členských státech, byla by nezbytná podpora Evropské unie.

Za jednu minutu se toho nedá příliš mnoho říci, ale já bych chtěla dodat ještě několik slov o reklamě a médiích. Jejich pomoc a nápady jsou nezbytné pro propagaci mrkve, nikoli Pepsi-Coly. A také o stereotypch a znázornění těla v reklamě, protože to hraje velmi důležitou úlohu ve zlepšování povědomí lidí. Nakonec mi dovozte, abych poděkovala výboru a zpravodaji za jejich úsilí.

**Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN).** - (PL) Pane předsedající, dnes se bavíme o rostoucím množství obézních lidí. Výbor pro zemědělství zároveň projednává budoucnost zemědělské politiky. V určitém smyslu se obě tyto rozpravy týkají téhož problému, tedy zdraví naší společnosti, zejména mladých lidí.

Někdy se mi zdá, že v některých dokumentech naříkáme nad zdravotními problémy, zatímco v jiných propagujeme geneticky modifikované organismy, klonování a dovoz potravin z oblastí, kde jsou vyráběny metodami, které daleko zaostávají za metodami přírodními. V rámci WTO se naši vyjednavací chtějí více otevřít trhům mimo Evropu. Měli bychom se ptát sami sebe, zda máme skutečnou starost o svou společnost, nebo zda jde o plané sliby. Většina přímých plateb v zemědělství směřuje do velkých zemědělsko-obchodních koncernů, které vyrábějí potraviny s vysokým obsahem chemických látek, místo aby směřovaly do rodinných farem, které vyrábějí zdravé potraviny.

Je jisté, že tato zpráva je velice potřebná, avšak hlavní zjištění, která obsahuje, musí být provedena. Ve světle nynějších priorit Komise vážně pochybuji, že se tak stane.

**Françoise Grossetête (PPE-DE).** – (FR) Pane předsedající, 27 % mužů, 38 % žen a jedno dítě ze čtyř v Evropě je nyní považováno za osoby s nadváhou nebo obezitou a každoročně přibývá přibližně 400 000 případů. To je pohroma, která postihuje evropskou společnost. Informační kampaně a preventivní opatření jsou jistě účinnou odpovědí, neboť stojíme bohužel před zdravotním problémem, z něhož se vyvíjí společenský problém. Obezita je bohužel často spojována s chudobou a s vyloučením.

Bylo řečeno hodně o informačních kampaních a o prevenci. Nechci se vracet k tomu, co bylo řečeno o označování potravin, o úloze orgánů veřejné moci, o školních jídelnách, o řádném informování, o zdravém jídelníčku a o potřebě každodenního fyzického cvičení.

Chtěla bych však upozornit na důležitou úlohu, kterou hrají zdravotničtí odborníci, kteří jsou zde proto, aby stanovili chronická zdravotní rizika související s obezitou, včetně diabetu a kardiovaskulárních onemocnění, a samozřejmě důsledky, které mají tato onemocnění pro osoby s nadváhou. Prevence lze dosáhnout výměnou osvědčených postupů a zároveň respektováním zásady subsidiarity.

Studie například ukazují, že obvod pasu u žen větší než 88 centimetrů, s výjimkou těhotenství, a u mužů větší než 102 centimetrů, znamená břišní obezitu a představuje zdravotní riziko, a to bez ohledu na výšku. Tento velmi jednoduchý test odborníci stále dostatečně neuznávají. Měření obvodu pasu by proto mělo být jednoduchým orientačním bodem u všech pacientů a mělo by být podnětem k zahájení bezprostředního zkoumání souvisejících rizikových faktorů, včetně intolerance glukózy, která signalizuje stav před vypuknutím diabetu, vysoké hladiny cholesterolu, triglyceridů a arteriální hypertenze, a bohužel rovněž víme, že všechny tyto symptomy ukazují na rozvoj Alzheimerovy choroby.

Proto musíme skutečně zdůrazňovat úlohu, kterou musí v této oblasti hrát zdravotničtí odborníci.

**Marian Harkin (ALDE).** – Pane předsedající, chtěla bych poblahopřát zpravodaji. Tato zpráva je velmi aktuální a zaslouží si plnou pozornost tvůrců politik. Skutečnosti o obezitě jsou zarážející a byly již citovány. Včera na velké konferenci v Dublinu jistý odborník na výživu tvrdil, že Irsko je na vrcholu krize, co se týče obezity, a podobná situace je vskutku v celé Evropě.

Chtěla bych se krátce zmínit jen o jedné věci: samoregulace versus právní předpisy. U nás existuje dobrovolný kodex pro reklamu na potraviny se špatnou výživovou hodnotou, která je zaměřena na děti, ale velký otazník visí nad tím, zda tento kodex funguje, či nikoli. Podle Irish Heart Alliance není tento dobrovolný kodex účinný. Myslím si, že musíme situaci pečlivě sledovat a v případě potřeby okamžitě zasáhnout.

Pan Bushill-Matthews se zmiňoval o osobní odpovědnosti. Ta je na určité úrovni dobrá, ale my potřebujeme jasné, srozumitelné označování potravin – pozitivním krokem jsou barevné kódy. Žijeme ve světě, kde konzumujeme stále větší množství zpracovaných potravin. Některé politiky EU to dokonce podporují – Lisabonská agenda: více lidí v práci, méně času na přípravu jídla. Já plně podporuji Lisabonskou agendu, ale kromě toho my, jako tvůrci politik EU, máme povinnost zajistit, aby výrobci potravin naprosto jasně vyznačili, co je obsaženo ve zpracovaném jídle, které vyrábějí.

**Bogusław Sonik (PPE-DE).** – (PL) Pane předsedající, zdravotní otázky souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou jsou právě předmětem zájmu a je správné, že se jimi máme nyní zabývat. Nejen Evropa, ale celý svět nyní stojí před ohromnou výzvou, kterou je obezita a choroby přímo nebo nepřímo s ní spojené. Výdaje na jejich léčbu stoupají alarmující rychlostí. Šedesát procent obyvatelstva Spojených států má nadváhu a jedna třetina nyní trpí obezitou. Nejnovější údaje z této země ukazují, že výdaje na výše uvedené choroby přesahují 100 miliard USD. To je více než 10 % rozpočtu pro zdravotnictví. Co se týče těchto neslavných statistických údajů, Evropa své sousedy pomalu dohání. Stále více dětí a mladých lidí trpí vysokým krevním tlakem a diabetem. Tyto choroby jsou často způsobeny špatnou výživou a nedostatkem pohybu. V zájmu budoucnosti Evropy a jejích obyvatel musíme věnovat větší pozornost problémům uvedeným ve zprávě pana Foglietty. Zdravotní katastrofa, která ohrožuje Evropu a celý globalizovaný svět, může být odvrácena pouze prostřednictvím rychlému, rozhodnému a společnému kroku.

Evropský parlament se v současné době zabývá mnoha záležitostmi z hospodářské a sociální oblasti. Máme-li je úspěšně prosadit, nesmíme zapomínat, že jediné zdravá společnost je schopna využít ve svůj prospěch výhody, které se jí nabízejí. Je třeba přijmout opatření na podporu zdravého životního stylu. Zároveň je však nezbytné zavést opatření na úrovni právních předpisů, podle nichž bude každý členský stát odpovídat za rozhodnější úsilí o zlepšení fyzické kondice svých občanů pomocí zdravější stravy a sportu. Samozřejmě je

třeba mít na mysli, že konkrétní kroky a politiky v oblasti boje proti tomuto jevu spadají do pravomoci členských států.

**Danutė Budreikaitė (ALDE).** – (LT) Bílá kniha navrhuje zvážit tři faktory při stanovování strategie pro Evropu v oblasti zdravotních otázek souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou. Především, každý jedinec je odpovědný za svůj způsob života. Za druhé, jen dobře informovaný jedinec se může správně rozhodovat. Za třetí, bílá kniha doporučuje koordinaci řady oblastí – potravinami, spotřebiteli, sportovními činnostmi, vzděláváním, dopravou atd.

Všechny tyto faktory jsou však ovlivňovány reklamou. Co jíme? Kde vídáme tyto výrobky? Jak se o nich dozvídáme? Mezi potravinami inzerovanými v televizi je 89 % nezdravých výrobků. Více než 70 % dětí chce po svých rodičích, aby jim kupovali potraviny, na něž viděly reklamu v televizi.

Myslím si, že v diskusi o zdravotních otázkách chybí jeden účastník – zástupci potravinářského průmyslu. Chtěli bychom, aby si uvědomili škody, které způsobují nezdravými potravinářskými výrobky, a následné náklady, které společnost musí nést. Chceme, aby nejen zastavili reklamu na nezdravé potraviny, ale aby vyráběli zdravější potravinářské výrobky.

**Miroslav Mikolášik (PPE-DE).** – (SK) Více než polovina obyvatel Evropy trpí nadváhou. Podle statistik se za lidi s nadváhou považuje téměř 27 % mužů, 38 % žen a více než 5 milionů dětí je obezních. 5–7 % výdajů ve zdravotnictví přímo souvisí s obezitou, a to představuje miliardy. Právě kvůli těmto znepokojujícím faktům je potřeba přijmout na všech úrovních různé iniciativy na zamezení tohoto jevu.

Vítám kroky Komise k přijetí bílé knihy, kterými jasně posunula oblast výživy, nadváhy a obezity na úroveň politické priority Evropské unie, a zastávám názor, že pokroku v boji proti obezitě můžeme dosáhnout koordinací různých odvětvových politik na evropské úrovni.

Dovolte mi věnovat pozornost problému nadváhy dětí a mládeže – právě tato věková kategorie by měla být jednou z priorit. Správná výživa a tělesná aktivita jsou předpokladem normálního růstu a zdravého vývoje dítěte. Výchova ke zdravé výživě patří zejména do rukou rodičů, ale vzdělávání v této oblasti je záležitostí i škol. Ty by se měly stát dalším centrem činností zaměřených na boj proti obezitě.

Souhlasím se zpravodajem v názoru, aby se na školách zabezpečila přítomnost lékaře – specialisty na výživu. Dále prosazuji ve školních zařízeních zákaz prodeje tučných, přesolených a přeslazených výrobků, které jsou k dispozici zejména v automatech. Podle statistik dnešní mládež tráví více než 5 hodin denně sedavou činností, a to hlavně sledováním televize a hraním na počítači. Pohyb, na druhé straně, zvyšuje ukládání vápníku v kostech, rozvíjí sociální zručnosti dítěte a je významným faktorem v boji proti stresu. Důležité je vytvořit školám podmínky, aby mohly vyhradit v průběhu dne dostatečný čas tělesné výchově a vést děti ke sportu, například i výstavbou hřišť a sportovních hal. Tyto kroky jsou nevyhnutelné, pokud chceme našim mladým generacím připravit zdravou budoucnost.

Už jen závěrem chci říci: k prevenci obezity patří alespoň jedno klidné zdravé jídlo v rodinném kruhu, kde se mají především pěstovat zdravé návyky.

**Antonio De Blasio (PPE-DE).** – (HU) Děkuji vám, pane předsedající. Pane komisaři, dámy a pánové, obezita a nadváha nejsou problémem jen ze zdravotního hlediska, ale i ze společenského hlediska v nejširším smyslu. Velice rád vidím, že bílá kniha a zpráva zdůrazňují, že otázce obezity a nadváhy nesmí být věnována pozornost až ve stádiu, kdy se již rozroste na skutečný zdravotní problém, ale musíme se vrátit k základním příčinám.

Považuji za důležité zdůraznit, že stanovisko bílé knihy a Parlamentu se nesmí týkat zdravotnictví, ale občanů a komunit, jinými slovy společnosti. K této mimořádně důležité otázce je třeba přistupovat v souladu s dalšími dokumenty Evropské unie, neboť příčiny problému jsou mnohostranné, takže řešení musí vycházet z mnoha různých směrů a musí být koordinované, aby bylo úspěšné.

Všemi způsoby je třeba podporovat popularizaci zdravého životního stylu na úrovni Evropské unie, členských států, regionů i na místní úrovni. Musíme klást velký důraz zejména na programy a opatření, která mají vychovávat školní děti a mládež ke zdravému životnímu stylu. Zde musím zdůraznit význam místních správních orgánů, neboť jsou to obvykle ony, kdo provozuje školy. Dobře fungující programy musí být široce propagovány.

Všichni víme, že úloha médií v procesu formulování znalostí je stále výraznější, síla reklamy může ze zdravého stravování, sportu, pravidelného cvičení, zkrátka ze zdravého životního stylu, vyčarovat módní model, který je třeba následovat. Při předcházení obezitě musí být význam tělesného cvičení a sportu úzce spojován

s požadavky na zdravé stravování, ale nestačí zaměřit se pouze na tyto dva aspekty. Nejvyšší prioritou ve všech oblastech příslušných politik se musí stát prosazování zdravého životního stylu.

Cílem je, aby lidé pochopili, že zdravá, vyvážená strava neznamená, že nikdy nemůžeme konzumovat některá jídla. Pravidelné cvičení neznamená, že musíme cvičit každou volnou minutu. Důraz je kladen na umírněnost, tak bude náš jídelníček i náš život vyváženější. Chtěl bych poděkovat zpravodaji za zprávu a vám za to, že jste mně vyslechli. Děkuji vám.

**Zbigniew Zaleski (PPE-DE).** - (PL) Pane předsedající, dnes se zabýváme dvěma poruchami souvisejícími se stravováním. Jednou z nich je anorexie, která má obvykle psychický základ spojený se skutečností, že hubená těla jsou většinou prezentována jako přitažlivější. Všichni známe extrémní případy, kdy tato porucha vedla ke smrti. Móda se však naštěstí mění a tato porucha je dnes méně rozšířená. Druhou poruchou je obezita, která může mít rovněž psychický základ. Jídlo může být vnímáno jako způsob, jak se vypořádat se stresem a jak uniknout životním problémům. Věřím, že proti těmto okolnostem je třeba jako nejdůležitější postavit výživu. Výrobci a distributoři potravin nesou v tomto ohledu mnohem větší díl viny. Zpráva, kterou máme před sebou, je velmi vítaná a měla by sloužit jako varování. Takzvané rychlé občerstvení poskytované žákům škol na výletech je nebezpečné. Znamená to ostatně lekci o stravování. Nezbytná je řádná výchova a kontrola potravin. Naše snahy představují podle mého názoru krok správným směrem a proto podporuji tuto zprávu.

**Marian Zlotea (PPE-DE).** - (RO) Domnívám se, že bychom měli soustředit svou pozornost na děti s nadváhou a že bychom se měli pokusit připravit nové programy na boj s obezitou v dětství, kdy získáváme stravovací návyky. Měli bychom podporovat výchovu ke správnému stravování v základních školách i později. Všechny členské státy by měly zahrnout do školních osnov základy vyvážené stravy a cvičení.

Podle některých statistik bude za deset let v Evropě 30 milionů dětí s nadváhou. Tento velký problém mne hluboce trápí. Proto jsem začal vydávat sérii písemných stanovisek navrhujičích vytváření zvláštních školních programů, včetně pravidelných bezplatných zdravotních prohlídek a poradenství. Podporuji návrhy uvedené v bílé knize, jako je příslušné označování potravin, omezení reklamy na výrobky, které jsou pro děti škodlivé, snížení DPH u ovoce a zeleniny a potravin určených výhradně pro děti. Závěrem bych chtěl poblahopřát zpravodaji za dosažené úspěchy.

**László Kovács, člen Komise.** – Pane předsedající, jsem skutečně potěšen, že poslanci Parlamentu, kteří zde hovořili, v zásadě souhlasili s bílou knihou Komise. Nejen že se podělili o své názory, ale vyjádřili i podporu iniciativám Komise.

Oceňuji komplexní přístup řečníků. Ten je plně v souladu s komplexní povahou problému obezity. Mnoho řečníků vybízí ke zvyšování povědomí veřejnosti a ke spolupráci s potravinářským průmyslem, což je rovněž plně v souladu s duchem i literou bílé knihy. Odhodlání Komise se odráží v návrhu na poskytování informací o potravinách spotřebitelům, o němž budeme brzy diskutovat s Parlamentem, ale i s Radou.

Chci zdůraznit, že v Evropské unii existují různé programy a projekty, které vzájemně posilují bílou knihu o výživě, nadváze a obezitě, například zelená kniha o městské mobilitě nebo bílá kniha o sportu, jež jsou obě zaměřeny na zdravější životní styl a na zdravější prostředí. Jiné zahrnují kontrolu stavu společné zemědělské politiky, podle níž by například měla poklesnout podpora spotřeby másla, nebo programy školního mléka a ovoce, právní předpisy Společenství pro reklamu a marketing na podporu zodpovědné reklamy nebo směrnici o nekalých obchodních praktikách.

Jedná se o velmi významné iniciativy v naprostém souladu se stanoviskem Komise. Komise bude nadále spolupracovat s akční platformou EU pro stravu, fyzickou aktivitu a zdraví a se skupinou na vysoké úrovni tvořenou odborníky z členských států.

Chci zdůraznit i to, že Komise podporuje iniciativy, které pomáhají předcházet rozvoji kardiovaskulárních onemocnění v Evropě, jež považují konzumaci transmastných kyselin za další rizikový faktor vedle celkového příjmu tuků a příjmu nasycených mastných kyselin. Dobrovolné přepracování produktů může přinést výsledky. V rámci akční platformy EU pro stravu, fyzickou aktivitu a zdraví byly přijaty závazky týkající se přepracování produktů a snížení obsahu trans tuků a nasycených tuků v těchto potravinách.

Dále chci zmínit již jen jeden problém, neboť se týká mého portfolia, a tím je zdanění. Navrhovalo se prověřit možnost uplatňovat sníženou sazbu DPH na ovoce a zeleninu. Sympatizuji s tímto návrhem, neboť přesně ukazuje, jak daňová politika může podpořit dosažení jiných důležitých politických cílů.



Závěrem chci zdůraznit, že Parlament je jedním ze zakládajících členů platformy, a Evropská komise je připravena pravidelně informovat Parlament o činnostech platformy. Očekává se, že Parlament bude projednávat monitorovací zprávu v roce 2010.

**Předsedající.** – Tuto rozpravu ukončíme vystoupením zpravodaje, pana Foglietta, kterého důrazně vyzývám, aby dodržel přidělené dvě minuty.

**Alessandro Foglietta, zpravodaj.** – (IT) Pane předsedající, dámy a pánové, chtěl bych zdůraznit jeden aspekt stanoviska komisaře, který považuji za velmi důležitý, tedy náležitou pozornost, kterou je třeba věnovat záležitosti, jež zaslouží vážné úvahy, již jsou pokusy o vytváření nových příležitostí.

Jsem přesvědčen, že toto téma je tématem, které se týká mnoha z nás, neboť několik přesně zaměřených vystoupení se jím zabývalo a snažilo se podnítit Komisi k akci. Cílem této zprávy je však především vysvětlit, že se zabýváme velmi vážným problémem – obezitou.

Co se týče zdravotních problémů, z obezity se nyní stává komplexní problém, který je třeba řešit. Je třeba poskytnout pomoc a my musíme vypracovat zprávu, která nám pomůže dosáhnout cílů. Pane komisaři, Komise skutečně podtrhla úlohu Světové zdravotnické organizace, ale nezapomínejme, že WHO sama volá po tom, aby trend narůstající dětské obezity byl zvrácen do roku 2015. Dalším důležitým datem je rok 2010, kdy budeme schopni posuzovat výsledky této strategie.

Chtěl bych proto poděkovat všem, kdo vystoupili v rozpravě, a stínovým zpravodajům. Oceňuji všechny přednesené návrhy a domnívám se, že musíme být velmi ostražití a pečliví, abychom vypracovali důležitou zprávu, která nám skutečně umožní přemýšlet o prevenci a o vyváženém zdravém stravování, a to nejen ve prospěch těla, ale i mysli a duše. Věřím, že tohoto cíle můžeme určitě dosáhnout, budeme-li všichni spolupracovat. Ještě jednou chci poděkovat všem, kteří ve svém vystoupení podpořili tuto zprávu. Děkuji, pane Komisaři.

**Předsedající.** – Pane Foglietto, děkuji vám za vaši práci, kterou zde každý uznává.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat zítra.

#### **Písemná prohlášení (článek 142)**

**Genowefa Grabowska (PSE), písemně.** – (PL) Nadváha a obezita jsou něco jako epidemie dnešních dní s nebezpečnými následky pro zdraví, a dokonce pro život lidských bytostí. Diabetes, oběhové poruchy, vysoký tlak, infarkty a některé druhy rakoviny jsou jen některými důsledky obezity a nadváhy. Pro Evropský parlament je tedy zcela přirozené, že se zapojil do boje proti nadváze a obezitě. Je rovněž správné, aby Parlament podněcoval orgány zodpovědné za zdraví občanů EU, aby se do tohoto boje zapojily. Mám na mysli orgány na všech úrovních vnitrostátní správy a správy EU.

Zvláštní pozornost vyžaduje dětská obezita. V Evropě je již 22 milionů dětí s nadváhou a tento počet se neustále zvyšuje. Pokud tento trend nezvratíme, bude naše společnost brzy ještě obeznější, méně zdravá a o mnoho méně produktivní. Proto plně podporuji tuto zprávu. Domnívám se, že nadešel čas, abychom spojili své úsilí a zahájili rozhodný a trvalý útok na nadváhu a obezitu. Musíme se zaměřit na nejcitlivější místa ve společnosti, jako jsou děti a starší lidé, zejména ženy a lidé, kteří žijí sami.

Podaří-li se nám přesvědčit společnost, že má cenu sledovat tělesnou hmotnost a bojovat proti nadváze, a zvládneme-li prosadit mechanismus na podporu zdravého životního stylu, budeme se moci vyhnout řadě problémů. Předcházení obezitě je proto nejen záležitostí zdraví a krásy, ale má také společenské a kulturní souvislosti.

**Louis Grech (PSE), písemně.** – Problém obezity a chorob souvisejících se stravováním nabyl po celém světě dramatických rozměrů. Promyšlené a agresivní marketingové metody zabraňují podle mého názoru spotřebitelům uplatňovat informovaný výběr, co se týče stravy. V tomto směru jsou zranitelné zejména děti. Směrnice o audiovizuálních mediálních službách předpokládá, že provozovatelé mediálních služeb přijmou dobrovolně kodex chování týkající se sdělení na potravinách a nápojích. I když oceňuji úsilí průmyslu a médií o samoregulaci, viděl bych raději konkrétní omezení týkající se množství a typu reklamy zaměřené na děti. Destruktivní účinky nekvalitních potravin na společnost jsou srovnatelné s účinky alkoholu a tabáku, jejichž propagace je silně regulována. Podobný přístup je možno uplatnit u potravin, u nichž bylo zjištěno,

že jsou škodlivé pro lidské zdraví. Spotřebitelé potřebují jasné a objektivní informace, které je možno poskytovat pomocí požadavků na vyšší standardy označování potravin a na větší omezení reklamy.

Nynější finanční krize znovu ukázala výsledky kombinace chamtivosti a nedostatečné regulace. Máte-li se bránit ztrátě bydlení nebo zdraví, myslím si, že sázky jsou příliš vysoké na lhostejný marketingový přístup. Jako tvůrci předpisů musíme zasáhnout a vykonat svou práci.

**Mieczysław Edmund Janowski (UEN), písemně.** – (PL) Vítám zprávu o zdravotních otázkách souvisejících s výživou, nadváhou a obezitou, kterou předložil pan Foglietta. Je velmi správné, že Parlament se znovu zabývá tak důležitou věcí, jako je podpora zdravé výživy. Měli bychom mít na paměti, že zdravá výživa je jedním z 12 faktorů zdůrazňovaných Světovou zdravotnickou organizací, které přispívají k dobrému zdraví. Zdravý jedinec je nezbytnou podmínkou zdravé společnosti. V této souvislosti je velmi důležitá bezpečnost potravin. Nedávné případy, mezi nimi i kontaminované čínské mléko pro děti, dokazují, jak je to důležité.

Špatná výživa je příčinou mnoha nemocí, včetně nadváhy a obezity. Obezitou je třeba rozumět nadměrné ukládání tuku v těle. Zvyšuje riziko srdečních onemocnění, vysokého tlaku, aterosklerózy, diabetu, žlučových kamenů, ledvinových a močových kamenů, degenerace kostí a kloubů a některých druhů rakoviny. V Polsku má 65 % lidí ve věku 35 až 65 let nadváhu, nebo je obézních. Výskyt obezity mezi nejmladšími občany dosáhl rozměrů epidemie. Postiženo je 22 milionů evropských dětí. Negativní dopad reklamy na potraviny s vysokým obsahem tuku, cukru nebo soli je velmi vážný. Důležité je informovat školy a rodiny o úsilí na podporu řádně připraveného kvalitního jídla. Školy a rodiny by měly podporovat mladé lidi, aby přijali zdravý způsob života, k němuž patří sport a jiné rekreační činnosti.

**Bogusław Rogalski (UEN), písemně.** – (PL) Nadváha a obezita jsou problémy, které díky svému dopadu na lidské zdraví dosahují v poslední době rozměrů epidemie. Údaje Světové zdravotnické organizace ukazují, že 50 % obyvatel Evropy má nadváhu nebo je obézních. Fakt, že více než 5 milionů dětí je obézních a 22 milionů dětí má nadváhu, je důvodem ke skutečným obavám. Počty se zvyšují závratnou rychlostí. Obezita je jednou z hlavních příčin úmrtnosti a chronických onemocnění, jako je diabetes druhého typu, oběhové problémy, vysoký tlak, infarkty a některé druhy rakoviny.

Léčba obezity je skutečně velmi nákladná. Představuje přibližně 7 % vnitrostátních rozpočtů na zdravotnictví v Unii a až 6 % vládních výdajů na zdravotnictví.

K boji s tímto problémem by evropští spotřebitelé měli mít lepší přístup k informacím o nejlepších zdrojích potravin, aby si mohli vybírat odpovídající stravu. Potraviny by měly být zřetelně označeny. Některé složky, jako například transmastné kyseliny a trans izomery by neměly být používány. Rovněž je důležité mít na paměti, že televizní reklama ovlivňuje takzvané krátkodobé spotřební návyky dětí ve věku od 2 do 11 let. To má negativní dopad na rozvoj stravovacích návyků.

Boj proti nadváze, zejména u dětí, musí být prioritou na mezinárodní, evropské, vnitrostátní i místní úrovni.

**Daciana Octavia Sârbu (PSE), písemně.** – (RO) Obezita a přibírání na váze v důsledku nesprávných stravovacích návyků a nedostatku pohybu se všude v EU objevuje stále častěji a má velké ekonomické a společenské důsledky. Na podporu zdravější společnosti by se Komise měla aktivněji zapojit formou pomoci členským státům při omezování škodlivých účinků nevyvážené stravy a sedavého způsobu života. Propagace zdravého životního stylu mezi občany EU však nestačí, musíme poskytnout i potřebnou motivaci a infrastrukturu. Měla by existovat místní opatření na omezení používání automobilů a na podporu chůze, měly by existovat parky a cyklostezky. Politika boje proti obezitě by měla být v souladu s politikou rozvoje měst a s dopravní politikou, jako je zelená karta k městské mobilitě, a všechny tyto politiky by měly doplňovat politiky podporující tělesný pohyb. Měli bychom věnovat větší pozornost sociálně a ekonomicky znevýhodněným skupinám, které jsou postiženy zvýšením cen surovin a potravin, a zranitelným skupinám, jako jsou děti a těhotné ženy. Podpora výchovy ke zdraví ve školách a zákaz prodeje potravin s vysokým obsahem tuků, cukru a soli ve školách a ve školkách zajistí zdraví budoucí generace.

**Richard Seebert (PPE-DE), písemně.** – (DE) Vzhledem ke znepokojivým zdravotním trendům mezi evropskými dětmi – více než pět milionů dětí je obézních a 22 milionů má nadváhu – je rozvoj strategie pro Evropu týkající se výživy velmi vítaným krokem. Svědomité označování potravin nutričními informacemi je rozumným nástrojem, který umožní spotřebitelům provádět informovaný výběr a zkvalitnit tak svůj jídelníček. Komplexní pěstování informovanosti od útlého dětství rovněž bezpochyby pomůže v následujících letech zvrátit tento trend. Ve střednědobém horizontu jsou v mezidobí velmi důležité kampaně, jako je poskytování čerstvého ovoce ve školách. Evropské školy musí také přijmout zodpovědnost za sport ve škole a za větší rozšíření každodenního cvičení, neboť děti a mladí lidé tráví většinu dne ve škole.

Regulace na evropské úrovni však může pouze vytvořit prostředí pro zdravé stravování, neměla by zbavovat občany základní odpovědnosti. Má-li být v dlouhodobé perspektivě Evropa zdravější, musí Evropská unie hledat partnerství na všech úrovních: v politické aréně, v obchodních kruzích a v občanské společnosti.

## 18. DPH, pokud jde o zacházení s pojišťovacími a finančními službami (rozprava)

**Předsedající.** – Dalším bodem je zpráva (A6-0344/2008) pana J. Muscata jménem Hospodářského a měnového výboru o návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o zacházení s pojišťovacími a finančními službami (KOM(2007)0747 – C6-0473/2007 – 2007/0267 (CNS)).

Ráda bych využila této příležitosti, a přivítala svého přítele, pana Muscata, a poblahopřála mu k nedávnému a velmi důležitému úspěchu v jeho politickém životě. Tento úspěch možná povede k jeho odchodu z této sněmovny, ale prozatím je důvodem k oslavě, a to jak pro něj samotného, tak jistě pro mnoho z nás.

**Joseph Muscat, zpravodaj.** – (MT) Diskutujeme o nových a více transparentních pravidlech v oblasti finančního sektoru v době, kdy procházíme jednou z největších krizí v tomto odvětví. Současná situace nám ukazuje, že nelze věcem jen tak nechat volný průběh, ale je třeba určité regulace. „Regulace“ však neznamená byrokracii – rozhodně ne nadměrnou byrokracii –, ale znamená záruku, že se věci budou dělat nejlepším možným způsobem, a ne podle předpisů a směrnic, které nikam nevedou. Když jsem se svými kolegy připravoval tuto zprávu, měli jsme dvě priority. Nejprve je třeba zajistit, že žádná ze změn nebude mít negativní dopad na spotřebitele.

Jinými slovy, neměla by existovat žádná další břemena pro spotřebitele. To je důvodem, proč mluvíme o možnosti zavedení DPH týkající se finančních služeb, která by se vztahovala pouze na transakce mezi jednotlivými podniky, a byla zde tedy možnost navrácení daně. V žádném případě by náš text neměl pobízet k tomu, aby se DPH u finančních služeb, které nepodléhají dani, přenesla na jednotlivce, respektive spotřebitele. To je jasné a přímo dáno v textu návrhu, a to i přes možné výhrady ze strany ostatních institucí. Někteří lidé kritizují skutečnost, že průmysl bude šetřit na výdajích a že příjmy členských států tak mohou být sníženy – to je zajímavý argument, který však, jak se upřímně domnívám, pochází většinou ze strany těch, kteří mají na ekonomiku a fiskální politiku omezený pohled. Za prvé, v konkurenčním odvětví, jako jsou finanční služby, a v systému obsahujícím záruky proti dohodám mezi společnostmi, by jakékoliv výdaje, které společnostem nakonec nevznikly, měly být přínosem pro spotřebitele nebo měly být použity ke kompenzaci jiných vzniklých nákladů. Za druhé, jako Evropa bychom měli jednou pro vždy pochopit, že nejsme jediní soupeřící na trhu; musíme zajistit, aby se systémy, využívané v dalších členských státech – a v Evropské unii jako celku – staly atraktivní pro významné společnosti, které hodlají vstoupit na trh a etablovat se jako skutečné evropské subjekty. Podporou těmto systémům mohou být nabídky určitých pobídek v sektoru, a to vytvářením tržního potenciálu a tvůrčí práce, produktivní práce.

Prostřednictvím této zprávy pomáháme vytvořit evropský trh, a to za pomoci odstraňování překážek. Děláme to, o čem hovoříme již řadu let; plníme jeden z cílů akčního plánu pro tuto oblast. Dokazujeme, že můžeme být aktivní, můžeme řešit problémy a můžeme jednat na základě nových idejí. Možná se vždy neshodneme na technických detailech a termínech, možná někteří z nás se mohou domnívat, že lze použít pouze jeden systém a ne jiný, ale já jsem přesvědčen o tom, že Evropský parlament musí dát najevo, co je naším konečným cílem. Pochopitelně existují určité body, na kterých se všichni, včetně mě, neshodneme: například na rozšiřování definic. Věřím, že v tomto případě by bylo lepší, pokud by výbor následoval má doporučení zachovávat původní text Komise nebo ještě dále omezovat jednotlivé definice. Navzdory tomu bychom si také měli povšimnout, že se výbor rozhodl postupovat strategicky, díky čemuž byla tato zpráva schválena s pouze jedním hlasem proti. Nyní čekám na reakce jak od svých přátel, tak reakce celé Komise.

### PŘEDSEDAJÍCÍ: PANÍ MORGANTINI

*Místopředsedkyně*

**László Kovács, člen Komise.** – Vážená paní předsedající, rád bych na začátek poděkoval panu Muscatovi za jeho práci a podporu, kterou vyjádřil návrhu Komise, a popřál mu úspěch v jeho budoucí úloze na Maltě.

Návrh Komise se zabývá třemi hlavními otázkami.

Za prvé, stávající ustanovení jsou stále více předmětem právního napadení u Evropského soudního dvora. S tímto je třeba něco udělat.

Za druhé, potřebujeme soudržnější uplatňování pravidel týkajících se DPH v oblasti finančních služeb a další rovné podmínky na vnitřním trhu.

Za třetí, musíme podniknout kroky ke zlepšení konkurenceschopnosti v tomto odvětví.

Existují obavy, že finanční služby a pojištění průmyslu v Evropské unii jsou méně efektivní, než by měly být, a průmysl EU v důsledku toho čelí větším nákladům na finanční služby a pojištění než jeho konkurenti v třetích zemích. Toto sice není pouze důsledek pravidel EU ohledně DPH, ale tato pravidla významně přispívají k vzniklé situaci. Musím také dodat, že úlevy na daních nejsou ve všech členských zemích uplatňovány jednotně a to vede k narušení hospodářské soutěže v rámci Evropské unie. Například možnost vrácení daně zaplacené za služby třetí strany (za outsourcing) se liší v závislosti na vnitrostátním výkladu pravidel pro DPH.

Zlepšování konkurenceschopnosti evropských finančních společností a pojišťoven bylo pro Komisi jedním z důvodů k uskutečnění tohoto návrhu. Skutečností však je, že je třeba tento faktor vyvážit vůči potřebě jednotlivých členských zemí zajistit stabilní příjmy z daní.

Návrh obsahuje tři body.

Za prvé, pro zvýšení právní jistoty všech zúčastněných navrhujeme modernizovanou definici služeb osvobozených od daně.

Za druhé, aby obchodní klienti zůstali ušetřeni neodpočitatelné „skryté“ DPH, zaměřuje se návrh na možnost umožnit všem bankám a pojišťovnám si volit, zda na své služby uvalí daň.

Za třetí, návrh obsahuje osvobození od DPH v návaznosti na úmluvy o sdílení nákladů, a to i včetně těch, které fungují přes hranice.

Tyto návrhy by mohly mít pro členské země za následek určité počáteční snížení příjmů z DPH, které však může být odůvodněno tím, že dle našeho očekávání navrhované změny povedou ke zvýšení konkurenceschopnosti.

Proto vítám, že je ve zprávě věnována pozornost problematice DPH v případě, kdy není možná úleva na daních, a jejím významu pro efektivitu podnikání a Lisabonskou strategii. Dále také vítám fakt, že zpravodaj uznává, že změna může vést k poklesu příjmů z DPH.

Souhlasím, že důsledky pro spotřebitele nejsou vždy jasně formulovány. Ale věřím, že spotřebitelé nakonec budou profitovat z úspor nákladů dosažených uvnitř odvětví.

Dále také vítám kladné poznámky týkající se rozsahu návrhu a vytvoření právní jistoty. Nové formulace navržené Komisí jsou nezbytné k tomu, aby právní předpisy byly uvedeny do souladu s ekonomickou realitou.

Souhlasím s poznámkami o potřebě jednat opatrně a s poznámkami o absenci spolehlivých údajů, které by umožnily plně odhadnout dopad změny. Tento poslední nedostatek by však neměl být složen k nohám Komise, neboť ani příslušná odvětví, ani vnitrostátní správa nejsou schopny poskytnout potřebné údaje.

Stejně jako pan Muscat jsem si vědom skutečnosti, že díky přeshraniční konsolidaci ve finanční sféře příjmy z DPH stále více plynou členským státům, ve kterých byla služba vytvořena, spíše než státům, odkud pochází zákazník. Přejít od daňových úlev ke zdanění, které by vyplývalo z větší možnosti volby uvalení daně, jak jsme již dříve v tomto návrhu obhajovali, by pak mohl napravit tento trend. Považuji to za nejlepší způsob, jak se vypořádat s obavami, které byly vzneseny.

Závěrem bych vás rád informoval, že podrobná diskuse o tomto návrhu byla již v Radě zahájena za nedávného slovinského předsednictví. Současné francouzské předsednictví se taktéž zavázalo k dosažení pokroku v této konkrétní záležitosti, a proto vítám pozitivní zapojení Evropského parlamentu, který může dále podpořit Radu, aby bylo pokroku dosaženo.

**David Casa, jménem skupiny PPE-DE. – (MT)** Zpráva, kterou před sebou máme, je obzvláště významná, zejména pokud vezmeme na vědomí, že hospodářství za posledních pár let nabralo mírně odlišný směr, než tomu bylo v letech předchozích. Bezpochyby má tato zpráva za cíl lépe odrážet současnou situaci. Proto, jak již bylo správně poukázáno, je důležité zajistit právní základ, který umožní zúčastněným společnostem pracovat s menším množstvím byrokracie. Tohoto by mohlo být dosaženo odstraněním anomálií ve stávajícím právním předpisu, jenž upravuje DPH v oblasti finančních služeb: tedy zákona, který byl v platnosti posledních

30 let a který není dostatečně jasný. Toto je zpráva, která pomůže, jak jen nejvíc to půjde, se zajištěním stability. My musíme zajistit, aby všechny země byly co možná nejvíce harmonizovány, pokud jde o platné sazby, aby došlo k co největšímu odstranění nesouladu. Již dlouhou dobu zde převládal pocit, že je třeba změny, a domnívám se, že zpravodaj měl pravdu, když měl na mysli potřebu zjednodušit práci pro finanční společnosti. Dále také se zajímal o zabezpečení toho, aby měl z navrhované změny prospěch spotřebitel, což osobně považuji za nejvíce důležité.

Dnes je poslední den, kdy se můj kolega z Malty zúčastní tohoto zasedání, a proto bych mu také rád popřál hodně pracovních úspěchů v nadcházejících letech. Za čtyři roky v Evropském parlamentu získal zkušenosti, které, jak věřím, změnily jeho charakter z politika, který ve skutečnosti nevěřil v Evropskou unii a výhody, které může Maltě přinést, na muže, který opravdu věří ve změnu politik, jež zde mohou být provedeny v rámci nejen naší vlastní země, ale i v rámci celé Evropské unie, což také ve své zprávě ukázal. Dnes zde máme přeměnu, kterou bych rád, aby vzal zpět do mé země, neboť věřím, že zkušenosti, které získal v Evropském parlamentu, mohou být přeneseny do mé země tak, aby způsob, jakým tam děláme politiku, připomínal způsob práce v Evropském parlamentu: to jest, národní zájmy zůstávají důležitými stejně jako zájmy Evropské unie, protože dnes tvoříme její součást. Přeji mu zdar v práci, přeji mu úspěch v jeho roli lídra opozice. Nebudu říkat, že doufám, že bude mít dlouhou kariéru lídra opozice, neboť nemyslím, že je to způsob, jak mluvit o svém kolegovi, ale doufám v to, že své pozitivní zkušenosti z Evropského parlamentu nejdříve přeneseme do své strany a následně pak do celé naší země.

**Antolín Sánchez Presedo**, jménem skupiny PSE. – (ES) Od roku 1977 většina finančních služeb, včetně pojištění a správy investičních fondů, byla osvobozena od DPH. Během tohoto období vyvstaly dva základní problémy: vymezení působnosti osvobození od daně a nemožnost vymáhání DPH vzniklé v závislosti na službách osvobozených od daně, což dalo vzniknout fenoménu skrytého DPH. Globalizace, evropská finanční integrace a sjednocení trhu, které mělo vliv na společnosti a outsourcing těchto služeb, dále přispělo ke nárůstu složitosti.

Tato zpráva je prvním pokusem o aktualizaci směrnice, která, kromě toho, že je matoucí – což vedlo k zásahu ze strany Evropského soudního dvora –, je také zastaralá.

Rád bych panu Muscatovi poblahopřál za jeho vynikající práci při přípravě této zprávy na téma, které je velmi ekonomicky citlivé a technicky složité.

Jeho návrhy na modernizaci definice pojišťovacích a finančních služeb, které jsou v souladu s akčním plánem pro finanční služby a striktní při řešení výjimek, si zasloužily všeobecné přijetí. Jeho odhodlání zabránit zvýšení cen pro spotřebitele v důsledku volby zdanění ze strany plátců daně si taktéž vysloužilo všeobecný souhlas.

Konečný výsledek, zahrnující specifické osvobození od DPH pro podniky, které se podílejí na dohodách o sdílení nákladů, zvýší jistotu pro průmysl, zvýší rozpočtové zabezpečení pro členské státy, zabrání narušení hospodářské soutěže a zlepší konkurenceschopnost bank a pojišťovacích společností, aniž by zvýšil náklady pro spotřebitele.

Chci vyjádřit své uspokojení nad začleněním dvou hledisek, obsažených v těchto změnách: odkaz na spolufinancování a vylepšená definice pojmu zprostředkování, které je vymezeno jako profesionální činnost poskytující jednoznačně rozlišitelný, přímý či nepřímý akt zprostředkování, přičemž se specifikuje, že prostředníci nejsou protistranou v následující transakci.

Rád bych na konec popřál panu Muscatovi úspěch. Jsem si jist, že si brzy bude užívat tohoto úspěchu díky své účasti na evropské integraci z Rady.

**Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk**, jménem skupiny UEN. – (PL) Paní předsedající, ujímám se slova jménem skupiny UEN a rád bych poukázal na tři záležitosti.

Za prvé, návrh Evropské komise ohledně změn DPH, týkajících se finančních a pojišťovacích služeb, zlepšuje právní jistotu nejen pro ekonomické subjekty poskytující tyto služby, ale také pro fiskální jednotky jednotlivých členských zemí.

Za druhé, řešení, kdy členské země umožní plátcům daní volbu ohledně DPH v oblasti finančních a pojišťovacích služeb, zatímco ponechá řadu podrobných opatření v rámci aktivit členských zemí, je dobrým řešením. Toto řešení vede k decentralizaci daňových pravomocí, a tudíž k uplatňování zásady subsidiarity.

Za třetí, jsou nezbytné průběžné analýzy finančních dopadů navrhovaných změn. Především by se to mělo týkat snížených příjmů z DPH v jednotlivých členských zemích, které jsou výsledkem zvýšené míry odpisů podnikatelů. Dále by se také měl zkoumat dopad těchto změn na náklady finančních a pojišťovacích služeb z pohledu spotřebitele.

**Louis Grech (PSE).** – (MT) Zpravodaj podpořil rámec návrhu Komise, takže nyní jsme konfrontováni s problémem, který jsme odkládali po více než 30 let. Toto odvětví je velmi důležité pro stále větší počet zemí a Malta je jednou z nich. Ve zprávě můžeme naléznout předpisy, které usnadňují práci významným společnostem a které podporují volný trh bez hranic, což následně vede k vytváření blahobytu, pracovních míst a větší možnosti volby. Jednou z priorit je, aby existovala ustanovení, podle kterých je spotřebitel chráněn a nemusí platit žádné dodatečné daně. Ve skutečnosti by měl spotřebitel profitovat z každé úspory na nákladech a z každého zvýšení efektivity systému. Pokud to bude zapotřebí, měly by být i v budoucnu provedeny následné analýzy, aby se poskytly další záruky.

Zpráva pana Muscata vede k větší jasnosti a právní jistotě v oblasti zdanění finančních služeb, obzvláště nyní, kdy finanční trhy procházejí významnými změnami.

Na závěr bych rád poděkoval panu Muscatovi za jeho významný přínos v posledních čtyřech a půl letech.

**László Kovács, člen Komise.** – Paní předsedající, děkuji vám za vaše připomínky a cenné názory, které jste vyjádřila během rozpravy. Jak jsem již v úvodu zmínil, je velmi důležité získat pozitivní odezvu Evropského parlamentu na návrh Komise ohledně DPH v oblasti pojišťovacích a finančních služeb. Vzali jsme na vědomí obavy vyjádřené ve zprávě, a to obavy z nedostatku neutrality u měr návratnosti, potíže se statistikami a nebezpečí zneužití daňových příjmů z nevratné DPH na vstupech.

Přestože by se Komise mohla v zásadě příznivě dívat na některé změny, jako jsou ty o derivátech, nebudeme formálně měnit náš návrh. Budeme se však snažit vzít co nejvíce v úvahu změny navrhované Parlamentem během jednání v Radě.

Rád bych vyjádřil své poděkování za Vaši podporu návrhu. Kladné stanovisko ze strany Parlamentu bude dobrým signálem, jenž poslouží ke zvýšení povědomí členských zemí o tom, že je potřeba jednat.

**Joseph Muscat, zpravodaj.** – (MT) Nejdříve bych rád poděkoval službám Parlamentu a Komisi za veškerou jejich pomoc s touto choulostivou záležitostí, a to i přesto, že naše práce ještě není u konce. Nicméně jako komisař doufám, že naše poselství je velmi jasné. Myslím, že je třeba se shodnout, a zde máme jednomyslnou podporu Parlamentu, tak abychom byli schopni provést regulace, provést změny tam, kde jsou třeba, ujistit se, že systém je dostatečně zjednodušený, ale současně dbát o to, aby spotřebitel nebyl tím, kdo za dané změny zaplatí. Věřím, že toto je hlavním poselstvím od nás, z Parlamentu, pro Komisi, a dokonce i pro samotnou Radu. Přeji, aby se všem práce dařila, dokud tato záležitost nebude dokončena. Děkuji svým přátelům za přání všeho dobrého, obzvláště panu Casovi, který nám vyjádřil své uznání v nové politické sezóně, jak pro labouristickou stranu, tak pro národ.

**Předsedající** – Velmi vám děkuji, pane Muscate. Také věřím, že vaše práce bude úspěšná a Evropa se tak stane silnější a silnější.

Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 25. září 2008.

#### **Písemná prohlášení (článek 142)**

**Gábor Harangozó (PSE).** – *písemně.* – Nejdříve bych rád poblahopřál zpravodaji, Josephu Muscatovi, za velmi komplexní zprávu, která bere v úvahu společný systém daně z přidané hodnoty v oblasti pojišťovacích a finančních služeb jak z pohledu podniků, tak z pohledu daňové zprávy i spotřebitele. Věřím, že i přestože to bude obtížné, je třeba na základě tohoto návrhu zajistit právní jistotu a soulad v záležitostech týkajících se DPH v oblasti pojišťovacích a finančních služeb, abychom mohli jasně stanovit přínosy, které budou spotřebiteli plynout z větší efektivity a z úspory nákladů. De facto je nezbytné zajistit, aby opatření, usnadňující podnikům problematiku DPH, nebyla prováděna na úkor spotřebitelů. Nicméně stojí za povšimnutí, že členským zemím je dána větší flexibilita, která může vést k nespokojeným výsledkům z těchto opatření. Tyto výsledky se pak mohou lišit stát od státu. Konečně bych také rád upozornil na skutečnost, že vzhledem k nejistotě ohledně dopadu těchto opatření bychom měli zůstat ostražití, a proto podpořit povinnost Komise podávat o této záležitosti hlášení jak Evropskému parlamentu, tak Radě.

## 19. Kolektivní správa autorských práv on-line (rozprava)

**Předsedající.** – Dalším bodem bude otázka k ústnímu zodpovězení ohledně kolektivní správy autorských práv na internetu (O-0081/2008 – B6-0459/2008), kterou pokládá Giuseppe Gargani.

**Jacques Toubon, v zastoupení autora.** – (FR) Paní předsedající, tato otázka je klíčová pro budoucnost kulturní ekonomiky v Evropě. I přes existenci směrnice o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti je situace v oblasti kolektivní správy autorského práva a práv s ním souvisejících pro služby on-line nesmírně složitá, především kvůli územnímu charakteru autorského práva a absenci celoevropského licenčního systému. Situace se ještě zkomplikovala v důsledku nedostatečně jednotné politiky Evropské komise, v jejímž rámci funguje generální ředitelství zodpovědné za jednotný trh a autorské právo na jedné straně a Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž na straně druhé, přičemž často jednají ve svém vlastním zájmu bez celkového přehledu o příslušné oblasti, obzvláště co se týče evropských tvůrčích talentů.

Generální ředitelství pro vnitřní trh a služby tak tím, že odmítá předložit legislativní návrh, ignoruje různá usnesení Parlamentu a namísto toho upřednostňuje doporučení a administrativní opatření, vytvořilo prostředí právní nejistoty. Za těchto okolností zahajuje Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž právní postup proti akteru v této oblasti, který se pouze snažil jednat v souladu s doporučením Komise z roku 2005.

Toto rozhodnutí proti **Mezinárodní konfederaci společností pro ochranu autorských práv** (<http://www.cisac.org> "t" \_blank") vydala Komise v červenci. Neuložila žádnou finanční pokutu, spíše žádala změnu způsobu, jakým CISAC a její členové působí. Tato situace odráží skutečnost, že se Evropská komise rozhodla ignorovat varování vyjádřená Parlamentem, obzvláště pak v usnesení ze dne 13. března 2007, které obsahuje konkrétní návrhy na kontrolu hospodářské soutěže, stejně jako na ochranu a podporu menšinových kultur v rámci Evropské unie.

Mimoto jsme od té doby byli svědky celé řady dalších iniciativ, z nichž byla pouze jediná legislativního charakteru: přehnaná chvála doporučení Komise o kolektivní přeshraniční správě autorského práva a práv s ním souvisejících pro zákonné hudební služby on-line, hodnotící zpráva a zelená kniha ke směrnici z roku 2001, otázky domácího kopírování, volný přístup na základě rozhodnutí Generálního ředitelství pro výzkum k 20 % výběrových řízení v rámci sedmého rámcového programu, prodloužení oprávnění veřejně vystupujících umělců, pro které se připravuje směrnice atd.

Z těchto důvodů se Výbor pro právní záležitosti ptá: není Komise toho názoru, že by bylo vhodné zajistit, aby byly všechny provedené změny (např. týkající se členů CISAC) předmětem široké diskuse mezi všemi zúčastněnými stranami tak, aby bylo možné ukončit současnou rozporuplnou právní situaci, která vznikla v důsledku protichůdných stanovisek formulovaných Komisí? Má Evropská komise v úmyslu přehodnotit svou politiku v této oblasti v souvislosti s usnesením Parlamentu ze dne 13. března 2007 tak, aby bylo nalezeno souhrnné řešení, které by zohlednilo nejen zájmy uživatelů, ale i zájmy držitelů licencí, stejně jako zájmy umělecké komunity? Jsme přesvědčeni o tom, že lze na případu CISAC demonstrovat, že přístup Komise, která vydávala nezávazná opatření, tzv. „soft-law“, nebo čistě administrativní rozhodnutí, je nejednotný a v rozporu se zásadou právní srozumitelnosti, přehlednosti a jasnosti, protože zúčastněným stranám nebyla poskytnuta možnost podat vlastní návrhy ani zapojit se do diskuse.

Zítra má Komise v úmyslu pokračovat v uplatňování svého přístupu „soft law“ v podobě přijetí dalšího doporučení, tentokrát týkajícího se umělecké tvorby na internetu, které upraví zároveň i problematiku poskytování licencí pro více území. Nepůjde o doporučení na základě postupu spolurozhodování. Má Komise v plánu zapojit Parlament do přípravy tohoto rozhodnutí efektivním způsobem? Nebo bude i nadále ignorovat zástupce vnitrostátních parlamentů členských států a jejich občanů – v této oblasti, která je pro budoucí ekonomiku a kulturu Evropy klíčová?

Z tohoto důvodu předkládám dva návrhy. Zaprvé by měla Komise zřídit platformu pro všechny zúčastněné tak, aby byla zpřístupněna dokumentace všem, kteří mají potřebu se s ní seznámit, stejně jako tomu bylo v případě domácího kopírování. Parlament v každém případě předloží vlastní stanovisko. Výbor pro právní záležitosti zřídil *ad hoc* pracovní skupinu pro záležitosti týkající se autorského práva s pravomocí poskytnout všem zúčastněným jasnou dlouhodobou vizi vývoje v oblasti duševního a uměleckého vlastnictví a jeho úlohy v ekonomice znalostí a kultury. První schůze této skupiny se koná zítra ráno.

**Charlie McCreevy, člen Komise.** – Paní předsedající, jsem toho názoru, že by tyto otázky měly být umístěny do širšího kontextu, neboť debata o tom, jak mají být udělovány licence na hudbu na internetu, nabývá na

intenzitě. Ačkoli je zákazníkům na internetu k dispozici více hudby než kdy předtím, je jen málokterá nahrávka opatřena řádnou licencí a nepřináší tak zisk umělcům ani producentům. V roce 2006 byl poměr nelegálně stažených písní k legálně staženým 40:1 a ročně je nelegálně staženo okolo 20 miliard nahrávek. Takže někde se stala chyba.

Internetoví provozovatelé tvrdí, že udělování hudebních licencí je v Evropě příliš složité, což má za důsledek, že dosud v žádné z členských zemí není k dispozici legální on-line server.

Toto je širší kontext, pokud jde o sérii otázek od pana Garganiho. Všichni se shodneme na tom, že je nutné zjednodušit systém udělování licencí pro stahování hudby na internetu a do mobilních telefonů. Žádná ze stran však nechce odejít s prázdnou.

Existuje jednoduchý způsob, jak získat licenci, která by pokrývala všechna práva v celé Evropě? Při zodpovídání této otázky musíme mít na paměti, že zisk z autorských práv je pro většinu autorů, skladatelů a umělců hlavním příjmem k pokrytí základních životních nákladů.

Jak lze vyvážit efektivnost se spravedlností? Komise formulovala svá doporučení v roce 2005. Z hodnotící zprávy z roku 2008 vyplývá, že se někteří vlastníci autorských práv, jako např. hudební producenti, řídili naší radou a zřídili celoevropské licence. Zatímco se drobní kolektivní správci obávají, že tato platforma vytlačí menšinový repertoár, naším úkolem je zajistit, aby se tak nestalo. Zatím vše svědčí o pozitivním vývoji. Už byly zřízeny licence EU i pro malé hudební producenty. Ačkoli nepolevujeme v naší snaze, je důležité nevydávat ukvapená legislativní opatření. Namísto toho bychom měli dát šanci dlouhodobé restrukturalizaci. Musíme však zůstat obezřetní, abychom neškodili menšinovému repertoáru.

Nyní k antimonopolnímu rozhodnutí Evropské komise, které padlo nedávno v případě CISAC. Rozhodnutí zakazuje praktiky evropských kolektivních správců, které jsou v rozporu se zásadami volné soutěže a omezují jejich schopnost nabízet služby autorům a internetovým provozovatelům. Odstranění těchto omezení umožní autorům volbu, které ze sdružení bude spravovat jejich autorské právo. Zároveň toto opatření usnadní internetovým provozovatelům získání licencí pro činnost v několika zemích prostřednictvím kolektivního správce podle jejich volby.

Doporučení pro CISAC z roku 2005 bylo uděleno na základě shodných zásad: nabádá k odstranění omezení, která jsou na překážku jak autorům a skladatelům při svobodném výběru kolektivních správců, tak i správcům licencí při jejich působení na více územích.

Co se týče přípravy doporučení k umělecké tvorbě na internetu, plánuje Komise vydat toto doporučení v prvním čtvrtletí roku 2009. Veřejná diskuse k tomuto tématu v průběhu roku 2008 ukázala, že téma poskytování licencí pro více území v oblasti audiovizuálních produktů není v takové fázi, aby mohlo být zahrnuto do plánovaného doporučení.

Komise vyhlásila výběrové řízení na nezávislou studii o poskytování licencí audiovizuálním produktům pro více území s cílem provést analýzu jak ekonomických, tak i kulturních aspektů takového postupu. Komise v současné době analyzuje nabídky a výsledky studie by měly být dostupné ke konci roku 2009. Ve vývoji v oblasti umělecké tvorby na internetu úzce spolupracujeme jak s Evropským parlamentem, tak i s členskými státy, především v podobě účasti na řadě jednání pořádaných Evropským parlamentem a diskusí pracovní skupiny pro audiovizuální tvorbu Rady ministrů.

V důsledku rychlého vývoje v oblasti umělecké tvorby na internetu neexistuje společný přístup, o který by bylo v této fázi možné opřít závazná legislativní opatření. Vydání takového právního předpisu by mohlo v tomto okamžiku ohrozit vývoj nových obchodních modelů a systém spolupráce mezi zúčastněnými stranami. Z tohoto důvodu se zdají být doporučení tím nejvhodnějším prostředkem, který by mohl umožnit přechod oblasti umělecké tvorby do internetového prostředí.

Pan Toubon přišel se zajímavým návrhem na vytvoření menší pracovní skupiny pro malé kolektivní správce, což považuji za vynikající nápad. Protože by Komise mohla poskytnout podporu těmto malým společnostem při hledání jejich místa v internetovém prostředí, přijímáme tento návrh.

**Manuel Medina Ortega, jménem skupiny PSE – (ES)** Protože nám pan Toubon poskytl vynikající přehled o problému z právní perspektivy, mohu tuto stránku nyní opomenout.

Rád bych nahlédl na problematiku z mnohem praktičtějšího úhlu pohledu. Co se týče autorských práv, vychází Generální ředitelství pro hospodářskou soutěž z předpokladu, že mají autoři stejnou váhu jako velké mezinárodní společnosti, které spravují mediální oblast. Ten předpoklad je mylný.



Autoři a výkonní umělci jsou ve skutečnosti běžní pracovníci. Ačkoli mezi nimi můžeme nalézt několik hvězd známých z časopisů, kteří mají na výběr, velká většina z nich na výběr nemá. Jsou prakticky ve stejné pozici jako pracovníci organizovaní svými společnostmi pro správu autorských práv.

Tvrzení, že tyto tisíce, desetitisíce, ba dokonce statisíce autorů, kteří každodenně pracují v Evropě a kteří získávají svůj příjem prostřednictvím svého sdružení autorů, fungují na způsob mezinárodních společností, je smyšlenka, která nemá nic společného se skutečností.

K pochopení skutečné situace je nutné si uvědomit, že každé ze současných sdružení autorů v Evropě zastupuje zájmy tisíců svých členů a podle toho také jedná.

Jsem toho názoru, že Komise pravděpodobně pouze dělá svou práci, ale když zavede řeč na studie, probouzí se ve mně obavy. Kdo provádí tyto studie? Kdo je financuje, a které zájmové skupiny na ně uplatňují svůj vliv?

To je ten důvod, proč máme v Evropské unii demokratický systém mezi členskými státy a v rámci členských států. Povinností poslanců Evropského parlamentu je v jeho rámci poukázat na sociální realitu, kterou není možné nalézt v prostorách kanceláří ani v rámci předních ekonomických studií.

Nacházíme se v situaci, kdy můžeme ohrozit tvorbu, která je naším jedinečným vlastnictvím, nebudeme-li dostatečně opatrní a budeme-li se snažit deregulovat tuto oblast tak jako řadu jiných. Přes všechny její problémy je Evropa charakteristická svou významnou tvorbou. Hrozí, že vytvoříme audiovizuální průmysl, který bude naprosto postrádat jakýkoli obsah, jak můžeme vidět na příkladech z jiných zemí. Proto jsem toho názoru, že musíme své snahy v tomto okamžiku směřovat k vytvoření institucionálního systému, který by umožňoval tvůrcům pracovat.

Myslím, že pohybovat se v čistě teoretické rovině, a věřit, že se malý hudebník nebo skladatel dokáže ubránit sám, je absurdní.

Kdyby dnes žil Beethoven, psal své symfonie a byl nucen vstoupit na mezinárodní trh, aby mohl soupeřit s ostatními předními muzikanty, zemřel by hladu. Jeho finanční situace by byla o dost tíživější, než byla v 18. a 19. století. Domnívám se, že toto je nesmírně důležitý problém, který musí být vyjádřen.

Pan Toubon zmiňoval rozhodnutí našeho výboru sestavit pracovní skupinu na ochranu duševního vlastnictví. Doufám, že budou Komise a obzvláště pan McCreevy, který se vždy stavěl vstřícně k Výboru pro právní záležitosti, ochotní s námi spolupracovat, zprostředkovat své zájmy, ale i naslouchat. I tato pracovní skupina bude naslouchat stanoviskům tisíců lidí, kteří se momentálně podílejí na duševní práci a umožňují tak naplnit autovizuální média, která my vytváříme, obsahem.

Pokud by tomu tak nebylo, vystavili bychom se reálnému nebezpečí, jak jsem již zmínil, že vytvoříme audiovizuální systém, který bude úplně prázdný, naplněný pouze reklamou bez jakéhokoli zvláštního obsahu.

Paní předsedající, závěrem bych rád podotkl, že návrh, otázka k ústnímu zodpovězení a návrh usnesení, které máme v plánu dát k projednání, mají za cíl posílit nezávislost a jedinečnou identitu evropské kultury, kterou není možné nahradit žádným preludem založeným na volné soutěži.

**Eva Lichtenberger, jménem skupiny Verts/ALE.** – (DE) Paní předsedající, pane komisaři, v roce 2004 pořádal Výbor pro právní záležitosti jednání mimo jiné o kolektivních správcích. Někteří umělci přišli s velmi působivým nastíněním problému, kterému čelí v rámci současného systému kolektivní správy. Vy jste poté zvolili legislativní „soft-law“ – nebo spíše nelegislativní – přístup, který přinesl ještě více právní nejistoty, v jejímž důsledku čelíme rostoucímu množství stížností a roztrpčení. To je skutečný problém, pane komisaři.

Vámi navrhovaný systém má za důsledek koncentraci trhu, která zvýhodňuje silné, ignoruje však například Úmluvu o kulturní rozmanitosti v oblastech kultury a umění. V tomto systému budou nevyhnutelně poškozeny menšinové kultury nebo takové kultury, které nepatří k mainstreamu, či kultury menšinových jazyků, protože jednoduše nejsou zohledněny.

Když jsme vám my ve Výboru pro právní záležitosti položili otázku, proč jste nepředložili takový návrh, který by byl v souladu s návrhy Parlamentu formulovanými ve zprávě paní Lévaiové, odpověděl jste, že trh bude tak jako tak směřovat tímto směrem a že nevidíte důvod k tomu, aby na tom bylo něco měněno. Pane komisaři, protikladné rozsudky, kterých jsme byli svědky v poslední době, dokazují, že to nebyl správný postup. To, co potřebujeme, chceme-li chránit tvůrčí potenciál, je řešení orientované do budoucna. Zároveň si myslím, že bychom se měli hlouběji zamyslet nad propojením práv obecně. Je tato stará, na „hardware“ orientovaná forma do budoucna udržitelná? Umožní nám dosažení potřebných cílů nebo ne?

Pane komisaři, nevěřím, že jsou další studie a jednání tou správnou cestou. Z naší zkušenosti víme, že bývají zváni stále ti samí lidé, kteří zastupují pouze giganty na trhu, ne ty malé hráče, jejichž stanovisko tak bývá ignorováno. Je třeba změna přístupu a jasný legislativní návrh, jak mají sdružení chránit tato práva a vlastnictví.

**Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE).** - (PL) Paní předsedající, minulý rok reagoval Evropský parlament na doporučení Komise z roku 2005 o přeshraniční kolektivní správě autorského práva usnesením. V něm požadoval, aby bylo zdůrazněno, že se toto doporučení vztahuje pouze na hudební nahrávky na internetu. Zároveň jsme žádali zahájení okamžitých konzultací se zúčastněnými stranami. Mimoto jsme požadovali, aby byl Parlamentu a Radě předložen návrh textu flexibilního rámce týkajícího se společné správy autorského práva a práv s ním souvisejících ve vztahu k přeshraničním hudebním službám na internetu.

Správa autorského práva a práv s ním souvisejících zůstává v souvislosti se službami on-line nadále složitou problematikou – i přes vydání závazné směrnice o harmonizaci určitých aspektů autorského práva v informační společnosti. Problém spočívá především v nedostatku evropských licencí. Obzvláště nás znepokojují nejasné formulace doporučení. To má za následek, že by doporučení možná mohla být uplatňována i na jiné služby on-line týkající se nahrávek, jako například na vysílací služby. Následná nejistota ohledně používání různých licenčních systémů vede k právním nejasnostem a dalším nevídaným důsledkům, zejména pro vysílací služby na internetu.

Dále bohužel musím podotknout, že Komise nezohlednila doporučení Parlamentu. Komise se omezuje pouze na monitorování a provádění doporučení z roku 2005. V žádném případě tím neřeší přetrvávající problémy v této oblasti. Kromě jiného odráží politika Komise rozhodnutí přijaté s ohledem na Mezinárodní konfederaci společností pro ochranu autorských práv. Komise vyloučila jakýkoli společný postup sdružení, například v souvislosti s návrhem na vytvoření transparentního systému autorských práv v Evropě. To znamená přenechání moci v rukou oligarchů složených z předních společností, které uzavřely dvoustranné dohody s předními umělci. Logickým důsledkem tohoto rozhodnutí bude další omezení možnosti volby a vymizení malých společností z trhu, to vše na úkor kulturní různorodosti.

**Zuzana Roithová (PPE-DE).** - (CS) Současný stav na trhu s digitálním obsahem je neúnosný, je fragmentovaný, strnulý kvůli monopolům. Proto jsem ocenila, jak si Komise v červenci posvětila alespoň na praktiky kolektivních správců. Vadí mi neférové smluvní podmínky nejen pro autory, ale také pro uživatele. Chtěla bych věřit, že nyní Češi a další občané z menších zemí budou moci kupovat oblíbené písničky, digitální knihy či televizní seriály přes internet, například i z iTunes a jiných virtuálních obchodních domů, přeshraničně, což dnes skutečně nemohou. Chci věřit, že autoři si budou svobodně vybírat kolektivní správce z jakéhokoli členského státu, a že to tyto správce přinutí zlepšit kvalitu služeb a snížit provozní náklady. Přejí kolektivním správcům, aby na oplátku mohli nabízet licence bez omezení hranicemi domovského státu včetně celoevropské licence, ale takhle snadné to není. Nevěřím, že to červencové píchnutí Komise do vosího hnízda opravdu nastartuje systémové změny na trhu s digitálním obsahem. Žádám zde Komisi, aby zadala nezávislou studii o kolektivních správcích jako celku a předložila do Parlamentu směrnici, která upraví celý systém, a to komplexně na základě řádné analýzy všech specifik tohoto druhu.

**Jean-Paul Gauzès (PPE-DE).** – (FR) Paní předsedající, pane komisaři, ukázali jste, že jste ochotni naslouchat a věnovat pozornost těmto záležitostem. Nicméně bych vám rád položil jednu otázku a vznesl jeden požadavek.

Má otázka se týká způsobu, jakým má být podle vašeho návrhu zapojen Parlament. Můj požadavek se týká plánované platformy. Pokud má být zřízena, pak považuji za důležité, aby o jejích závěrech nebylo rozhodnuto předem, ale aby byly předmětem skutečné rozpravy. Dále si myslím, že by členové této platformy měli být zástupci rozličných oblastí kultury a ekonomiky.

**Charlie McCreevy, člen Komise.** – Rád bych poděkoval váženým poslancům za rozsah diskuse.

Nemělo by být rozhodnuto o všem. Komise aktivně podporuje vývoj v oblasti udělování hudebních licencí na internetu. Ukvapený legislativní zásah bez dostatečné analýzy potřeb a trendů na trhu by však nebyl tou nejlepší cestou k vytvoření zdravého obchodního prostředí na internetu v Evropě. Nicméně je zřejmé, že současné zásahy Komise jsou nedostatečné pro vytvoření modelu udělování licencí, který by obstál v 21. století. Proto zvážíme změnu přístupu.

Momentálně je nezbytné, aby se všichni zúčastnění, autoři, výkonní umělci, vydavatelé, kolektivní správci a nahrávací společnosti spojili a společně našli takovou strukturu udělování licencí, která by umožňovala vytvoření legalizovaných on-line služeb při zachování slušného výstupu pro autory.

Pan Medina Ortega zmínil skutečnost, že je v zájmu všech, abychom měli zdravě fungující kulturní průmysl v celé Evropě. Myslím, že budu mluvit za všechny v Komisi, když řeknu, že to je naším cílem. Dále se domnívám, že je vhodné snažit se vyvinout takový systém, ve kterém bude mít každý – včetně umělců – prospěch z tvořivosti a kultury, přičemž každý z ní bude moci mít požitek za rozumnou cenu.

To je to, oč usilujeme. Můžeme mít odlišné názory na to, jak toho dosáhnout. Během posledních let jsem měl možnost vyslechnout rozdílná stanoviska jak z Parlamentu, tak z mimoparlamentních skupin. Ačkoli se ne vždy shodujeme v tom, jak dosáhnout těchto cílů, myslím, že víme, čeho chceme dosáhnout.

Když jsem přišel s návrhem na platformu, na kterou odkazoval pan Gauzès a další, bylo to z vědomí potřeby přivést dohromady velké i malé hráče na specifické fórum, obzvláště pak malé kolektivní správce, kteří se pochopitelně cítí být vynecháni z této diskuse. To bylo obsahem mého návrhu. Domnívám se, že máme stejný cíl. Rozhodně máme v úmyslu vzít v úvahu všechna stanoviska a dosáhnout řádného systému udělování licencí, který by odpovídal podmínkám dnešního světa, nikoli světa před 40 nebo 50 lety.

**Předsedající.** – Rozprava je ukončena.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 25. září 2008.

## **20. „IASCF: revize stanov - veřejná odpovědnost a složení návrhů rady IASB na změnu“ (rozprava)**

**Předsedající.** – Dalším bodem je otázka k ústnímu zodpovězení paní Pervenche Berèsové týkající se IASCF: „revize stanov – veřejná odpovědnost a složení návrhů rady IASB na změnu“ (B6-0463/2008).

**Pervenche Berès, autorka.** – (FR) Paní předsedající, pane komisaři, Parlament si je již nyní vědom toho, že v oblasti standardů účetního výkaznictví disponujete značnou tvořivostí při zřizování výborů, které nic nedělají. Když jsme vám na začátku tohoto volebního období pokládali otázky týkající se statutů a úlohy Evropské poradní skupiny pro účetní výkaznictví (EFRAG), ustanovili jste kulatý stůl, který, jak všichni víme, svůj účel nesplnil.

Byli jste konfrontováni s návrhy správců v rámci Nadace Výboru pro mezinárodní účetní standardy (IASCF) ohledně zřízení monitorovací skupiny, a jakmile některý z členů s vašimi plány nesouhlasil, předložili jste návrh na vytvoření mezinárodního poradního výboru.

Parlament si na tento váš postup už zvykl. Když jsme vás o tomto informovali prostřednictvím iniciativy pro vypracování zprávy o otázkách týkajících se správy IASCF, urychleně jste společně s japonskými a americkými kolegy a s Mezinárodní organizací komisí pro cenné papíry (IOSCO) začali jednat a dne 7. listopadu 2007 jste připravili tiskové prohlášení, ve kterém jste uvedli, že rozhodujete o všech správních problémech, místo toho, abyste čekali, až se naskytne příležitost, kdy budete moci jednat na základě legitimacy a autority z pozice demokratického zastoupení Evropské unie, jinými slovy Evropského parlamentu.

Když Parlament tento postoj vypracoval na základě iniciativy našeho zpravodaje, pana Radwana, raději jste v březnu odložili rozpravu na duben z důvodů, které se týkají vás a za něž nesete odpovědnost pouze vy.

Když jste na základě dubnových návrhů získali podnět a příležitost jednat v souladu s možným postojem Evropské unie na mezinárodní scéně, a to na základě odstavce 9 usnesení, které nyní cituji: „konstatuje, že ve výše uvedeném společném prohlášení ze dne 7. listopadu 2007 se Komise snaží – stejně jako v dubnu 2006, kdy se s americkými orgány dohodla na plánu postupu – předjímat řešení tam, kde by bylo v zájmu efektivita a legitimacy žádoucí, aby probíhal otevřený proces konzultací a diskuse, k němuž by toto usnesení mohlo přispět“, raději jste vypracovali řešení v ústraní svých soukromých kabinetů a kanceláří svých oddělení, aniž jste konzultovali Radu nebo Parlament.

Pane komisaři, jaké kroky jste podnikli od 24. dubna, kdy jsme o tomto usnesení hlasovali? Tehdy jsme vám kladli dotazy ohledně úlohy Mezinárodního měnového fondu a Světové banky. Další poslanci se vás poté dotazovali na činnost Basilejského výboru, evropského dozoru, v rámci struktur monitorovací skupiny IASCF. Když takovýto problém vyvstal, reagovali jste na něj zřízením dalšího výboru, který nic nedělá, jmenovitě mezinárodní poradní skupiny pro účetnictví.

Tvrdíte nám, že počet členů monitorovací skupiny by se neměl zvyšovat, protože by se tak oslabil její pravomoc a my bychom už nemohli ovlivňovat správce. Návrh správců se zakládá na nominaci sedmi členů.

Váš návrh je založený na jmenování pětičlenného týmu, jednoho pozorovatele a dvou členů, které byste do tohoto poradního orgánu, tohoto mezinárodního výboru auditorů, dosadili.

My navrhujeme konsolidovat sedmičlennou skupinu podle návrhu správců s tím, že se zohlední všechno potřebné. Spor ve věci počtu členů je nepodstatný vzhledem k dalšímu návrhu na zvýšení počtu členů Rady pro mezinárodní účetní standardy, který by se tím ze čtrnácti zvýšil na šestnáct.

Dnes vám tudíž, pane komisaři, chceme sdělit dvě věci. Zaprvé, pokud chcete skutečně reformovat správu Rady pro Mezinárodní účetní standardy (IASB), pak se v této věci shodneme, protože to my jsme vás o to požádali, chci vás ale požádat, abyste nás v této věci konzultovali a zapojili nás do ní, a to od začátku a ne až na poslední chvíli. Neříkejte nám, že vás v srpnu čeká naléhavá práce, když jsme vás o to žádali od loňského podzimu a od dubna jste byl informován o postoji Parlamentu.

A co víc, sdělujeme vám, že pracovní programy IASB a IASCF zahrnují druhou fázi, během níž je třeba celý tento nástroj posoudit, včetně podmínek pro zřízení IASCF, a rádi bychom vám navrhli, abyste této příležitosti co nejlépe využili ke stanovení jasných podmínek, které zajistí stabilitu a správu celého mechanismu, tak abychom konečně měli systém správy, který by dokázal řešit problémy, se kterými se v současnosti potýkáme. Nebo, abych to vyjádřila jasněji, jaké účetní standardy potřebujeme k prosazení finančního trhu, v jehož rámci bude interpretace standardů účetního výkaznictví na stejné vlnové délce jako ekonomická realita situace, které dnes čelíme zde i jinde?

**Charlie McCreevy, člen Komise.** – Paní předsedající, Komise, Parlament a Rada ministrů dlouhodobě uznává potřebu zefektivnit správu Rady pro mezinárodní účetní standardy (IASB). Důležitost této otázky jsem zdůraznil při mnoha příležitostech. Kritizoval jsem nedostatek přiměřených konzultací a postupů pro získání zpětné vazby ze strany IASB, stejně jako nedostatečné zhodnocení vlivu nových standardů.

Vzhledem k tomu, že IASB de facto zastává určující roli v oblasti celosvětových standardů, je nanejvýš důležité, aby správní postupy odpovídaly nejvyšším standardům. Chtěl bych dosáhnout situace, kdy budeme moci standardy IFRS přijmout v rámci EU s naprostou jistotou, že procesy a obsah jeho standardů budou příkladné. To je důvod, proč jsem, když jsem se dozvěděl o zvažovaném přezkoumání správy IASCF, stanovil zefektivnění její správy jako prioritu.

Jistě si vzpomínáte na listopad loňského roku, kdy jsem se svými protějšky z Komise USA pro burzu a cenné papíry (SEC), japonského Úřadu pro finanční služby a Mezinárodní organizace komisí pro cenné papíry navrhl zřízení monitorovací skupiny, která by zaručila veřejnou odpovědnost IASCF.

V tomto směru jsme dosáhli významného pokroku. IASCF nedávno předložila návrh na změnu své správy za účelem navázání formálního vztahu s navrženou monitorovací skupinou. Uznává, že tato skupina musí mít pravomoc podílet se na procesu jmenování správců v rámci IASCF a konečnou pravomoc jejich jmenování schvalovat. Uznává rovněž skutečnost, že se monitorovací výbor bude moci vyslovit k jakékoli oblasti práce ať už správců, nebo IASB a nechat ji přezkoumat správci nebo IASB.

IASCF má v úmyslu v těchto otázkách rozhodnout počátkem října, přičemž by změny ve správě IASCF vstoupily v platnost dne 1. ledna 2009. To zejména umožní monitorovacímu výboru zahájit činnost začátkem roku 2009. Proto jsem přesvědčen, že nastal čas, abychom tyto návrhy podpořili. Pokud to budeme příliš dlouho odkládat, nebudeme moci začít opětovně projednávat otázky správy.

Stávající finanční problémy zdůrazňují potřebu zajištění toho, aby účetní standardy zohledňovaly cíle obezřetnostního dohledu a finanční stability. Zatím se ukázalo jako nemožné dosáhnout shody v tom, aby v monitorovacím výboru byly zastoupeny orgány jako Evropská centrální banka. Mohli bychom zvážit kompromisní řešení, a to, že by v rámci těchto nových opatření fungovala mezinárodní poradní skupina pro účetnictví, která by monitorovací skupině poskytovala poradenství v oblasti obezřetnostního dohledu a finanční stability. V této skupině by byla zastoupena jak Evropská centrální banka a Evropský výbor regulátorů trhů s cennými papíry, tak nepochybně také další příslušné mezinárodní orgány. Chtěl bych znovu poděkovat Parlamentu za to, že ve svém usnesení ze dne 24. dubna zdůraznil důležitost obezřetnostního dohledu a finanční stability.

Při případném vykonávání funkce v monitorovacím výboru musí Komise rovněž zastupovat ostatní evropské orgány, zejména pak Parlament. Aby mohla tuto funkci vykonávat efektivně, navrhuji, abychom ve spolupráci s Evropským parlamentem vypracovali postupy konzultací. Tyto postupy by mohly být v případě potřeby formálně schváleny v příslušné formě.

Snažil jsem se zajistit, aby mé služby pravidelně informovaly klíčové poslance o vývoji této rozpravy. Dnes jsem byl ovšem upozorněn na to, že v rámci této komunikace došlo k selhání. Patrně koncem července při přípravě našeho postojů došlo k událostem, o kterých mé služby obvyklým způsobem neinformovaly z důvodu období dovolených. Víím, že v Parlamentu panuje nespokojenost ohledně skutečnosti, že poslanci nebyli v průběhu vypracovávání našich návrhů řádně konzultováni. I já jsem touto skutečností rozčarován a své služby jsem jasně a nekompromisně upozornil, že se tento omyl už nemá opakovat. Jsem přesvědčen, že příslušný generální ředitel paní Berèsovou kontaktoval a vysvětlil jí toto opomenutí. Doufám, že toto nedopatření nijak neohrozí společný cíl, o který obě naše strany usilují, tedy zefektivnění režimu správy IASB.

Jsem přesvědčen, že určité další pokroky ve správě IASCF povedou ke zvýšení kvality účetních standardů a zajistí, aby standardy odpovídaly potřebám všech zúčastněných stran – včetně Evropské unie, která je dodnes největším uživatelem IFRS.

Reforma správy IASCF, kterou nyní zamýšlíme provést, představuje krokovou změnu v míře odpovědnosti tohoto orgánu vůči orgánům veřejné moci, což Parlament opakovaně požadoval. Žádám Evropský parlament, aby naše návrhy podpořil jako nejlepší způsob zajištění toho, aby tato reforma měla skutečný účinek.

**Jean-Paul Gauzès, jménem skupiny PPE-DE.** – (FR) Paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, právě jsme vyslechli předsedkyni Hospodářského a měnového výboru, která vyjádřila skutečné postoje poslanců, kteří se touto otázkou zabývají. Jak bylo zdůrazněno, všichni si uvědomují význam finančních účetních standardů a ohlášených reforem. Přišel čas, pane komisaři, abyste objasnil poznámky, které jste uvedl, a realizoval je.

Mám jeden návrh: toto usnesení je nekompromisní a je to tak správné, ale není třeba kamenovat hříšníka. V podstatě bychom mohli udělat toto. Můžeme ho na několik dní odložit, aby Komise a Parlament mohly ustanovit protokol, který by jasně definoval míru, v jaké bude Parlament informován, míru jeho zapojení ve této záležitosti a postoj, který zaujme, a z tohoto důvodu je třeba, abychom hlasování o pár dní odložili. Tento návrh, tedy návrh, aby bylo hlasování o usnesení odloženo z důvodu, aby Parlament a Komise mohly v této významné věci řádně spolupracovat, zítra předloží skupina Evropské lidové strany a Evropských demokratů. Je zřejmé, že pokud během této doby nevystanou nové skutečnosti, budeme muset hlasovat o usnesení předloženém dnes se všemi nesnadnými rozhodnutími, které jsou s ním spojené, abychom si vynahradili ztracený čas a možný nedostatek informací.

Vzhledem k tomu, že jsme se kvůli současné finanční krizi ocitli v obtížné situaci, což není nic zcela neznámého, co se týče účetních standardů, doufám, že všichni chápeme, že musíme najít rychlé a praktické řešení, které nám pomůže směřovat vývoj potřebným směrem.

**John Purvis (PPE-DE).** - Paní předsedající, musím se panu komisaři přiznat, že jsem skutečně zmaten tím, co se v tomto případě děje. Doslova až do tohoto týdne jsem o něm nic nevěděl a zničehonic jsem zaplavený postoji jak ze strany IASCF, tak ze strany Komise, které se mě tak či onak snaží přesvědčit v otázce, zda by měl být Mezinárodní měnový fond zastoupen v monitorovací skupině. Myslím, že jde o dost neuspokojivý způsob, jak pokračovat v tom, co je v podstatě téměř součástí právních předpisů. Chtěl bych tudíž požádat pana komisaře, zda by tuto záležitost nemohl na chvíli odložit, vyřešit ji a vrátit se k ní například na říjnovém malém plenárním zasedání.

Rád bych podotkl, že podle mého by zapojení Mezinárodního měnového fondu a Světové banky do této monitorovací skupiny nebylo tak nepraktické. Myslím si, že by pokryly zbytek světa poměrně uspokojivě. Opravdu nevidím nutnost mít ještě další poradní skupinu, jejíž úlohou bude radit poradcům pověřeným dozorem. Dopadlo by to jako v říkance „Byl jednou jeden domeček, v tom domečku stoleček...“. Zajímalo by mě, jestli by v případě potřeby nebylo možné v každém případě provést konzultace neprodleně a neoficiálně. Zajímalo by mě, zda bychom nemohli během příštích několika týdnů uspořádat diskuse zakončené hlasováním, snad uspokojivějším způsobem, na malém plenárním zasedání v říjnu.

**Zuzana Roithová (PPE-DE).** - (CS) Pane komisaři, dnešní světová finanční krize odhaluje, jaký význam má pro zdravé fungování finančních trhů fair value, tedy reálná hodnota podniku. Je to klíčová informace pro akcionáře i věřitele. Monitorovací výbor by mohl přispět k prohlubování transparentnosti a srovnatelnosti účetního výkaznictví, a tím i posílení osobní odpovědnosti akcionářů za správná ekonomická rozhodnutí. Mezinárodní standardizace jednoznačně vede k rozvoji přeshraničních kapitálových trhů, a proto by kvůli stabilitě měla tato monitorovací skupina přijímat také preventivní opatření proti cykličnosti a napomáhat předcházení systémovému riziku. Návrh na zřízení skupiny ovšem není dotažený. Nejsou vyjasněny jeho kompetence, například zda bude mít také kontrolní funkce. Rovněž považuji za důležité, aby každá země

měla svého delegáta v navrhované monitorovací skupině, kde nesmí chybět také zástupci významných institucí tak, aby to odráželo poměr nejvýznamnějších světových měnových oblastí, kulturní rozmanitost a zájmy rozvinutých i nově vznikajících ekonomik a mezinárodních institucí, které jsou odpovědné veřejným orgánům. Je škoda, že to nebylo předem standardně s Parlamentem konzultováno.

**Pervenche Berès, autorka.** – (FR) Paní předsedající, pane komisaři, jaké kroky jste podnikli po 24. dubnu ve věci zohlednění postoje Parlamentu? Jaké kroky jste podnikli po 24. dubnu, abyste s Parlamentem prodiskutovali možnost nalezení účinných řešení týkajících se přístupu k pravomocem správců? Velmi dobře víme, že IASB je opilý koráb v rukou auditorů, kteří stvořili tyto tak zvané reálné hodnoty podniku, „fair values“, a nikdo neví, jak byli zvoleni, když už neexistuje trh, na který by dohlíželi.

V důsledku toho dnes řešíme požadavek, abychom projednali téma správy IASCF. Tento návrh nám předkládáte spěšně – a v době, kdy vám navrhujeme poměrně rozumné způsoby řešení, prostřednictvím kterých by mohla být správa těchto struktur začleněna do celosvětového a spolehlivého systému správy – a to, že by měly být ustanoveny poradní výbory. Je to rozumné?

Nevěřím, že tuto otázku vyřešíte jednoduše tím, že do té či oné fáze procesu zapojíte Parlament. Návrh správy IASCF, který nám předkládáte, je nedostatečný. Přivítáme váš další návrh a případně budeme muset počkat na druhou fázi konzultací, a pokud to bude nutné, na přezkoumání správního procesu.

**Charlie McCreevy, člen Komise.** – Paní předsedající, v mém věku mě hned tak něco nepřekvapí, proto mě vůbec nepřekvapuje, co se zde v Evropském parlamentu děje, stejně jako mě nepřekvapí postoje některých lidí.

K této konkrétní debatě bych jen rád připomněl, abychom měli na paměti jeden detail. IASCF a její nedílný, základní orgán IASB jsou nezávislé organizace.

(Tichý ruch v zasedací síni)

Chci jen poukázat na fakta. Jde o zcela nezávislé organizace, které se ale *de facto* staly orgánem, který určuje účetní standard celého světa, neboť IFRS stanovený IASB se v současnosti *de facto* stal světovým účetním standardem. Musím zdůraznit, že se jedná o nezávislý orgán; vzhledem k tomu, že jsme v Evropě přijali IFRS – rozhodnutím Komise ještě v době, kdy jsem nebyl jejím členem, a ke spokojenosti Parlamentu –, jsme v současnosti největším volebním obvodem, ve kterém byly IFRS zavedeny. Tato pozice se může změnit, protože se IFRS začíná ve světě využívat ve stále větší míře. V budoucnu už možná největším uživatelem IFRS nebudeme, v současnosti jím však zcela jistě jsme.

Nějaký čas jsme s podporou Evropského parlamentu usilovali o zlepšení systému pravomocí správců v rámci IASCF s ohledem na nezávislé postavení této organizace.

V minulosti jsme dosáhli určitého pokroku a Útvar interního auditu (IAS) nedávno oznámil, že reviduje své vlastní stanovy. Takže této příležitosti využíváme k tomu, abychom předložili vlastní návrh. Nemáme právo vnucovat IASCF náš postoj – to je věcí nezávislých správců –, ale cílem našeho návrhu je snaha o zefektivnění správy. Chtěl bych jen tento základní fakt zdůraznit, dříve než všichni, jak bychom řekli u nás v Irsku, „zapomeneme, o co nám jde“ v této specifické oblasti. Jde o situaci *de facto* i *de iure*.

Správcí v rámci IAS mají v úmyslu poté, co začátkem října zhodnotí všechny předložené návrhy, navrhnout nové úpravy správy. Lhůta pro předložení našeho návrhu uplynula už před několika dny. Byla stanovena na 20. září a dnes je 24. září. Čekali jsme, až budeme moci předložit náš závěr. Vedli jsme s nimi nějaký čas neoficiální konzultace, takže fakticky vědí, jaký bude náš návrh, my jsme však ze zdvořilosti čekali na usnesení Parlamentu. Budeme tudíž muset předložit naše formální návrhy v příštích dnech.

Co chce Parlament s tímto doporučením udělat, je jen na něm. Pan Gauzès navrhl rozumný přístup, věnovat několik zvláštních dnů třeba vypracování protokolu o účasti Parlamentu v procesu, o což se snažím také já.

Co se týče myšlenky monitorovacího výboru, kterou jsme oznámili v listopadu minulého roku, není možné, aby byli v monitorovacím výboru zastoupeni všichni. Pro správní radu IASCF to bude nepřijatelné, a pokud to kategoricky odmítne, pak se nedá nic dělat. Proto jsme navrhli způsob, jak toto obejít, tím, že v poradní skupině budou příslušní lidé, příslušné orgány. Nemám nějaké zvláštní, nezvratné postoje v otázce její organizace ani jejích případných členů. Na tuto věc nemám žádný názor.

Až dnes jsem se dozvěděl, že mé služby nebyly přibližně minulý měsíc v neustálém kontaktu s příslušnými poslanci Evropského parlamentu. To byla pro mě novinka, protože jsem se domníval, že moji úředníci budou

v neustálém kontaktu s lidmi, kteří se touto specifickou otázkou zabývají, ale dnes jsem zjistil, že tomu tak nebylo. Ve svých dřívějších připomínkách jsem uvedl, že toho lituji a že jsem nařídil, aby se to již neopakovalo; chceme spolupracovat. Víc už udělat nemohu.

Pane Purvisi, Parlament nemůže věci odkládat, dokud se mu to hodí – do poloviny října, či ještě déle –, ale pokud chci, aby se k věci vyjádřila Evropská komise, musím okamžitě předložit formální návrhy našich postojů ke správě rady IASF. S některými nebude souhlasit. Jak říká pan John Purvis, poslední dva dny u něj za své cíle lobbovali různí aktivisté zapojení v této specifické oblasti.

Po čtení usnesení tak, jak bylo navrženo, v této věci existuje jistá zvláštnost, zejména ze strany paní Berèsovè, která je dlouhodobou zastánkyní efektivnější správy a větší odpovědnosti tohoto orgánu IASB. Ona zvláštnost tohoto usnesení tkví v tom, že by vedlo přesně k tomu, co chce správní rada, a bránilo by tomu, o co se v otázce zefektivnění správy snažíme my. To je ta zvláštnost, ale usnesení je výhradně věcí Evropského parlamentu, nikoliv mojí. Tuto poznámku uvádím jen mimochodem, protože mezi správci v rámci IASB jsou někteří členové, kteří nejsou příliš ochotni vyjít vstříc dalekosáhlejším úpravám správy, které jim navrhuje. Setkáme se se silnou opozicí. Spoléháme se, že stávající správci zohlední naše zájmy a zlepší tyto správní úpravy podle našich představ. Vzhledem k tomu, že jen předkládáme návrhy, nejsme v situaci, kdy bychom správcům mohli klást požadavky a přikazovat jim, jak mají co dělat, ale jsme s nimi v kontaktu a správci vědí, co navrhujeme. S některými návrhy, které předložíme, nesouhlasí. Jsem si toho vědom, ale naším cílem je efektivnější správa.

Ne že by mě překvapovalo to, co se v politické aréně děje, protože jsem v této oblasti přes třicet let působil, bude ale ironie, pokud poté, co jsme za roky v prosazování našich zájmů učinili významný pokrok ve dvou věcech – zejména v tom, že se IFRS staly mezinárodním standardem a že nyní, jak zde přítomní vědí, Spojené státy navrhují, aby měly IFRS k dispozici společnosti v USA (jak jsem předpovídal před dvěma roky příslušným členům příslušného parlamentního výboru, kde představa, že by k něčemu takovému někdy mohlo dojít, v podstatě sklídila posměch, a nyní je skutečností) –, kdy na nás tento orgán kladl vysoké požadavky a naléhal na nás ve věci zvýšení pravomocí správy a odpovědnosti, právě tento orgán, zrovna v této fázi a podle názoru některých lidí, bude v podstatě dělat pravý opak. Jen si myslím, že je to poněkud ironické, ale doufám, že jsem to vysvětlil nejlépe, jak jen mohu.

**Předsedající.** – Obdržela jsem jeden návrh usnesení podle čl. 108 odst. 5 jednacího řádu<sup>(5)</sup>.

Rozprava je ukončena.

.

Hlasování se bude konat ve čtvrtek 25. září 2008.

## 21. Pořad jednání příštího zasedání: viz zápis

## 22. Ukončení zasedání

(Zasedání bylo ukončeno v 23:45)

---

<sup>(5)</sup> viz zápis.